

Kulturstatistikk 2021

TAL

SOM FORTEL

STATISTISKE ANALYSER / STATISTICAL ANALYSES

171

I serien Statistiske analysar vert det publisert analyser av statistikk om sosiale, demografiske og økonomiske tilhøve til ein breiare lesarkrins. Framstillingsforma er slik at publikasjonane òg kan lesast av personar utan spesialkunnskapar om statistikk eller tilverkingssmetodar.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 9. desember 2022

Rettet: 19. desember 2022, side 138-139, lagt til uteglemt avsnitt 9.5 Om statistikken.

ISBN 978-82-587-1622-5 (trykt)

ISBN 978-82-587-1623-2 (elektronisk)

ISSN 0804-3221 (trykt)

Omslagsfoto: Colourbox

Trykk: Statistisk sentralbyrå

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Kulturstatistikk 2021 gjev i tekst, figurar og tabellar eit hovudbilete av ulike kulturområde, tal for offentlege utgifter, informasjon om sysselsetjing og føretaksdemografi i kulturell og kreativ næring samt oversikt over deltaking i ulike kulturelle aktivitetar. Føremålet med publikasjonen er å skildre og gje ei samla oversikt over den tilgjengelege statistikken for ulike kulturområde i Noreg. 2021 var, i likskap med 2020, eit år som var prega av den verdsomspennande covid-19-pandemien. Påverknaden som pandemien har hatt på kulturlivet reflekterast i mange av tala.

Som følgje av eit pågåande utviklingsarbeid er kapitteltekstene korta ned i årets publikasjon.

Kulturstatistikk er ein årleg publikasjon som frå 1975 til 2008 har vore publisert i serien Noregs offisielle statistikk, unnateke frå åra 2004 og 2005 då den vart publisert i serien Statistiske analysar. Alle utgåver er digitalt tilgjengelege på Statistisk sentralbyrå sine internettsider. Frå 2009 har publikasjonen Kulturstatistikk vore publisert i serien Statistiske analysar, og den er tilgjengeleg i pdf-format under adressa: <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/kulturstatistikk>

Publikasjonen er utarbeidd ved Seksjon for utdannings- og kulturstatistikk. Line Gjermshusengen har vore koordinator for publikasjonen. Fam Vivian Bekkengen, Elin Såheim Bjørkli, Hilde Sofie Frydenberg, Elisabeth Haraldsrud, Hossein Moafi, Emma Castillo Schiro, Per Torstein Tuhus og Andreas Østhus har vore medforfattarar.

Statistisk sentralbyrå har eit godt samarbeid med fleire offentlege institusjonar og interesseorganisasjonar som leverer datagrunnlag. Talmaterialet byggjer òg på tal frå Statistisk sentralbyrå.

Publikasjonen er finansiert av Kultur- og likestillingsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå, 8. desember 2022

Ann-Kristin Brændvang

Samandrag

Denne publikasjonen presenterer oppdaterte tal og statistikk for ulike område relatert til kultur. Føremålet med publikasjonen er å skildre og gje ei samla oversikt over den tilgjengelege statistikken for ulike kulturområde i Noreg. Dette er nokre av hovudresultata for 2021 innanfor temaområda i publikasjonen:

Offentlege utgifter til kultur

Dei statlege utgiftene til kultur over Kultur- og likestillingsdepartementet sitt budsjett i 2021 var på 25,9 milliardar kroner, ein auke på 2,7 milliardar frå 2020. Dei fylkeskommunale kulturutgiftene var på 1,9 milliardar kroner, og dei kommunale kulturutgiftene var på 15,7 milliardar kroner.

Syssetjing og føretak i kulturell og kreativ næring

I 2021 hadde 3 prosent av dei sysselsette i Noreg hovudjobben sin i kulturell og kreativ næring. Den høgaste delen sysselsette innanfor kulturell og kreativ næring hadde Oslo, der 7 prosent av alle sysselsette hadde hovudjobben sin i denne næringa i 2021. Oslo, Viken og Vestland hadde til saman 65 prosent av dei sysselsette i kulturell og kreativ næring.

Kulturelle tiltak og vederlag

I 2021 vart det løyva 876 millionar kroner frå Norsk kulturfond til ulike kulturføremål, ein nedgang på 13 prosent frå 2020. Musikkføremål var det største hovudområdet under Norsk kulturfond og utgjorde 40 prosent. Statens kunstnarstipend delte ut 2 061 stipend i 2021, 368 færre enn året før. Biletkunstnarar var den desidert største gruppa og tok imot 606 stipend.

Musikk og scenekunst

Musikkinstusjonane som omfattast av statistikkoppdraget til Norsk kulturråd, hadde til saman 1 115 arrangement for 269 100 besøkjande i 2021. Scenekunstinstusjonane som omfattast av statistikkoppdraget til Norsk kulturråd hadde til saman 8 800 arrangement med litt over 600 100 besøkjande i 2021.

Museum

I 2021 var storleiken på samlingane i norske museum på 70 millionar objekt og fotografi. Samla vart det registrert 6,5 millionar besøk i musea i Noreg, 1,4 millionar fleire besøk enn i 2020. I 2021 var det totalt 2 600 utstillingar i musea, 180 fleire enn i 2020.

Bibliotek

Det vart lånt ut 11,2 millionar bøker frå folkebiblioteka i 2021, ein oppgang på 15 prosent frå 2020. Utlån av bøker utgjorde i gjennomsnitt 2,1 bøker per innbyggjar. Over 17,5 millionar besøk vart talt opp i 2021 mot 15,9 millionar besøk i 2020. Det var om lag 34 500 arrangement i folkebiblioteka i 2020, mot 30 600 arrangement i 2020.

Film og kino

I alt var det 5,7 millionar selde kinobilletter i 2021 mot 4,9 millionar i 2020. Det er ein auke i kinobesøket på om lag 17 prosent frå 2020. Bygdekinoane hadde om lag 54 000 selde billetter, ein nedgang på 15 prosent frå 2020.

Lyd og bilete

I 2021 høyrde 47 prosent av befolkninga på radio ein gjennomsnittsdag, om lag på same nivå som i 2020, då det var 49 prosent. Delen som såg vanleg lineær tv på ein gjennomsnittsdag var òg på om lag same nivå som året før, med 46 prosent i 2021 og 48 prosent i 2020.

Idrett

Ved utgangen av 2021 var det drygt 1,78 millionar ordinære medlemskap i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité. Dette er ein auke på 1,7 prosent frå 2020. Det var 58 500 idrettsanlegg i drift i 2021, ein auke på 186 anlegg frå 2020.

Kulturskular og Den kulturelle skulesekken

I 2021 var 13 prosent av alle born mellom 6 og 15 år elevar på kommunale kulturskular, det same som året før. I samband med Den kulturelle skulesekken var det 35 500 einskildarrangement i grunnskulen, 1 700 fleire enn året før. I den vidaregåande skulen var det 2 800 einskildarrangement i 2020, mot 3 500 året før.

Abstract

This publication provides updated figures and information on culture. The main purpose of the publication is to present an overview of available statistics on various aspects of culture in Norway. A selection of some main results within culture in this publication is given below.

Public expenditure

Governmental expenditure on cultural purposes in the Ministry of Culture and Equality's budget for 2021 was NOK 25.9 billion. This was NOK 2.7 billion more than in 2020. The corresponding figure in the county authorities and local authorities was NOK 1.9 billion and NOK 15.7 billion respectively.

Employment and enterprises in cultural and creative industries

A total of 3 percent of all employed persons in Norway had their main job within the cultural and creative industries in 2021. Oslo has the largest share of employed persons with their main job in the cultural and creative industries, with 7 per cent.

Cultural policy instruments

In 2021, Arts Council Norway allocated NOK 876 million from the Norwegian Cultural Fund to several cultural purposes. This was a 13 percent decrease from 2020. Music received the largest part; 40 per cent of the Norwegian Cultural Fund. In 2021, visual artists made up the largest group of recipients under the Government Grants for Artists scheme, receiving 606 grants, out of a total of 2 061 grants.

Music and theatre

In 2021, the music institutions which report to the Arts Council Norway held over 1 115 arrangements for a total of 269 100 audience members. A total of 600 100 people went to the 8 800 arrangements in the theatre- and/or opera-institutions which report to the Arts Council Norway.

Museums

Norwegian museums had a total of about 70 million objects in 2021. About 6.5 million people visited Norwegian museums, 1.4 million more visitors than in 2020. There was a total of 2 600 exhibitions in the museums, 180 more exhibitions than in 2020.

Libraries

In 2021, a total of 11.2 million books were loaned from public libraries, an increase of 15 per cent from 2020. This was an average of 2.1 loans per capita. The libraries had over 17.5 million registered visits and 34 500 arrangements. The numbers for 2020 was 15.9 million visitors and 30 600 arrangements.

Films and cinemas

In 2021, a total of 5.7 million cinema visits were registered. This was an increase of 17 per cent from 2020, when 4.9 million cinema visits were registered. The cinema visits correspond to 1.0 visit per capita.

Sound and vision

On an average day, the share of the population who listened to the radio in 2021 was 47 per cent, slightly less than in 2019 when it was 49 per cent. The share of the population who watched ordinary TV in 2021 was 46 per cent. In 2020 the share was 48 per cent.

Sports

At the end of 2021, 1.78 million memberships were registered with the Norwegian Olympic and Paralympic Committee and Confederation of Sports. This was an increase of 1.7 per cent compared to 2020. There were 58 500 sport facilities, an increase of 186 from 2020.

Culture Schools and the Cultural School Bag

In 2021, 13 per cent of all children aged 6-15 were pupils at culture schools, the same percentage as in 2020. In connection with the Cultural School Bag, 35 500 events were held at primary and lower secondary schools, while upper secondary schools hosted 2 800 events.

Innhold

Forord	3
Samandrag	4
Abstract	6
1. Offentlege utgifter	9
1.1. Offentlege utgifter - stat.....	9
1.2. Offentlege utgifter – fylkeskommunar	9
1.3. Offentlege utgifter – kommunar	9
1.4. Om statistikken.....	10
2. Frivillig innsats	25
2.1. Kommunale tilskot til frivillige lag og foreiningar	25
2.2. Medlemskap og frivillig innsats i kulturaktivitetar.....	25
2.3. Engasjement og frivillig innsats for kulturvernet.....	25
2.4. Om statistikken.....	26
3. Nærings- og sysselsetjingsstatistikk	40
3.1. Sysselsetjing.....	40
3.2. Føretak.....	40
3.3. Om statistikken.....	41
4. Løyvingar, stipend og vederlag	73
4.1. Løyvingar frå Norsk kulturfond, Fond for lyd og bilde og Statens kunstnarstipend	73
4.2. Innkravde og utbetalte vederlag	73
4.3. Om statistikken.....	73
5. Musikk og scenekunst	84
5.1. Talet på besøkjande og aktivitetar hos musikk- og scenekunstinstitusjonane som omfattast av statistikkoppraget til Norsk kulturråd	84
5.2. Kor og korps.....	85
5.3. Norsk Scenekunstbruk	85
5.4. Statlege driftsutgifter til musikk- og scenekunstinstitusjonar	85
5.5. Om statistikken og dei ulike musikk- og scenekunstorganisasjonane	85
6. Museum og samlingar	95
6.1. Samlingar	95
6.2. Besøk	95
6.3. Universell utforming.....	95
6.4. Økonomi og drift	95
6.5. Om statistikken.....	96
7. Bibliotek	108
7.1. Folkebibliotek	108
7.2. Fylkesbibliotek	108
7.3. Fængselsbibliotek.....	108
7.4. Fag- og forskingsbibliotek	109
7.5. Pliktavlevering.....	109
7.6. Bibliotekbruk	109
7.7. Om statistikken.....	109

8. Arkiv i arkivinstusjonar, bibliotek og museum	128
8.1. Total bestand i hyllemeter	128
8.2. Privatarkiv i hyllemeter.....	128
8.3. Digitalt skapte arkiv	128
8.4. Tilrettelegging for bruk.....	128
8.5. Digitalisering	128
8.6. Arkivbruk og besøk på nett og lesesal.....	129
8.7. Årsverk.....	129
8.8. Om statistikken.....	129
9. Bøker	137
9.1. Språk i utgjevne bøker.....	137
9.2. Bokomsetnad.....	137
9.3. Opphavspersonar	138
9.4. Lesing.....	138
9.5. Om statistikken.....	138
10. Aviser, vekepresse og fagpresse.....	153
10.1. Aviser	153
10.2. Veke- og fagpresse.....	153
10.3. Lesing av aviser	153
10.4. Om statistikken.....	154
11. Film og kino	160
11.1. Om statistikken.....	160
12. Lyd, video og allmennkringkasting	170
12.1. Om statistikken.....	171
13. Idrett og friluftsliv.....	185
13.1. Medlemskap	185
13.2. Friluftsliv og aktivitet.....	185
13.3. Idrettsanlegg og friluftslivområder	185
13.4. Finansiering.....	185
13.5. Om statistikken.....	186
14. Trus- og livssynssamfunn og Den norske kyrkja	194
14.1. Om statistikken.....	195
15. Kulturskular og Den kulturelle skulesekken	206
15.1. Kulturskular.....	206
15.2. Den kulturelle skulesekken.....	206
15.3. Om statistikken.....	207
Figurregister	214
Tabellregister	216

1. Offentlege utgifter

- 25,9 milliardar kroner i statlege utgifter til kultur, ein auke på 2,7 milliardar
- Beløpet til kultur utgjorde 1,7 prosent av dei totale statlege midla
- 1,9 milliardar kroner i fylkeskommunale driftsutgifter gjekk til kulturføremål
- Stadig auke i netto driftsutgifter til kultur i kommunane
- Netto driftsutgifter til idrett utgjorde 35 prosent av utgiftene til kultur i kommunane.

1.1. Offentlege utgifter - stat

Dei statlege utgiftene til kultur over Kultur- og likestillingsdepartementets (KUD) budsjett omfattar utgifter til kulturføremål, frivillige føremål, medieføremål og løyvingar til likestilling og ikkje-diskriminering. I 2021 var desse utgiftene til saman på om lag 25,9 milliardar kroner. Dette var ein auke på 2,7 milliardar kroner i høve til året før, sjå tabell 1.1.1. Beløpet til kultur utgjorde 1,7 prosent av dei totale statlege midlane, om lag det same som i 2020.

I 2021 var film og media det føremålet som fekk størst del av løyvingane, med 8,2 milliardar. Dette utgjorde ein tredjedel av dei totale utgiftene. I kategorien allmenne kulturføremål vart det i 2021 løyva over ti gonger så mykje som i 2019, noko som skyldast at kategorien omfattar kompensasjons- og stimuleringsordningar for arrangørar på kultur-, frivillig- og idrettsfeltet som oppstod som følge av pandemien.

Speleoverskotet frå Norsk Tipping AS vert fordelt til kultur- og idrettsføremål, og til samfunnsnyttige og humanitære organisasjonar (Norsk Tipping, 2021). I 2021 gjekk 3,3 milliardar kroner til idrettsføremål, mot 2,9 millionar kroner i 2020, sjå tabell 1.1.2. Kultursektoren og dei ulike føremåla fekk tildelt 909 millionar kroner frå spelemidlane i 2021 og det var 104 millionar kroner meir enn året før, sjå tabell 1.1.3. Som i 2020 gjekk den største delen til Den kulturelle skulesekken (DKS) med 307 millionar kroner.

1.2. Offentlege utgifter – fylkeskommunar

Netto driftsutgifter til kulturføremål i fylkeskommunane var på 1,9 milliardar kroner i 2021 ifølgje KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering). Samanlikna med 2020 er det ein nedgang på 162 millionar kroner, sjå tabell 1.2.1. Det vart brukt i snitt 341 kroner per innbyggjar til ulike kulturføremål i fylkeskommunane i 2021. Deter 32 kroner mindre per innbyggjar enn året før, sjå tabell 1.2.4. Dei tre fylkeskommunane som brukte mest per innbyggjar i 2021 var Troms og Finnmark, Nordland samt Trøndelag med høvesvis 617, 578 og 540 kroner per innbyggjar.

I 2021, så vel som i 2020, gjekk største delen av netto driftsutgifter til kulturføremål til museum med 488 millionar kroner, det same som i 2020. Nest høgaste delen gjekk til kunstformidling som fekk 377 millionar kroner, ein auke på 45 millionar frå 2020, sjå tabell 1.2.1.

1.3. Offentlege utgifter – kommunar

Kommunane sine netto driftsutgifter til kultur har auka jamt dei siste åra og for 2021 var beløpet 15,7 milliardar kroner. Dette er ein auke på 145 millionar kroner. Tala for utgiftene i kommunane er henta frå KOSTRA-rapporteringa. Oslo er inkludert og tala gjeld kommunen som konsern, sjå delkapittel 1.4. Delen av dei totale netto driftsutgiftene som gjekk til kultur var 4,3 prosent i 2021 mot 4,1 prosent året før, sjå tabell 1.3.1.

Idrett var, som i tidlegare år, den høgaste kulturutgifta i kommunane samla sett i 2021. Kommunane brukte totalt 5,5 milliardar kroner til idrett, noko som var 690 millionar kroner meir enn i 2020, sjå

tabell 1.3.2. Netto driftsutgifter til idrett utgjorde 35 prosent av utgiftene til kultur, sjå tabell 1.3.3 og figur 1.5.

1.4. Om statistikken

Dei statlege utgiftene viser i hovudsak utgifter over Kultur- og likestillingsdepartementet sitt budsjett slik det går fram av proposisjonen til Stortinget som vert lagt fram i oktober kvart år. Området likestilling og ikkje-diskriminering vart overført frå Barne- og familiedepartementet til Kultur- og likestillingsdepartementet frå 1. mai 2019 og inngår no i tabellane i dette kapittelet. Frå 1. mai 2019 vart områda trus- og livssynssamfunn og Den norske kyrkja overført til Barne- og familiedepartementet og tala er ikkje lenger ein del av dette kapittelet. Sjå kapittel 14 Trus- og livssynssamfunn og Den norske kyrkja for tal på dette området. Fylkeskommunale og kommunale utgifter tek utgangspunkt i rekneskapane deira som kvart år vert handsama av KOSTRA-systemet. Tala vert publiserte hos SSB på www.ssb.no, på KOSTRA-sidene og i Statistikkbanken.

Tala for Oslo som fylkeskommune viser berre ein liten del av utgiftene til kultur då Oslo både er kommune og fylkeskommune og rapporterer som begge delar. Sjølv om det kan vere uvisse knytt til kva som er kommunale og fylkeskommunale utgifter, er ikkje tala dobbeltrapporterte. For å få fram dei totale netto driftsutgiftene for Oslo, kan det vere nyttig å leggje saman dei kommunale og dei fylkeskommunale netto driftsutgiftene.

KOSTRA er eit nasjonalt informasjonssystem som gjev styringsinformasjon om fylkeskommunal og kommunal verksemd. Informasjon om kommunale tenester og bruken av ressursar på ulike tenesteområde vert registrert og samanstillt for å gje relevant informasjon til avgjerdstakarar og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, og med dette gjeve grunnlag for å vurdere om nasjonale mål er nådde. KOSTRA skal forenkle rapporteringa frå kommunane og fylkeskommunane til staten ved at data berre vert rapporterte ein gong, sjølv om dei skal brukast til ulike føremål. All rapportering frå kommunane og fylkeskommunane til SSB skjer ved elektronisk datautveksling. SSB publiserer ureviderte tal for kommunane og fylkeskommunane 15. mars og retta tal 15. juni. I nøkkeltala vert data sett saman, både tal som vert rapporterte direkte frå kommunane og fylkeskommunane til SSB og tal henta frå nasjonale register utanfor SSB. Før publiseringa 15. juni har kommunane og fylkeskommunane hatt høve til å rette feil og manglar i sine data og SSB har gjennomført kvalitetskontrollar og revisjon av datamaterialet. Dei ureviderte nøkkeltala per 15. mars kan innehalde feil.

Omgrep og definisjonar

Kvart år sidan 1948 har speleoverskotet i Norsk Tipping AS gått til samfunnsnyttige føremål. For speleoverskotet i 2020 frå Norsk Tipping gjaldt følgjande fordelingsnøkkel: 78 prosent gjekk til idrettsføremål og 22 prosent til kulturføremål (Norsk Tipping, 2021). Spelemidlane til idrettsføremål og kulturføremål utanfor statsbudsjettet vart fordelt av Kongen. Midlane til samfunnsnyttige og humanitære organisasjonar vart fordelt etter forskrift 12. juni 2009 nr. 640 (Forskrift om tilskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjonar fra spilleoverskuddet til Norsk Tipping, 2009). Sjå tabellane 1.1.2 og 1.1.3 for fordeling av tippemidlane i 2021.

Føremålet med publiseringa i KOSTRA er å vise ressursbruken og tenesteproduksjonen uavhengig av korleis denne er organisert i den enkelte (fylkes)kommune. I tillegg til å produsere tenesta sjølv kan (fylkes)kommunen velje å organisere heile eller delar av tenesteproduksjonen innanfor dei enkelte sektorane/tenesteområda i eigne organisatoriske einingar (særbedrifter). Desse særbedriftene fører eigne rekneskapar. For å rette seg etter den aukande graden av utskiljing av tenesteproduksjonen i eigne einingar, er det difor nødvendig å etablere konserntal for alle tenesteområda i KOSTRA-publiseringa.

Konsern i KOSTRA omfattar dei organisatoriske einingane som juridisk sett er definerte innanfor (fylkes)kommunen som juridisk person. Det vil seie at (fylkes)kommunerekneskapen, (fylkes)kommunale føretak (KF/FKF), samt i tillegg desse som ikkje er ein del av (fylkes)kommunen: inter(fylkes)kommunale selskap (IKS) og inter(fylkes)kommunale samarbeid etter kommunelova § 27, fører særreknenskap.

Særreknenskapane vert rapporterte enkeltvis til SSB og konsolideringa til konsern vert gjort av SSB. Mellom (fylkes)kommunen og KF/FKF er eigarforholdet alltid ein-til-ein, mens fleire kommunar/fylkeskommunar eig IKS saman. Den enkelte (fylkes)kommune sin eigardel i IKS vert fordelt etter registrerte eigardelar i Føretaksregisteret i Brønnøysund. § 27-einingane vert behandla likt med kommunale føretak. (Fylkes)kommunal verksemd som er organisert, som aksjeselskap og stiftingar, inngår ikkje i konsernomgrepet.

Netto driftsutgifter viser driftsutgifter medrekna avskrivningar etter at driftsinntektene, som blant anna inneheld øyremerkte tilskot frå staten og andre direkte inntekter, er trekte frå. Resten av utgiftene må dekkjast av dei frie inntektene som skatteinntekter, rammeoverføringar frå staten med vidare. Netto driftsutgifter vil vise fylkets, eller kommunens, prioritering av dei frie inntektene i forhold til målgruppa for tenesta.

Brutto driftsutgifter viser dei samla driftsutgiftene medrekna avskrivningar korrigererte for dobbeltføringar som kjem av vidarefordeling av utgifter/internkjøp med vidare. Brutto driftsutgifter minus brutto driftsinntekter skal ikkje vere lik netto driftsutgifter. På funksjon/tenesteområde kjem dette av at brutto driftsutgifter vert korrigererte for artane A710 sjukelønsrefusjon og AD729 kompensasjon mva. tillagde i driftsrekneskapen. Tilsvarende korreksjonar vert ikkje gjort i brutto driftsinntekter. Netto driftsutgifter vert korrigererte for art AI729 kompensasjon mva. tillagde i investeringsrekneskapen. For nærare informasjon, sjå fagleg rettleiing på nettsidene til KOSTRA, <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra>.

Brutto investeringsutgifter viser investeringsutgifter korrigerert for fordelte utgifter og internsål. For å syne prioritering av nybygging, større utviklingstiltak og andre investeringar vert det brukt brutto investeringsutgifter per innbyggjar.

For fleire definisjonar brukt i KOSTRA, sjå fagleg rettleiing på <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra>.

Rekneskapsfunksjonar til kulturføremål – fylkeskommunar:

- 740 Bibliotek
- 760 Museum
- 771 Kunstformidling¹
- 722 Kunstproduksjon²
- 775 Idrett
- 790 Andre kulturaktivitetar³

Rekneskapsfunksjonar til kulturføremål - kommunar

- 231 Aktivitetstilbod til born og unge
- 370 Bibliotek
- 373 Kino

¹ Utgifter og inntekter knytt til formidling av kunst og kultur til skuleverket og andre.

² Støtte til produksjon av profesjonell kunst innanfor teater, musikk, biletkunst, litteratur, i knutepunkts- og landsdelsinstitusjonar og andre institusjonar.

³ Andre kulturaktivitetar (f790 fylke) omfattar funksjonar som i hovudsak arbeider utoverretta mot kulturorganisasjonar og kulturtiltak i kommunane. Omfattar samfunnshus/allaktivitetshus, støtte til nærkringkasting eller anna lokal medieverksemd.

- 375 Museum
- 377 Kunstformidling
- 380 Idrett
- 381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg (ny i 2008)
- 383 Kommunale kulturskular
- 385 Andre kulturaktivitetar og tilskot til andre sine kulturbygg⁴
- 386 Kommunale kulturbygg (ny i 2008)

I tabellane er funksjon 381 slått saman med funksjon 380 idrett og funksjon 386 er slått saman med funksjon 385 andre kulturaktivitetar. Årsaka til samanslåinga er at det har vore dårleg rapportering på desse funksjonane etter at dei vart innførte i kommunerekneskapen frå 2008.

Samanlikningar

KOSTRA-tala omfattar tal frå 1999, då kommunane kom med i KOSTRA. Frå og med 2001 er alle kommunane pålagde å rapportere til KOSTRA. Både i sjølv prosjektperioden og i ettertid har det vore ein god del endringar i statistikkopplegget. Ei generell kompensasjonsordning for meirverdiavgift innført frå 1. januar 2004 kan føre til brot i tidsserien frå 2003 til 2004. Ordninga vil kunne innebære brot i nokre sentrale rekneskapsomgrep. For nærare forklaring viser ein til fagleg rettleiing til KOSTRA, kapitla 2B–2E. Større brot i tidsseriar kan finst. Tala i tabellane frå 2007 gjeld kommune-konsern. Tal i Statistikkbanken på ssb.no kan avvike frå eldre tal i tabellar i kapitlet, dette har si årsak i oppdateringar av eldre tal i Statistikkbanken.

KOSTRA-statistikkane vart i stor grad råka av endringane i kommune- og fylkesinndelinga frå 1. januar 2020. Samanslåinga av kommunar og fylkeskommunar vil innebære brot i tidsseriane i ein stor del av KOSTRA-tabellane.

I kvart enkelt kapittel vil det verte gjeve informasjon om ein eventuell samanheng mellom førebelse og endelege tal. Det vil òg gjelde samanheng mellom korttidsstatistikk og årsstatistikk, samt høve til å samanlikne med annan statistikk innanfor same område.

---

⁴ Andre kulturaktivitetar og tilskot til andre sine kulturbygg (f 385 kommune) omfattar i hovudsak tilskot til organisasjonar, aktivitetar, markeringar, kultur dagar og hendingar som vert drivne av eller er baserte på friviljug medverknad.

Referansar

KOSTRA, offentlig sektor: <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kostra>

KOSTRA, kultur: https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/statistikker/kultur_kostra

Kultur- og likestillingsdepartementet. (2021). Prop. 1 S KUD (2021-2022). For budsjettåret 2022. Statsbudsjettet. Henta frå <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/prop.-1-s-20212022/id2875540/>

Forskrift om tilskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner fra spilleoverskuddet til Norsk Tipping. (2009). Forskrift om tilskudd til samfunnsnyttige og humanitære organisasjoner fra spilleoverskuddet til Norsk Tipping (FOR-2018-05-04-678). Henta frå <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2018-05-04-678?q=tilskudd%20til%20samfunnsnyttige%20og%20humanit%C3%A6re>

Norsk Tipping. (2022). Års- og samfunnsrapport 2021. Henta frå <https://2021.norsk-tipping.no/>

Meir informasjon

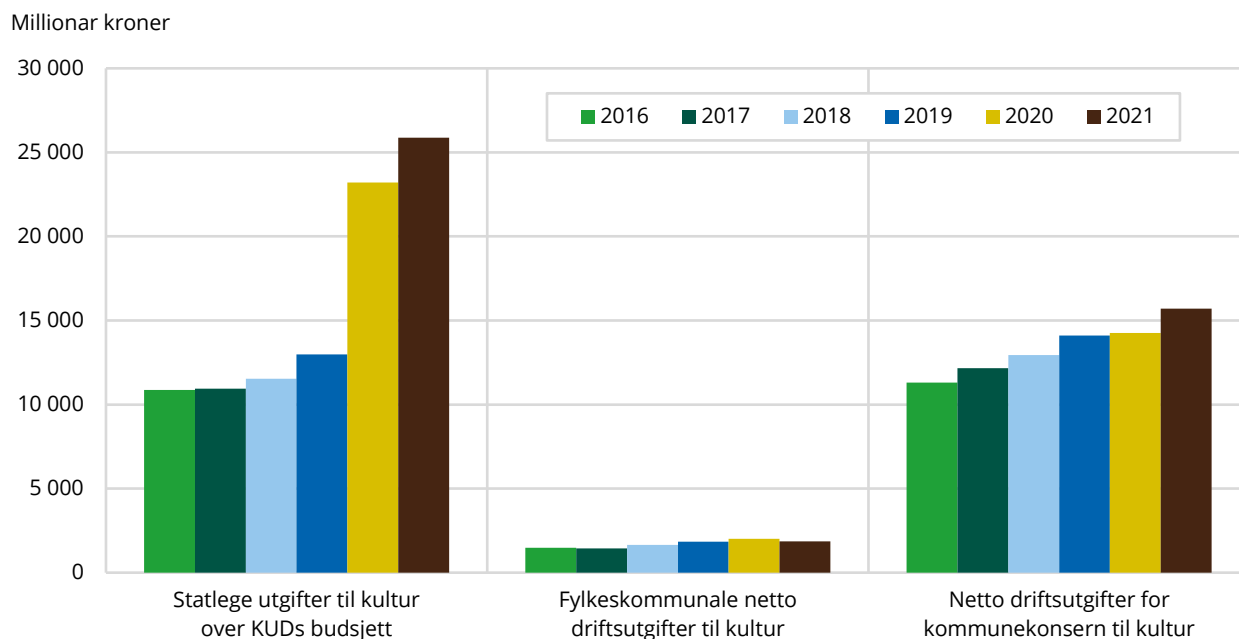
Kultur- og likestillingsdepartementet, ekstra tilskot og kompensasjonsordningar: <https://www.regjeringen.no/no/tema/kultur-idrett-og-frivillighet/innsiktsartikler/tidslinje-koronatiltak-under-kulturdepartementet/id2828012/>

Frivilligregisteret: <https://www.brreg.no/lag-og-foreninger/registrering-i-frivillighetsregisteret/>

Medietilsynet: <https://medietilsynet.no/>

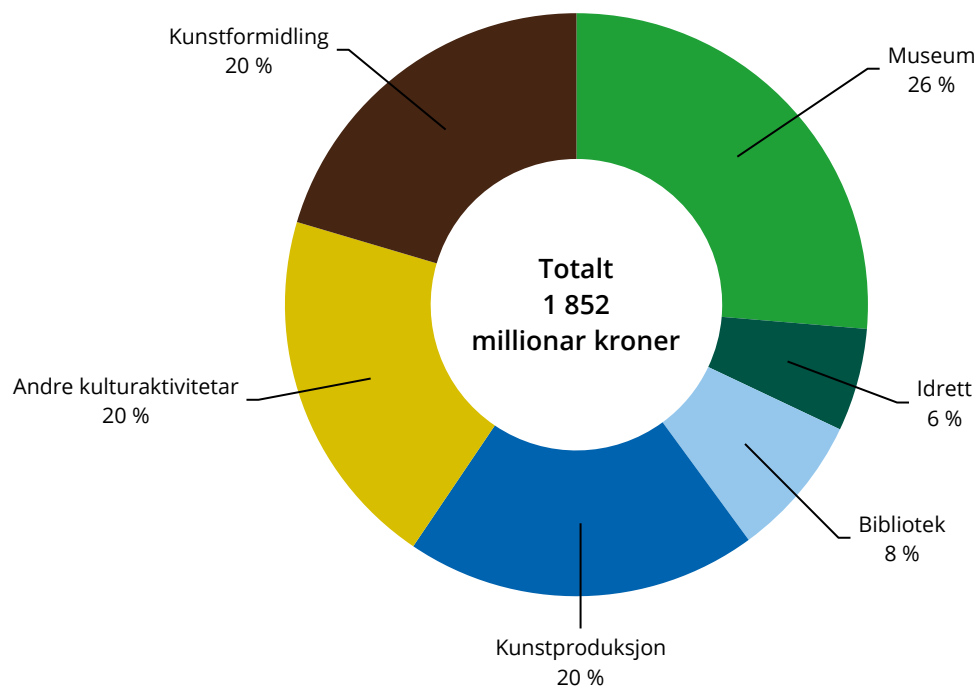
Norsk Tipping: <https://www.norsk-tipping.no/selskapet>

Figur 1.1. Offentlege utgifter til kultur¹

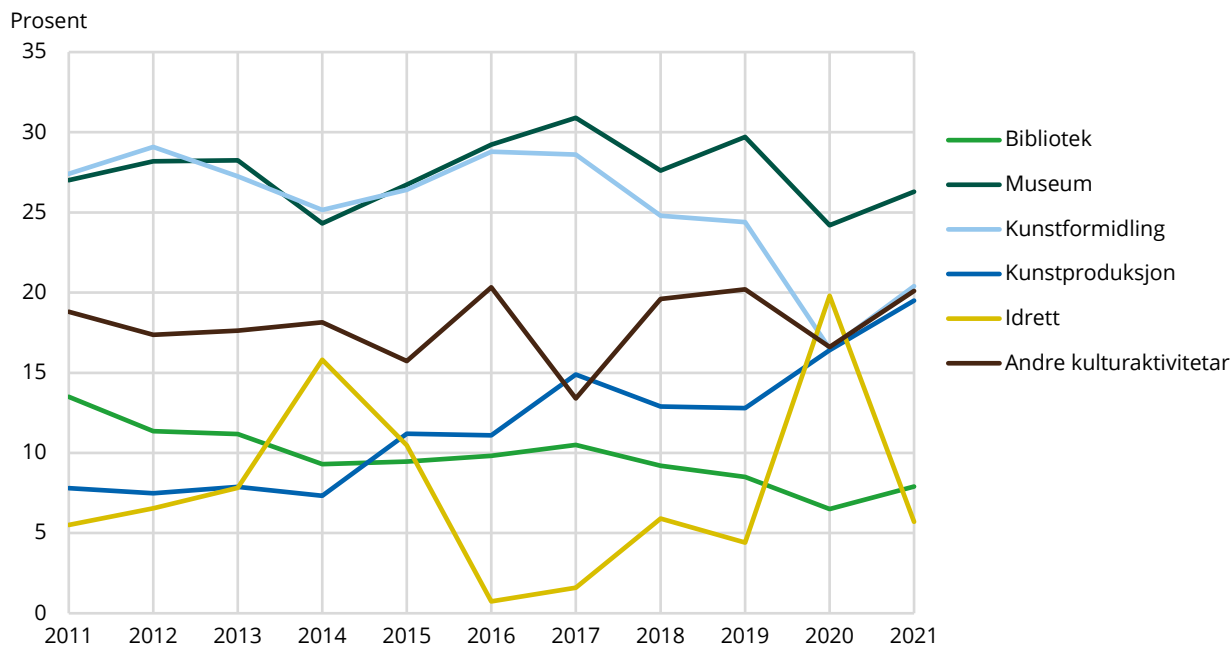
¹ Utgifter til Den norske kyrkja og andre trus- og livssynssamfunn er ikkje medrekna her. Løyvingane til likestilling og ikkje-diskriminering vart overført til Kulturdepartementet frå Barne- og familiedepartementet frå 1. mai 2019.
Kjelde: Kultur- og likestillingsdepartementet og Statistisk sentralbyrå.

Figur 1.2. Netto driftsutgifter til ulike kulturføremål i fylkeskommunane. 2021

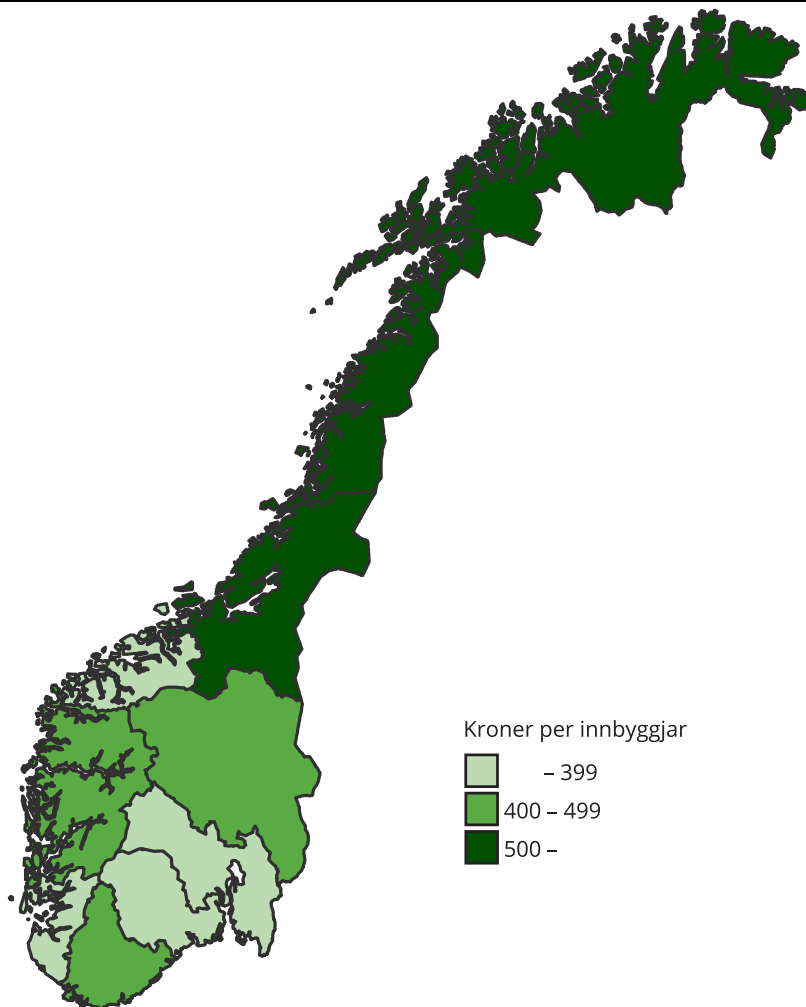
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 1.3. Netto driftsutgifter til ulike kulturføremål i fylkeskommunane. 2011-2021

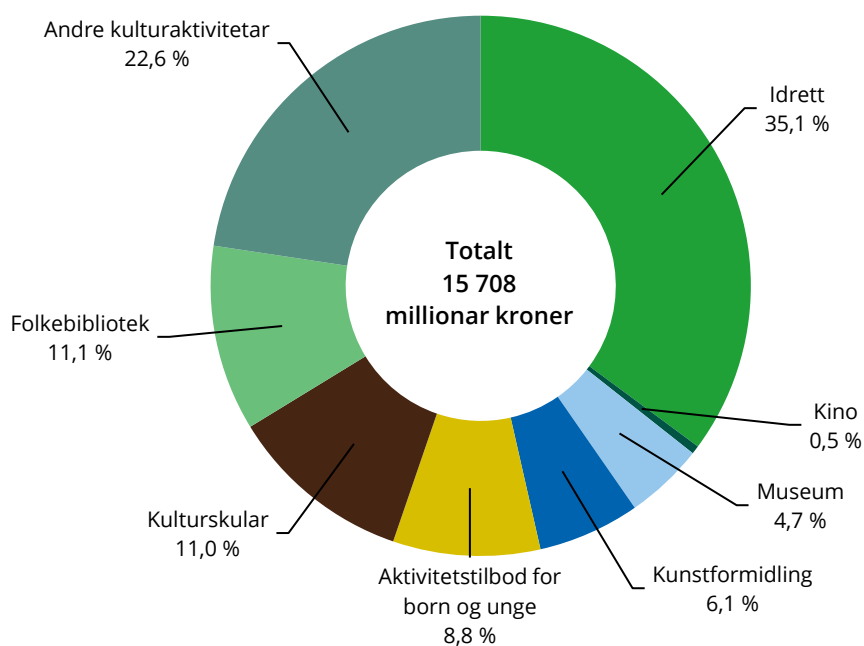
Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

Figur 1.4. Netto driftsutgifter til kulturføremål i fylkeskommunane¹. 2021

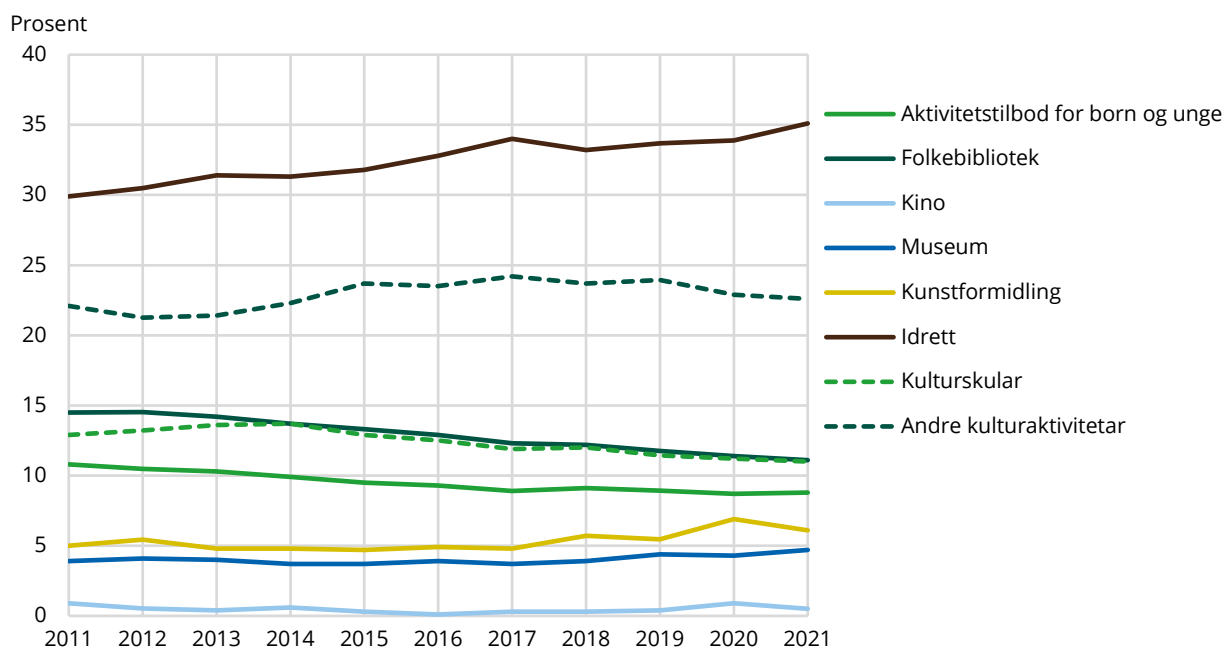
¹Tala for Oslo som fylkeskommune viser berre ein liten del av utgiftene til kultur då Oslo både er kommune og fylkeskommune og rapporterer som begge delar. Oslo er difor ikkje med i denne figuren.
Kjelde: Statistisk sentralbyrå. Kartdata: Kartverket.

Figur 1.5. Netto driftsutgifter til kultur for kommunekonsern. 2021

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

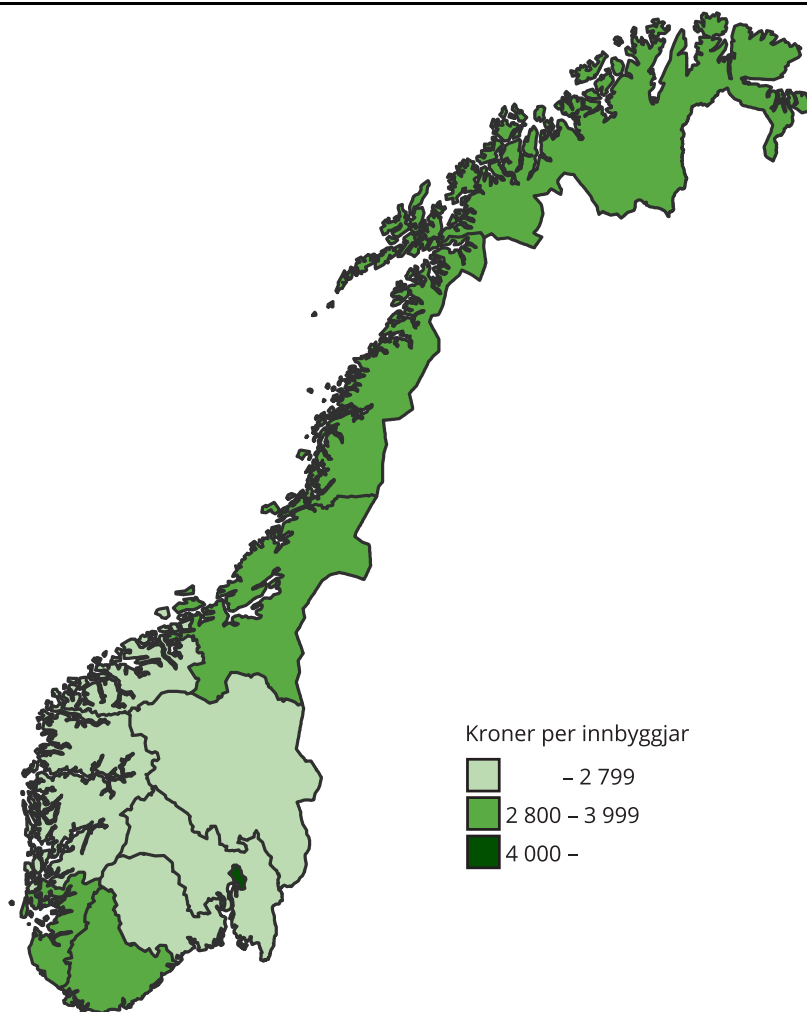
Figur 1.6. Netto driftsutgifter til kultur for kommunekonsern. 2011-2021

Kjelde: Statistisk sentralbyrå.

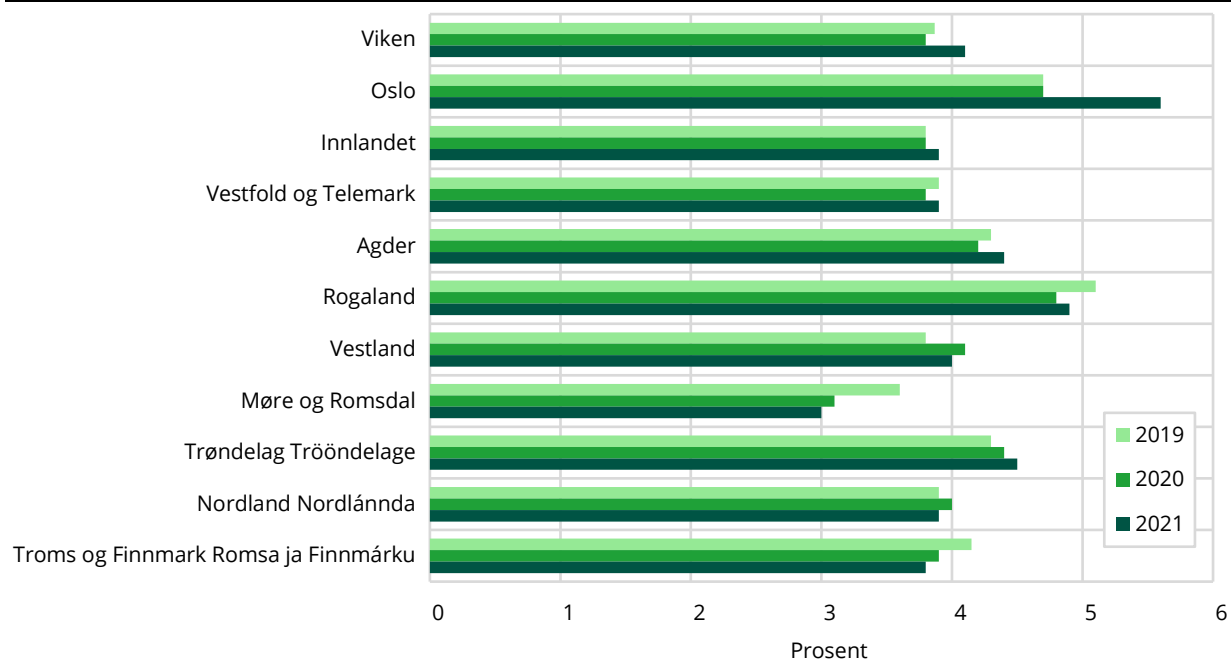

Figur 1.7. Netto driftsutgifter til kultur for kommuneconsern, etter fylke. 2021

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå. Kartdata: Kartverket.

Figur 1.8. Netto driftsutgifter til kultur for kommuneconsern, etter fylke. Prosent av totale netto driftsutgifter

¹Grunna samanslåinga av kommunar og fylkeskommunar frå 1. januar 2020 er prosentandelar for 2019 i dei nye fylka eit berekna gjennomsnitt av dei gamle fylka. Nokre kommunar høyrer òg til nytt fylke frå og med 1. januar 2020. Tala er difor ikkje fullt ut samanliknbare.
Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.1.1. Utgifter over Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett. Rekneskapstal, løyvingar. Millionar kroner og prosent

	Millionar kroner						Prosent					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I alt	10 865	10 947	11 537	12 974	23 206	25 867	100	100	100	100	100	100
Administrasjon m.m.	144	166	174	175	177	205	1,3	1,5	1,5	1,3	0,8	0,8
Frivillige føremål	1 755	1 597	1 820	1 966	2 077	2 583	16,2	14,6	15,8	15,2	9	10
Kulturføremål i alt¹	7 672	7 884	8 177	8 901	12 561	14 436	70,6	72	70,9	68,6	54,1	55,8
Allmenne kulturføremål	324	481	477	363	3 387	4 954	3	4,4	4,1	2,8	14,6	19,2
Norsk kulturråd/Norsk kulturfond ²	1 069	1 100	1 178	1 229	1 254	1 713	9,8	10	10,2	9,5	5,4	6,6
Kunstnarføremål ³	491	507	526	555	678	692	4,5	4,6	4,6	4,3	2,9	2,7
Bygg og offentlege rom ⁴	309	233	215	509	351	458	2,8	2,1	1,9	3,9	1,5	1,8
Musikk- og scenekunsthøremål	2 799	2 709	2 825	2 927	3 052	2 936	25,8	24,7	24,5	22,6	13,2	11,4
Språk, litteratur og bibliotekføremål	735	807	826	891	929	951	6,8	7,4	7,2	6,9	4	3,7
Nidaros domkyrkjes restaureringsarbeid mv.	64	77	81	112	90	89	0,6	0,7	0,7	0,9	0,4	0,3
Museumsføremål og visuell kunst ⁵	1 483	1 566	1 623	1 885	2 376	2 426	13,6	14,3	14,1	14,5	10,2	9,4
Arkivføremål	398	404	426	430	444	442	3,7	3,7	3,7	3,3	1,9	1,7
Film og media m.m.	1 294	1 300	1 366	1 528	7 961	8 153	11,9	11,9	11,8	11,8	34,3	31,5
Likestilling og ikkje-diskriminering⁶				404	430		.	.	.	3,1	1,9	1,9
Prosent av statlege midlar i alt⁷	0,8	0,8	0,8	0,9	1,6	1,7	.	.	.	.	.	.

¹ Frå 2021 var det gjort endringar i budsjettstrukturen. Beløpet gjeld rekneskapsført beløp for kategori 08.20 Kulturformål i statsbudsjettet. Summen av dei ulike føremåla nemnt under avvik litt frå dette beløpet, jf. note 3. ² Samanlikna med tidlegare år er tilskot til organisasjonar og kompetansesentre (kap 320.74), tilskot til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m. (kap. 230 post 75) og tilskot til amatørteaterføremål (kap 320, post 76) medrekna i beløpet for 2021. ³ Gjeld kategori 08.20 Kulturføremål, kap. 320, postane 01, 51, 55 og kategori 08.30 Medieføremål m.m, kap 337, post 71. ⁴ Frå og med rekneskapsåret 2017 er tilskot til nasjonale kulturbygg teken inn under kapittel bygg og offentlege rom. ⁵ Frå og med rekneskapsåret 2017 er tilskotet til Nasjonalmuseet teken inn under kapittel museum og visuell kunst. ⁶ Området var overført til Kulturdepartementet frå Barne- og familiedepartementet frå 1. mai 2019. ⁷ Prosenten er rekna av statsbudsjettets samla utgifter i alt medrekna folketrygda.
Kjelde: Kultur- og likestillingsdepartementet.

Tabell 1.1.2. Hovudfordeling av spelemidlar til idrettssektoren. Millionar kroner

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I alt	1 558	1 559	1 559	1 564	1 641	1 860	2 263	2 423	2 597	2 825	2 861	2 861	3 259
Idrettsanlegg	688	750	736	757	801	929	1 131	1 275	1 440	1 566	1 589	1 525	1 663
Nasjonalanlegg/spesielle anlegg	26	27	29	13	17	44	82	60	16	34	27	55	90
Forsknings- og utviklingsarbeid	10	20	20	20	21	23	27	26	28	31	34	34	34
Spesielle aktivitetar ¹	48	50	51	52	57	62	94	87	93	116	123	145	210
Norges Idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité	354	556	566	566	580	593	636	660	684	711	716	730	792
Tilskot til lokale lag og foreiningar	125	156	156	156	164	209	294	315	337	367	372	372	470
Overgangsmidlar	308	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

¹ Spesielle aktivitetar omfattar antidopingarbeid, fysisk aktivitet og inkludering i idrettslag og friluftstiltak for born og ungdom, og for 2021 ulike mangfalds- og inkluderingsprosjekter.
Kjelde: Kultur- og likestillingsdepartementet.

Tabell 1.1.3. Hovudfordeling av spelemidlar til kultur. Millionar kroner

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I alt	416,7	416,7	416,7	416,7	500,1	494,8	636,5	681,4	730,5	794,4	804,8	804,8	908,6
Den kulturelle skulesekken (DKS)	167	167	167	167	200	197,9	210,2	210,2	270	285	288,3	285	306,5
Frifond ¹	125	125	125	125	150	148,4	148,4	180,9	199,3	199,3	199,3	197	201,5
Kulturbbygg i alt	124,7	124,7	124,7	124,7	135,1	133	102,5	63,7	47	51,7	56,4	55	56,3
Den kulturelle spaserstokken ²	-	-	-	-	14,9	15,4	-	-	-	-	-	-	-
Arkiv-, bibliotek- og museumsfremål ³							78,8	83,8	84,8	86,8	86,8	85,7	87,7
Musikkfremål ⁴							63	66	74,9	75,4	89,3	97,4	118,4
Seglskipa ⁵							22,2	22,6	23	--	-	-	-
Gaveforsterkingsordninga ⁶										79,6	70	70	70
Andre kulturfremål ⁷							11,4	54,2	31,5	16,6	14,7	14,7	68,2

¹ Frifond er midlar frå overskotet i Norsk Tipping AS og gjeve til born og ungdom som driv med frivillige aktivitetar innanfor kultur eller andre fritidsaktivitetar. ² Ordninga med Den kulturelle spaserstokken er frå 2015 vidareført gjennom ein auke i fylkeskommunanes frie inntekter.

³ Tilskot til prosjekter som fordelast av Arkivverket, Nasjonalbiblioteket og Norsk kulturråd. ⁴ Omfattar tilskot til Musikkutstyrsordninga, ordninga for kjøp av musikkinstrument for skulekorps og barne- og ungdomsorkester, landsomfattande musikkorganisasjonar og aktivitetsmidlar for kor.

⁵ Tilskot til seglskipet Statsraad Lehmkuhl, skuleskipet Christian Radich og fullriggaren Sørlandet. ⁶ Gaveforsterkingsordninga vart finansiert over statsbudsjettet i åra 2014-2017. ⁷ Gjeld prosjekt- og utviklingsmidlar på scenekunstheltet, diverse mangfoldstiltak og eingongstilskot til museer og Skeivt kulturår 2022.

Kjelde: Kultur- og likestillingsdepartementet.

Tabell 1.2.1. Netto driftsutgifter til kulturfremål i fylkeskommunane, etter fylke. Millionar kroner

	Netto driftsutgifter i alt	Bibliotek	Museum	Kunstformidling	Kunstproduksjon	Idrett	Andre kulturaktivitetar
2006	873,8	116,5	230,1	262,8	47	85,9	131,5
2007	943,7	124,4	264,9	268,7	56	59,9	169,8
2008	972,6	118,5	242,2	249,5	62,9	89,1	210,5
2009 ¹	1 022,30	126,6	306,7	280,8	59	-8,3	257,5
2010	1 127,20	132,3	316,9	325	70	60,4	222,7
2011	1 218,60	164,3	328,6	334,2	95	67	229,4
2012	1 257,50	142,7	354,3	365,7	94	82,4	218,3
2013	1 327,90	148,5	375,1	361,9	104,6	103,8	234,1
2014	1 587,20	147,5	386	399,2	116,3	250,2	288
2015	1 499,90	141,9	400,9	396,1	167,9	157,1	236,1
2016	1 481,20	145,6	432,9	426,3	164,4	11	301,1
2017	1 449,80	152,2	448,2	414,1	216,5	23,8	194,9
2018	1 643,0	150,5	452,8	407,4	212,5	97,4	322,5
2019	1 837,10	156,4	545,3	448,2	235,6	81	370,5
2020	2 013,50	131,2	487,9	332,9	329,7	397,7	334,1
2021	1 851,60	146,2	487,7	377,4	360,9	106,4	373,1
2021							
Viken	347,2	32	82,4	34,6	89,6	-1,2	109,8
Oslo	-53,8	0,5	0	0	0	-54,3	0
Innlandet	168,9	10,8	33,1	16	65,8	19,1	24
Vestfold og Telemark	160,1	14,9	65,3	11,3	23,4	16,4	28,8
Agder	129,2	9,5	38,7	51,8	0,9	7,7	20,7
Rogaland	153,9	9,1	47,5	12,2	56	19,7	9,5
Vestland	296,8	10,8	77	66,2	0	47,9	95
Møre og Romsdal	105,3	8,5	27,1	38,6	17,6	6,8	6,7
Trøndelag - Trööndelag	255,9	16,6	66,3	90,6	0,6	29,5	52,2
Nordland - Nordlännda	138,8	13,6	25,9	34,3	48,1	3,9	13
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	149,3	19,8	24,4	21,9	59	10,8	13,3

¹ Frå 2009 gjeld konserntal for fylkeskommunane.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå. Basert på Statistikkbanken, tabell 12064.

Tabell 1.2.2. Netto driftsutgifter til kulturføremål i fylkeskommunane, etter fylke. Prosent

	Bibliotek	Museum	Kunst- formidling	Kunst- produksjon	Idrett	Andre kulturaktivitetar
2006	13,3	26,3	30,1	5,4	9,8	15
2007	13,2	28,1	28,5	5,9	6,3	18
2008	12,2	24,9	25,7	6,5	9,2	21,6
2009 ¹	12,4	30	27,5	5,8	-0,8	25,2
2010	11,7	28,1	28,8	6,2	5,4	19,8
2011	13,5	27	27,4	7,8	5,5	18,8
2012	11,3	28,2	29,1	7,5	6,6	17,4
2013	11,2	28,2	27,3	7,9	7,8	17,6
2014	9,3	24,3	25,2	7,3	15,8	18,1
2015	9,5	26,7	26,4	11,2	10,5	15,7
2016	9,8	29,2	28,8	11,1	0,7	20,3
2017	10,5	30,9	28,6	14,9	1,6	13,4
2018	9,2	27,6	24,8	12,9	5,9	19,6
2019	8,5	29,7	24,4	12,8	4,4	20,2
2020	6,5	24,2	16,5	16,4	19,8	16,6
2021	7,9	26,3	20,4	19,5	5,7	20,1
2021						
Viken	1,7	4,4	1,9	4,8	-0,1	5,9
Oslo	0	0	0	0	-2,9	0
Innlandet	0,6	1,8	1,8	3,6	1	1,3
Vestfold og Telemark	0,8	3,5	3,5	1,3	0,9	1,6
Agder	0,5	2,1	2,1	0	0,4	1,1
Rogaland	0,5	2,6	2,6	3	1,1	0,5
Vestland	0,6	4,2	3,6	0	2,6	5,1
Møre og Romsdal	0,5	1,5	2,1	0,9	0,4	0,4
Trøndelag - Tröndelage	0,9	3,6	4,9	0	1,6	2,8
Nordland - Nordlännda	0,7	1,4	1,9	2,6	0,2	0,7
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	1,1	1,3	1,2	3,2	0,6	0,1

¹ Frå 2009 gjeld konserntal for fylkeskommunane.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå. Basert på Statistikkbanken, tabell 12064 omrekna til prosent av totale netto driftsutgifter til kulturføremål.

Tabell 1.2.3. Netto og brutto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter til kulturføremål. Fylkeskommunar. Millionar kroner

	Netto driftsutgifter	Brutto driftsutgifter	Brutto investeringsutgifter
2003	781,7	1 639,30	38,4
2004	788,8	1 624,30	44,0
2005	735,1	1 625,50	56,7
2006	873,8	1 772,20	38,4
2007	943,7	1 856,90	15,5
2008	972,6	1 920,00	64,5
2009 ¹	1 022,30	2 290,00	168,3
2010	1 127,20	2 271,00	64,3
2011	1 218,60	2 362,50	62,1
2012	1 257,50	2 477,10	114,2
2013	1 327,90	2 663,70	65,4
2014	1 587,20	3 056,80	25,0
2015	1 499,90	3 140,80	5,6
2016	1 481,20	3 287,20	30,7
2017	1 449,80	3 264,40	12,3
2018	1 643,0	3 611,9	4,3
2019	1 837,10	3 890,50	7,2
2020	2 013,50	4 088,20	2,9
2021	1 851,60	3 980,20	8,0

Gjennomsnitt 2020-2021

Heile landet	1 932,50	4 034,20	5,5
Viken	313,6	726,5	0
Oslo	-56,5	102,8	2,8
Innlandet	198,2	341,5	0
Vestfold og Telemark	207,3	356,3	1,4
Agder	122,7	250,1	0,6
Rogaland	199,8	385,7	0
Vestland	311,8	563,2	0
Møre og Romsdal	107	224	0
Trøndelag - Trööndelage	234,2	453,3	0
Nordland - Nordlännda	129,3	279,5	0,6
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	165,1	351,3	0

¹ Frå 2009 gjeld konserntal for fylkeskommunane.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå. Basert på Statistikkbanken, tabell 12064.

Tabell 1.2.4. Netto driftsutgifter for fylkeskommunar til kultur, etter fylke

	Netto driftsutgifter Millionar kroner		Kroner per innbyggjar		Endring 2020/20211 Kroner per innbyggjar	Netto driftsutgifter til kultur i prosent av totale netto driftsutgifter	
	2020	2021	2020	2021		2020	2021
I alt	2 014	1 852	373	341	-32	1,7	1,5
Viken	280	347	224	274	50	1,9	2,3
Oslo ¹	-59	-54	-85	-77	8	-0,1	-0,1
Innlandet	227	169	614	455	-159	4,6	3,2
Vestfold og Telemark	255	160	603	377	-226	5	3,0
Agder	116	129	376	415	39	2,9	3,1
Rogaland	246	154	509	317	-192	4,2	2,5
Vestland	327	297	512	463	-49	3,3	2,9
Møre og Romsdal	109	105	410	396	-14	2,3	2,2
Trøndelag - Trööndelage	212	256	451	540	89	3,1	3,6
Nordland - Nordlännda	120	139	499	578	79	2,4	2,7
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	181	149	747	617	-130	3,5	2,9

¹ Oslo rapporterte både som kommune og som fylkeskommune. For å få totale netto driftsutgifter bør dei kommunale og dei fylkeskommunale netto driftsutgiftene leggjast saman.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.3.1. Netto driftsutgifter for kommuneconsern til kultur, etter fylke

	Netto driftsutgifter Millionar kroner		Kroner per innbyggjar		Endring 2020/2021 Kroner per innbyggjar	Netto driftsutgifter til kultur i prosent av totale netto driftsutgifter	
	2020	2021	2020	2021		2020	2021
I alt	14 254	15 708	2 644	2 895	251	4,1	4,3
Viken	2 835	3 206	2 264	2 526	262	3,8	4,1
Oslo	2 382	3 027	3 418	4 326	908	4,7	5,6
Innlandet	933	972	2 517	2 618	101	3,8	3,9
Vestfold og Telemark	980	1 057	2 323	2 487	164	3,8	3,9
Agder	832	896	2 693	2 881	188	4,2	4,4
Rogaland	1 411	1 506	2 924	3 100	176	4,8	4,9
Vestland	1 708	1 731	2 674	2 700	26	4,1	4,0
Møre og Romsdal	539	547	2 028	2 056	28	3,1	3,0
Trøndelag - Trööndelage	1 252	1 341	2 658	2 828	170	4,4	4,5
Nordland - Nordlännda	691	714	2 875	2 972	97	4	3,9
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	691	711	2 853	2 941	88	3,9	3,8

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.3.2. Netto driftsutgifter for kommuneconsern til kulturföremål, etter fylke. Millionar kroner

	Kultur i alt	Aktivitetstilbud for born og unge	Folke- bibliotek ¹	Kino	Museum	Kunst- formidling	Idrett ²	Kultur- skular	Andre kultur- aktivitetar ³
2008	7 452,00	861,1	1 177,50	60,6	273	423,2	2 035,50	1 022,70	1 598,40
2009	7 694,90	895	1 188,20	48,8	290,4	416,6	2 155,60	1 071,90	1 628,40
2010	8 517,10	948,9	1 237,90	77,7	299,1	422,9	2 598,10	1 105,50	1 827,00
2011	8 916,60	962,7	1 291,40	76,5	344,4	446,6	2 664,40	1 154,50	1 976,10
2012	9 393,80	983,2	1 364,50	49,8	383,1	510,6	2 864,00	1 241,70	1 996,80
2013	9 814,10	1 009,10	1 390,60	38,9	392	469,7	3 081,80	1 334,00	2 097,90
2014	10 377,50	1 027,70	1 424,00	65,1	379,1	494,5	3 249,30	1 424,10	2 313,80
2015	10 584,70	1 008,60	1 406,70	34,2	395	501,5	3 371,40	1 366,00	2 501,30
2016	11 297,40	1 054,70	1 452,70	8,9	442	557,1	3 714,70	1 412,40	2 654,80
2017	12 164,60	1 081,80	1 490,30	41,6	447,2	580,3	4 130,30	1 450,70	2 941,20
2018	12 937,7	1 183,5	1 576,0	39,3	509,1	732,6	4 290,2	1 546,8	3 060,2
2019	14 101,50	1 260,00	1 657,20	56,7	619,6	771,2	4 750,60	1 611,20	3 375,10
2020	14 254,30	1 233,7	1 628,4	123,8	606,2	981,1	4 830,5	1 592,1	3 258,50
2021	15 708,3	1 383,8	1 748,3	74,6	738,9	964,4	5 520,2	1 734,3	3 543,8
2021									
Viken	3 206,27	260,94	383,54	14,58	47,8	92,58	1 233,07	353,14	820,64
Oslo	3 027,39	512,26	285,73	-	315,51	308,71	1 067,61	104,36	433,21
Innlandet	972,05	54,31	128,36	5,85	16,95	30,34	313,9	140,89	281,45
Vestfold og Telemark	1 056,72	68,65	145,85	9,68	66,54	15,88	330,34	125,17	294,62
Agder	896,42	68,32	100,74	7,02	41,25	70,37	264,29	87,98	256,47
Rogaland	1 505,95	99,11	149,22	3,55	63,7	105,57	566,19	195,65	322,97
Vestland	1 731,45	92,38	201,79	6,87	61,26	153,99	603,39	219,38	392,38
Møre og Romsdal	546,58	14,52	71,11	6,88	19,68	22,5	183,02	115,25	113,63
Trøndelag - Trööndelage	1 340,78	104,59	123,59	4,26	53,27	96,12	487,3	192,34	279,32
Nordland - Nordlännda	713,77	47,98	76,33	7,85	29,35	33,7	224,78	99,46	194,32
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	710,96	60,7	82,01	8,13	34,68	246,33	257,06	100,67	154,8

¹ Gjeld funksjon 370 Bibliotek. Folkebibliotek er den største utgifta totalt, men òg andre typar bibliotek som er lovheimla vert inkluderte. Nokre kommunar har ansvar for fengselsbibliotek i kommunen. ² Gjeld funksjonane 380 og 381. ³ Gjeld funksjonane 385 og 386.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.3.3. Netto driftsutgifter for kommuneconsern til kulturføremål. Prosent

	Aktivitetstilbud for born og unge	Folke - bibliotek ¹	Kino	Museum	Kunst - formidling	Idrett ²	Kultur- skular	Andre kultur- aktivitetar ³
2008	11,6	15,8	0,8	3,7	5,7	27,3	13,7	21,4
2009	11,6	15,4	0,6	3,8	5,4	28	13,9	21,2
2010	11,1	14,5	0,9	3,5	5	30,5	13	21,5
2011	10,8	14,5	0,9	3,9	5	29,9	12,9	22,1
2012	10,5	14,5	0,5	4,1	5,4	30,5	13,2	21,3
2013	10,3	14,2	0,4	4	4,8	31,4	13,6	21,4
2014	9,9	13,7	0,6	3,7	4,8	31,3	13,7	22,3
2015	9,5	13,3	0,3	3,7	4,7	31,8	12,9	23,7
2016	9,3	12,9	0,1	3,9	4,9	32,8	12,5	23,5
2017	8,9	12,3	0,3	3,7	4,8	34	11,9	24,2
2018	9,1	12,2	0,3	3,9	5,7	33,2	12	23,7
2019	8,9	11,8	0,4	4,4	5,5	33,7	11,4	23,9
2020	8,7	11,4	0,9	4,3	6,9	33,9	11,2	22,9
2021	8,8	11,1	0,5	4,7	6,1	35,1	11,0	22,6
2021								
Viken	8,1	12	0,5	1,5	2,9	38,5	11	25,6
Oslo	16,9	9,4	0	10,4	10,2	35,3	3,4	14,3
Innlandet	5,6	13,2	0,6	1,7	3,1	32,3	14,5	29
Vestfold og Telemark	6,5	13,8	0,9	6,3	1,5	31,3	11,8	27,9
Agder	7,6	11,2	0,8	4,6	7,8	29,5	9,8	28,6
Rogaland	6,6	9,9	0,2	4,2	7	37,6	13	21,4
Vestland	5,3	11,7	0,4	3,5	8,9	34,8	12,7	22,7
Møre og Romsdal	2,7	13	1,3	3,6	4,1	33,5	21,1	20,8
Trøndelag - Trööndelage	7,8	9,2	0,3	4	7,2	36,3	14,3	20,8
Nordland - Nordlännda	6,7	10,7	1,1	4,1	4,7	31,5	13,9	27,2
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	8,5	11,5	1,1	3,3	4,9	34,6	14,2	21,8

¹ Gjeld funksjonen 370 Bibliotek. Folkebibliotek er største utgift totalt, men òg andre typar bibliotek som er lovheimla vert inkluderte. Nokre kommunar har ansvar for fengselsbibliotek i kommunen. ² Gjeld funksjonane 380 og 381. ³ Gjeld funksjonane 385 og 386.
Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.3.4. Brutto investeringsutgifter for kommunekonsern, etter rekneskapsfunksjon for kultur. Millionar kroner

	Aktivitetstilbud for born og unge	Folke bibliotek	Kino	Museum	Kunst - formidling	Idrett ¹	Kultur- skular	Andre kultur aktivitetar ²
2006	50,6	55,1	10,2	71,6	16,9	1 486,8	11	405,6
2007	88	76	35,8	99,7	28,7	2 038,8	11,4	852,7
2008	111,9	61,3	15	142,6	36,3	2 523,5	20,7	1 043,0
2009	35,2	72,7	11,3	115,6	79,5	3 308,7	7,6	1 695,9
2010	22,7	65,1	64,1	105,8	108,6	3 435,4	14,5	1 523,0
2011	24,7	64,2	71,3	95	123,2	3 124,6	18,5	1 384,5
2012	22,1	127,9	20,5	66,2	41,4	2 894,2	56,8	1 286,4
2013	21,4	166,6	38,2	55,9	27,7	2 671,7	68	1 499,2
2014	34,3	141,2	21,5	33	60	2 837,5	22,4	1 466,8
2015	23,6	98,1	31,5	45,9	61,2	2 843,7	8,4	1 737,0
2016	38,9	66,4	6,1	29,6	45,1	3 317,9	11,2	1 983,7
2017	303,9	86,7	5,2	45,6	45,1	3 909,9	9,2	1 768,3
2018	45,9	64,4	20,5	32,9	46,8	4 366,1	40,5	1 986,3
2019	102	80,8	1,4	45,8	75	5 636,80	41,3	2 463,50
2020	112,3	69,6	35,7	92,9	80	5 510,80	13	1 939,80
2021	34,6	66,9	25,8	47,2	63,6	4 782,20	10,4	1 684,40
Gjennomsnitt 2020-2021								
Heile landet	73,8	68,2	30,8	140,1	71,8	5 146,50	11,7	1 812,10
Viken	6,3	10,8	2,6	2,7	4,5	1424,4	5,1	390,1
Oslo	43,2	14,8	0	27,7	44,8	998,1	0,8	155
Innlandet	6	16	14,4	2,1	1,1	219,8	1	91,2
Vestfold og Telemark	10,2	8,9	6,5	11,5	0,8	108,5	1	104,7
Agder	4	2,2	0,2	22,1	7,4	240,3	1,2	186,4
Rogaland	1	2,2	-0,7	1,5	8,7	369,3	0,1	100,7
Vestland	0,3	6,7	4,1	0,9	2,4	473,2	1,9	260,3
Møre og Romsdal	0,5	0,9	0	0	0,2	212,6	1,1	141
Trøndelag- Trööndelag	0,4	0,9	2,4	1,5	1	815,4	0,3	93,3
Nordland - Nordlännda	0,8	0,9	1,3	0	0,6	85,9	0	49,5
Troms og Finnmark -	1,1	4	0	0,1	0,4	198,9	0	61,9

¹ Gjeld funksjonane 380 og 381. ² Gjeld funksjonane 385 og 386.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 1.3.5. Frivillige lag og foreiningar som får driftstilskot frå kommunane. KOSTRA-skjema 17¹

	Talet på lag/ foreiningar					Samla driftstilskot. 1 000 kroner				
	2017	2018	2019	2020	2021	2017	2018	2019	2020	2021
I alt	19 209	19 058	19 835	18 097	17 520	831 086	908 520	915 405	915 405	1 121 135
Frivillige barne- og ungdomsforeiningar	4 433	4 744	4 724	4 344	5 068	197 245	219 903	190 014	190 014	268 053
Idrettslag/skyttarlag	5 107	4 986	5 011	4 873	4 873	427 969	449 460	458 274	458 274	517 957
Andre foreiningar	9 669	9 328	10 100	8 880	8 880	205 872	239 157	267 117	267 117	335 125

¹ Barne- og ungdomstiltak og tilskot til frivillige lag og foreiningar.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

2. Frivillig innsats

- Totalt 13 500 frivillige lag og foreiningar fekk kommunale tilskot i 2021
- 850 millionar kroner totalt i driftstilskot til frivillige lag og foreiningar
- 61 prosent av driftstilskota gjekk til frivillige lag innanfor idrett
- 26 prosent av befolkninga var medlem av eit idrettslag i 2021
- 17 prosent av befolkninga gjorde ein frivillig innsats for kulturvern

2.1. Kommunale tilskot til frivillige lag og foreiningar

Gjennom KOSTRA (kommune-stat-rapportering) publiserer SSB statistikk om kulturtilbod. I statistikk-tabell 11761 på ssb.no ser vi at det var 8 400 frivillige lag og foreiningar innanfor kulturaktivitetar og 5 000 innanfor idrett som fekk kommunale tilskot i 2021. Det vil seie at det var til saman 13 500 frivillige lag og foreiningar som fekk kommunale tilskot, noko som var 250 færre enn i 2020 og 1 600 færre enn i 2019. Dette tilsvarar ein nedgang på nesten 11 prosent i talet på frivillige lag og foreiningar som fekk kommunale tilskot frå 2019 til 2021, sjå tabell 2.1.

I 2021 vart det gjeve nær 850 millionar kroner totalt i driftstilskot til frivillige lag og foreiningar innanfor idrett og andre kulturaktivitetar, og sett i høve til året før var det 100 millionar kroner eller 14 prosent meir. Dei frivillige laga innanfor idrett fekk 518 millionar kroner eller 61 prosent av driftstilskota, medan laga innanfor kulturaktivitetar fekk 335 millionar tilsvarande 39 prosent av midlane, sjå tabell 2.1.

2.2. Medlemskap og frivillig innsats i kulturaktivitetar

Gjennom kulturbruksundersøkinga kartlegg SSB befolkninga sin bruk av ulike kulturtilbod, som kino, teater, konsertar, trus- og livssyn, museum, bibliotek og idrettsarrangement. I same undersøking vart det òg spurd om befolkninga sine medlemskap knytt til ulike kulturaktivitetar, etter aktivitet og år. Resultata frå denne undersøkinga blir publiserte i Norsk kulturbarometer. I 2021 vart det gjennomført ei tilleggsundersøking om kulturbruk blant personar med innvandrarbakgrunn med dei same spørsmåla som i den ordinære undersøkinga. For meir informasjon se Om statistikken.

Over perioden frå 1991 til 2021 kan vi sjå ein merkbar nedgang i delen medlemskap i ulike kulturaktivitetar blant befolkninga. Til dømes var det i 1991 36 prosent av befolkninga som var medlem i eit idrettslag mot 26 prosent i 2021. Medlemskap i teatergrupper eller kunstforeiningar har vore stabilt låge, med høvesvis 1 og 4 prosent i 2021. For meir detaljar sjå tabell 2.2.

Delen medlemskap blant personar med innvandrarbakgrunn er totalt sett atskilleg lågare enn i befolkninga sett under eitt. I 2021 var 17 prosent av personar med innvandrarbakgrunn medlem i eit idrettslag og 2 prosent var medlem i ei kunstforeining. Samstundes er delen personar med innvandrarbakgrunn som er medlem i ei teatergruppe høgare enn i befolkninga sett under eitt, med 2 prosent i 2021. Sjø tabell 2.3 for meir informasjon.

For tal om frivillig innsats i museum, sjå Kapittel 6, tabell 6.9.

2.3. Engasjement og frivillig innsats for kulturvernet

Gjennom ein spørjeundersøking gjennomført på oppdrag frå Riksantikvaren i SSBs omnibusundersøking 2. kvartal 2021, kom det fram at 17 prosent av befolkninga gjorde ein frivillig innsats for kulturminne og kulturmiljø gjennom ein eller fleire aktivitetar. Dei fleste av dei som var aktive i frivillig arbeid stilte opp for bevaring av kulturminne i sitt nærmiljø, med 10 prosent av befolkninga. Dernest stilte 6 prosent opp som deltakarar i møter og/eller på dugnader. 5 prosent av befolkninga

var medlem av ein frivillig kulturvernorganisasjon, sjå tabell 2.3. Den frivillige aktiviteten var høgast hos dei som bur i spredtbygde strøk med 23 prosent deltaking i aktivt arbeid som frivillige. Størst frivillig aktivitet finn ein blant personar i aldersgruppa 67-79 år, sjå tabell 2.3.

2.4. Om statistikken

Kulturtilbod: Statistikken baserer seg på KOSTRA-tal og viser kor mykje pengar fylkeskommunar og kommunar brukar til kulturføremål.

Norsk kulturbarometer: Er ein rapportserie basert på SSB sine undersøkingar om kulturbruk. I desse undersøkingane svarar eit representativt utval av befolkninga på spørsmål om sin bruk av ulike kulturtilbod. Frå 1991 til 2016 gjaldt dette befolkninga i alderen 9-79 år, men frå 2021 er det 9 år eller eldre. Tala viser kor stor del av befolkninga som har brukt ulike kulturtilbod siste 12 månader og kor mange gonger dei har blitt brukt. Tala viser og bruk av digitale kulturtilbod, tilgang til ulike kulturtilbod og folks eigne aktivitetar på kulturfeltet. I 2021 vart det gjennomført intervjuer med 3 548 personar, som gir ein svarprosent på 59,3.

I 2021 vart det gjennomført ein tilleggsundersøking om kulturbruk blant personar med innvandrarbakgrunn. Utgangspunktet var den ovanfor nevnte undersøkinga om kulturbruk. Resultata er publisert i ein eigen rapport «Kulturbruk blant personer med innvandrerbakgrunn». I undersøkinga blant personar med innvandrarbakgrunn svarte eit representativt utval på spørsmål om bruk av ulike kulturtilbod. Utvalet bestod av innvandrarar og norskfødde med innvandrarforeldre, 9 år eller eldre. I 2021 vart det gjennomført intervjuer med 1 715 personar med innvandrarbakgrunn.

Omnibusundersøkinga: SSBs Omnibusundersøking er ein kvartalsvis spørjeundersøking som inneheld mange ulike tema, og i fleire tilfelle er tematiske bolkar bestilt frå ein ekstern oppdragsgivar. I andre kvartal 2021 gjennomførte SSB ein spørjeundersøking på oppdrag frå Riksantikvaren om befolkningas haldning, engasjement og aktivitetar knytta til kulturminne og kulturmiljø, som ein del av Omnibusundersøkinga det kvartalet.

Satellittrekneskapen: Satellittrekneskap for ideelle og frivillige organisasjonar er innstilt inntil vidare. Rekneskapen byggjer blant anna på anslag for omgang av ulønt arbeid i frivillige og ideelle organisasjonar og det føreligg ikkje tilstrekkeleg datagrunnlag for å berekna denne storleiken for åra 2019 til dags dato. Det har vore ein rekke endringar i utrekninga av den ordinære nasjonalrekneskapen og satellittrekneskapen gjennom dei åra han har vore publisert. For ein meir detaljert beskriving av endringar og atterhald sjå beskriving av satellittrekneskapen i kapittel om frivillig innsats i tidlegare publikasjonar av Kulturstatistikk.

Levekårsundersøkinga: Statistisk sentralbyrå gjennomfører årleg levekårsundersøkinga Survey on Income and Living Conditions (EU-SILC). Tema vert tekne opp att med ein syklus på tre år. I 2011, 2014 og 2017 var temaet friluftsliv, organisasjonsaktivitet, politisk deltaking og sosialt nettverk.

Frå og med 2011 er datafangsten for dei nasjonale tema i levekårsundersøkingane samordna med levekårsundersøkinga EU-SILC. EU-SILC er ei europeisk utvalsundersøking om inntekt, sosial ekskludering og levekår som er samordna via Eurostat, statistikk-kontoret for EU, og forankra i det europeiske statistiske systemet (ESS).

Delar for frivillig arbeid i levekårsundersøkinga og satellittrekneskapen er ulike, grunnen til dette kan vere at undersøkingane er utførte på ulike måtar. Det kan mellom anna ha innverknad på nivået på frivillig arbeid om det vert målt i ei eiga undersøking eller om det inngår i ei undersøking med andre tema, slik som tilfellet er for levekårsundersøkingane. Undersøkingar, under overskrifta frivillig arbeid, når i større grad personar som har utført slikt arbeid, medan dei som ikkje har utført slikt arbeid i større grad takkar nei til å ta del (Folkestad et al., 2015).

Vi vet at respondentar, spesielt i telefonintervju, er mindre villige til å svare at dei faktisk ikkje har teke del. Frivillig innsats har eit normativt element i seg som gjer at det er sosialt ynskeleg å seie at ein har delteke i slikt arbeid. Kva folk seier dei gjer er ikkje naudsyntvis det same som det dei faktisk gjer. Levekårsundersøkinga til SSB kan underestimere delen noko, fordi folk ikkje hugsar eller tenkjer over alt dei har gjort. For ein breiare diskusjon om dette, sjå Folkestad mfl. side 18-22.

Referansar

Fladmoe, A., Sivesind, K. H. & Arnesen, D. (2018). *Oppdaterte tall om frivillig innsats i Norge, 1998-2017*. Senter for forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor. Henta frå <https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/bitstream/handle/11250/2557786/Oppdaterte%2btall%2bom%2bfrivillig%2binnsats.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Folkestad, B., Christensen, D. A., Strømsnes, K. & Selle, P. (2015). *Friviljug innsats i Noreg 1998-2014. Kva kjenneteiknar dei friviljuge og kva har endra seg?* Senter for forskning på sivilsamfunn og friviljug sektor. Henta frå <https://samfunnsforskning.brage.unit.no/samfunnsforskning-xmlui/handle/11250/2445372>

Statistisk sentralbyrå. (2022, 24. mai). *Norsk kulturbarometer 2021*. <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/kultur/artikler/norsk-kulturbarometer-2021>

Statistisk sentralbyrå. (2022, 15. juni). *Kulturtilbod. Frivillige lag og foreningar, statistikkbanktabell 11761*. <https://www.ssb.no/statbank/table/11761/>.

Statistisk sentralbyrå. (2022, 30. juni). *Kulturbruk blant personer med innvandrerbakgrunn*. <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/kultur/artikler/kulturbruk-blant-personer-med-innvandrerbakgrunn>

Statistisk sentralbyrå. (2022, 23. august). *1 av 6 gjør en frivilling innsats for kulturvernet*. <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/kultur/artikler/1-av-6-gjor-en-frivillig-innsats-for-kulturvernet>

Statistisk sentralbyrå. (2020, 17. november). *Satellittregnskap for ideelle og frivillige organisasjoner*. <https://www.ssb.no/nasjonalregnskap-og-konjunkturer/statistikker/orgsat/aar>

Statistisk sentralbyrå. (2020, 18. november). *Organisasjonsaktivitet, politisk deltakelse og sosialt nettverk, levekårsundersøkelsen*. <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/statistikker/orgakt>

United Nations. (2003). *Handbook on Non-Profit Institutions in the System of National Account*. Henta frå http://unstats.un.org/unsd/publication/seriesf/seriesf_91e.pdf

Meir informasjon

Sandvik, L. & Holseter, Ch. (2017). *Levekårsundersøkelsen EU-SILC 2017, Tema: friluftsliv, organisasjonsaktivitet, politisk deltakelse og sosialt nettverk. Dokumentasjonsrapport*. Statistisk sentralbyrå *Notater 2018/7*. <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/levekarsundersokelsen-eu-silc-2017.tema-friluftsliv-organisasjonsaktivitet-politisk-deltakelse-og-sosialt-nettverk>

KOSTRA. <https://www.ssb.no/kostra/om-kostra>

Tabell 2.1. Frivillige lag og foreiningar som mottar kommunale tilskot. Tal på lag, organisasjonar samt tilskot i 1000 kroner

	Tal på frivillige lag og foreiningar som mottok tilskot		Driftstilskot til frivillige lag og foreiningar (1000 kr)	
	Frivillige lag og foreiningar, andre kulturaktivitetar	Frivillige lag og foreiningar, idrett	Frivillige lag og foreiningar, andre kulturaktivitetar	Frivillige lag og foreiningar, idrett
2015	8 931	4 848	182 953	369 027
2016	9 629	5 123	188 911	405 898
2017	9 669	5 107	205 872	427 969
2018	9 328	4 986	239 157	449 460
2019	10 100	5 011	267 117	458 274
2020	8 880	4 873	279 488	469 180
2021	8 432	5 068	335 125	517 957
2021				
Viken	1 362	1 090	73 836	139 976
Oslo	670	427	50 082	55 942
Innlandet	849	473	23 416	35 719
Vestfold og Telemark	763	445	26 870	48 784
Agder	502	272	22 132	11 591
Rogaland	531	443	14 037	52 702
Vestland	1 359	610	54 583	53 694
Møre og Romsdal	540	240	17 247	15 430
Trøndelag - Trööndelage	950	568	32 750	76 180
Nordland - Nordlánda	390	258	7 981	13 076
Troms og Finnmark- Romsa ja Finn Márku	516	242	12 191	14 863

Kjelde: KOSTRA, SSB

Tabell 2.2. Del av befolkninga som er medlem i teatergruppe, kunstforeining eller idrettslag på fritida, etter ulike grupper. 2021. Prosent

	Medlem i teatergruppe	Medlem i kunstforeining	Medlem i idrettslag ¹
1991	2	5	36
1994	2	5	35
1997	2	4	35
2000	2	5	33
2004	3	4	31
2008	2	5	32
2012	2	3	30
2016	2	4	31
2021	1	4	26
Kjønn			
Menn	2	2	32
Kvinner	1	5	20
Alder			
9-15 år	4	.	69
16-24 år	0	1	31
25-44 år	2	2	21
45-66 år	1	4	23
67-79 år	1	6	14
80 år eller eldre	1	8	9
Utdanning			
Grunnskule	1	2	18
Vidaregåande skule	1	3	21
Universitet/høgskule, kort	1	5	23
Universitet/høgskule, lang	0	8	26
Landsdel			
Oslo og Viken	1	4	24
Innlandet	1	5	27
Agder og Sør-Austlandet	1	3	26
Vestlandet	2	4	26
Trøndelag	2	4	29
Nord-Norge	2	2	27

¹ Medlem i idrettslag gjelder siste 12 månader.

Kjelde: Norsk kulturbarometer, Statistisk sentralbyrå

Tabell 2.3. Del personar med innvandrarbakgrunn som er medlem i teatergruppe, kunstforeining eller idrettslag på fritida, etter ulike kjenneteikn. 2021. Prosent

	Medlem i teatergruppe	Medlem i kunstforeining	Medlem i idrettslag ¹
Heile befolkninga	1	4	26
Personar med innvandrarbakgrunn	2	2	17
Kjønn			
Menn	2	2	23
Kvinner	2	2	12
Alder			
9-15 år	4	.	52
16-24 år	4	2	18
25-44 år	1	2	14
45-66 år	3	2	12
67 år eller eldre	2	4	10
Innvandringskategori			
Innvandrarar	2	2	15
Norskfødde med innvandrarforeldre	2	1	37
Landbakgrunn			
EU etc.	3	3	19
Afrika, Asia etc.	2	1	16
Botid for innvandrarar			
0-2 år	2	2	19
3-5 år	5	1	17
6-9 år	2	1	15
10-14 år	2	2	15
15-19 år	2	2	11
20 år eller lenger	2	2	13

¹ Medlem i idrettslag gjelder siste 12 månader.

Kjelde: Norsk kulturbarometer 2021 (heile befolkninga), Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.4. Frivillig aktivitet for kulturminne, kulturmiljø og kulturlandskap i del av befolkninga etter aktivitet, busetjingsstrøk, kjønn og alder. Prosent

	2021
Aktivitet	
Aktiv	15
Ikkje aktiv	85
Kor av aktive i	
Frivillig kulturminnearbeid som møter/dugnadar	6
Bevaring av kulturminne i lokalt nærmiljø	10
Medlem av frivillig kulturvernorganisasjon	5
Aktive etter busetjingsstrøk	
Spredtbygde strøk	23
Tettbygd, under 2 000 personar	14
Tettbygd, mellom 2 000 og 20 000 personar	13
Tettbygd, mellom 20 000 og 100 000 personar	13
Tettbygd, 100 000 personar eller fleire	13
Veit ikkje	10
Aktive etter kjønn	
Kvinne	13
Mann	18
Aktive etter alder	
16-29 år	12
30-44 år	12
45-66 år	15
67-79 år	26

Kjelde: Omnibusundersøkinga, Statistisk sentralbyrå

Tabell 2.5. Gratisarbeid for idrettslag, friluftorganisasjonar og organisasjonar innanfor musikk, teater og kunst dei siste 12 månadene, kjønn, alder og landsdel. Prosent

	Gratisarbeid for idrettslag					Gratisarbeid for friluftorganisasjonar					Gratisarbeid for organisasjonar innanfor musikk, teater og kunst				
	2011	2014	2017	2019	2020	2011	2014	2017	2019	2020	2011	2014	2017	2019	2020
Begge kjønn	16	16	16	15	15	3	2	2	2	2	7	5	4	4	4
16-24 år	15	14	15	14	14	1	2	2	3	3	5	5	5	5	5
25-44 år	23	22	21	18	18	3	2	1	2	2	7	5	4	3	3
45-66 år	16	16	18	17	17	3	3	3	3	3	8	6	5	5	5
67- år	3	5	4	6	6	2	2	2	2	2	4	5	3	4	4
Menn i alt	20	19	18	18	18	4	3	3	3	3	7	5	4	4	4
16-24 år	19	17	17	18	18	2	2	2	3	3	6	3	5	3	3
25-44 år	23	24	20	19	19	4	2	1	2	2	6	4	3	3	3
45-66 år	22	20	22	20	20	5	4	3	4	4	9	6	4	4	4
67- år	6	9	7	9	9	3	4	4	3	3	4	6	3	5	5
Kvinner i alt	13	13	13	12	12	1	1	1	1	1	7	6	5	5	5
16-24 år	11	12	13	11	11	1	1	1	2	2	4	6	4	6	6
25-44 år	23	21	21	17	17	2	2	1	2	2	8	6	4	4	4
45-66 år	10	12	13	13	13	1	2	2	1	1	7	7	6	6	6
67- år	1	2	1	3	3	1	0	1	0	0	4	5	3	3	3
Heile landet	16	16	16	15	15	3	2	2	2	2	7	5	4	4	4
Oslo/Akershus	15	13	13	..	..	2	2	2	..	..	6	4	3	..	..
Austlandet elles	17	18	18	..	..	4	3	3	..	..	7	6	4	..	..
Agder og Rogaland	14	16	16	..	..	2	2	2	..	..	6	6	4	..	..
Oslo og Viken	..	..	..	14	14	..	..	..	2	2	..	..	..	4	4
Innlandet	..	..	..	19	19	..	..	..	2	2	..	..	..	5	5
Agder og Sør-Austlandet	..	..	..	16	16	..	..	..	2	2	..	..	..	4	4
Vestlandet	17	16	16	14	14	2	2	2	2	2	8	5	6	4	4
Trøndelag	21	21	16	15	15	2	2	1	2	2	6	8	5	6	6
Nord-Noreg	17	16	15	16	16	2	1	3	3	3	7	5	3	4	4

Kjelde: Levekårsundersøkinga, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.6. Lønne og ulønne årsverk¹ i ideelle og frivillige organisasjonar, etter aktivitet (ICNPO). Tal på årsverk

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lønstakarar og ulønne/frivillige									
I alt	195 545	205 445	213 885	223 100	233 919	234 981	232 274	233 625	231 225
Kultur og fritid	74 558	77 261	79 249	79 809	81 054	81 151	82 034	83 911	82 970
Av dette idrett	33 353	34 412	35 763	36 801	37 945	38 002	40 839	42 511	41 824
Utdanning og forskning	21 228	21 795	22 922	23 663	24 376	24 866	22 847	22 841	22 193
Helse	20 952	21 430	22 939	23 692	25 068	25 065	21 733	21 299	21 077
Sosiale tenester	24 730	26 647	27 267	30 716	33 050	34 061	37 956	36 452	35 797
Miljøvern	2 269	2 994	3 874	5 124	6 627	6 635	5 180	4 967	4 974
Lokalmiljø og bustad	14 108	14 053	14 199	13 975	14 278	14 124	14 992	15 773	15 873
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	10 046	11 371	11 052	11 973	11 590	10 764	11 640	12 518	12 135
Frivilligsentralar	248	258	255	252	255	260	247	228	250
Internasjonale organisasjonar	5 304	5 749	6 373	5 728	7 540	7 544	6 275	6 248	6 189
Religion	10 320	11 551	12 837	14 287	15 567	15 597	14 365	14 147	14 231
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	11 783	12 424	12 942	13 862	14 515	14 915	15 007	15 240	15 537
Ulønne/frivillige²									
I alt	115 149	122 766	130 630	138 769	147 778	147 778	141 381	142 064	142 064
Kultur og fritid	64 211	66 393	68 590	70 539	71 637	71 637	73 522	75 029	75 029
Av dette idrett	29 679	30 908	32 183	33 357	34 337	34 337	34 675	34 960	34 960
Utdanning og forskning	7 452	8 089	8 786	9 503	10 231	10 231	7 373	6 993	6 993
Helse	6 006	6 902	7 909	9 028	10 218	10 218	8 778	8 360	8 360
Sosiale tenester	3 551	4 331	5 265	6 378	7 665	7 665	6 316	5 997	5 997
Miljøvern	2 044	2 709	3 589	4 741	6 217	6 217	4 750	4 542	4 542
Lokalmiljø og bustad	12 907	12 742	12 894	13 026	13 067	13 067	14 247	15 034	15 034
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	4 605	5 306	5 031	5 534	5 009	5 009	5 500	5 805	5 805
Internasjonale organisasjonar	3 410	4 111	4 678	4 246	5 962	5 962	4 463	4 300	4 300
Religion	7 396	8 344	9 404	10 555	11 745	11 745	10 381	9 915	9 915
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	3 567	3 837	4 485	5 221	6 027	6 027	6 050	6 088	6 088
Lønstakarar									
I alt	80 396	82 768	83 278	84 313	86 143	87 204	90 893	91 561	89 161
Kultur og fritid	10 347	10 868	10 659	9 271	9 418	9 515	8 512	8 882	7 941
Av dette idrett	3 674	3 504	3 580	3 443	3 608	3 664	6 164	6 550	6 864
Utdanning og forskning	13 776	13 706	14 136	14 160	14 145	14 635	15 474	15 848	15 200
Helse	14 946	14 528	15 029	14 664	14 850	14 847	12 955	12 939	12 717
Sosiale tenester	21 179	22 316	22 003	24 339	25 385	26 396	31 640	30 455	29 799
Miljøvern	225	285	285	383	410	418	430	426	432
Lokalmiljø og bustad	1 201	1 310	1 304	949	1 211	1 057	745	739	839
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	5 441	6 065	6 021	6 439	6 581	5 755	6 139	6 712	6 329
Frivilligsentralar	248	258	255	252	255	260	247	228	250
Internasjonale organisasjonar	1 894	1 638	1 694	1 483	1 579	1 582	1 812	1 948	1 889
Religion	2 924	3 207	3 433	3 732	3 822	3 852	3 983	4 232	4 316
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	8 216	8 587	8 457	8 641	8 487	8 887	8 957	9 152	9 449

¹ For 2014 er det registrert 622 årsverk under restkategorien ICNPO 12 Andre. Desse årsverka er her fordelt proporsjonalt utover på dei resterande elleve kategoriane. For åra 2004 til 2010 har vi rekna med ein konstant vekstrate i frivillig innsats grunna i undersøkingane i 2004 og 2009. Overslaget for frivillige årsverk i 2010 er ikkje revidert. Vi reknar òg med at vekstraten er konstant for åra 2010-2014 grunna i undersøkinga i 2014.

² Frivillig, ulønnt arbeid ved frivilligsentralar kan førebels ikkje skiljast ut som eigen ICNPO-kategori slik det er gjort for lønne årsverk. Ulønne årsverk er berre kartlagde for åra 2004, 2009, 2014 og 2017. I 2018 har man nytta same tal på frivillige som i 2017.

Kjelde: Satellittrekneskap for ideelle og frivillige organisasjonar, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.7. Lønnte og ulønnte årsverk¹ i ideelle og frivillige organisasjonar, etter aktivitet (ICNPO). Endring frå året før. Prosent

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Lønstakarar og ulønnte/frivillige									
I alt	0,4	5,1	4,1	4,3	4,9	0,5	-0,1	0,6	-1,0
Kultur og fritid	0,3	3,6	2,6	0,7	1,6	0,1	-0,2	2,3	-1,1
Av dette idrett	1,5	3,2	3,9	2,9	3,1	0,2	6,9	1,6	-1,6
Utdanning og forskning	2,7	2,7	5,2	3,2	3,0	0,2	-3,4	0,0	-2,8
Helse	3,1	2,3	7,0	3,3	5,8	0,0	-10,9	-2,0	-1,0
Sosiale tenester	1,1	7,8	2,3	12,6	7,6	3,1	13,4	-4,0	-1,8
Miljøvern	-0,4	32,0	29,4	32,3	29,3	0,1	-13,9	-4,1	0,1
Lokalmiljø og bustad	0,5	-0,4	1,0	-1,6	2,2	-1,1	2,0	5,2	0,6
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	-4,2	13,2	-2,8	8,3	-3,2	-7,1	5,7	7,5	-3,1
Frivilligsentralar	5,1	4,0	-1,2	-1,2	1,2	2,0	-5,1	-7,6	9,6
Internasjonale organisasjonar	-7,6	8,4	10,9	-10,1	31,6	0,1	-9,4	-0,4	-0,9
Religion	0,8	11,9	11,1	11,3	9,0	0,2	-3,9	-1,5	0,6
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	-0,9	5,4	4,2	7,1	4,7	2,8	0,5	1,6	1,9
Ulønnte/frivillige²									
I alt	0,2	6,6	6,4	6,2	6,5	..	-2,7	0,5	0,0
Kultur og fritid	0,9	3,4	3,3	2,8	1,6	..	1,2	2,0	0,0
Av dette idrett	3,2	4,1	4,1	3,6	2,9	..	0,4	0,8	0,0
Utdanning og forskning	5,5	8,5	8,6	8,2	7,7	..	-18,2	-5,2	0,0
Helse	-4,7	14,9	14,6	14,1	13,2	..	-8,1	-4,8	0,0
Sosiale tenester	-6,3	22,0	21,6	21,1	20,2	..	-10,6	-5,0	0,0
Miljøvern	-1,0	32,5	32,5	32,1	31,1	..	-15,2	-4,4	0,0
Lokalmiljø og bustad	0,0	-1,3	1,2	1,0	0,3	..	4,4	5,5	0,0
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	-3,3	15,2	-5,2	10,0	-9,5	..	4,7	5,5	0,0
Internasjonale organisasjonar	2,2	20,6	13,8	-9,2	40,4	..	-16,5	-3,6	0,0
Religion	-0,4	12,8	12,7	12,2	11,3	..	-6,5	-4,5	0,0
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	-1,1	7,6	16,9	16,4	15,4	..	0,0	0,6	0,0
Lønstakarar									
I alt	0,8	3,0	0,6	1,2	2,2	1,2	4,2	0,7	-2,6
Kultur og fritid	-3,2	5,0	-1,9	-13,0	1,6	1,0	-10,5	4,4	-10,6
Av dette idrett	-10,3	-4,6	2,2	-3,8	4,8	1,6	68,2	6,3	4,8
Utdanning og forskning	1,2	-0,5	3,1	0,2	-0,1	3,5	5,7	2,4	-4,1
Helse	6,6	-2,8	3,4	-2,4	1,3	0,0	-12,7	-0,1	-1,7
Sosiale tenester	2,5	5,4	-1,4	10,6	4,3	4,0	19,9	-3,7	-2,2
Miljøvern	5,6	26,7	0,0	34,4	7,0	2,0	2,8	-1,0	1,4
Lokalmiljø og bustad	6,2	9,1	-0,5	-27,2	27,6	-12,7	-29,5	-0,7	13,5
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	-4,8	11,5	-0,7	6,9	2,2	-12,6	6,7	9,3	-5,7
Frivilligsentralar	5,1	4,0	-1,2	-1,2	1,2	2,0	-5,1	-7,6	9,6
Internasjonale organisasjonar	-21,3	-13,5	3,4	-12,5	6,5	0,2	14,5	7,5	-3,0
Religion	3,9	9,7	7,0	8,7	2,4	0,8	3,4	6,2	2,0
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	-0,8	4,5	-1,5	2,2	-1,8	4,7	0,8	2,2	3,2

¹ For 2014 er det registrert 622 årsverk under restkategorien ICNPO 12 Andre. Desse årsverka er her fordelte proporsjonalt utover på dei resterande elleve kategoriane. For åra 2004 til 2010 har vi rekna med ein konstant vekstrate i frivillig innsats grunna i undersøkingane i 2004 og 2009. Overslaget for frivillige årsverk i 2010 er ikkje revidert. Vi reknar òg med at vekstraten er konstant for åra 2010-2014 grunna i undersøkinga i 2014.

² Frivillig, ulønt arbeid ved frivilligsentralar kan førebels ikkje skiljast ut som eigen ICNPO-kategori slik det er gjort for lønnte årsverk. Ulønnte årsverk er berre kartlagde for åra 2004, 2009, 2014 og 2017. I 2018 har man nytta same tal på frivillige som i 2017.

Kjelde: Satellitrekneskap for ideelle og frivillige organisasjonar, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.8. Finansiering etter aktivitet (ICNPO) og finansieringskjelde i 2018. Millionar kroner og prosent

	Alle finansieringskjelder	Staten	Kommunar og fylkeskommunar	Hushald	Andre finansieringskjelder
I alt	117 844	31 297	19 637	52 928	13 982
Kultur og fritid	16 985	3 105	1 452	10 609	1 818
Av dette idrett	8 489	1 477	896	4 832	1 284
Utdanning og forskning	16 803	8 945	1 638	3 973	2 247
Helse	11 567	7 897	3 141	528	0
Sosiale tenester	22 619	4 827	12 316	5 032	443
Miljøvern	714	145	58	380	131
Lokalmiljø og bustad	13 806	0	0	13 806	0
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	9 707	3 609	499	5 133	466
Frivilligsentralar	170	125	28	14	3
Internasjonale organisasjonar	2 213	923	7	1 107	177
Religion	6 620	1 720	499	4 349	53
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	16 640	0	0	7 997	8 643
Prosent					
I alt	100,0	26,6	16,7	44,9	11,9
Kultur og fritid	100,0	2,6	1,2	9,0	1,5
Av dette idrett	100,0	17,4	10,6	56,9	15,1
Utdanning og forskning	100,0	7,6	1,4	3,4	1,9
Helse	100,0	6,7	2,7	0,4	0,0
Sosiale tenester	100,0	4,1	10,5	4,3	0,4
Miljøvern	100,0	0,1	0,0	0,3	0,1
Lokalmiljø og bustad	100,0	0,0	0,0	11,7	0,0
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	100,0	3,1	0,4	4,4	0,4
Frivilligsentralar	100,0	0,1	0,0	0,0	0,0
Internasjonale organisasjonar	100,0	0,8	0,0	0,9	0,2
Religion	100,0	1,5	0,4	3,7	0,0
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	100,0	0,0	0,0	6,8	7,4

Kjelde: Satellittrekneskap for ideelle og frivillige organisasjonar, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.9. Produksjon, bruttoprodukt og lønskostnadar inklusive ulønt arbeid, etter aktivitet (ICNPO). Løpande prisar. Millionar kroner

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Produksjon inklusive ulønt arbeid									
I alt	186 988	141 307	149 787	160 449	173 982	174 858	184 141	191 141	195 797
Kultur og fritid	54 216	48 972	48 699	51 651	54 022	51 578	53 725	55 267	57 030
Av dette idrett	25 236	22 113	22 220	23 859	25 571	25 084	26 551	26 561	27 148
Utdanning og forskning	21 421	16 594	17 936	19 144	20 360	19 773	21 561	21 825	21 242
Helse	16 982	10 567	11 909	12 907	13 938	15 623	16 063	16 292	16 770
Sosiale tenester	24 500	14 792	16 005	17 040	19 261	21 982	23 809	25 700	26 352
Miljøvern	3 785	1 601	1 952	2 543	3 491	3 584	3 071	3 048	3 138
Lokalmiljø og bustad	17 820	13 777	14 409	15 409	17 074	16 333	18 479	19 770	21 892
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	11 846	9 748	11 232	11 354	12 694	12 339	12 344	13 449	12 805
Frivilligsentralar	159	126	136	140	145	150	159	151	170
Internasjonale organisasjonar	5 140	3 230	3 468	3 927	3 634	4 674	4 411	4 534	4 526
Religion	12 235	7 892	9 170	10 405	11 937	11 421	11 600	11 762	11 957
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	18 884	14 009	14 872	15 930	17 426	17 401	18 922	19 343	19 915
Bruttoprodukt inklusive ulønt arbeid									
I alt	101 435	108 456	117 044	127 740	125 471	130 188	130 242	136 285	139 480
Kultur og fritid	39 626	38 988	41 440	44 437	41 079	42 129	42 715	44 828	46 453
Av dette idrett	17 931	17 809	18 977	20 603	19 857	20 389	21 710	22 614	24 175
Utdanning og forskning	12 581	13 897	14 840	15 881	15 283	15 955	16 330	16 522	16 163
Helse	8 613	10 060	10 964	11 884	13 419	14 513	13 722	14 021	14 422
Sosiale tenester	10 831	12 247	13 166	14 852	16 987	18 079	17 852	19 182	19 567
Miljøvern	1 390	1 763	2 355	3 229	3 295	3 377	2 751	2 721	2 815
Lokalmiljø og bustad	6 813	7 195	7 750	8 073	6 961	7 029	7 640	8 313	8 647
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	5 910	6 954	7 024	7 866	7 077	6 698	7 430	8 248	8 122
Frivilligsentralar	106	114	117	122	126	132	133	127	143
Internasjonale organisasjonar	2 341	2 584	2 993	2 787	3 706	3 813	3 309	3 387	3 464
Religion	5 853	6 884	7 891	9 116	8 337	8 592	8 353	8 465	8 780
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	7 371	7 771	8 505	9 493	9 202	9 871	10 007	10 473	10 905
Lønskostnadsekivalent¹ for ulønt arbeid									
I alt	59 579	62 213	68 887	76 860	71 856	73 541	73 268	75 698	77 954
Kultur og fritid	33 403	32 175	34 592	37 768	34 169	34 946	37 060	38 916	40 045
Av dette idrett	15 034	14 836	15 965	17 389	16 449	16 823	17 478	18 133	18 659
Utdanning og forskning	4 265	5 022	5 599	6 022	4 991	5 120	4 490	4 330	4 439
Helse	2 790	3 088	3 648	4 359	5 567	5 713	5 140	5 057	5 204
Sosiale tenester	1 542	1 870	2 371	2 980	4 177	4 287	3 698	3 628	3 733
Miljøvern	1 263	1 567	2 145	2 936	2 974	3 041	2 394	2 356	2 424
Lokalmiljø og bustad	6 235	6 524	7 038	7 525	6 241	6 383	7 181	7 828	8 087
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	2 410	3 075	3 011	3 432	2 392	2 447	2 772	3 007	3 098
Internasjonale organisasjonar	1 437	1 800	2 132	2 005	2 850	2 915	2 250	2 239	2 313
Religion	4 027	4 835	5 628	6 546	5 614	5 742	5 233	5 167	5 337
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	2 208	2 258	2 725	3 288	2 881	2 947	3 050	3 170	3 275
Lønskostnadar lønstakarar og ulønte									
I alt	98 191	103 900	112 344	122 627	119 903	123 724	126 533	131 035	133 112
Kultur og fritid	38 212	37 455	39 990	42 757	39 392	40 313	41 543	43 627	44 397
Av dette idrett	16 704	16 518	17 741	19 184	18 373	18 838	20 691	21 563	22 410
Utdanning og forskning	11 885	13 207	14 239	14 985	14 160	15 099	15 093	15 345	15 078
Helse	9 130	9 619	10 602	11 442	12 946	13 413	13 289	13 494	13 878
Sosiale tenester	10 347	11 472	12 267	14 359	16 460	17 438	18 973	18 773	18 871
Miljøvern	1 390	1 732	2 315	3 173	3 234	3 314	2 683	2 652	2 729
Lokalmiljø og bustad	6 813	7 195	7 750	8 073	6 961	7 029	7 640	8 313	8 647
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	5 472	6 587	6 613	7 424	6 585	6 200	6 907	7 679	7 578
Frivilligsentralar	106	113	116	120	124	131	132	125	141
Internasjonale organisasjonar	2 235	2 517	2 904	2 705	3 616	3 701	3 179	3 272	3 331
Religion	5 679	6 693	7 682	8 860	8 050	8 254	7 916	8 113	8 393
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	6 922	7 310	7 865	8 729	8 374	8 834	9 177	9 641	10 068

¹ Det har vore ein nedgang i lønskostnadsekivalenten for ulønt arbeid frå 2013 til 2014, mens talet på frivillige årsverk auka i same periode. Dette heng saman med ei metodeendring: For dei fleste aktivitetskategoriane vert det frå og med årgangen 2014 nytta ein ny metode for å verdsetje ulønte timeverk: gjennomsnittlege lønskostnadar per utførte timeverk for arbeidstakarar med grunnskuleutdanning. Dette gjennomsnittstalet er henta frå samanliknbare næringsaggregat i nasjonalrekneskapen. For tidlegare årgangar har vi derimot ikkje hatt utdanningsfordelte lønskostnadar i nasjonalrekneskapen, og det ulønte arbeidet har vore verdsett på lik linje med det lønte.

Kjelde: Satelittrekneskap for ideelle og frivillige organisasjonar, Statistisk sentralbyrå

Tabell 2.10. Årleg endring i produksjon, bruttoprodukt og lønskostnadar inklusive ulønt arbeid, etter aktivitet (ICNPO). Prosent

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Produksjon inklusive ulønt arbeid									
I alt	3,9	6,0	7,1	8,4	0,5	3,5	1,8	3,8	2,4
Kultur og fritid	2,8	-0,6	6,1	4,6	-4,5	2,0	2,1	2,9	3,2
Av dette idrett	2,1	1,0	7,4	7,2	-2,0	1,7	4,1	0	2,2
Utdanning og forskning	5,5	8,1	6,7	6,4	-2,9	4,4	4,4	1,2	-2,7
Helse	-1,7	12,7	8,4	8,0	12,1	7,5	-4,3	1,4	2,9
Sosiale tenester	6,2	9,8	6,5	13,0	14,1	7,7	0,5	7,9	2,5
Miljøvern	3,7	21,9	30,3	37,3	2,7	2,6	-16,5	-0,7	3,0
Lokalmiljø og bustad	7,6	4,0	6,9	10,8	-4,3	4,4	8,4	7,0	10,7
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	2,7	14,4	1,1	11,8	-2,8	-8,5	9,3	9,0	-4,8
Frivilligsentralar	11,5	7,9	2,9	3,6	3,4	5,3	0,7	-4,8	12,5
Internasjonale organisasjonar	5,4	7,4	13,2	-7,5	28,6	2,4	-7,8	2,8	-0,2
Religion	6,6	16,2	13,5	14,7	-4,3	2,4	-0,9	1,4	1,7
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	3,8	6,2	7,1	9,4	-0,1	6,3	2,3	2,2	3,0
Bruttoprodukt inklusive ulønt arbeid									
I alt	3,7	6,6	7,9	9,1	-1,8	3,8	0,0	4,6	2,3
Kultur og fritid	4,0	-1,6	6,3	7,2	-7,6	2,6	1,4	4,9	3,6
Av dette idrett	4,4	-0,7	6,6	8,6	-3,6	2,7	6,2	4,2	6,9
Utdanning og forskning	6,5	10,5	6,8	7,0	-3,8	4,4	2,3	1,2	-2,2
Helse	-2,3	16,8	9,0	8,4	12,9	8,2	-5,5	2,2	2,9
Sosiale tenester	5,5	10,5	7,5	12,8	14,4	6,4	-1,3	7,4	2,0
Miljøvern	3,9	25,7	33,6	37,1	2,0	2,5	-18,5	-1,1	3,5
Lokalmiljø og bustad	5,0	5,6	7,7	4,2	-13,8	1,0	8,7	8,8	4,0
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	2,4	17,7	1,0	12,0	-10,0	-5,4	10,9	11,0	-1,5
Frivilligsentralar	11,6	7,5	2,6	4,3	3,3	4,8	0,7	-4,8	12,5
Internasjonale organisasjonar	-3,6	10,4	15,8	-6,9	33,0	2,9	-13,2	2,4	2,3
Religion	5,6	17,6	14,6	15,5	-8,5	3,1	-2,8	1,3	3,7
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	3,7	5,4	9,4	11,6	-3,1	7,3	1,4	4,7	4,1
Lønskostnadsekvivalent¹ for ulønt arbeid²									
I alt	4,3	4,4	10,7	11,6	-6,5	2,3	-0,4	3,3	3,0
Kultur og fritid	4,5	-3,7	7,5	9,2	-9,5	2,3	6,0	5,0	2,9
Av dette idrett	5,8	-1,3	7,6	8,9	-5,4	2,3	3,9	3,7	2,9
Utdanning og forskning	10,1	17,7	11,5	7,6	-17,1	2,6	-12,3	-3,5	2,5
Helse	-0,8	10,7	18,1	19,5	27,7	2,6	-10,0	-1,6	2,9
Sosiale tenester	0,6	21,3	26,8	25,7	40,2	2,6	-13,7	-1,9	2,9
Miljøvern	3,4	24,1	36,9	36,9	1,3	2,3	-21,3	-1,6	2,9
Lokalmiljø og bustad	4,5	4,6	7,9	6,9	-17,1	2,3	12,5	9,0	3,3
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	1,3	27,6	-2,1	14,0	-30,3	2,3	13,3	8,5	3,0
Internasjonale organisasjonar	5,4	25,3	18,4	-6,0	42,1	2,3	-22,8	-0,5	3,3
Religion	4,1	20,1	16,4	16,3	-14,2	2,3	-8,9	-1,3	3,3
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	3,4	2,3	20,7	20,7	-12,4	2,3	3,5	3,9	3,3
Lønskostnadar lønstakarar og ulønte									
I alt	4,3	5,7	8,1	9,2	-2,2	3,2	2,3	3,6	1,6
Kultur og fritid	4,0	-2,0	6,8	6,9	-7,9	2,3	3,1	5,0	1,8
Av dette idrett	4,3	-1,1	7,4	8,1	-4,2	2,5	9,8	4,2	3,9
Utdanning og forskning	5,4	9,9	7,8	5,2	-5,5	6,6	0,0	1,7	-1,7
Helse	7,1	5,4	10,2	7,9	13,1	3,6	-0,9	1,5	2,8
Sosiale tenester	5,8	10,9	6,9	17,1	14,6	5,9	8,8	-1,1	0,5
Miljøvern	4,0	24,6	33,7	37,1	1,9	2,5	-19,0	-1,2	2,9
Lokalmiljø og bustad	5,0	5,6	7,7	4,2	-13,8	1,0	8,7	8,8	4,0
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	0,0	20,2	0,4	12,3	-11,3	-5,8	11,4	11,2	-1,3
Frivilligsentralar	11,6	7,6	2,7	3,4	3,3	5,6	0,7	-4,8	12,5
Internasjonale organisasjonar	-4,2	12,6	15,4	-6,9	33,7	2,4	-14,1	2,9	1,8
Religion	5,4	17,9	14,8	15,3	-9,1	2,5	-4,1	2,5	3,4
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	4,2	5,6	7,6	11,0	-4,1	5,5	3,9	5,1	4,4

¹ Det har vore ein nedgang i lønskostnadsekvivalenten for ulønt arbeid frå 2013 til 2014, medan talet på frivillige årsverk auka i same periode. Dette heng saman med ei metodeendring: For dei fleste aktivitetskategoriane vert det frå og med årgangen 2014 nytta ein ny metode for å verdsetje ulønte timeverk: gjennomsnittlege lønskostnadar per utførte timeverk for arbeidstakarar med grunnskuleutdanning. Dette gjennomsnittstalet er henta frå samanliknbare næringsaggregat i nasjonalrekneskapen. For tidlegare årgangar har vi derimot ikkje hatt utdanningsfordelte lønskostnadstal i nasjonalrekneskapen, og det ulønte arbeidet har vore verdsett på lik linje med det lønte. ² Frivillig, ulønt arbeid ved frivilligsentralar kan førebels ikkje skiljast ut som eigen ICNPO-kategori slik det er gjort for lønte årsverk.

Kjelde: Satellitrekneskap for ideelle og frivillige organisasjonar, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.11. Produksjon, bruttoprodukt og lønskostnadar eksklusive ulønt arbeid, etter aktivitet (ICNPO), løpande prisar. Millionar kroner

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Produksjon eksklusive ulønt arbeid									
I alt	81 663	86 821	90 510	97 122	103 001	107 385	110 874	115 443	117 844
Kultur og fritid	15 569	16 524	17 059	16 254	17 409	17 688	16 665	16 351	16 985
Av dette idrett	7 079	7 384	7 894	8 182	8 635	8 694	9 073	8 428	8 489
Utdanning og forskning	12 329	12 914	13 545	14 339	14 782	15 529	17 071	17 494	16 803
Helse	7 777	8 821	9 260	9 579	10 056	11 075	10 923	11 235	11 567
Sosiale tenester	13 032	13 382	13 618	16 282	17 804	19 397	20 111	22 072	22 619
Miljøvern	338	385	398	555	610	637	677	692	714
Lokalmiljø og bustad	7 623	7 885	8 371	9 549	10 092	10 671	11 297	11 942	13 806
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	7 410	8 157	8 343	9 261	9 947	8 848	9 571	10 441	9 707
Frivilligsentralar	126	136	140	145	150	158	159	151	170
Internasjonale organisasjonar	1 793	1 668	1 795	1 629	1 824	1 871	2 161	2 295	2 213
Religion	3 865	4 335	4 777	5 391	5 807	5 958	6 367	6 596	6 620
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	11 801	12 614	13 205	14 138	14 520	15 553	15 872	16 173	16 640
Bruttoprodukt eksklusive ulønt arbeid									
I alt	42 125	45 890	47 674	50 881	53 616	56 645	56 974	60 588	61 526
Kultur og fritid	6 223	6 813	6 848	6 669	6 910	7 183	5 655	5 911	6 408
Av dette idrett	2 897	2 973	3 012	3 214	3 408	3 566	4 232	4 481	5 516
Utdanning og forskning	8 316	8 875	9 241	9 860	10 291	10 834	11 841	12 191	11 724
Helse	5 824	6 972	7 317	7 525	7 852	8 800	8 581	8 964	9 218
Sosiale tenester	9 546	10 024	10 312	11 872	12 810	13 791	14 154	15 554	15 834
Miljøvern	141	196	210	293	322	336	357	365	391
Lokalmiljø og bustad	580	671	712	548	720	646	459	485	561
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	3 497	3 879	4 013	4 434	4 685	4 251	4 657	5 241	5 023
Frivilligsentralar	106	114	117	122	126	132	133	127	143
Internasjonale organisasjonar	904	784	861	782	856	898	1 059	1 148	1 151
Religion	1 826	2 049	2 263	2 571	2 723	2 850	3 120	3 298	3 443
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	5 163	5 513	5 779	6 205	6 321	6 924	6 958	7 303	7 630
Lønskostnadar for lønstakarar									
I alt	38 758	41 687	43 457	45 765	48 047	50 184	53 265	55 337	55 159
Kultur og fritid	4 809	5 280	5 398	4 989	5 223	5 367	4 483	4 711	4 352
Av dette idrett	1 670	1 682	1 776	1 795	1 924	2 015	3 213	3 430	3 751
Utdanning og forskning	7 755	8 185	8 640	8 963	9 169	9 978	10 604	11 015	10 639
Helse	6 341	6 531	6 955	7 082	7 379	7 700	8 149	8 437	8 675
Sosiale tenester	8 805	9 602	9 897	11 379	12 283	13 151	15 275	15 145	15 138
Miljøvern	127	165	170	237	261	272	289	296	305
Lokalmiljø og bustad	580	671	712	548	720	646	459	485	561
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	3 073	3 513	3 602	3 991	4 193	3 753	4 134	4 672	4 479
Frivilligsentralar	105	113	116	120	124	131	132	125	141
Internasjonale organisasjonar	798	717	772	700	766	786	929	1 033	1 018
Religion	1 652	1 858	2 055	2 315	2 436	2 513	2 683	2 947	3 056
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	4 714	5 052	5 140	5 441	5 493	5 887	6 127	6 471	6 794

Kjelde: Satellittrekneskap for ideelle og frivillige organisasjonar, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 2.12. Årleg endring i produksjon, bruttoprodukt og lønskostnadar eksklusive ulønt arbeid, etter aktivitet (ICNPO). Prosent

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Produksjon eksklusive ulønt arbeid									
I alt	3,6	6,3	4,2	6,1	6,1	4,3	3,2	4,1	2,1
Kultur og fritid	-0,5	6,1	3,2	-4,7	7,1	1,6	-5,8	-1,9	3,9
Av dette idrett	-5,1	4,3	6,9	3,6	5,5	0,7	4,4	-7,1	0,7
Utdanning og forskning	4,1	4,7	4,9	5,9	3,1	5,1	9,9	2,5	-4,0
Helse	-2,0	13,4	5,0	3,4	5,0	10,1	-1,4	2,9	3,0
Sosiale tenester	5,1	2,7	1,8	11,0	9,3	8,9	3,7	9,8	2,5
Miljøvern	5,0	13,9	3,4	39,4	9,9	4,4	6,2	2,3	3,2
Lokalmiljø og bustad	11,6	3,4	6,2	14,1	5,7	5,7	5,9	5,7	15,6
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	4,1	10,1	2,3	11,0	7,4	-11,0	8,2	9,1	-7,0
Frivilligsentralar	11,5	7,9	2,9	3,6	3,4	5,3	0,7	-4,8	12,5
Internasjonale organisasjonar	5,4	-7,0	7,6	-9,2	12,0	2,6	15,5	6,2	-3,6
Religion	9,2	12,2	10,2	12,9	7,7	2,6	6,9	3,6	0,4
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	3,9	6,9	4,7	7,1	2,7	7,1	2,1	1,9	2,9
Bruttoprodukt eksklusive ulønt arbeid									
I alt	3,6	8,9	3,9	5,7	5,4	5,6	0,6	6,3	1,5
Kultur og fritid	1,5	9,5	0,5	-2,6	3,6	4,0	-21,3	4,5	8,4
Av dette idrett	-2,8	2,6	1,3	6,7	6,0	4,6	18,7	5,9	23,1
Utdanning og forskning	4,8	6,7	4,1	6,7	4,4	5,3	9,3	3,0	-3,8
Helse	-3,1	19,7	4,9	2,8	4,3	12,1	-2,5	4,5	2,8
Sosiale tenester	9,3	5,0	2,9	10,0	7,9	7,7	2,6	9,9	1,8
Miljøvern	21,6	39,0	7,1	39,5	9,9	4,3	6,2	2,3	7,1
Lokalmiljø og bustad	10,9	15,7	6,1	-23,0	31,4	-10,3	-28,9	5,7	15,7
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	3,1	10,9	3,5	10,5	5,7	-9,3	9,5	12,5	-4,2
Frivilligsentralar	11,6	7,5	2,6	4,3	3,3	4,8	0,7	-4,8	12,5
Internasjonale organisasjonar	-15,0	-13,3	9,8	-9,2	9,5	4,9	17,9	8,4	0,3
Religion	9,1	12,2	10,4	13,6	5,9	4,7	9,5	5,7	4,4
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	3,8	6,8	4,8	7,4	1,9	9,5	0,5	5,0	4,5
Lønskostnadar for lønstakarar									
I alt	4,8	7,6	4,2	5,3	5,0	4,4	6,1	3,9	-0,3
Kultur og fritid	0,5	9,8	2,2	-7,6	4,7	2,8	-16,5	5,1	-7,6
Av dette idrett	-8,0	0,7	5,6	1,1	7,2	4,7	59,5	6,8	9,4
Utdanning og forskning	4,7	5,5	5,6	3,7	2,3	8,8	6,3	3,9	-3,4
Helse	11,0	3,0	6,5	1,8	4,2	4,4	5,8	3,5	2,8
Sosiale tenester	6,7	9,1	3,1	15,0	7,9	7,1	16,2	-0,9	0,0
Miljøvern	10,4	29,9	3,0	39,4	10,1	4,2	6,2	2,3	3,2
Lokalmiljø og bustad	10,9	15,7	6,1	-23,0	31,4	-10,3	-28,9	5,7	15,7
Politiske organisasjonar og interesseorganisasjonar	-0,6	14,3	2,5	10,8	5,1	-10,5	10,2	13,0	-4,1
Frivilligsentralar	10,5	7,6	2,7	3,4	3,3	5,6	0,7	-4,8	12,5
Internasjonale organisasjonar	-17,7	-10,2	7,7	-9,3	9,4	2,6	18,3	11,1	-1,4
Religion	8,6	12,5	10,6	12,7	5,2	3,2	6,8	9,8	3,7
Yrkes-, bransje- og fagforeiningar	4,6	7,2	1,7	5,9	1,0	7,2	4,1	5,6	5,0

Kjelde: Satellittrekneskap for ideelle og frivillige organisasjonar, Statistisk sentralbyrå.

3. Nærings- og sysselsetjingsstatistikk

- 88 600 sysselsette innanfor kulturell og kreativ næring i 2021
- 41 prosent av sysselsette innanfor kulturell og kreativ næring arbeidde i Oslo
- Føretaka i kulturell og kreativ næring omsette for 92 milliardar kroner i 2020
- Flest nyetablerte føretak innanfor design og musikk

3.1. Sysselsetjing

I alt var det 88 600 sysselsette innanfor kulturell og kreativ næring i 2021, noko som utgjer 3 prosent av dei sysselsette i Noreg. Det var 3 700 fleire sysselsette i kulturell og kreativ næring i 2021 enn året før, og ein auke på 8 500 frå 2017. Det er viktig å presisere at for sysselsette med fleire arbeidsforhold i referanseveka, fastsettast eitt arbeidsforhold som det viktigaste. Om ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald. Meir om dette i kapittel 3.3. Om statistikken. Hvilke bransjar som høyrer til under kulturelle og kreative næringar finnast òg forklart i kapittel 3.3.

Inndelt etter kulturområde fordeler sysselsette seg som vist i figur 3.1 og tabell 3.2, og vi ser at det i 2021 var flest sysselsette innanfor området «Trykte og digitale medier» med 17 800 sysselsette, eller 20 prosent. Talet på sysselsette innanfor kvart område på eit meir detaljert næringsnivå og eit skilje på offentleg forvaltning, privat sektor og offentleg eigde føretak, finnast i tabell 3.4.

41 prosent av alle sysselsette innanfor kulturell og kreativ næring arbeidde i Oslo i 2021, sjå tabell 3.5 og figur 3.2. Det vil seie at nær 36 300 personar i Oslo hadde hovudarbeidet sitt i denne næringa. Oslo, Viken og Vestland hadde til saman 65 prosent av dei sysselsette i kulturell og kreativ næring i Noreg i 2021, sjå tabell 3.5.

Ved å samanlikne sysselsetjinga i kulturell og kreativ næring i fylket med sysselsetjinga i alt i fylket, får vi eit bilete av innverknaden og omfanget av kulturen i dei enkelte fylka. Den høgaste delen sysselsette innanfor kulturell og kreativ næring hadde Oslo, der 7 prosent av alle sysselsette hadde hovudjobben sin i denne næringa i 2021. Etter Oslo hadde Vestland 3 prosent, medan Møre og Romsdal hadde lågast del med 2 prosent. Dette er same fordeling som i 2020. For heile landet hadde 3 prosent av dei sysselsette hadde hovudjobben sin i ei kulturell og kreativ næring, sjå figur 3.3.

Halvparten av dei sysselsette med hovudjobb i kulturell og kreativ næring i 2021 var kvinner, og denne delen har vore stabil sidan 2008. Derimot er det store skilnader i kjønnsfordelinga innanfor dei ulike kulturområda. Høgast del kvinner var det innanfor området drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd og området litteratur, begge med 64 prosent kvinner. Omsetjings- og tolkeverksemd er like bak med 63 prosent kvinner. Lågast del kvinner var det i områda musikk og dataspel med høvesvis 33 og 21 prosent. Sjø tabell 3.21 for fleire tal på kjønnsfordeling.

Delen med innvandrarbakgrunn varierer i dei ulike næringsgruppene. Høgast del med innvandrarbakgrunn hadde området drift av lokale knytte til kunstnarisk verksemd og drift av museum, med 14 prosent kvar. Næringa radio- og fjernsynskringkasting hadde lågast del med innvandrarbakgrunn, med 6 prosent, sjå tabell 3.22.

3.2. Føretak

I alt var det 49 800 føretak innanfor kulturell og kreativ næring per 1. januar 2021 (Statistisk sentralbyrå, 2022, 11. august), som er ein nedgang frå året før med 700 føretak. Kulturområdet med flest føretak per 1. januar 2021 var musikk med 11 000 føretak, medan design hadde 9 900 føretak, sjå tabell 3.23 og figur 3.4. Det var snautt 6 300 sysselsette på musikkområdet i 2021 og 71 prosent

av desse var sysselsette i einskildpersonføretak. Føretaka innanfor design hadde 9 200 sysselsette og av dei var 39 prosent sysselsette i einskildpersonføretak, sjå tabellene 3.2 og 3.28.

I kulturell og kreativ næring var det 10 100 nyetablerte føretak per 1. januar 2021. Innanfor områda design og musikk var det flest nyetableringar med høvesvis 2 300 og 1 900 nyetableringar, sjå tabell 3.23.

I 2020 stod dei 48 000 føretaka i kulturell og kreativ næring for ein omsetnad på 92 milliardar kroner, unnateke dei offentlege forvaltningsføretaka som ikkje er med i statistikken. I 2019 var omsetnaden høgare, då var den på 100 milliardar kroner, sjå tabell 3.24. Over halvparten av omsetnaden i kulturell og kreativ næring i 2020 føregjekk i Oslo, med 49 milliardar kroner, sjå tabell 3.26. Den høgaste omsetnaden i 2020 var i føretaka innanfor området trykte og digitale medium, som omsette for 32 milliardar kroner. Fleire tal finst i tabellane 3.24 og 3.26.

I kulturell og kreativ næring per 1. januar 2021 var det 19 100 personar som var sysselsett i eit einskildpersonføretak, medan 53 400 var sysselsett i eit aksjeselskap, sjå figur 3.5 og tabell 3.28 for fleire og meir detaljerte tal.

3.3. Om statistikken

Den nye statistikklova som trådte i kraft frå 1. januar 2021 tillèt ikkje indirekte identifisering av verksemder og føretak. Det betyr mellom anna at enkelte tabellar i den registergrunna sysselsetjingsstatistikken ikkje lenger kan publiserast på like detaljert nivå som tidlegare.

Den registergrunna sysselsetjingsstatistikken omfattar personar som har utført inntektsnivande arbeid av minst éin times varigheit i referanseveka, samt personar som har eit slikt arbeid, men som var midlertidig fråverande grunna sjukdom, ferie, lønt permisjon e.l. Personar som er inne til førstegongs militær- eller sivilteneste reknast som sysselsette. Personar på sysselsetjingstiltak med løn frå arbeidsgivar klassifiserast òg som sysselsette. For sysselsette med fleire arbeidsforhold i referanseveka, fastsettast eit som det viktigaste. Opplysningar om jobb- og bedriftsrelaterte kjennemerker gjeld for det viktigaste arbeidsforholdet. Sysselsette omfattar lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Frå 2015 er referanseveka den veke som inneheld den 16. november, som stort sett er tredje veke i november.

Arbeidsforhold nyttast synonymt med jobb som kompensertast i form av løn e.l. og omfattar både hovudarbeidsforhold og biarbeidsforhold. Ein person kan ha fleire arbeidsforhold i ulike verksemder. Fleire arbeidsforhold i same verksemd summerast opp til eitt arbeidsforhold.

Registergrunna sysselsetjingsstatistikk er frå og med 2015 grunna på eit delvis nytt datagrunnlag for lønstakarane. Hovudkjelda fram til og med 2014 var Nav sitt Arbeidsgjevar-/arbeidstakarregister (Aa-registeret). I 2015 vart rapporteringa til dette registeret samordna med rapporteringa av løns- og personelldata til Skatteetaten og SSB. Det felles rapporteringssystemet vert kalla A-ordninga og gjev datagrunnlag på individnivå. A-ordninga dekkjer fleire lønstakartilhøve samanlikna med Aa-registeret.

Føretaksdemografien omfattar statistikk over talet på føretak per 1. januar, nye og nyetablerte føretak, avslutta og nedlagde føretak. Tabellane i denne publikasjonen omfattar føretak innanfor kultur- og kreativ næringar unnateke offentleg forvaltning. Tala per 1. januar i statistikkåret skal omfatte alle føretak med aktiv verksemd i Noreg det føregåande året. Som nyregistrering og nyetablering i statistikkåret vert berre føretak med opplysningar som tilseier at dei vil drive næringsverksemd, rekna med. Det vil seia at nokre organisasjonsformer vert haldne utanfor demografidelen av statistikken.

Føretak med omsetnad og sysselsetjing (årgangspopulasjonen) er ein årleg strukturstatistikk med omsetnad og sysselsetjing for føretak i alle næringane unnateke offentleg forvaltning.

Det er noko uvisse knytt til tala fordi det er mange sjølvstendige i kulturell og kreativ næring. Sjølvstendig næringsdrivande vert identifiserte ved hjelp av informasjon frå skattestatistikk for personar. Grunna rapporteringstidspunkt ligg opplysningar om næringsverksemda frå året før til grunn for utarbeiding av statistikken. Som følgje av denne forskuinga i tid kan personar dermed feilaktig verte klassifiserte som sysselsette, dersom dei avslutta verksemda det føregåande året.

Dei viktigaste kjeldene for statistikk om føretak med omsetnad og sysselsetjing er Einingsregisteret (ER) og Verksemd- og Føretaksregisteret (VoF). Tal på tilsette vert henta frå A-ordninga. Omsetnad og sysselsetjing er innhenta gjennom SSBs strukturundersøkingar og frå administrative kjelder (Statistisk sentralbyrå, 2022, 11. august).

Omgrep og definisjonar

Den norske standarden for næringsgruppering SN2007 er grunna i den europeiske næringsklassifiseringa NACE rev. 2. Næringsstandarden gjeld frå og med statistikkåret 2008 (Statistisk sentralbyrå, 2009). Hovudformålet med standarden er å gje reglar og retningslinjer for næringsklassifisering og eintydige definisjonar av dei statistiske einingane. Standarden er ein statistisk standard og dannar grunnlaget for koding av einingar etter den viktigaste hendinga i VoF og for einingar i ER. Han er ein av dei viktigaste standardane i økonomisk statistikk og gjer det mogleg å samanlikne og analysere statistiske opplysningar både nasjonalt og internasjonalt, samt over tid.

Ein standard for kulturell og kreativ næring kan nyttast til å sortere ut kultur frå annan økonomisk aktivitet i Noreg. Denne standarden tek utgangspunkt i eit allereie eksisterande system for næring. Systemet for kulturell og kreativ næring er henta frå eit europeisk samarbeid for kulturstatistikk, Europeisk statistisk systemnettverk for kultur, ESSnett-Kultur (ESSnet-Culture, 2014). Kulturell og kreativ næring er identifisert gjennom arbeid i næring kategorisert som kulturell og kreativ næring etter SN2007-standard.

Kulturell og kreativ næring i dette kapittelet er frå og med 2021 inndelt etter følgjande kulturområde:

1. Litteratur

- 18.14 Bokbinding og tenester i tilknytning til bokbinding
- 47.61 Butikkhandel med bøker. Omfattar alle typar bøker
- 58.11 Utgjeving av bøker
- 90.034 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd innanfor litteratur

2. Trykte og digitale medium

- 18.11 Trykking av aviser
- 18.12 Trykking elles
- 18.13 Ferdiggjering før trykking og publisering
- 47.62 Butikkhandel med aviser og papirvarer
- 58.13 Utgjeving av aviser
- 58.14 Utgjeving av blad og tidsskrift
- 60.10 Radiokringkasting
- 60.20 Fjernsynskringkasting
- 63.91 Nyheitsbyrå
- 63.99 Andre informasjonstenester ikkje nemnt annan stad

3. Dataspel

58.21 Utgjeving av programvare for dataspel

4. Musikk

32.20 Produksjon av musikkinstrument

59.20 Produksjon og utgjeving av musikk- og lydopptak

90.011 Utøvande kunstnarar og underhaldningsverksemd innanfor musikk

90.032 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd innanfor musikk

5. Film

18.20 Reproduksjon av opptak som er spele inn

47.63 Butikkhandel med innspelingar av musikk og video

59.11 Produksjon av film-, video- og fjernsynsprogram

59.12 Etterarbeid i tilknytning til produksjon av film-, video- og fjernsynsprogram

59.13 Distribusjon av film-, video- og fjernsynsprogram

59.14 Filmframsyning

77.22 Utleige av videofilm, DVD og liknande

* Frå og med 2020-tal er næring 77.220 Utleige av videofilm, DVD og liknande, tatt ut av gruppa film.

6 . Arkitektur

71.111 Plan- og reguleringsarbeid

71.112 Arkitekttenester i samband med byggverk

71.113 Landskapsarkitekttenester

7. Design

74.101 Industridesign, produktdesign og anna teknisk designverksemd

74.102 Grafisk og visuell kommunikasjonsdesign

74.103 Interiørarkitekt-, interiørdesign- og interiørkonsulentverksemd

74.200 Fotografverksemd

8. Scenekunst

90.012 Utøvande kunstnarar og underhaldningsverksemd innanfor scenekunst

90.033 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd innanfor scenekunst

9. Visuell kunst

90.031 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd innanfor visuell kunst

10. Drift av bibliotek, arkiv, museum og annan kulturverksemd

91.011 Drift av folkebibliotek

91.012 Drift av fag- og forskingsbibliotek

91.013 Drift av arkiv

91.021 Drift av kunst- og kunstindustrimuseum

91.022 Drift av kulturhistoriske museum

91.023 Drift av naturhistoriske museum

91.029 Drift av museum ikkje nemnt annan stad

91.030 Drift av historiske stader og bygningar og liknande som er sjåverdig

11. Annan kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd

90.019 Utøvande kunstnarar og underhaldningsverksemd ikkje nemnt annan stad

90.020 Tenester i tilknytning til underhaldningsverksemd

90.039 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd ikkje nemnt annan stad

90.040 Drift av lokale i tilknytning til kunstnarleg verksemd

12. Reklame og event

73.11 Reklamebyrå

13. Undervisning

85.521 Kommunal kulturskuleundervisning

85.522 Undervisning i kunstfag

85.529 Anna undervisning innanfor kultur

14. Omsetjings- og tolkeverksemd

74.300 Omsetjings- og tolkeverksemd

SSBs sysselsetjingsstatistikk for innvandrarar tek utgangspunkt i personar som er fødde i utlandet av to utanlandsfødde foreldre. I statistikken inngår òg *norskfødde med innvandrareldre* (SSB, 2022, 3. mars).

For personar med innvandrarakgrunn vert det nytta to kategoriar. Dei frå EU-/EFTA-land, Nord-Amerika, Australia og New Zealand som ein kategori og dei frå Europa utanom EU/EFTA, Asia (med Tyrkia), Afrika, Sør og Mellom-Amerika og Oseania utan Australia og New Zealand som den andre kategorien. Innvandrarar vert plasserte i ei av desse to kategoriane. Dersom foreldra er frå ulike land, vert personen plassert i landgruppa for fødelandet til mora.

Referansar

ESSnet-Culture. (2014). Europeisk statistisk systemnettverk for kultur.

https://ec.europa.eu/eurostat/cros/system/files/ESSnet_Culture_Final_report.pdf

Statistisk sentralbyrå. (2009, januar). Standard for næringsgruppering (SN).

<http://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/6>

Statistisk sentralbyrå. (2022, 3. mars). Sysselsetting blant innvandrarar, registerbasert.

<https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/statistikker/innvregsys>

Statistisk sentralbyrå. (2022, 11. august). Føretak. <https://www.ssb.no/virksomheter-foretak-og-regnskap/virksomheter-og-foretak/statistikk/foretak>

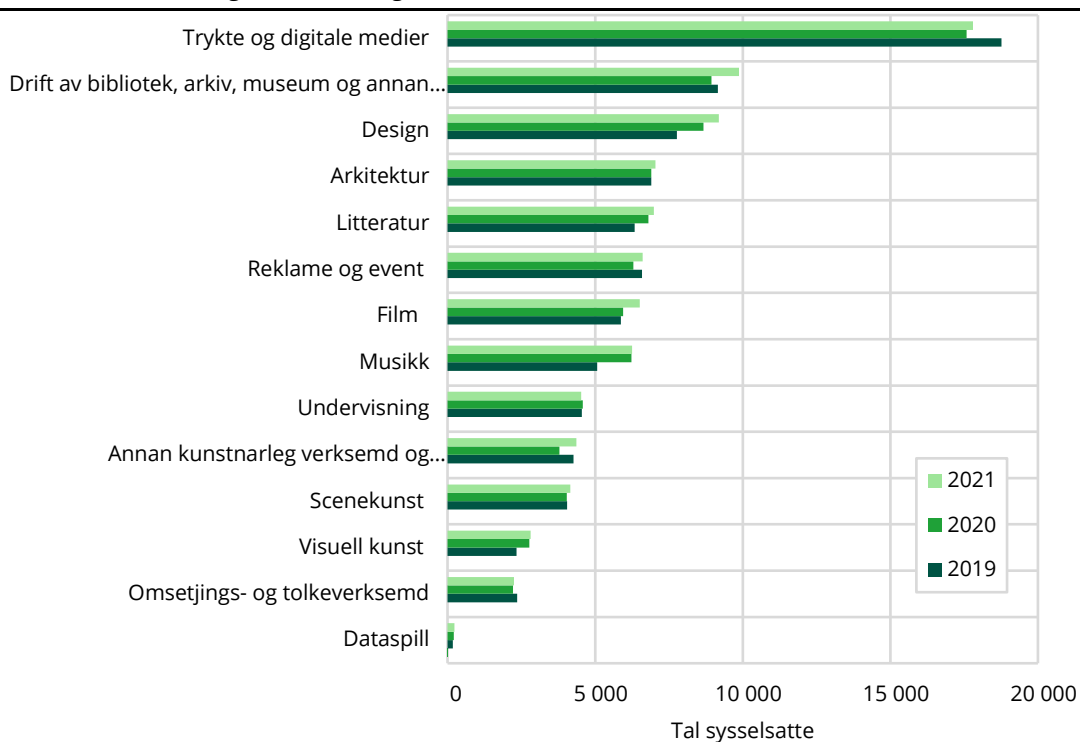
Meir informasjon

Lov om offisiell statistikk og Statistisk Sentralbyrå: <https://lovdata.no/dokument/LTI/lov/2019-06-21-32>

Ny statistikklov og detaljnivå i tabellar: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/ny-statistikklov-og-detaljniva-i-tabeller>

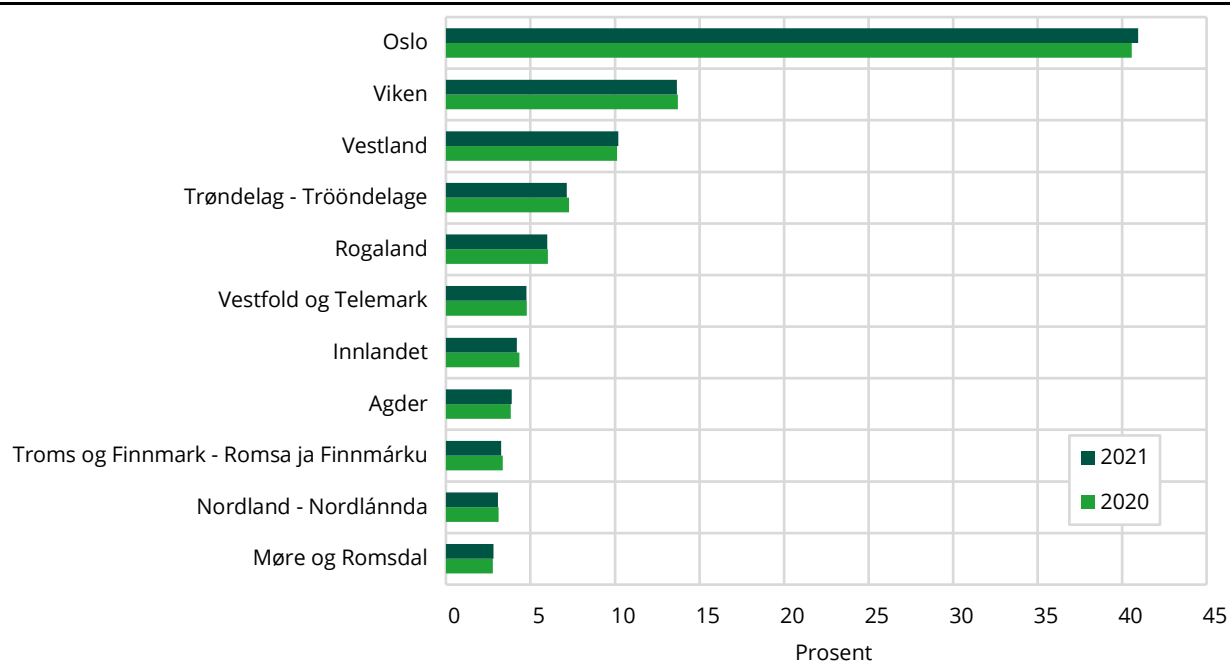
Nordby, P. (2021, 11.mars). Nedgang i sysselsettingen i alle fylker. I *Statistisk sentralbyrå, SSB*. <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/nedgang-i-sysselsettingen-i-alle-fylker>

Figur 3.1. Sysselsette i kulturell og kreativ næring etter kulturområde¹, 15-74 år. 2019-2021

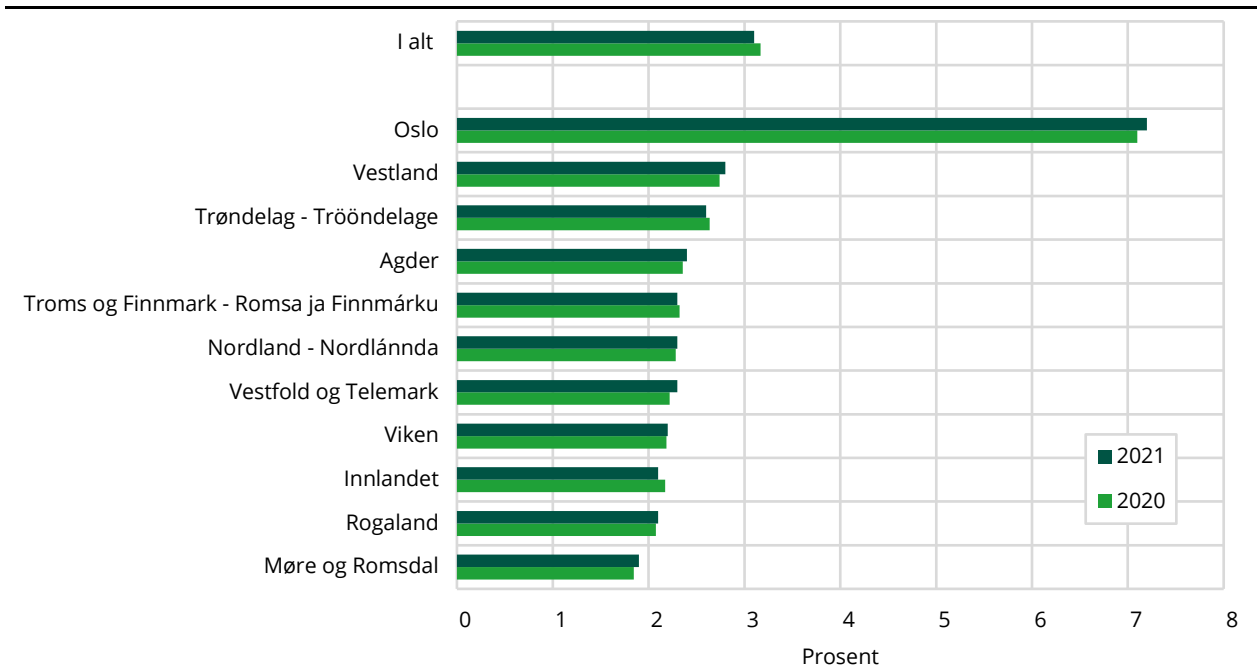
¹ Sjå Omgrep og definisjonar i delkapittel 3.3. Om statistikken.
Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.2. Del av sysselsetjing i kulturell og kreativ næring, etter fylke. 2020-2021

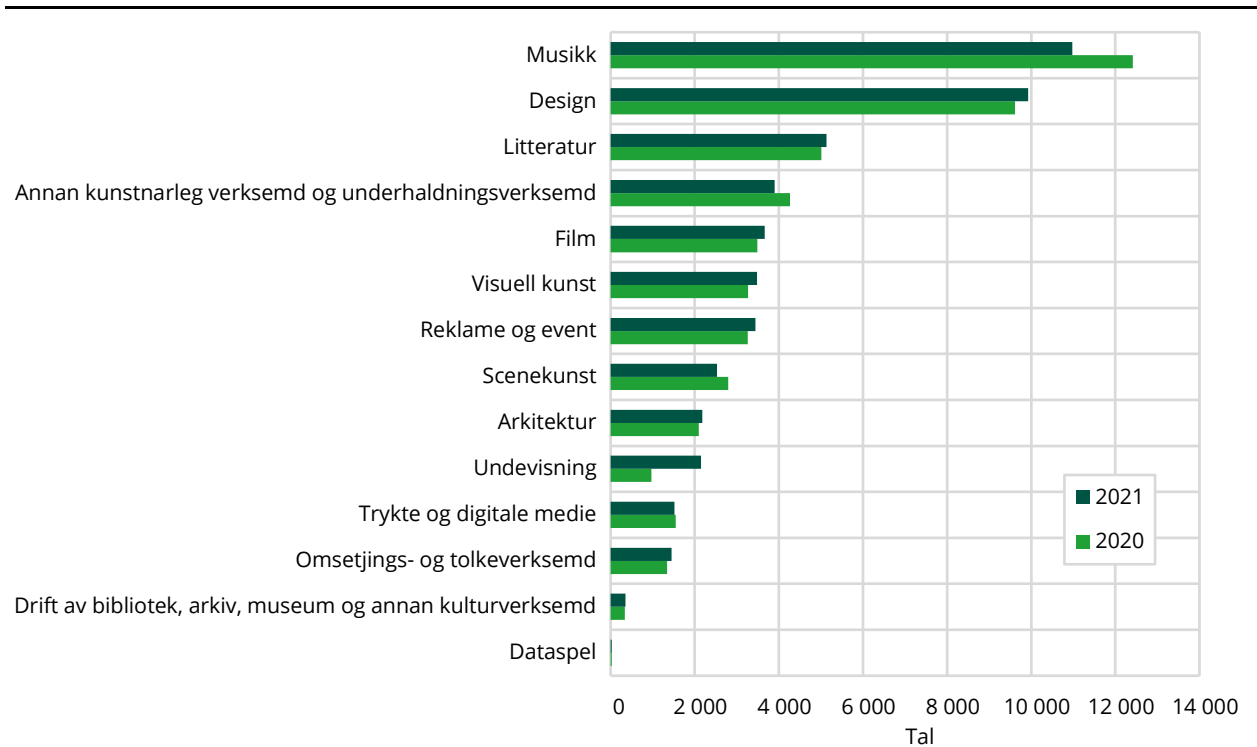
Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.3. Del av alle sysselsette i fylket som er sysselsett i kulturell og kreativ næring. 2020-2021

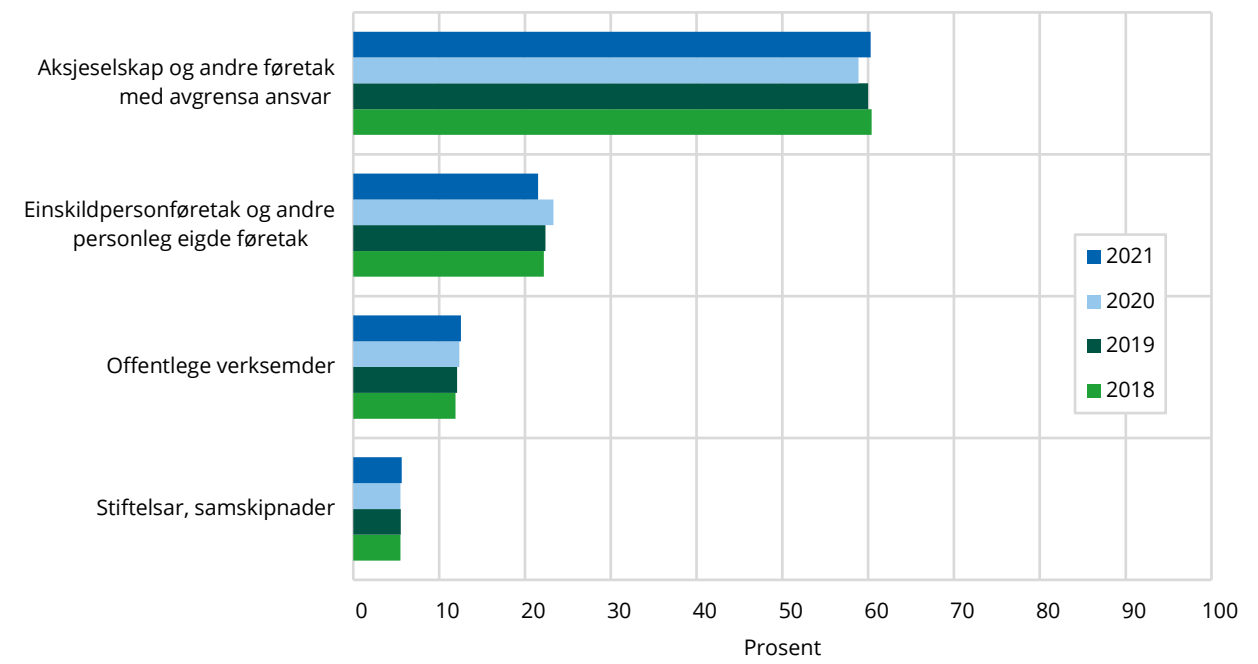
Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.4. Talet på føretak i kulturell og kreativ næring. Per 1. januar. 2020-2021

Kjelde: Føretak, Statistisk sentralbyrå.

Figur 3.5. Sysselsette i kulturell og kreativ næring etter organisasjonsform. Prosent. 2018-2021

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.1. Sysselsetjingsvekst¹ i kulturnæringane og alle næringane, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
Kulturnæringane	84 687	84 201	84 978	88 630
Alle næringane ²	2 673 653	2 702 434	2 681 542	2 762 175

¹ Sysselsetjing omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.2. Sysselsette¹ i kulturell og kreativ næring, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt	84 645	84 208	84 978	88 630
Litteratur	7 016	6 335	6 804	6 993
Trykte og digitale medium	18 798	18 769	17 583	17 800
Dataspel	151	183	213	232
Musikk	5 239	5 067	6 228	6 257
Film ²	5 888	5 871	5 946	6 508
Arkitektur	6 715	6 904	6 898	7 046
Design	7 730	7 769	8 667	9 195
Scenekunst	4 015	4 046	4 039	4 159
Visuell kunst	2 302	2 333	2 776	2 813
Annan kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd	4 020	4 268	3 793	4 370
Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd	8 950	9 157	8 938	9 877
Reklame og event	6 927	6 590	6 300	6 606
Undervisning	4 549	4 552	4 579	4 527
Omsetjings- og tolkeverksemd ³	2 345	2 364	2 214	2 247

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² F.o.m. 2020 tal er næring 77.220 Utleige av videofilm, DVD og liknande, tatt ut av gruppa film. ³ F.o.m. 2021 har kategorien Andre område endra namn til Omsetjings- og tolkeverksemd og næringskode 18.12 og 18.13 er flytta frå denne kategorien og over til Trykte og digitale medium. Endringa er gjort for alle dei fire årgangane. Sjå Omgrep og definisjonar i delkapittel 3.4. Om statistikken.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.3. Sysselsetjingsvekst¹ i kulturell og kreativ næring, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal. Prosent

	2018-2019	2019-2020	2020-2021
I alt	-0,6	0,9	4,1
Litteratur	-9,7	7,4	2,8
Trykte og digitale medium	-0,5	-4,1	1,2
Dataspel	21,2	16,4	8,9
Musikk	-3,3	22,9	0,5
Film ²	-0,3	1,3	9,5
Arkitektur	2,8	-0,1	2,1
Design	0,5	11,6	6,1
Scenekunst	0,8	-0,2	3,0
Visuell kunst	1,3	19,0	1,3
Annan kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd	6,2	-11,1	15,2
Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd	2,3	-2,4	10,5
Reklame og event	-4,9	-4,4	4,9
Undervisning	0,1	0,6	-1,1
Omsetjings- og tolkeverksemd ³	0,8	-6,3	1,5

¹ Sysselsetjing omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² F.o.m. 2020 er næring 77.220 Utleige av videofilm, DVD og liknande, tatt ut av gruppa film. ³ F.o.m. 2021 har kategorien Andre område endra namn til Omsetjings- og tolkeverksemd og næringskode 18.12 og 18.13 er flytta frå denne kategorien og over til Trykte og digitale medium. Endringa er gjort for årgangane 2018-2021. Sjå Omgrep og definisjonar i delkapittel 3.4. Om statistikken.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.4. Sysselsette¹ i kulturell og kreativ næring, etter kulturområde og sektor, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2020			2021		
	Alle sektorar	Offentleg forvaltning	Privat sektor og offentleg eide føretak	Alle sektorar	Offentleg forvaltning	Privat sektor og offentleg eide føretak
I alt	84 978	19 964	65 014	88 630	20 809	67 824
Litteratur	6 804	0	6 804	6 992	0	6 992
90.034 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd innanfor litteratur	2 316	0	2 316	2 277	0	2 277
18.14 Bokbinding og tenester i tilknytning til bokbinding	132	0	132	146	0	146
47.61 Butikkhandel med bøker. Omfattar alle typar bøker	2 558	0	2 558	2 667	0	2 667
58.11 Utgjeving av bøker	1 798	0	1 798	1 902	0	1 902
Trykte og digitale medium	17 584	3 907	13 677	17 801	3 834	13 964
58.13 Utgjeving av aviser	5 755	0	5 755	6 103	0	6 103
58.14 Utgjeving av blad og tidsskrift	1 996	0	1 996	1 949	0	1 949
18.11 Trykking av aviser	509	0	509	465	0	465
47.62 Butikkhandel med aviser og papirvarer	8	0	8	8	0	8
60.10 Radiokringkasting	363	3	360	374	3	371
60.20 Fjernsynskringkasting	5 226	3 904	1 322	5 160	3 834	1 326
63.91 Nyheitsbyrå	288	0	288	304	0	304
18.12 Trykking elles	2 813	0	2 813	2 832	0	2 832
18.13 Ferdiggjering før trykking og publisering	458	0	458	418	0	418
63.99 Andre informasjonstenester ikkje nemnt annan stad	168	0	168	168	0	168
Dataspel	213	0	213	233	0	233
58.21 Utgjeving av programvare for dataspel	213	0	213	233	0	233
Musikk	6 228	576	5 652	6 257	775	5 482
90.011 Utøvande kunstnarar i underhaldningsverksemd innanfor musikk	4 926	571	4 355	4 930	771	4 159
90.032 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd innanfor musikk	474	5	469	434	4	430
59.20 Produksjon og utgjeving av musikk- og lydopptak	780	0	780	848	0	848
32.20 Produksjon av musikkinstrument	48	0	48	45	0	45
Film	5 946	327	5 619	6 508	357	6 151
59.11 Produksjon av film-, video- og fjernsynsprogram	4 347	0	4 347	4 788	0	4 788
59.12 Etterarbeid i tilknytning til produksjon av film-, video- og fjernsynsprogram	334	0	334	357	0	357
59.13 Distribusjon av film-, video- og fjernsynsprogram	79	0	79	85	0	85
59.14 Filmframsyning	1 093	327	766	1 196	357	839
77.22 Utleige av videofilm, DVD og liknande ²	.	.	.	.	.	.
47.63 Butikkhandel med innspelingar av musikk og video	71	0	71	61	0	61
18.20 Reproduksjon av opptak som er spele inn	22	0	22	21	0	21
Arkitektur	6 898	0	6 898	7 045	0	7 045
71.111 Plan- og reguleringsarbeid	215	0	215	209	0	209
71.112 Arkitekttenester i samband med byggverk	6 347	0	6 347	6 472	0	6 472
71.113 Landskapsarkitekttenester	336	0	336	364	0	364
Design	8 667	0	8 667	9 193	0	9 193
74.101 Industridesign, produktdesign og anna teknisk designverksemd	2 301	0	2 301	2 724	0	2 724
74.102 Grafisk og visuell kommunikasjonsdesign	2 674	0	2 674	2 719	0	2 719
74.103 Interiørarkitekt-, interiørdesign- og interiørkonsulentverksemd	1 319	0	1 319	1 430	0	1 430
74.200 Fotografverksemd	2 373	0	2 373	2 320	0	2 320
Scenekunst	4 039	2 398	1 641	4 159	2 461	1 698
90.012 Utøvande kunstnarar og underhaldningsverksemd innanfor scenekunst	3 851	2 398	1 453	3 954	2 461	1 493
90.033 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd innanfor scenekunst	188	0	188	205	0	205
Visuell kunst	2 776	143	2 633	2 814	0	2 814
90.031 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd innanfor visuell kunst	2 776	143	2 633	2 814	0	2 814
Annan kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd	3 793	855	2 938	4 370	863	3 507
90.019 Utøvande kunstnarar og underhaldningsverksemd ikkje nemnt annan stad	317	0	317	335	0	335
90.020 Tenester i tilknytning til underhaldningsverksemd	2 363	239	2 124	2 760	258	2 502
90.039 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd ikkje nemnt annan stad	93	0	93	92	0	92
90.040 Drift av lokale i tilknytning til kunstnarleg verksemd	1 020	616	404	1 183	605	578

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.² F.o.m. 2020 er næring 77.220 Utleige av videofilm, DVD og liknande, tatt ut av gruppa film.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.4. Fortsetjing

	2020			2021		
	Alle sektorar	Offentleg forvaltning	Privat sektor og offentlig eide føretak	Alle sektorar	Offentleg forvaltning	Privat sektor og offentlig eide føretak
I alt	84 978	19 964	65 014	88 633	20 809	67 824
Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd	8 938	8 086	852	9 877	8 833	1 044
91.011 Drift av folkebibliotek	2 596	2 596	0	2 649	2 649	0
91.012 Drift av fag- og forskingsbibliotek	:	:	:	1 128	1 111	17
91.013 Drift av arkiv	726	685	41	750	712	38
91.021 Drift av kunst- og kunstindustrimuseum	829	631	198	879	689	190
91.022 Drift av kulturhistoriske museum	2 657	2 334	323	3 078	2 679	399
91.023 Drift av naturhistoriske museum	350	279	71	396	297	99
91.029 Drift av museum ikkje nemnt annan stad	:	:	:	56	14	42
91.030 Drift av historiske stader og bygningar og liknande som er sjåverdig	826	661	165	941	682	259
Reklame og event	6 300	0	6 300	6 606	0	6 606
73.11 Reklamebyrå	6 300	0	6 300	6 606	0	6 606
Undervisning	4 579	3 485	1 094	4 527	3 503	1 024
85.521 Kommunal kulturskuleundervisning	:	:	:	3 495	3 495	0
85.522 Undervisning i kunstfag	1 029	0	1 029	969	0	969
85.529 Anna undervisning innanfor kultur	:	:	:	63	8	55
Omsetjings- og tolkeverksemd³	2 213	187	2 026	2 248	180	2 068
74.300 Omsetjings- og tolkeverksemd	2 213	187	2 026	2 248	180	2 068

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² For 2020 tal er næring 77.220 Utleige av videofilm, DVD og liknande, tatt ut av gruppa film. ³ F.o.m. 2021 har kategorien Andre område endra namn til Omsetjings- og tolkeverksemd og næringskode 18.12 og 18.13 er flytta frå denne kategorien og over til Trykte og digitale medium. Sjå Omgrep og definisjonar i delkapittel 3.4. Om statistikken.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.5. Sysselsette¹ i kulturell og kreativ næring, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	84 687	84 201	84 980	88 630
Viken	.	.	11 668	12 113
Østfold	2 891	2 721	.	.
Akershus	5 889	5 876	.	.
Buskerud	2 611	2 647	.	.
Oslo	34 351	34 480	34 482	36 293
Innlandet	.	.	3 689	3 711
Hedmark	1 845	1 931	.	.
Oppland	1 967	1 853	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	4 064	4 224
Vestfold	2 347	2 304	.	.
Telemark	1 666	1 659	.	.
Agder	.	.	3 263	3 446
Aust-Agder	982	980	.	.
Vest-Agder	2 343	2 330	.	.
Rogaland	5 264	5 047	5 131	5 317
Vestland	.	.	8 600	9 047
Hordaland	7 237	7 262	.	.
Sogn og Fjordane	1 196	1 240	.	.
Møre og Romsdal	2 260	2 184	2 353	2 488
Trøndelag - Tröndelage	6 022	5 929	6 193	6 340
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	2 854	2 869	2 647	2 726
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	.	.	2 855	2 891
Troms - Romsa	1 913	1 859	.	.
Finnmark - Finnmarku	1 014	993	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	35	34

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.6. Sysselsette¹ i kulturområdet litteratur, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	7 016	6 335	6 804	6 993
Viken	.	.	.	1 162
Østfold	312	260	.	.
Akershus	626	610	.	.
Buskerud	209	193	.	.
Oslo	3 017	2 716	:	3 064
Innlandet	.	.	287	297
Hedmark	149	132	.	.
Oppland	169	145	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	382	375
Vestfold	182	190	.	.
Telemark	158	141	.	.
Agder	.	.	236	238
Aust-Agder	79	72	.	.
Vest-Agder	158	145	.	.
Rogaland	421	374	:	353
Vestland	.	.	604	617
Hordaland	551	489	.	.
Sogn og Fjordane	87	70	.	.
Møre og Romsdal	164	135	158	164
Trøndelag - Trööndelage	355	331	376	386
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	157	141	:	135
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	193	199
Troms - Romsa	140	121	.	.
Finnmark - Finnmärku	82	69	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	:	3

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.7. Sysselsette¹ i kulturområdet Trykte og digitale medium, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	18 798	18 769	17 583	17 800
Viken	.	.	1 837	1 863
Østfold	487	488	.	.
Akershus	920	1 002	.	.
Buskerud	504	462	.	.
Oslo	8 837	8 810	8 528	8 632
Innlandet	.	.	623	613
Hedmark	344	315	.	.
Oppland	529	395	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	691	658
Vestfold	410	374	.	.
Telemark	337	365	.	.
Agder	.	.	512	565
Aust-Agder	209	194	.	.
Vest-Agder	360	391	.	.
Rogaland	850	834	772	748
Vestland	.	.	1 848	1 944
Hordaland	1 442	1 519	.	.
Sogn og Fjordane	377	394	.	.
Møre og Romsdal	453	470	444	448
Trøndelag - Trööndelage	1 143	1 152	1 148	1 164
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	825	823	440	434
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	734	725
Troms - Romsa	397	406	.	.
Finnmark - Finnmärku	368	368	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	6	7	6	6

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.8. Sysselsette¹ i kulturområdet dataspel, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	151	183	213	232
Viken	.	.	8	5
Østfold	.	.	.	.
Akershus	.	.	.	.
Buskerud	7	9	.	.
Oslo	87	126	147	167
Innlandet	.	.	.	13
Hedmark	11	.	.	.
Oppland	.	.	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	.	0
Vestfold	.	.	.	.
Telemark	.	.	.	.
Agder	.	.	.	0
Aust-Agder	.	.	.	.
Vest-Agder	.	.	.	.
Rogaland	5	6	:	8
Vestland	.	.	37	39
Hordaland	25	29	.	.
Sogn og Fjordane	.	.	.	.
Møre og Romsdal	.	.	.	0
Trøndelag - Trööndelage	16	13	:	0
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	.	.	.	0
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	.	0
Troms - Romsa	.	.	.	.
Finnmark - Finnmärku	.	.	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	.	0

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.9. Sysselsette¹ i kulturområdet musikk, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	5 239	5 067	6 228	6 257
Viken	.	.	:	1 078
Østfold	251	242	.	.
Akershus	427	391	.	.
Buskerud	262	266	.	.
Oslo	1 881	1 847	2 151	2 276
Innlandet	.	.	:	236
Hedmark	107	110	.	.
Oppland	97	99	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	:	293
Vestfold	154	148	.	.
Telemark	93	98	.	.
Agder	.	.	:	226
Aust-Agder	52	38	.	.
Vest-Agder	136	121	.	.
Rogaland	317	312	:	385
Vestland	.	.	:	728
Hordaland	630	584	.	.
Sogn og Fjordane	33	32	.	.
Møre og Romsdal	99	97	:	117
Trøndelag - Trööndelage	435	444	:	553
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	97	88	:	177
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	:	188
Troms - Romsa	125	115	.	.
Finnmark - Finnmärku	42	34	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	:	0

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.10. Sysselsette¹ i kulturområdet film², 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt³	5 888	5 871	5 946	6 508
Viken	.	.	:	655
Østfold	165	144	.	.
Akershus	353	348	.	.
Buskerud	283	269	.	.
Oslo	3 281	3 320	:	3 780
Innlandet	.	.	:	176
Hedmark	97	89	.	.
Oppland	76	63	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	194	221
Vestfold	113	131	.	.
Telemark	70	72	.	.
Agder	.	.	185	205
Aust-Agder	83	94	.	.
Vest-Agder	105	103	.	.
Rogaland	283	271	264	275
Vestland	.	.	352	397
Hordaland	371	300	.	.
Sogn og Fjordane	35	37	.	.
Møre og Romsdal	120	114	106	124
Trøndelag - Trööndelage	330	325	308	354
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	94	105	:	114
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	174	204
Troms - Romsa	171	182	.	.
Finnmark - Finnmärku	41	32	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	:	3

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² For 2020 tal er næring 77.220 Utleige av videofilm, DVD og liknande, tatt ut av gruppa film. ³ Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.11. Sysselsette¹ i kulturområdet arkitektur, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	6 715	6 904	6 898	7 046
Viken	.	.	621	625
Østfold	174	180	.	.
Akershus	255	228	.	.
Buskerud	159	170	.	.
Oslo	3 286	3 406	3 407	3 476
Innlandet	.	.	286	268
Hedmark	169	179	.	.
Oppland	133	130	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	372	391
Vestfold	228	225	.	.
Telemark	137	156	.	.
Agder	.	.	201	227
Aust-Agder	73	87	.	.
Vest-Agder	110	122	.	.
Rogaland	380	395	397	406
Vestland	.	.	711	742
Hordaland	600	606	.	.
Sogn og Fjordane	102	109	.	162
Møre og Romsdal	166	164	161	588
Trøndelag - Trööndelage	560	572	573	.
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	64	68	:	57
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	:	.
Troms - Romsa	90	81	.	.
Finnmark - Finnmärku	25	22	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	:	3

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.12. Sysselsette¹ i kulturområdet design, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	7 730	7 769	8 667	9 195
Viken	.	.	1 675	1 842
Østfold	350	331	.	.
Akershus	833	884	.	.
Buskerud	316	316	.	.
Oslo	2 808	2 871	3 101	.
Innlandet	.	.	357	3 189
Hedmark	142	165	.	.
Oppland	165	167	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	412	495
Vestfold	257	272	.	.
Telemark	108	105	.	.
Agder	.	.	323	339
Aust-Agder	81	78	.	.
Vest-Agder	203	216	.	.
Rogaland	535	561	592	664
Vestland	.	.	882	923
Hordaland	672	660	.	.
Sogn og Fjordane	104	111	.	.
Møre og Romsdal	211	205	409	615
Trøndelag - Trööndelage	664	521	586	.
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	129	142	:	154
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	:	.
Troms - Romsa	108	115	.	.
Finnmark - Finnmärku	43	46	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	:	3

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.13. Sysselsette¹ i kulturområdet scenekunst, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	4 015	4 046	4 039	4 159
Viken	.	.	268	274
Østfold	61	66	.	.
Akershus	139	129	.	.
Buskerud	40	47	.	.
Oslo	2 214	2 197	2 210	2 277
Innlandet	.	.	119	107
Hedmark	87	89	.	.
Oppland	32	33	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	:	95
Vestfold	31	37	.	.
Telemark	51	49	.	.
Agder	.	.	:	281
Aust-Agder	8	4	.	.
Vest-Agder	280	285	.	.
Rogaland	188	216	230	248
Vestland	.	.	337	361
Hordaland	328	342	.	.
Sogn og Fjordane	34	39	.	.
Møre og Romsdal	86	57	59	55
Trøndelag - Trööndelage	272	273	258	266
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	25	55	:	58
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	:	137
Troms - Romsa	103	91	.	.
Finnmark - Finnmärku	36	37	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	0	0

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.14. Sysselsette¹ i kulturområdet visuell kunst, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	2 302	2 333	2 776	2 813
Viken	.	.	447	503
Østfold	103	108	.	.
Akershus	208	197	.	.
Buskerud	67	73	.	.
Oslo	869	878	1 026	919
Innlandet	.	.	130	130
Hedmark	49	53	.	.
Oppland	52	61	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	188	201
Vestfold	94	100	.	.
Telemark	59	61	.	.
Agder	.	.	131	142
Aust-Agder	46	46	.	.
Vest-Agder	66	75	.	.
Rogaland	124	112	163	175
Vestland	.	.	288	305
Hordaland	214	223	.	.
Sogn og Fjordane	23	25	.	.
Møre og Romsdal	41	48	:	69
Trøndelag - Trööndelage	134	129	169	184
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	62	60	82	91
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	97	94
Troms - Romsa	49	42	.	.
Finnmark - Finnmärku	41	41	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	:	0

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.15. Sysselsette¹ i kulturområdet annan kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	4 020	4 268	3 793	4 370
Viken	.	.	585	638
Østfold	111	102	.	.
Akershus	267	288	.	.
Buskerud	142	163	.	.
Oslo	1 510	1 697	1 302	1 568
Innlandet	.	.	:	163
Hedmark	71	91	.	.
Oppland	77	85	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	218	244
Vestfold	135	131	.	.
Telemark	74	64	.	.
Agder	.	.	116	123
Aust-Agder	53	54	.	.
Vest-Agder	58	63	.	.
Rogaland	413	390	:	399
Vestland	.	.	408	483
Hordaland	389	422	.	.
Sogn og Fjordane	32	39	.	.
Møre og Romsdal	97	106	:	142
Trøndelag - Tröndelage	210	239	259	272
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	168	135	125	155
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	183	180
Troms - Romsa	176	154	.	.
Finnmark - Finnmärku	35	44	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	:	3

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.16. Sysselsette¹ i kulturområdet drift av bibliotek, arkiv, museum og annan kulturverksemd, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	8 950	9 157	8 938	9 877
Viken	.	.	1 096	1 152
Østfold	232	230	.	.
Akershus	548	525	.	.
Buskerud	342	331	.	.
Oslo	1 723	1 799	1 865	2 413
Innlandet	.	.	732	791
Hedmark	307	372	.	.
Oppland	407	417	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	460	485
Vestfold	245	263	.	.
Telemark	247	216	.	.
Agder	.	.	436	462
Aust-Agder	154	168	.	.
Vest-Agder	295	329	.	.
Rogaland	670	676	660	687
Vestland	.	.	.	1 332
Hordaland	1 061	1 169	.	.
Sogn og Fjordane	201	202	.	.
Møre og Romsdal	340	303	278	309
Trøndelag - Tröndelage	1 008	998	972	970
Sör-Tröndelag	.	.	.	.
Nord-Tröndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	704	692	749	791
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	464	475
Troms - Romsa	238	244	.	.
Finnmark - Finnmärku	215	211	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	.	10

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.17. Sysselsette¹ i kulturområde reklame og event, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	6 927	6 590	6 300	6 606
Viken	.	.	1 042	1 093
Østfold	403	344	.	.
Akershus	531	526	.	.
Buskerud	235	225	.	.
Oslo	3 492	3 244	2 958	3 119
Innlandet	.	.	212	198
Hedmark	127	144	.	.
Oppland	57	71	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	316	323
Vestfold	268	201	.	.
Telemark	98	108	.	.
Agder	.	.	236	240
Aust-Agder	35	36	.	.
Vest-Agder	215	187	.	.
Rogaland	328	358	331	369
Vestland	.	.	382	410
Hordaland	324	307	.	.
Sogn og Fjordane	32	36	.	.
Møre og Romsdal	174	178	165	170
Trøndelag - Trööndelage	360	388	:	420
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	100	95	:	122
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	:	142
Troms - Romsa	139	130	.	.
Finnmark - Finnmärku	9	12	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	0	0

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.18. Sysselsette¹ i kulturområdet undervisning, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt²	4 549	4 552	4 579	4 527
Viken	.	.	998	975
Østfold	138	148	.	.
Akershus	640	622	.	.
Buskerud	190	221	.	.
Oslo	408	427	460	425
Innlandet	.	.	324	315
Hedmark	167	176	.	.
Oppland	158	168	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	330	332
Vestfold	167	168	.	.
Telemark	171	162	.	.
Agder	.	.	225	216
Aust-Agder	99	99	.	.
Vest-Agder	140	129	.	.
Rogaland	491	477	467	472
Vestland	.	.	567	580
Hordaland	464	428	.	.
Sogn og Fjordane	126	134	.	.
Møre og Romsdal	292	284	281	278
Trøndelag - Trööndelage	463	470	488	485
Sör-Trööndelag	.	.	.	.
Nord-Trööndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	207	209	218	217
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	217	229
Troms - Romsa	158	155	.	.
Finnmark - Finnmärku	65	71	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	.	.	4	3

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.19. Sysselsette¹ i kulturområdet omsetjings- og tolkeverksemd², 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2018	2019	2020	2021
I alt³	2 345	2 364	2 214	2 247
Viken	.	.	254	248
Østfold	105	84	.	.
Akershus	156	143	.	.
Buskerud	45	43	.	.
Oslo	859	1 077	36	988
Innlandet	.	.	185	38
Hedmark	17	106	.	.
Oppland	13	114	.	.
Vestfold og Telemark	.	.	115	111
Vestfold	68	66	.	.
Telemark	66	64	.	.
Agder	.	.	177	182
Aust-Agder	10	11	.	.
Vest-Agder	222	165	.	.
Rogaland	255	71	538	128
Vestland	.	.	189	186
Hordaland	173	203	.	.
Sogn og Fjordane	11	12	.	.
Møre og Romsdal	21	26	.	23
Trøndelag - Trööndelage	275	76	80	83
Sør-Trøndelag	.	.	.	.
Nord-Trøndelag	.	.	.	.
Nordland - Nordlännda	216	251	.	221
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	.	34	39
Troms - Romsa	21	26	.	.
Finnmark - Finnmärku	16	11	.	.
Ikkje Fastlands-Noreg	0	0	3	0

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² F.o.m. 2021 har kategorien Andre område endra namn til Omsetjings- og tolkeverksemd og næringskode 18.12 og 18.13 er flytta frå denne kategorien og over til Trykte og digitale medium. Dette er gjort for alle fire årgangar. Sjå Omgrep og definisjonar i delkapittel 3.4. Om statistikken.

³ Svalbard er ikkje inkludert t.o.m. 2019. Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.20. Sysselsette¹ i heile landet, alle næringar, etter fylke og sektor, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal

	2020			2021		
	Alle sektorar	Offentleg forvaltning	Privat sektor og offentleg eigde føretak	Alle sektorar	Offentleg forvaltning	Privat sektor og offentleg eigde føretak
I alt²	2 681 542	859 874	1 821 668	2 762 175	873 486	1 888 689
Viken	533 779	162 435	371 344	551 386	166 762	384 624
Oslo	485 787	127 885	357 902	507 232	129 698	377 534
Innlandet	169 879	63 170	106 709	173 015	63 645	109 370
Vestfold og Telemark	183 036	61 740	121 296	187 078	61 983	125 095
Agder	138 518	47 793	90 725	143 139	48 904	94 235
Rogaland	247 247	67 865	179 382	254 819	68 842	185 977
Vestland	313 858	104 232	209 626	322 545	105 854	216 691
Møre og Romsdal	127 397	41 604	85 793	130 387	42 283	88 104
Trøndelag - Trööndelage	234 858	84 103	150 755	240 988	85 370	155 618
Nordland - Nordlännda	116 006	45 429	70 577	117 990	45 738	72 252
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	122 878	53 222	69 656	125 382	54 010	71 372
Ikkje Fastlands-Noreg	8 299	396	7 903	8 214	397	7 817

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² Tal for 2020 og 2021 omfattar Fastlands-Noreg, Svalbard, Jan Mayen og Kontinentalsokkelen.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.21. Sysselsette¹ etter utvalde kulturområde og kjønn. Per 4. kvartal.

	2018		2019		2020		2021	
	Antal	Prosent	Antal	Prosent	Antal	Prosent	Antal	Prosent
Alle kulturområde								
Menn	43 878	51	44 751	51	43 578	51	45 093	51
Kvinner	41 622	49	42 322	49	41 399	49	43 536	49
Litteratur								
Menn	2 515	36	2 428	36	2 471	36	2 509	36
Kvinner	4 501	64	4 268	64	4 333	64	4 483	64
Trykte og digitale medium								
Menn	10 924	58	10 974	58	10 234	58	10 307	58
Kvinner	7 873	42	7 794	42	7 349	42	7 493	42
Dataspel								
Menn	124	84	148	83	171	80	185	79
Kvinner	24	16	31	17	42	20	48	21
Musikk								
Menn	3 583	68	4 270	69	4 293	69	4 196	67
Kvinner	1 656	32	1 944	31	1 935	31	2 061	33
Film²								
Menn	3 698	63	3 702	62	3 650	61	3 576	58
Kvinner	2 190	37	2 295	38	2 296	39	2 579	42
Arkitektur								
Menn	3 528	52	3 574	52	3 541	51	3 559	51
Kvinner	3 199	48	3 358	48	3 357	49	3 486	49
Design								
Menn	4 242	52	4 296	52	4 500	52	4 737	52
Kvinner	3 916	48	4 021	48	4 167	48	4 456	48
Scenekunst								
Menn	1 876	45	1 881	44	1 804	45	1 858	45
Kvinner	2 325	55	2 396	56	2 235	55	2 301	55
Visuell kunst								
Menn	1 037	41	1 089	40	1 091	39	1 108	39
Kvinner	1 513	59	1 603	59	1 685	61	1 706	61
Annan kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd								
Menn	2 516	61	2 674	61	2 324	61	2 659	65
Kvinner	1 606	39	1 736	39	1 469	39	1 406	35
Drift av bibliotek, arkiv, museum og annan kulturverksemd								
Menn	3 201	36	3 280	36	3 218	36	3 576	36
Kvinner	5 749	64	5 827	64	5 720	64	6 301	64
Reklame og event								
Menn	4 002	58	3 816	57	3 687	59	3 863	58
Kvinner	2 925	42	2 849	43	2 613	41	2 743	42
Undervisning								
Menn	1 715	39	1 730	39	1 751	38	1 765	39
Kvinner	2 716	61	2 753	61	2 828	62	2 762	61
Omsetjings- og tolkeverksemd³								
Menn	917	39	918	39	843	38	842	37
Kvinner	1 429	61	1 447	61	1 370	62	1 406	63

¹ Omfattar både lønstakarar og sjølvstendig næringsdrivande. Der ein person er registrert med fleire jobbar, er hovudjobben vald.

² F.o.m 2020 er næring 77.220 Utleige av videofilm, DVD og liknande, tatt ut av gruppa film. ³ F.o.m. 2021 har kategorien Andre område endra namn til Omsetjings- og tolkeverksemd og næringskode 18.12 og 18.13 er flytta frå denne kategorien og over til Trykte og digitale medium. Sjå Omgrep og definisjonar i delkapittel 3.4. Om statistikken.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.22. Registergrunna sysselsetjingsstatistikk. Ulike næringer innanfor kulturell og kreativ næring. Arbeidstakarar¹, etter innvandringsbakgrunn og kjønn. Per 4. kvartal 2021

	Næringsgruppe 59.1. Verksemd innanfor film, video og fjernsynsprogram			Næringsgruppe 60. Radio- og fjernsynskringkasting		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
	Absolutte tal					
I alt	5 330	3 000	2 330	5 520	3 051	2 469
Utan innvandringsbakgrunn	4 819	2 734	2 085	5 182	2 872	2 310
Innvandrarar frå EU etc. ²	262	145	117	160	88	72
Innvandrarar frå Asia, Afrika etc. ³	249	121	128	178	91	87
	Prosent					
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Utan innvandringsbakgrunn	90,4	91,1	89,5	93,9	94,1	93,6
Innvandrarar frå EU etc. ²	4,9	4,8	5,0	2,9	2,9	2,9
Innvandrarar frå Asia, Afrika etc. ³	4,7	4,0	5,5	3,2	3,0	3,5
	Næring 90.03. Sjølvstendig kunstnarisk verksemd			Næring 90.04. Drift av lokale knytte til kunstnarisk verksemd		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
	Absolutte tal					
I alt	5 977	2 766	3 211	1 165	571	594
Utan innvandringsbakgrunn	5 220	2 417	2 803	1 003	488	515
Innvandrarar frå EU etc. ²	531	242	289	84	47	37
Innvandrarar frå Asia, Afrika etc. ³	226	107	119	78	36	42
	Prosent					
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Utan innvandringsbakgrunn	87,8	87,8	87,8	86,1	85,5	86,7
Innvandrarar frå EU etc. ²	8,6	8,5	8,7	7,2	8,2	6,2
Innvandrarar frå Asia, Afrika etc. ³	3,6	3,7	3,5	6,7	6,3	7,1
	Næring 91.01. Drift av bibliotek og arkiv			Næring 91.02. Drift av museum		
	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner
	Absolutte tal					
I alt	4 524	1 358	3 166	4 399	1 791	2 068
Utan innvandringsbakgrunn	3 998	1 203	2 795	3 791	1 560	2 231
Innvandrarar frå EU etc. ²	261	62	199	411	166	245
Innvandrarar frå Asia, Afrika etc. ³	265	93	172	197	65	132
	Prosent					
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Utan innvandringsbakgrunn	88,4	88,6	88,3	86,2	87,1	85,5
Innvandrarar frå EU etc. ²	5,8	4,6	6,3	9,3	9,3	9,4
Innvandrarar frå Asia, Afrika etc. ³	5,9	6,8	5,4	4,5	3,6	5,1

¹ Gjeld lønstakarar. ² Innvandrarar frå EU-/EFTA-land, Nord-Amerika, Australia og New Zealand. ³ Innvandrarar frå Europa utanom EU/EFTA, Asia, (inkl. Tyrkia), Afrika, Sør- og Mellom-Amerika og Oseania utanom Australia og New Zealand.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.23. Føretak 1. januar 2020-1. januar 2021, nyetablerte føretak 2020-2021 og nedlagde føretak 2020, etter kulturområde og næring¹

	Føretak per 1. januar 2020	Nyetablerte føretak per 1. januar 2020	Nedlagde føretak 2020	Føretak per 1. januar 2021	Nyetablerte føretak per 1. januar 2021
I alt	50 526	9 510	11 650	49 799	10 142
Litteratur	5 008	886	1 069	5 135	878
18.14 Bokbinding og tenester i tilknytning til bokbinding	15	1	2	14	.
47.61 Butikkhandel med bøker. Omfattar alle typar bøker	162	3	6	158	4
58.11 Utgjeving av bøker	532	98	88	555	70
90.034 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd innanfor litteratur	4 299	784	973	4 408	804
Trykte og digitale medium	1 640	84	124	1 611	98
18.11 Trykking av aviser	30	.	2	25	.
18.12 Trykking elles	485	20	40	480	31
18.13 Ferdiggjering før trykking og publisering	226	2	18	214	2
47.62 Butikkhandel med aviser og papirvarer	7	.	2	4	2
58.13 Utgjeving av aviser	302	13	17	302	10
58.14 Utgjeving av blad og tidsskrift	296	17	16	288	11
60.10 Radiokringkasting	87	17	7	96	17
60.20 Fjernsynskringkasting	33	5	1	36	16
63.91 Nyheitsbyrå	81	.	7	74	5
63.99 Andre informasjonstenester ikkje nemnt annan stad	93	10	14	92	4
Dataspel	27	4	3	29	11
58.21 Utgjeving av programvare for dataspel	27	4	3	29	11
Musikk	12 414	1 617	3 410	10 981	1 917
32.20 Produksjon av musikkinstrument	51	3	4	48	6
59.20 Produksjon og utgjeving av musikk- og lydopptak	917	275	258	949	284
90.011 Utøvande kunstnarar og underhaldningsverksemd innanfor musikk	10 351	1 258	2 871	9 038	1516
90.032 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd innanfor musikk	1 095	81	277	946	111
Film	3 491	771	645	3 661	801
18.20 Reproduksjon av opptak som er spela inn	37	3	3	37	2
47.63 Butikkhandel med innspelningar av musikk og video	42	.	5	39	3
59.11 Produksjon av film-, video- og fjernsynsprogram	3 091	712	572	3275	724
59.12 Etterarbeid i tilknytning til produksjon av film-, video- og fjernsynsprogram	233	52	55	230	66
59.13 Distribusjon av film-, video- og fjernsynsprogram	46	3	4	42	2
59.14 Filmframsyning	40	1	5	37	3
77.22 Utleige av videofilm, DVD og liknande	2	.	1	1	1
Arkitektur	2 099	314	241	2 177	322
71.111 Plan- og reguleringsarbeid	97	9	7	96	7
71.112 Arkitekttenester i samband med byggverk	1 870	279	213	1944	288
71.113 Landskapsarkitekttenester	132	26	21	137	27
Design	9 613	2 311	2 085	9 929	2 300
74.101 Industridesign, produktdesign og anna teknisk designverksemd	1 647	449	329	1 763	430
74.102 Grafisk og visuell kommunikasjonsdesign	2 896	642	631	2 944	610
74.103 Interiørarkitekt-, interiørdesign- og interiørkonsulentverksemd	1 237	323	270	1 299	354
74.200 Fotografverksemd	3 833	897	855	3 923	906
Scenekunst	2 797	414	774	2 530	547
90.012 Utøvande kunstnarar og underhaldningsverksemd innanfor scenekunst	2 472	389	687	2257	512
90.033 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd innanfor scenekunst	325	25	87	273	35
Visuell kunst	3 265	830	938	3 478	885
90.031 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd innanfor visuell kunst	3 265	830	938	3 478	885
Annan kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd	4 268	629	1 055	3 900	646
90.019 Utøvande kunstnarar og underhaldningsverksemd ikkje nemnt annan stad	845	143	261	735	145
90.020 Tenester i tilknytning til underhaldningsverksemd	3 155	461	745	2 917	465
90.039 Sjølvstendig kunstnarleg verksemd ikkje nemnt annan stad	183	24	44	167	32
90.040 Drift av lokale i tilknytning til kunstnarleg verksemd	85	1	5	81	4

¹ Sjå Omgrep og definisjonar i delkapittel 3.4. Om statistikken.

Kjelde: Føretak, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.23. Fortsetjing.

	Føretak per 1. januar 2020	Nyetablerte føretak per 1. januar 2020	Nedlagde føretak 2020	Føretak per 1. januar 2021	Nyetablerte føretak per 1. januar 2021
Drift av bibliotek, arkiv, museum og annan kulturverksemd	335	11	11	357	11
91.011 Drift av folkebibliotek	.	.	.	1	.
91.012 Drift av fag- og forskingsbibliotek	1	.	.	1	.
91.013 Drift av arkiv	11	2	1	12	.
91.021 Drift av kunst- og kunstindustrimuseum	41	1	1	44	.
91.022 Drift av kulturhistoriske museum	101	2	4	102	5
91.023 Drift av naturhistoriske museum	18	1	.	18	1
91.029 Drift av museum ikkje nemnt annan stad	21	3	1	24	2
91.030 Drift av historiske stader og bygningar og liknande som er sjåverdige	142	2	4	155	3
Reklame og event	3 258	961	715	3 446	1 051
73.11 Reklamebyrå	3 258	961	715	3 446	1 051
Undervisning	969	267	512	2 150	563
85.521 Kommunal kulturskuleundervisning	1	.	1	2	.
85.522 Undervisning i kunstfag	889	259	247	1 031	278
85.529 Annan undervisning innanfor kultur	79	8	264	1 117	285
Omsetjings- og tolkeverksemd²	1 342	433	316	1 448	390
74.300 Omsetjings- og tolkeverksemd	1 342	411	316	1 448	390

¹ Sjå Omgrep og definisjonar i delkapittel 3.4. Om statistikken. ² F.o.m. 2021 har kategorien Andre område endra namn til Omsetjings- og tolkeverksemd og næringskode 18.12 og 18.13 er flytta frå denne kategorien og over til Trykte og digitale medium. Endringa er gjort for begge årgangane.

Kjelde: Føretak, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.24. Føretak. Omsetnad og sysselsetjing. Utvalde kulturområde¹

	2019			2020		
	Føretak i alt	Omsetnad. 1 000 kroner	Syssel- setjing	Føretak i alt	Omsetnad. 1 000 kroner	Syssel- setjing
I alt	46 806	99 642 966	75 455	47 974	91 982 002	66 075
Litteratur	4 707	9 719 557	7 727	4 914	10 254 147	6 720
Trykte og digitale medie	1 694	33 841 164	15 693	1 656	32 411 363	14 477
Dataspel	27	301 542	190	27	327 638	215
Musikk	11 605	6 005 753	8 398	11 267	4 930 302	5 771
Film	3 323	8 774 747	5 839	3 496	8 658 381	5 868
Arkitektur	2 025	9 276 289	7 090	2 063	9 353 009	7 170
Design	8 883	9 886 765	8 163	9 026	9 648 187	8 075
Scenekunst	2 462	1 353 658	2 212	2 485	902 285	1 599
Visuell kunst	2 758	1 698 960	2 148	3 024	875 214	2 000
Annan kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd	3 930	5 513 601	5 492	3 847	3 111 472	3 548
Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd	383	1 205 634	1 349	405	510 535	1 071
Reklame og event	2 923	11 079 172	7 255	3 063	10 011 472	6 523
Undervisning	732	.	1 349	1 230	.	974
Omsetjings- og tolkeverksemd ²	1 354	986 124	2 550	1 471	987 997	2 064

¹ Sjå Omgrep og definisjonar i delkapittel 3.4. Om statistikken. ² F.o.m. 2021 har kategorien Andre område endra namn til Omsetjings- og tolkeverksemd og næringskode 18.12 og 18.13 er flytta frå denne kategorien og over til Trykte og digitale medium. Endringa er gjort for begge årgangane.

Kjelde: Føretak, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.25. Føretak. Talet på føretak i utvalde kulturområde¹, etter fylke

	Føretak i alt	Litter- atur	Trykte og digitale medium	Data- spel	Musikk	Film	Arki- tektur	Design	Scene- kunst	Visuell kunst	Under- haldning	Annan kunst- narleg verksemd.	Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kultur- verk- semd	Reklame og event	Under- visning	Om- setjings- og tolke- verk- semd
2016	38 932	3 843	1 931	19	8 593	2 910	2 028	8 105	1 638	2 345	2 815	372	2 502	557	1 274	
2017	38 693	3 807	1 819	17	8 513	2 909	2 060	7 974	1 657	2 359	2 951	379	2 567	580	1 101	
2018	40 059	3 900	1 738	27	8 728	3 023	2 017	8 189	1 862	2 483	3 250	379	2 723	622	1 118	
2019	46 806	4 707	1 694	27	11 605	3 323	2 025	8 883	2 462	2 758	3 930	383	2 923	732	1 354	
2020	47 974	4 914	1 656	27	11 267	3 496	2 063	9 026	2 485	3 024	3 847	405	3 063	1 230	1 471	
2020																
Viken	9 343	1 013	362	5	1 998	570	356	1 946	393	545	730	64	773	261	327	
Oslo	16 193	1 874	438	11	3 574	1 462	699	2 830	1 278	974	1 244	42	887	395	485	
Innlandet	2 296	232	88	.	585	154	107	429	88	145	199	32	131	55	51	
Vestfold og Telemark	2 838	298	114	.	625	154	139	550	107	202	236	33	220	82	78	
Agder	2 133	192	85	1	498	129	94	424	68	141	173	32	175	50	71	
Rogaland	2 874	261	114	1	681	178	159	586	104	192	215	24	186	85	88	
Vestland	4 623	381	143	5	1 266	289	206	872	160	334	361	69	258	114	165	
Møre og Romsdal	1 402	129	72	.	317	105	71	292	34	91	99	28	95	35	34	
Trøndelag - Trööndelaga	3 480	294	118	1	995	219	145	601	150	194	346	35	204	91	87	
Nordland - Nordlännda	1 181	98	52	1	311	80	43	212	31	82	105	31	63	34	38	
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	1 579	140	69	2	414	153	43	274	71	120	136	14	70	28	45	
Svalbard	32	2	1	.	3	3	1	10	1	4	3	1	1	.	2	

¹ F.o.m. 2021 har kategorien Andre område endra namn til Omsetjings- og tolkeverksemd og næringskode 18.12 og 18.13 er flytta frå denne kategorien og over til Trykte og digitale medium. Endringa er gjort for alle dei fem årgangane. Sjå Omgrep og definisjonar i delkapittel 3.4. Om statistikken. Kjelde: Føretak, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.26. Føretak. Omsetnad i utvalde kulturområde¹, etter fylke i millionar kroner

	Om- setnad i alt	Litter- atur	Trykte og digitale medium	Data- spel	Musikk	Film	Arki- tektur	Design	Scene- kunst	Visuell kunst	Drift av Annan kunst- narleg verksemd. og anna kultur- verksemd	Reklame og event	Under- visning	Om- setjings- og tolkever- ksemd
2016	94 586	10 208	40 463	105	4 194	8 373	7 280	7 317	972	697	3 745	852	9 381	. 1 000
2017	98 334	10 220	40 822	249	4 465	8 490	7 995	8 506	1 050	735	4 074	950	9 835	. 944
2018	99 235	9 911	40 201	349	4 564	8 163	8 638	8 527	1 142	787	4 898	1 067	10 067	. 923
2019	99 643	9 720	33 841	302	6 006	8 775	9 276	9 887	1 354	1 699	5 514	1 206	11 079	. 986
2020	91 982	10 254	32 411	327	4 930	8 658	9 353	9 648	902	875	3 111	511	10 011	. 988
2020														
Viken	11 232	734	4023	2	546	490	701	2046	119	217	496	93	1634	. 131
Oslo	48 570	7 185	14 176	272	3 073	6 300	5 521	3 702	510	302	1 422	136	5 525	. 445
Innlandet	2 687	145	1 200	.	112	179	297	308	50	33	116	39	193	. 14
Vestfold og Telemark	2 846	233	1 025	.	147	124	373	346	33	44	103	18	369	. 30
Agder	2 162	109	789	0	84	151	190	288	11	39	88	20	328	. 65
Rogaland	4 095	341	1 323	9	122	275	418	772	37	58	187	23	463	. 67
Vestland	11 746	1 135	6 814	35	432	420	805	1 023	55	62	302	56	499	. 107
Møre og Romsdal	1 562	72	561	.	68	93	184	273	6	21	55	17	202	. 10
Trøndelag - Trööndelag	4 238	110	1 395	10	229	278	646	652	49	49	218	19	551	. 32
Nordland - Nordlännda	1 211	88	488	0	47	69	81	104	12	20	78	50	109	. 66
Troms og Finmark - Romsa ja Finnmárku	1 611	103	611	0	70	269	135	133	19	29	46	40	137	. 21
Svalbard	23	1	6	.	1	11	0	2	0	0	1	0	0	. 1

¹ F.o.m. 2021 har kategorien Andre område endra namn til Omsetjings- og tolkeverksemd og næringskode 18.12 og 18.13 er flytta frå denne kategorien og over til Trykte og digitale medium. Endringa er gjort for alle dei fem årgangane. Sjå Omgrep og definisjonar i delkapittel 3.4. Om statistikken. Kjelde: Føretak, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.27. Føretak. Sysselsetjing i utvalde kulturområde¹, etter fylke

	Syssel- setjing i alt	Litter- atur	Trykte og digitale medium	Data- spel	Musikk	Film	Arki- tektur	Design	Scene- kunst	Visuell kunst	Under- haldning	Drift av Annan kunst- narleg verk- semd. kultur- verk- semd	bibliotek, arkiv, museum og anna	Reklame og event	Under- visning	Om- setjings- og tolkeverk semd
2016	74 143	7 948	21 347	95	7 011	5 354	6 168	7 072	1 683	1 902	4 083	1 234	6 668	1 066	2 512	
2017	74 640	7 819	20 565	116	7 098	5 430	6 538	7 573	1 776	1 922	4 423	1 341	6 650	1 104	2 285	
2018	76 555	7 938	20 275	153	7 344	5 409	6 876	7 750	1 989	2 055	5 024	1 289	6 975	1 210	2 268	
2019	75 455	7 727	15 693	190	8 398	5 839	7 090	8 163	2 212	2 148	5 492	1 349	7 255	1 349	2 550	
2020	66 075	6 720	14 477	215	5 771	5 868	7 170	8 075	1 599	2 000	3 548	1 071	6 523	974	2 064	
2020																
Viken	9 355	774	1 942	8	995	516	636	1 626	243	356	474	179	1 118	266	222	
Oslo	30 009	4 197	5 685	150	2 191	3 627	3 773	2 934	818	721	1 575	238	2 974	232	894	
Innlandet	2 460	161	659	.	267	124	283	354	75	85	122	67	189	49	25	
Vestfold og Telemark	2 878	222	599	.	311	128	353	403	63	124	150	38	336	92	59	
Agder	2 201	125	505	0	218	172	177	291	25	94	105	69	242	45	133	
Rogaland	3 460	229	681	6	262	221	369	559	68	116	247	61	397	65	179	
Vestland	6 793	584	2 104	35	599	492	669	788	111	198	382	122	397	118	194	
Møre og Romsdal	1 578	81	439	.	139	89	170	223	11	51	74	63	205	14	19	
Trøndelag - Trööndelage	3 989	131	912	16	498	287	542	601	111	122	223	25	422	47	52	
Nordland - Nordlännda	1 558	83	389	0	116	63	78	135	20	51	107	125	107	30	254	
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	1 767	132	556	0	173	142	120	157	53	81	88	82	136	16	31	
Svalbard	27	1	6	.	2	7	0	4	1	1	1	2	0	.	2	

¹ F.o.m. 2021 har kategorien Andre område endra namn til Omsetjings- og tolkeverksemd og næringskode 18.12 og 18.13 er flytta frå denne kategorien og over til Trykte og digitale medium. Endringa er gjort for alle dei fem årgangane. Sjå Omgrep og definisjonar i delkapittel 3.4. Om statistikken. Kjelde: Føretak, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 3.28. Sysselsette etter kulturområde og organisasjonsform. 4. kvartal

	Einskildpersonføretak og andre personleg eigde føretak	Aksjeselskap og andre føretak med avgrensa ansvar	Stiftelsar, samskipnader mv.	Offentlege verksemder	Uopp- gjevne
2018					
I alt	19 258	52 334	4 759	10 315	-
Litteratur	2 186	4 920	124	35	0
Trykte og digitale medium	323	18 153	319	0	0
Dataspel	0	147	0	0	-
Musikk	4 657	669	660	145	0
Film	1 129	4 318	66	441	-
Arkitektur	552	6 167	8	0	0
Design	3 687	4 462	10	0	-
Scenekunst	1 143	2 560	135	362	0
Visuell kunst	2 252	115	181	0	0
Annan kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd	1 244	1 888	263	728	0
Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd	9	909	2 908	5 048	-
Reklame og event	676	6 287	3	0	0
Undervisning	586	338	82	3 424	0
Omsetjings- og tolkeverksemd	814	1 401	0	132	
2019					
I alt	19 490	52 246	4 807	10 531	-
Litteratur	2 169	4 368	129	31	0
Trykte og digitale medium	317	18 146	301	3	0
Dataspel	0	178	0	0	-
Musikk	4 697	712	663	144	0
Film	1 155	4 351	72	419	0
Arkitektur	522	6 400	10	0	-
Design	3 696	4 614	9	0	-
Scenekunst	1 124	2 611	164	379	0
Visuell kunst	2 374	124	192	0	0
Annan kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd	1 281	2 124	275	729	0
Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd	16	935	2 911	5 216	0
Reklame og event	713	5 947	3	0	0
Undervisning	595	382	78	3 430	0
Omsetjings- og tolkeverksemd	831	1 354	0	180	0
2020					
I alt	19 755	49 900	4 643	10 460	6
Litteratur	2 211	4 443		27	-
Trykte og digitale medium	280	16 990	311	0	-
Dataspel	:	:	0	0	-
Musikk	4 793	679	622	133	-
Film ¹	1 147	4 366	66	366	-
Arkitektur	512	6 378	8	0	-
Design	3 725	4 937	6	0	0
Scenekunst	1 125	2 401	175	338	-
Visuell kunst	2 450	128	199	0	0
Annan kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd	1 282	1 537	282	692	0
Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd	21	926	2 754	5 232	0
Reklame og event	740	5 553	6	0	-
Undervisning	607	399	88	3 485	0
Omsetjings- og tolkeverksemd	862	1 163	0	187	0
2021					
I alt	19 079	53 432	5 001	11 110	7
Litteratur	2 174	4 683	109	23	0
Trykte og digitale medium	262	17 231	305	3	0
Dataspel	0	232	0	0	0
Musikk	4 457	834	811	155	0
Film	1 136	4 910	69	394	0
Arkitektur	477	6 568	0	0	0
Design	3 574	5 617	0	0	0
Scenekunst	1 114	2 515	171	360	0
Visuell kunst	2 593	170	50	0	0
Annan kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd	1 123	2 240	311	697	0
Drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd	22	991	3 063	5 795	7
Reklame og event	754	5 848	6	0	0
Undervisning	545	374	106	3 503	0
Omsetjings- og tolkeverksemd ²	848	1 219	0	180	0

¹ F.o.m. 2020 er næring 77.220 Utleige av videofilm, DVD og liknande, tatt ut av gruppa film. ² Frå og med 2021 har kategorien Andre område endra namn til Omsetjings- og tolkeverksemd og næringskode 18.12 og 18.13 er flytta frå denne kategorien og til Trykte og digitale medium. Endringa er gjort for alle dei fire årgangane.

Kjelde: Registergrunna sysselsetjingsstatistikk, Statistisk sentralbyrå.

4. Løyvingar, stipend og vederlag

- 876 millionar kroner i løyve til kunst og kultur
- Størst løyve til musikkføremål
- 414 millionar kroner i støtte frå Statens Kunstnerstipend
- Statens Kunstnerstipend delte ut over 2 000 stipend i 2021

Norsk kulturråd gjev midlar til ulike kulturelle føremål gjennom Norsk kulturfond, Fond for lyd og bilete, Statens kunstnerstipend og einskilde andre tilskotsordningar. Kapittel 4 visar løyvingane gjevne gjennom desse ordningane, samt innkravde og utbetalte vederlag frå vederlagsorganisasjonane.

4.1. Løyvingar frå Norsk kulturfond, Fond for lyd og bilde og Statens kunstnarstipend

Det vart i 2021 gjeve løyve på til saman 876 millionar kroner frå Norsk kulturfond til dei ulike områda innanfor kunst og kultur, som var ein nedgang samanlikna med året før, sjå tabell 4.1 og figur 4.1. Som tidlegare år gjekk størst del, 40 prosent, til musikkføremål. Litteratur-føremålet fekk 21 prosent av dei budsjetterte løyvingane og scenekunst fekk 163 millionar kroner, eller 19 prosent, sjå figur 4.2. Det vart i 2021 gjeve løyve på til saman 85 millionar kroner frå Fond for lyd og bilde, fordelt på 1 005 tildelingar.

Statens kunstnarstipend fordelast til kunstnarar gjennom fleire ulike stipendordningar, og totalt i 2021 vart det gjeve 414 millionar kroner i støtte, sjå tabell 4.8. I 2021 vart 58 prosent av den totale summen gjeve i støtte til kunstnarar gjennom arbeidsstipend. I alt 2 061 stipend vart gjeve frå Statens kunstnarstipend i 2021 og 847 av desse var arbeidsstipend, sjå tabell 4.9.

Tabell 4.6 gjev ei oversikt over utdelingar til festivalar frå Norsk kulturfond, som forvaltast av Norsk kulturråd, i 2021. I 2021 fekk 268 festivalar tilskot på til saman 163 millionar kroner.

4.2. Innkravde og utbetalte vederlag

Forvaltning av opphavsrett er ein del av eit kulturelt krinsløp. Gjennom avtalar med vederlagsorganisasjonar sikrast alle brukarar lovleg tilgang til åndsverk samstundes som rettshavar får betalt. Totalt vart det innkravd vederlag for 1,7 milliardar kroner, ein auke frå året før med 9 prosent. Som dei føregåande åra er det Tono og Kopinor som står for brorparten av beløpet, med del på høvesvis 49 prosent og 23 prosent. Totalt utbetalte midlar beløp seg til 1,3 milliardar kroner som var ein nedgang på 13 prosent i høve til 2020. Tabell 4.10 gjev fleire detaljar kring innkravde og utbetalte vederlag.

4.3. Om statistikken

Norsk kulturråd: Norsk kulturråd er ein statleg verksemd der formålet er å stimulere samtidas mangfaldige kunst- og kulturuttrykk, og bidrar til at kunst og kultur skapast, dokumenterast, bevarast og vert gjort tilgjengeleg for flest moglege. Norsk kulturråd støtter kunst- og kulturprosjekt over heile landet, driv utviklingsarbeid og er rådgjevar for staten i kulturspørsmål. Gjennom tilskot og stipend får kunstnarar og kulturaktørar som produserer og formidlar kunst og kulturuttrykk, betre vilkår. Norsk kulturråd har fleire ulike forvaltingsoppgåver i samband med verksemda og er sekretariat for dei tre kollegiale organa som styrer Norsk kulturfond, Statens kunstnarstipend og Fond for lyd og bilete.

Norsk kulturfond: Kunstnarar, kunstnargrupper og kulturverksemder kan søke støtte frå dei ulike støtteordningane i Norsk Kulturfond. Kulturfondet skal stimulere den frie delen av kunst- og kulturlivet og betre vilkåra for kunstnarisk produksjon og formidling. Kulturfondet gir i første rekke tilskot til enkelttiltak og til forsøksverksemd på kunst- og kulturområdet.

Statens kunstnarstipend er eitt av statens sentrale verkemiddel for å fremje eit mangfaldig og nyskapande kunstliv. Stipendordninga skal leggje til rette for at enkeltkunstnarar, gjennom å få direkte tilskot frå staten, skal kunne bidra til eit mangfaldig og nyskapande kunstliv.

Musikkfestivalar: Norsk kulturråd forvaltar gjennom tilskotsordningar midlar til musikkføremål. Tilskot vert mellom anna gjeve til musikkfestivalar som vert arrangerte årleg eller annakvart år, som går over minst to dagar, og som får offentlege tilskot frå eigen region. Tilskotsordninga har som føremål å halde i gang og vidareutvikle festivalar på eit høgt kunstnarisk og profesjonelt nivå, gjere sitt for at musikk kan verte tilgjengeleg for eit breitt publikum, stimulere til kunstnarisk fornying, fremje bruken av samtidsmusikk og formidle musikk til born og unge (Norsk kulturråd). Tabell 5.8. gjev oversikt over talet på festivalar som får tilskot det einskilde året, samt totalt tilskotsbeløp for kvar sjanger-/kategorisamansetnad. Tal frå 2017 er ikkje samanliknbare med tal frå tidlegare år då tala inkluderer både «tidlegare tilsegn», «løyvingar» og «tidlegare tilsegn – ikkje søkt til denne runde». Det har dei siste åra ikkje vore ein fast kategorisamansetnad. Ifølgje Norsk kulturråd vart det for 2015 reduksjon av talet på moglege sjangrar i samband med innføring av digital søknadsprosess. Dette gjev både samanslåingar og oppdelingar av sjangrar som var nytta tidlegare. Samstundes er òg oppgåva med å definere kva for ein sjanger ein festival høyrer til vorte flytta frå administrasjon til søkjar. Knutepunktordninga for festivalar vart avvikla i 2015 og 12 festivalar på musikk og festspel vart overførte til Norsk kulturfond frå og med 2016.

Fond for lyd og bilete skal fremje produksjon og formidling av innspelingar av lyd- og filmopptak, og vert fordelte til beste for rettshavarane innanfor musikk, scene og film. Fondet er i tillegg oppretta for å gi rimeleg kompensasjon til rettshavarar for den lovlege kopieringa av verka deira til privat bruk.

Vederlagsorganisasjonar: Forvaltning av opphavsrett er ein del av det kulturelle krinsløp. Gjennom avtalar med vederlagsorganisasjonane sikrast alle brukarar enkel og lovleg tilgang til åndsverk, samstundes som rettshavarar får betalt så nye verk kan skapast. I åndsverkloven (2018, § 2) står det meir om opphavsrett: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-15-40>

- **BONO** forvaltar opphavsretten til over 2 700 norske og 150 000 utanlandske visuelle kunstnarar i Noreg. Lisensområdet omfattar redaksjonell og kommersiell bruk i trykte og digitale media som bøker, film, kringkasting, nettstader, databasar, samt på produkta, som merchandise mv.
- **Gramo** fordelar vederlag individuelt til musikarar, artistar og plateprodusentar når deira innspelingar vert brukt i kringkasting og andre offentlege samanhengar (butikkar, hotell, kaféar etc.). Gramo har over 42 000 medlemmer og representerer alle aktuelle rettshavarar i Noreg og utlandet.
- **Kopinor** er ein organisasjon av opphavarar og utgjevarar i til saman 23 medlemsorganisasjonar. Dei forhandlar og inngår avtalar om kopiering og annan bruk av åndsverk i skuleverket, offentleg administrasjon, kyrkjer og trussamfunn og store delar av organisasjons- og næringslivet. Ein eigen avtale med Nasjonalbiblioteket gir løyve til å leggje ut bøker i fulltekst.
- **Norwaco** er ein paraplyorganisasjon som forvaltar rett til åndsverk, prestasjonar og produksjonar innan lyd og bilete (TV, film, musikk m.m.), litteratur og visuell kunst til rettshavarar, utøvande kunstnarar og produsentar i audiovisuelle produksjonar. Norwaco har 36 medlemsorganisasjonar som til saman representerer ca. 65 000 individuelle medlemmar.

- **TONO** er eit samvirke som eiges og styres av komponistar, låtskrivarar og musikkforlag, og som på deira vegne forvaltar framføringsrettar og vederlag for offentleg bruk av dei. TONO har meir enn 37 000 medlemmer, og forvaltar òg i det norske territoriet rett til millionar av rettshavarar og musikkforlag tilhøyrande TONO sine søsterselskap i andre land.

Referansar

Innst.14 S (2020-2021). *Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2021, kapitler under Barne- og familiedepartementet, Kulturdepartementet og Klima- og miljødepartementet (rammeområdene 2 og 3)*. Familie- og kulturkomiteen.

[https://www.stortinget.no/no/Saker-og-](https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2020-2021/inns-202021-014s/)

[publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2020-2021/inns-202021-014s/](https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Publikasjoner/Innstillinger/Stortinget/2020-2021/inns-202021-014s/)

Kulturrådet. (2022, 15. september). *Norsk kulturfond, budsjett 2021*. Henta 25.10.22 frå

<https://public.tableau.com/app/profile/kulturradet/viz/Kulturfondetsbudsjettogfordelingpfagomrder/NorskKulturfondbudsjett2021>

Kulturrådet. (2022, 21. juni). *Innkjøpsordningene for litteratur 2018 til 2021*. Henta 25.10.22 frå

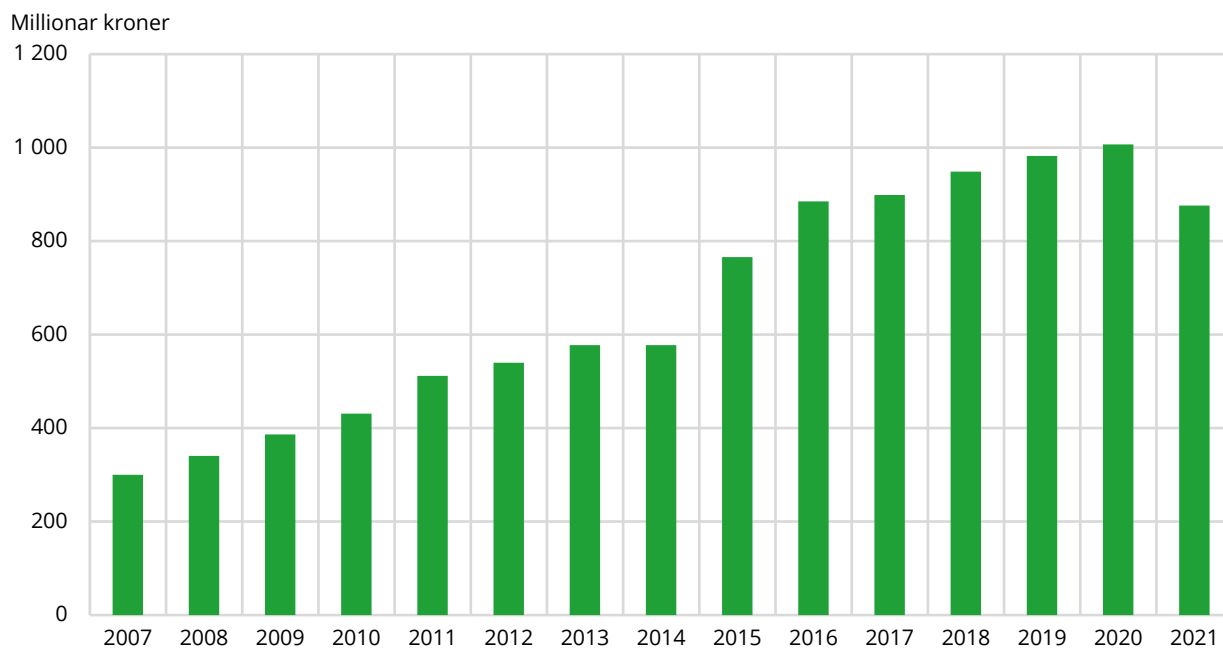
<https://public.tableau.com/app/profile/kulturradet/viz/Innkjopsordningeneforlitteratur2018til2021/Dashboard1>

Meir informasjon

Norsk kulturråd (u.å.). Norsk kulturråd Arts Council Norway: Tableau public.

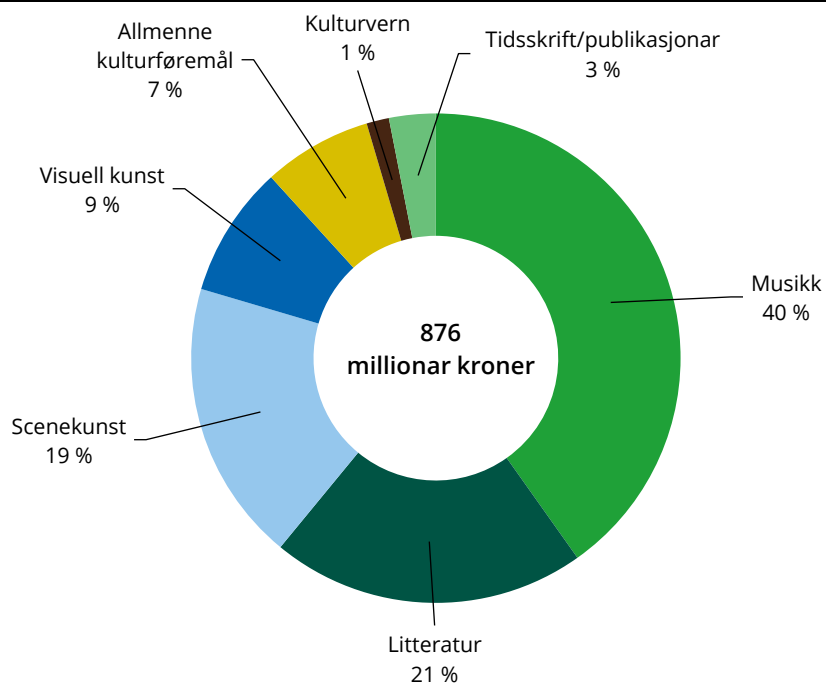
<https://public.tableau.com/app/profile/kulturradet>

Figur 4.1. Årleg løyving til Norsk kulturfond i nominell kroneverdi. Millionar kroner. 2007-2021

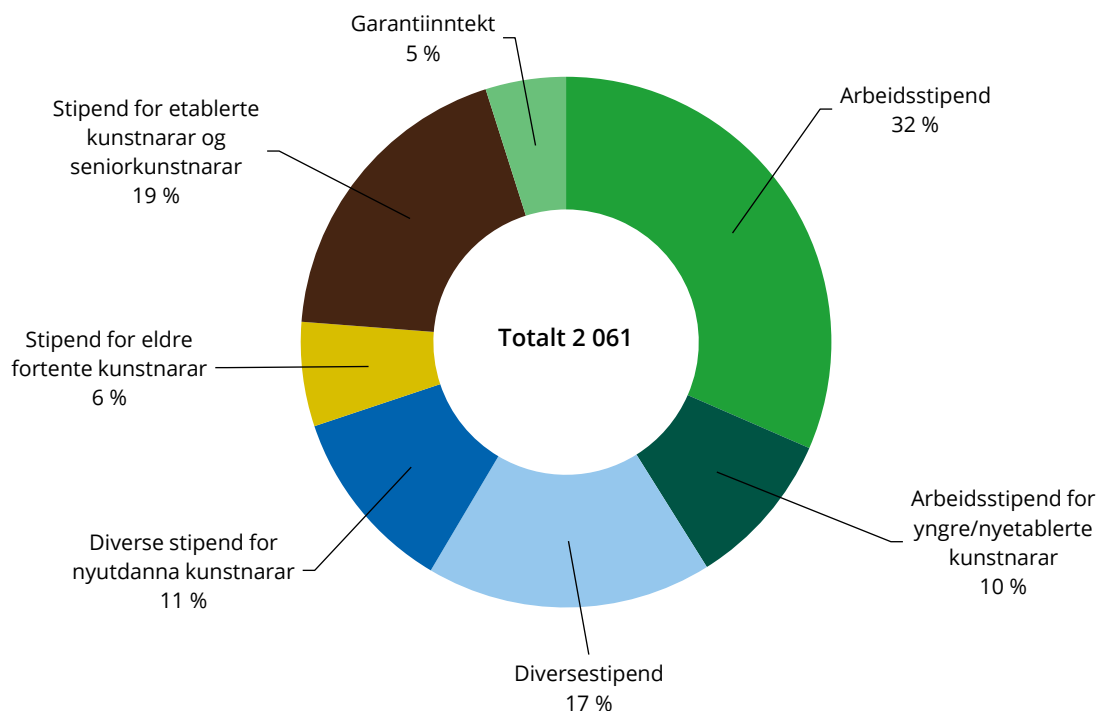
Kjelde: Norsk Kulturfond, Kulturrådet.

Figur 4.2. Avsetnader til ulike kulturføremål etter hovudområde i 2021. Millionar kroner og prosent

Kjelde: Norsk Kulturfond, Kulturrådet.

Figur 4.3. Talet på stipend og garantiinntekter¹. 2021. Prosent

¹ Tala inkluderer stipend tildelte tidlegare år som framleis var aktive. Det vart ikkje tildelt nye garantiinntekter eller nye stipend for eldre fortente kunstnarar i 2021.

Kjelde: Statens kunstnarstipend. Kulturrådet.

Tabell 4.1. Norsk kulturfond. Budsjetterte løyvingar, etter område. Millionar kroner¹

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 ²	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I alt	300	340	387	431	512	540	577	577	766	885	899	949	982	1 007	876
Musikk	87	94	115	126	156	165	187	177	258	355	359	380	388	395	352
Litteratur	101	125	139	150	155	161	164	155	177	178	178	184	202	193	182
Tidsskrift og kritikk, tidl. tidsskrifter og periodiske publikasjonar ³	4	20	23	24	24	24	25	23	23	10	10	10	13	26	27
Scenekunst	48	57	62	77	99	106	113	130	131	148	149	154	165	168	163
Visuell kunst	14	16	20	25	28	29	34	45	98	113	122	131	128	129	76
Kulturvern	9	9	11	10	10	10	10	10	31	32	32	34	35	35	13
Allmenne kulturføremål	42	40	40	43	67	69	70	61	70	60	59	65	65	61	63
Av dette															
Rom for kunst / ARENA - infrastruktur og bygg	14	15	16	18	19	19	20	23	22	22	22	20	24	20	24
Barne- og ungdomskultur ⁴	11	14	15	16	16	17	17	21	25	4	3	3	2	0	2
Aspirantordninga	.	.	.	.	.	.	.	.	2	2	5	4	6	6	6
Forskning og utvikling	.	.	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3
Andre føremål ⁵	17	11	7	7	29	30	7	8	18	16	18	17	15	1	14
Andre føremål overførte tiltak	.	.	.	.	.	.	23	7	.	5	.	.	.	.	.
Driftsstønad	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	14
Koronatiltak ⁶	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	30

¹ Totalsummane kan avvike noko grunna avrunding av delsummar. ² Den store auken kjem i stor grad av overføring av driftsstøttemiddel inn i Kulturfondet i 2015. ³ T.o.m. 2007 inkluderte denne kategorien berre tidsskrifter. F.o.m. 2008 er ymse publikasjonar inkluderte. F.o.m. 2016 er tilskot til vekeaviser overført til Medietilsynet. Frå og med 2019 er dette eit eige fagområde. ⁴ Frå 2020 er ikkje barne- og ungdomskultur eit eige fagområde, men avsetninga fordelast på alle fagområda. ⁵ Tverrfaglege tiltak, Gjesteopphold, Ærespris og Til disposisjon. ⁶ Ekstraordinær utlysing i høve koronakrisa 2020, avsette midlar henta frå ulike ordningar i fondet.

Kjelde: Norsk kulturråd, 15.09.2022.

Tabell 4.2. Innkjøpsordningane for litteratur under Norsk kulturfond. Innkjøpte titlar

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I alt	516	557	536	465	629	621	625	573	591	606	631	658	640	701
Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur, vaksne ¹	218	228	198	123	233	250	246	236	238	253	271	285	266	..
Innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur, born og unge	134	135	127	119	141	128	133	118	123	113	93	107	97	..
Den selektive innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for born og unge	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	7
Den selektive innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for vaksne	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	8
Den automatiske innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for born og unge	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	259
Den automatiske innkjøpsordninga for ny norsk skjønnlitteratur for vaksne	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	..	112
Innkjøpsordninga for omsette bøker	93	100	117	122	133	126	129	116	108	111	124	124	119	130
Innkjøpsordninga for sakprosa	46	65	69	74	84	82	79	67	83	91	104	96	107	128
Innkjøpsordninga for fagbøker, born og unge	25	29	25	27	24	24	20	20	22	24	21	27	28	30
Innkjøpsordninga for teikneseriar ²	.	.	.	.	14	11	18	16	17	14	18	19	23	27

¹ Under innkjøpsordninga for vaksne vart det i perioden 2012-2014 kjøpt inn både papirbøker og e-bøker som ei prøveordning. ² Innkjøpsordning for nye norske teikneseriar vart oppretta i 2012. Frå 2020 har det òg vore kjøpt inn titlar til 200 skulebibliotek gjennom eit treårig forsøksprosjekt.

Kjelde: Norsk kulturråd, 21.06.2022.

Tabell 4.3. Støtteordningar for visuell kunst under Norsk kulturfond. Avsette midlar. 1 000 kroner¹

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I alt	24 579	28 300	29 200	33 852	44 519	98 399	111 400	122 807	130 658	127 456	128 993	75 757
Ymse tiltak	.	21 500	22 200	26 680	28 599	26 766	21 634	24 504	21 971	23 334	26 225	21 017
Kunst og teknologi	2 683	2 600	2 700	2 680	2 680	2 000	1 466	1 357	.	.	.	.
Kunsthøst ²	1 032	1 500	1 500	1 650	2 000	.	.	.	.	.	.	.
Utstillingsstøtte til kunstnarar i etableringsfasen	1 445	1 400	1 400	1 502	1 800	2 000	2 465	2 629	2 490	2 500	2 447	2 500
Utstyrstøtte til fellesverkstadar	1 321	1 300	1 300	1 340	1 000	1 000	1 500	1 500	1 480	1 500	510	1 500
Statens utstillingsstipend ³	3 800	.	.	.	.	.	.	5 200	5 200	.	.	.
Overførte tiltak	.	.	.	.	8 440	9 190	.	.	.	.	.	.
Arrangørstøtte for kunstnar drivne visningsstadar og kunsthøst ⁴	.	.	.	.	.	15 000	15 626	14 900	15 900	15 900	16 050	18 130
Driftsstøtte, tidlegare post 74	.	.	.	.	.	42 443	68 709	68 727	75 648	76 251	75 677	24 410
Kunstnerassistentsordninga ⁵	.	.	.	.	.	.	.	3 990	4 059	4 116	4 194	4 200
Kunsthøgskulepublikasjonar og manusutvikling ⁶	.	.	.	.	1 419	3 068	.	.	3 910	2 856	3 890	4 000

¹ Totalsummane kan avvike noko grunna avrunding av delsummar. ² Går inn under arrangørstøtte for kunstnar drivne visningsstadar og kunsthøst i 2015. ³ Overført til Kunstsentera i Noreg f.o.m. 2019. ⁴ Ny ordning f.o.m. 2015. ⁵ Ny ordning f.o.m. 2017. ⁶ Ordninga lagt til tabellen frå 2020 og i alt-beløpet justert frå og med 2014.

Kjelde: Norsk kulturråd.

Tabell 4.4. Tilskot til scenekunsthøremål under Norsk kulturfond. Tal på tildelingar og beløp

	2017		2018		2019		2020		2021	
	1 000 kroner	Tal på tildelingar	1 000 kroner	Tal på tildelingar	1 000 kroner	Tal på tildelingar	1 000 kroner	Tal på tildelingar	1 000 kroner	Tal på tildelingar
I alt	152 699	399	157 098	379	169 763	413	167 765	370	171 382	462
Fri scenekunst, teater	30 450	57	30 338	68	33 000	85	33 847	84	49 753	128
Fri scenekunst, dans ¹	25 950	45	25 500	48	26 000	53	26 689	58	38 047	100
Fri scenekunst, kunstnerskap ²	46 500	20	47 043	6	52 678	5	53 350	5	42 550	6
Regionale kompetansesenter for dans ³	5 000	13	5 300	8	5 900	4	6 700	1	.	.
Forprosjekt scenekunst	6 000	72	6 577	85	7 791	85	7 791	114	13 721	132
Gjestespel	9 000	95	9 000	87	8 000	81	8 000	62	4 318	57
Fleirårige tiltak	.	.	.	.	.	.	.	0	.	.
Kompetansehevande tiltak scenekunst (tidl. Andre scenekunsttiltak)	4 184	37	4 184	27	4 500	43	.	.	.	.
Arr. støtte dans/scenekunst ⁴	11 600	18	15 600	16	16 812	9	16 812	15	14 170	11
Evaluerings FoU	.	..	.	.	.	.	.	.	.	.
Driftsstøtte, tidl. post 74	10 276	5	10 608	7	10 452	5	9 576	5	.	.
Overført knutepunktinstitusjon – Peer Gynt Stemnet	.	.	.	.	.	.	.	0	.	.
Scenekunsthøremål og publikasjonar	3 739	37	2 948	27	4 630	43	5 000	26	8 823	28

¹ I tillegg hadde fem prosjekt tidlegare tilsegn om løyving for budsjettåret 2016. ² Frå 2019 bytta namn frå Basisfinansiering av frie scenekunstgrupper. For budsjettåret 2016 kom i tillegg 12 kompani som tidlegare hadde tilsegn om løyving. ³ I tillegg hadde ti tiltak tilsegn om løyving frå tidlegare år. ⁴ I tillegg hadde elleve tiltak tilsegn om løyving for budsjettåret 2016. Tidlegare tilsegn for budsjettåret 2019 og 2020 er ikkje medrekna, men tilsegn for kommande år er inkludert.

Kjelde: Norsk kulturråd, 15.09.2022.

Tabell 4.5. Tilskot til musikkføremål under Norsk kulturfond. Tal på tildelingar og beløp

	2017		2018		2019		2020		2021	
	1 000 kroner	Tal på tildelingar	1 000 kroner	Tal på tildelingar	1 000 kroner	Tal på tildelingar	1 000 kroner	Tal på tildelingar	1 000 kroner	Tal på tildelingar
I alt	358 577	1 309	380 040	1 340	387 640	1 404	394 698	1 389	287 924	1 029
Tilskotsordning for musikkfestivalar	139 664	92	149 684	105	152 677	107	157 689	155	164 352	148
Bestillingsverk og musikkproduksjon	.	.	.	.	.	.	.	.	16 089	150
Turné og verksemds-tilskot for musikarar, artistar, ensemble og band	.	.	.	.	.	.	.	.	70 641	149
Komposisjon og produksjon av musikk	.	.	.	.	.	.	.	.	17 387	141
Fonograminnspelningar	.	.	.	.	.	.	.	.	4 797	65
Andre musikktiltak - prosjekttilskot	.	.	.	.	.	.	.	.	17 064	40
Andre musikktiltak - prosjektstøtte	.	.	.	.	.	.	.	.	2 815	31
Tilskotsordning for arrangørar	29 102	284	34 513	293	34 513	353	38 925	320	73 186	372
Tilskotsordning for musikkensemble	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Tilskotsordning for kyrkjemusikk ¹	8 335	95	8 436	78	8 436	23	0	.	.	.
Tilskotsordning for musikarar	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Publiseringstøtte for musikkinnspelningar	22 970	272	23 247	322	23 247	283	23 805	277	25 380	282
Andre føremål musikk	34 650	259	36 044	274	37 783	307	39 355	306	.	.
Driftsstøtte, tidlegare post 74	58 632	32	59 629	29	60 257	28	60 554	28	.	.
Overførte knutepunktinstitusjonar ²	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Tilskotsordning for musikarar og musikkensemble ³	65 204	275	68 487	282	70 727	303	74 340	303	25 006	227

¹ Ordninga for kyrkjemusikk er fordelt på dei øvrige musikkordningane frå og med 2020. ² Overført til Norsk kulturråd frå 2016. ³ Består av to tidlegare tilskotsordningar: Musikkensemble og Musikarordninga.

Kjelde: Norsk kulturråd, 15.09.2022.

Tabell 4.6. Utdelingar til musikkfestivalar, etter kategori. Talet på festivalar og tilskot. 2021

	Talet på festivalar	Tilskot (1 000 kroner)
I alt	268	163 482
Folkemusikk	19	15 550
Jazz/improvisasjonsmusikk	36	25 262
Klassisk/kammer-/ samtidsmusikk	66	30 415
Populærmusikk	99	19 450
Verdsmusikk	5	8 250
Fleire sjangrar musikk	43	64 555

Kjelde: Norsk kulturråd.

Tabell 4.7. Fond for lyd og bilete, talet på tildelingar og beløp. 1 000 kroner

	Talet på tildelingar	Beløp
2002	529	26 623
2003	632	27 143
2004	621	26 724
2005	566	21 089
2006	572	23 604
2007	546	26 634
2008	607	28 465
2009	582	29 171
2010	511	30 522
2011	523	32 265
2012	517	32 980
2013	555	34 525
2014	469	34 128
2015	550	37 451
2016	583	38 400
2017 ¹	586	38 755
2018	608	40 071
2019 ²	613	46 720
2020 ³	679	48 126
2021	1 005	84 970

¹ Beløpet inkluderer tildeling på kr 38 050 000 frå Kulturdepartementet og ubrukte midlar frå tidlegare år på kr 705 000 i 2017. ² Samla avsetjing inkluderer tilbakeførte midlar frå tidlegare år tildelt i 2019, til saman 3 780 250 kroner. ³ Samla avsetjing inkluderer tilbakeførte midlar frå tidlegare år tildelt i 2020, til saman 4 166 400 kroner.

Kjelde: Fond for lyd og bilete.

Tabell 4.8. Statens kunstnarstipend. Beløp, etter stipendtype og kunstnargruppe. 1 000 kroner

	Totalt beløp	Arbeidsstipend ¹			Diversestipend. Totalt beløp	Diversestipend for nyutdanna kunstnarar	Stipend for eldre fortente kunstnarar ^{1,2}	Stipend for etablerte kunstnarar og senior-kunstnarar ¹	Garantiinntekt ¹	Førebels stipend-ordning covid-19
		Beløp i alt	Arbeidsstipend	Arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnarar						
2000	127 637	49 590	.	.	9 275	.	5 620	.	63 152	.
2001	135 780	51 475	.	.	11 375	.	5 620	.	67 310	.
2002	132 342	51 800	.	.	11 509	.	5 620	.	63 413	.
2003	140 373	57 196	.	.	12 564	.	5 620	.	64 993	.
2004	148 812	58 776	.	.	11 351	.	5 620	.	73 065	.
2005	155 691	62 457	.	.	11 786	.	5 620	.	75 828	.
2006	159 060	63 111	35 807	27 305	12 136	.	5 620	.	78 193	.
2007	165 834	65 378	37 239	28 140	12 493	.	5 620	.	82 343	.
2008	175 987	68 288	38 896	29 392	13 092	.	5 620	.	88 987	.
2009	186 013	74 958	43 896	31 062	13 801	.	5 560	.	91 694	.
2010	192 542	78 678	47 616	31 062	14 437	.	5 620	.	93 807	.
2011	200 839	81 510	49 780	31 730	14 577	.	5 620	.	99 132	.
2012	209 152	88 788	56 056	32 732	14 655	.	5 590	.	100 119	.
2013	218 556	96 758	63 024	33 734	14 670	4 356	5 190	.	97 582	.
2014	237 351	101 270	67 035	34 235	18 150	7 021	4 810	12 276	93 825	.
2015	248 648	103 950	68 880	35 070	15 650	16 121	4 550	48 916	59 461	.
2016	263 067	115 493	78 297	37 197	15 152	16 514	4 310	64 845	46 753	.
2017	271 490	123 138	86 442	36 696	15 813	15 543	4 020	71 427	41 549	.
2018	287 796	130 770	92 323	38 446	15 710	15 738	3 940	84 444	37 195	.
2019	299 738	134 110	97 096	37 014	15 713	16 406	3 420	94 950	35 137	.
2020	386 847	147 260	110 168	37 092	16 740	16 293	3 020	103 525	32 109	67 900
2021	414 198	239 879	184 087	55 792	16 816	16 110	2 620	110 169	28 604	.
2021										
Biletkunstnarar	146 755	62 589	52 111	10 479	4 000	5 965	.	53 243	20 958	.
Kunsthandverkarar	31 581	24 073	16 993	7 080	1 620	790	.	5 098	0	.
Musikarar, songarar og dirigentar	51 082	22 090	16 143	5 947	1 600	1 053	.	22 940	3 399	.
Skjønnlitterære forfattarar	20 709	13 594	5 664	7 930	1 451	0	.	4 531	1 133	.
Dansekunstnarar	34 931	22 090	18 409	3 682	800	2 128	.	8 780	1 133	.
Populærkomponistar	16 500	14 727	11 045	3 682	640	0	.	1 133	0	.
Skodespelarar og dokkespelarar	15 951	11 045	6 231	4 815	968	1 955	.	1 982	0	.
Andre kunstnargrupper	12 042	10 762	8 780	1 982	430	0	.	850	0	.
Filmkunstnarar	17 588	12 178	9 912	2 266	1 213	2 214	.	1 699	283	.
Komponistar	12 796	7 363	6 231	1 133	480	1 554	.	2 832	566	.
Fotografar	11 442	7 930	6 797	1 133	963	0	.	1 416	1 133	.
Barne- og ungdomslitterære forfattarar	8 773	7 363	5 664	1 699	560	0	.	850	0	.
Dramatikarar	9 488	6 514	5 664	850	425	0	.	2 549	0	.
Faglitterære forfattarar og omsetjarar	3 639	2 832	2 832	0	240	0	.	566	0	.
Kritikarar	3 029	2 266	1 982	283	197	0	.	566	0	.
Skjønnlitterære omsetjarar	4 912	4 531	3 965	566	381	0	.	0	0	.
Sceneinstruktørar	3 500	2 549	2 266	283	235	150	.	566	0	.
Scenografar og kostymedesignarar	3 591	3 115	2 266	850	175	301	.	0	0	.
Folkekunstnarar	3 036	2 266	1 133	1 133	204	0	.	566	0	.
Arkitektar	65	0	0	0	65	0	.	0	0	.
Interiørarkitektar	60	0	0	0	60	0	.	0	0	.
Journalistar	58	0	0	0	58	0	.	0	0	.
Teatermedarbeidarar	51	0	0	0	51	0	.	0	0	.

¹ Beløpa inkluderer stipend tildelte tidlegare år som framleis var aktive. ² Stipend for eldre fortente kunstnarar fasast ut og nye stipend vert ikkje tildelt. Kjelde: Statens kunstnarstipend, Kulturrådet.

Tabell 4.9. Statens kunstnarstipend. Tal på stipend, etter stipendtype og kunstnargruppe

	Totalt beløp	Arbeidsstipend ¹		Diverse- stipend. Totalt beløp	Diverse- stipend for ny- utdanna kunstnarar	Stipend for eldre fortente kunstnarar ^{1,2}	Stipend for etablerte kunstnarar og senior- kunstnarar ¹	Garanti- inntekt ¹	Førebels stipend- ordning covid-19
		Beløp i alt	Arbeids- stipend for yngre/ nyetablerte kunstnarar						
2000	1 531	342	.	363	.	281	.	545	.
2001	1 601	355	.	420	.	281	.	545	.
2002	1 594	350	.	419	.	281	.	544	.
2003	1 606	362	.	426	.	281	.	537	.
2004	1 560	372	.	393	.	281	.	514	.
2005	1 582	382	.	412	.	281	.	507	.
2006	1 608	386	219	434	.	281	.	507	.
2007	1 598	388	221	424	.	281	.	505	.
2008	1 608	388	221	432	.	281	.	507	.
2009	1 609	403	236	422	.	281	.	503	.
2010	1 651	423	256	444	.	281	.	503	.
2011	1 656	434	267	442	.	281	.	499	.
2012	1 689	453	286	466	.	281	.	489	.
2013	1 747	479	312	441	74	265	.	453	.
2014	1 802	494	327	474	88	243	53	429	.
2015	1 814	495	328	404	203	230	220	262	.
2016	1 822	503	341	362	255	218	278	206	.
2017	1 798	500	351	376	237	201	307	177	.
2018	1 761	500	353	366	214	197	336	148	.
2019	1 734	500	362	339	239	171	354	131	.
2020	2 429	532	398	344	233	151	374	116	679
2021	2 061	847	650	359	234	131	389	101	.

2021

Biletkunstnarar	606	221	184	37	55	68	.	188	74	.
Musikarar, songarar og dirigentar	157	85	60	25	41	13	.	18	0	.
Kunsthåndverkarar	206	78	57	21	25	10	.	81	12	.
Dansekunstnarar	118	48	20	28	16	34	.	16	4	.
Skjønnlitterære forfattarar	137	78	65	13	24	0	.	31	4	.
Populærkomponistar	78	52	39	13	22	0	.	4	0	.
Skodespelarar og dokkespelarar	104	39	22	17	24	34	.	7	0	.
Filmkunstnarar	131	38	31	7	45	45	.	3	0	.
Andre kunstnargrupper	59	43	35	8	9	0	.	6	1	.
Komponistar	76	26	22	4	14	24	.	10	2	.
Fotografar	50	28	24	4	13	0	.	5	4	.
Dramatikarar	44	26	20	6	15	0	.	3	0	.
Barne- og ungdomslitterære forfattarar	39	23	20	3	7	0	.	9	0	.
Faglitterære forfattarar og omsetjarar	19	10	10	0	7	0	.	2	0	.
Skjønnlitterære omsetjarar	23	8	7	1	13	0	.	2	0	.
Kritikarar	21	16	14	2	5	0	.	0	0	.
Sceneinstruktørar	17	9	8	1	4	2	.	2	0	.
Folkekunstnarar	16	11	8	3	5	0	.	0	0	.
Scenografar og kostymedesignarar	20	8	4	4	6	4	.	2	0	.
Interiørarkitektar	4	0	0	0	4	0	.	0	0	.
Arkitektar	2	0	0	0	2	0	.	0	0	.
Journalistar	1	0	0	0	1	0	.	0	0	.
Teatermedarbeidarar	2	0	0	0	2	0	.	0	0	.

¹ Tala inkluderer stipend tildelte tidlegare år som framleis var aktive. ² Stipend for eldre fortente kunstnarar fasast ut og nye stipend vert ikkje tildelt.

Kjelde: Statens kunstnarstipend, Kulturrådet.

Tabell 4.10. Opphavsrett. Innkravde og utbetalte vederlag, etter organisasjon¹. 1 000 kroner

	I alt ²	BONO ³	TONO ⁴	Kopinor ⁵	Norwaco ^{5,6}	Gramo ⁵
Innkravde vederlag						
2002	631 589	4 886	223 010	204 638	112 312	83 462
2003	666 087	4 315	245 761	194 622	115 236	101 653
2004	694 219	7 561	258 025	197 502	117 575	109 452
2005	717 496	6 581	266 619	194 809	143 411	101 885
2006	734 815	6 029	282 493	173 051	150 140	119 646
2007	820 836	12 798	291 601	222 686	162 508	127 368
2008	853 399	11 488	304 728	222 046	178 650	130 700
2009	963 471	10 424	359 152	233 994	221 251	135 200
2010	1 002 331	9 349	385 806	238 540	228 258	138 460
2011	995 057	10 545	409 574	240 823	184 823	146 661
2012	1 053 527	10 591	429 991	275 326	196 361	139 005
2013	1 102 590	11 848	464 087	288 761	188 441	146 265
2014	1 148 433	12 454	490 955	290 244	193 072	158 492
2015	1 323 417	10 388	582 207	312 548	248 933	166 042
2016	1 305 701	11 508	531 876	328 484	257 898	172 723
2017	1 470 974	11 142	652 086	348 994	280 806	173 786
2018	1 554 411	14 397	697 426	372 955	292 097	173 355
2019	1 631 719	14 196	757 739	382 097	306 587	166 965
2020	1 570 041	18 591	704 642	392 528	290 550	159 446
2021	1 703 896	18 245	838 896	388 769	284 195	170 059
Utbetalte vederlag						
2002	574 710	3 811	184 532	215 295	119 266	48 880
2003	569 939	3 285	186 408	177 647	124 229	74 414
2004	561 585	5 524	219 497	182 882	113 072	36 984
2005	593 899	4 921	210 229	183 223	106 042	85 862
2006	581 667	4 482	240 981	142 996	123 927	66 390
2007	681 138	9 218	247 642	174 154	164 881	81 834
2008	733 153	8 193	247 400	207 454	162 920	102 000
2009	760 334	7 607	257 144	204 770	188 305	99 600
2010	866 588	6 783	313 080	203 188	195 503	146 500
2011	859 472	7 343	342 524	204 951	172 244	130 305
2012	810 265	7 421	357 312	207 191	119 976	116 875
2013	867 573	8 155	360 750	262 188	131 107	102 823
2014	850 254	8 792	362 821	255 125	103 920	117 026
2015	1 154 495	7 231	391 765	254 708	392 921	105 231
2016	1 106 201	7 853	461 763	269 342	249 352	115 322
2017	1 123 825	7 802	504 738	280 243	229 922	97 792
2018	1 246 459	10 161	527 531	298 186	275 284	132 930
2019	1 312 930	10 221	613 445	317 622	253 241	115 093
2020	1 485 631	13 568	711 420	353 021	282 595	121 600
2021	1 287 228	13 287	631 175	275 897	238 621	125 155

¹ Alle beløp er oppgjøre i løypande kroner. ² Totalbeløpet inkluderer òg andre institusjonar enn nemnt i tabellen. ³ Aukn frå 2006 til 2007 i utbetalte vederlag kjem av at BONO f.o.m. 2007 forvaltar den såkalla følgjerettsordninga i Noreg; eit prosentvis vederlag som vert betalt når opphavsrettsleg verna kunst vert vidareselet. ⁴ Innkravde vederlag er ekskl. finansinntekter og mekaniske rettskrav, men medrekna 2 prosent komponistfond og utland.

⁵ I summene er utlandet medrekna. ⁶ Norwaco sender midlar til TONO, difor er ikkje summen av innkravde vederlag summen av organisasjonane innkravde vederlag. Det same gjeld utbetalte vederlag.

Kjelde: Dei einskilde organisasjonane.

5. Musikk og scenekunst

- Over 9 900 konsertar, framsyningar og formidlingsaktivitetar
- 35 prosent av arrangementa var retta mot born og ungdom
- 1 590 registrerte korps i Noreg
- Musikk- og scenekunstinstitusjonar fekk 2,5 milliardar kroner i driftstilskot frå staten

5.1. Talet på besøkjande og aktivitetar hos musikk- og scenekunstinstitusjonane som omfattast av statistikkopdraget til Norsk kulturråd

Norsk kulturråd har ansvar for innhenting, bearbeiding og tilgjengeliggjering av publikums- og aktivitetsstatistikk for musikk- og scenekunstinstitusjonar og -tiltak som mottar direkte tilskot frå Kultur- og likestillingsdepartementet. Tabell 5.1 viser tal for arrangement og besøkjande ved desse musikk- og scenekunstinstitusjonane, i tillegg Riksteatret som ikkje får statleg tilskot, men ei statleg driftsløyving, Beaivváš Sámi Nášunálateáhter som mottek driftstilskot frå Sametinget og Oslo Nye Teater som mottek driftstilskot frå Oslo kommune. Se Om statistikken for meir informasjon.

Omgrepet arrangement i dette kapitelet omfattar framsyningar, konsertar, formidlingsaktivitetar og andre typar arrangement, medan omgrepet besøkjande omfattar tilhøyrarar, publikummarar og besøkjande på desse arrangementa. Til saman hadde dei 55 musikk- og scenekunstinstitusjonane som omfattast av statistikken i underkant av 869 200 besøkjande på sine 9 900 arrangement i 2021.

35 prosent av alle arrangementa var retta mot born og unge. Institusjonane hadde i alt omlag 3 500 arrangement med 304 600 besøkjande retta mot born og unge i 2021, ifølgje tal frå Norsk kulturråd.

På arrangementa som ovannemnte institusjonar formidla gjennom Den kulturelle skulesekken (DKS), var det til saman 76 800 besøkjande i 2021. Meir om verksemder i regi av DKS kan lesast i kapittel 15 i denne publikasjonen.

Fleire aktørar innanfor musikk- og scenekunst som mottek offentleg driftstilskot, driv både med musikk og scenekunst. Vi gjer difor lesaren merksame på at ved samarbeid mellom institusjonane kan tal inkludere dubletter, det vil seie at det kan førekome doble rapporteringar.

Sjølv om det i tidlegare utgåver av denne publikasjonen vart presentert tal på musikk og scenekunst på ein annan måte, er det likevel til ei viss grad mogleg å kunne samanlikne tal for 2020 og 2021 med tilsvarende tal for tidlegare år. Det er viktig å nemne at det er mykje profesjonell musikk- og scenekunstaktivitet som ikkje er omfatta av denne statistikken. Norsk kulturfond er ein viktig finansieringskilde for store deler av det profesjonelle musikk- og scenekunstimiljøet, jf. kap. 4. Aktørar som får tilskot frå Norsk kulturfond inngår i rapportering til kapittel 4.

Musikk institusjonar

Musikk institusjonane som omfattast av statistikken hadde til saman 1 115 arrangement med 269 100 besøkjande i 2021. Det var 253 arrangement retta mot born og unge, med nær 125 500 besøkjande, sjå tabell 5.1.

Scenekunstinstitusjonar

I 2021 hadde desse scenekunstinstitusjonane som omfattast av statistikken til saman 8 800 arrangement, med over 600 100 besøkjande. Det var i gjennomsnitt 100 besøkjande per arrangement. Figur 5.2 viser besøkstala i ein skilde scenekunstinstitusjonar i åra 2019 til 2021.

I alt var det 3 200 arrangement med 179 100 besøkjande for born og unge i 2021.

5.2. Kor og korps

Dei einiskilde kororganisasjonane i Noreg som rapporterte sine tal på kor og korsongarar i 2021 kan ein sjå i tabell 5.2 og 5.3. Desse kororganisasjonane rapporterte til saman 2 500 kor med 68 000 songarar i 2021. Seks av kororganisasjonane er organisert i Koralliansen, som er en samarbeidsplattform for nasjonale kor- og dirigentorganisasjonar. Norges Korforbund (Norges Korforbund, u.å.) hadde 1 040 kor med 28 500 korsongarar, og forbundet er framleis den største kororganisasjonen i Noreg. Ung i Kor og Norsk sangerforum hadde høvesvis 10 500 og 10 100 songarar i 290 og 370 kor. Songarane i desse tre organisasjonane til saman utgjorde 73 prosent av alle registrerte korsongarar i 2021.

I tillegg til tala for kora vi presenterer her og dei andre organiserte kora som ikkje rapporterte sine tal for 2021, finst det òg ein del uorganiserte kor, mellom anna i form av skulekor, verksemdskor og liknande. Desse kora har vi ikkje oversikt over.

Ifølgje tal frå Norges Musikkorps Forbund (Årsrapport 2021, s.26-29) var det til saman 1 590 korps med i alt 56 400 medlemmer i skulekorps og voksenkorps i 2021. Over 48 100 eller 85 prosent av medlemmene var utøvande medlemmer. Dei som ikkje er utøvande medlemmer er i hovudsak styremedlemmer i skulekorps. Tala på alle og utøvande medlemmer både i skulekorps og voksenkorps har vore relativt stabile dei siste åra, sjå figur 5.4. Ifølgje tal frå Norges Musikkorps Forbund, var det 994 skulekorps i Noreg i 2021, sjå tabell 5.4.

5.3. Norsk Scenekunstbruk

Norsk Scenekunstbruk formidlar fri profesjonell scenekunst og er òg den nasjonale aktøren i formidlinga av scenekunst i DKS (Norsk Scenekunstbruk, u.å.). Norsk Scenekunstbruk hadde 86 unike produksjonar på speleplanen i 2021 med til saman 1 541 framsyningar og 96 100 tilskodarar, sjå tabell 5.5.

5.4. Statlege driftsutgifter til musikk- og scenekunstinstitusjonar

Økonomiske nøkkeltal for musikk- og scenekunstinstitusjonane i tabell 5.7 presenterast for færre institusjonar enn tal for besøkjande og aktivitetar i tabell 5.1. I denne tabellen presenterast kun institusjonar som får tilskot over statsbudsjettets kap. 323, post 70.

I tidlegare publikasjonar vart økonomiske nøkkeltal for orkester- og musikk institusjonar og teaterinstitusjonar omtalt kvar for seg, sjå tabell 5.10 og 5.12 i tidlegare publikasjonar av Kulturstatistikk (SSB, 2020, s. 89-90). Sidan dei statlege løyvingane til desse institusjonane blir fordelte over same kapittel i statsbudsjettet (kap. 323, post 70), vil dei frå no av bli omtalte under eitt, i tabell 5.7. I tillegg til orkester- og musikk institusjonar og teaterinstitusjonar får òg distrikts- og regionoperaene statleg tilskot over kapittel 323, post 70 i statsbudsjettet då nokon operaverksemdar er slått saman med regionale orkester rundt om.

Musikk- og scenekunstinstitusjonane hadde til saman 3,2 milliardar kroner i driftsinntekter i 2021. Av dette var 2,4 milliardar driftstilskot frå staten, 395 millionar kronar regionale driftstilskot og 433 millionar kronar i andre inntekter som òg inkluderer statlege ad-hoc midlar, sjå tabell 5.7. Det vil seie at driftstilskotet frå staten utgjorde 74 prosent av totale driftsinntekter.

Tilsette i musikk- og scenekunstinstitusjonane utførte til saman 2 700 årsverk i 2021, det same som i 2020, sjå tabell 5.7.

5.5. Om statistikken og dei ulike musikk- og scenekunstorganisasjonane

Norsk kulturråd har ansvar for innhenting, bearbeiding og tilgjengeliggjering av publikums- og aktivitetsstatistikk for musikk- og scenekunstinstitusjonar og tiltak som mottar direkte tilskot frå

Kultur- og likestillingsdepartementet. I tillegg legger Norsk kulturråd til rette for innrapportering av tal frå Riksteatret og andre institusjonar med offentleg støtte. I tidlegare utgåver av denne publikasjonen vart tala for musikk- og scenekunstinstitusjonane som omfattast av statistikkopdraget til Norsk kulturråd framstilt og omtalt kvar for seg, sjå tabell 5-1 og 5-6 samt delkapitla 5.1 og 5.2 i tidlegare publikasjonar av Kulturstatistikk (SSB, 2020, s. 85 & 87). I Kulturstatistikk 2020 og 2021 er tidlegare tabell 5.1 og 5.6 slått saman i den nye tabell 5.1. Grunnen til dette er at fleire av aktørane innanfor musikk- og scenekunst driv både med musikk og scenekunst. Vi gjer dessutan lesaren merksam på at ved samarbeid mellom institusjonane kan tal inkludere dubletter, det vil seie at det kan førekome doble rapporteringar. Dei einskilde institusjonane i tabell 5.1 er utvalde institusjonar som mottar statleg tilskot og har rapportert til Norsk kulturråd. Både institusjonane og deira aktivitetar og format er særst ulike. Ei direkte samanlikning mellom institusjonar kan difor gjeve eit noko skeivt bilete.

Tabell 5.7 viser dei statlege løyvingane til musikk- og scenekunstinstitusjonar på statsbudsjettets kap. 323, post 70. Siden bevilgningene, er samla på ein post har vi difor slått saman tabell 5.10 og 5.12 i tidlegare publikasjonar til tabell 5.7.

Omgrepet **arrangement** i dette kapitlet omfattar framsyningar, konsertar, formidlingsaktivitetar og andre typar arrangement. Omgrepet omfattar ikkje digitale arrangement, men det tas atterhald om at nokre institusjonar kan ha rapportert digitale arrangement og besøkjande på desse arrangementa.

Koralliansen er en samarbeidsplattform for nasjonale kor- og dirigentorganisasjoner. Organisasjonene i Koralliansen er i dag FONOKO – foreningen norske kordirigenter, Ung i kor, Ung kirkesang, Norges kirkesangforbund, Norges korforbund, Norsk Sangerforbund og Norsk sangerforum.

Norges Musikkorps Forbund (NMF) er ein paraplyorganisasjon for korpsa i Noreg og jobbar med å leggje til rette for at kvart enkelt korps vert styrka. Det skjer gjennom å stimulere til fagleg kvalitet, målretta arbeid og vekst i kvart enkelt korps. Det blir særleg jobba innanfor kjerneområda kompetanseutvikling, medlemservice og rammevilkår. Alle korps er ikkje medlem av NMF. Vi har ikkje tal på korps som ikkje er medlem av NMF.

Norsk Scenekunstbruk AS er den største og viktigaste landsdekkjande formidlaren av scenekunst for aldersgruppa 0-20 år. Norsk Scenekunstbruk er òg den største aktøren i formidling av scenekunst i Kulturtanken – Den kulturelle skulesekken. Norsk Scenekunstbruk har eit medlemsnettverk av fylkeskommunar og deira lokale arrangørar. Det vert lagt stor vekt på aktive og medverkande arrangørar for å auke kompetansen og interessa for scenekunst lokalt.

Referansar

Norges Korforbund. (u.å.). Om Norges Korforbund. Henta frå <https://www.kor.no/>

Norges Musikkorps Forbund. (2021). Årsrapport 2021. Henta frå <https://musikkorps.no/wp-content/uploads/2022/06/Arssrapport-og-regnskap-2021.pdf>

Norsk Scenekunstbruk. (u.å.). Hva er scenekunstbruket?. Henta frå <https://www.scenekunstbruket.no/om-scenekunstbruket>

Statistisk Sentralbyrå (SSB). (2020, 11. desember). Kulturstatistikk 2019. Henta frå: <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/artikler-og-publikasjoner/attachment/440118?ts=17a54b73e08>

Meir informasjon

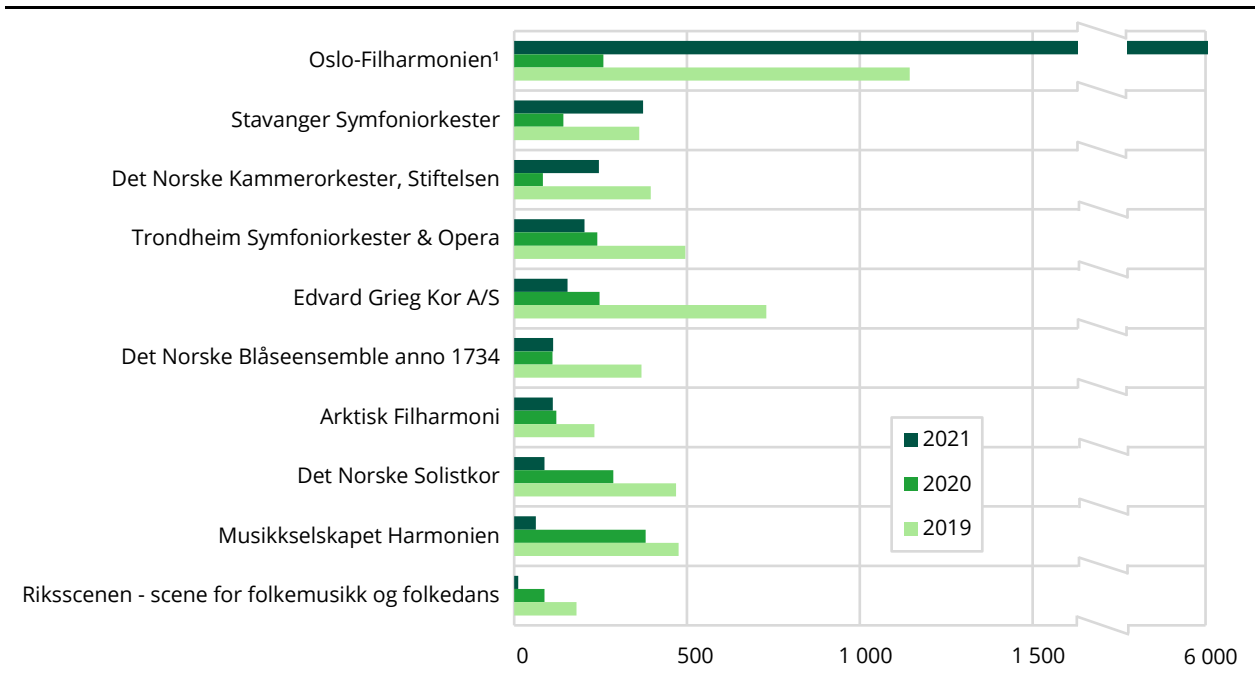
Norsk kulturråds statistikk på musikk- og scenekunst 2021: <https://www.kulturradet.no/musikk/vis-artikkel/-/musikk-og-scenekunststatistikk-2021>

Norsk kulturråds dokumentasjon til musikk- og scenekunststatistikken 2020: <https://www.kulturradet.no/documents/10157/c2361681-0351-4979-9b54-ac31e1d5c115>

Norsk musikkråd: <http://www.musikk.no>

Norsk teater- og orkesterforening (NTO): <http://www.nto.no/>

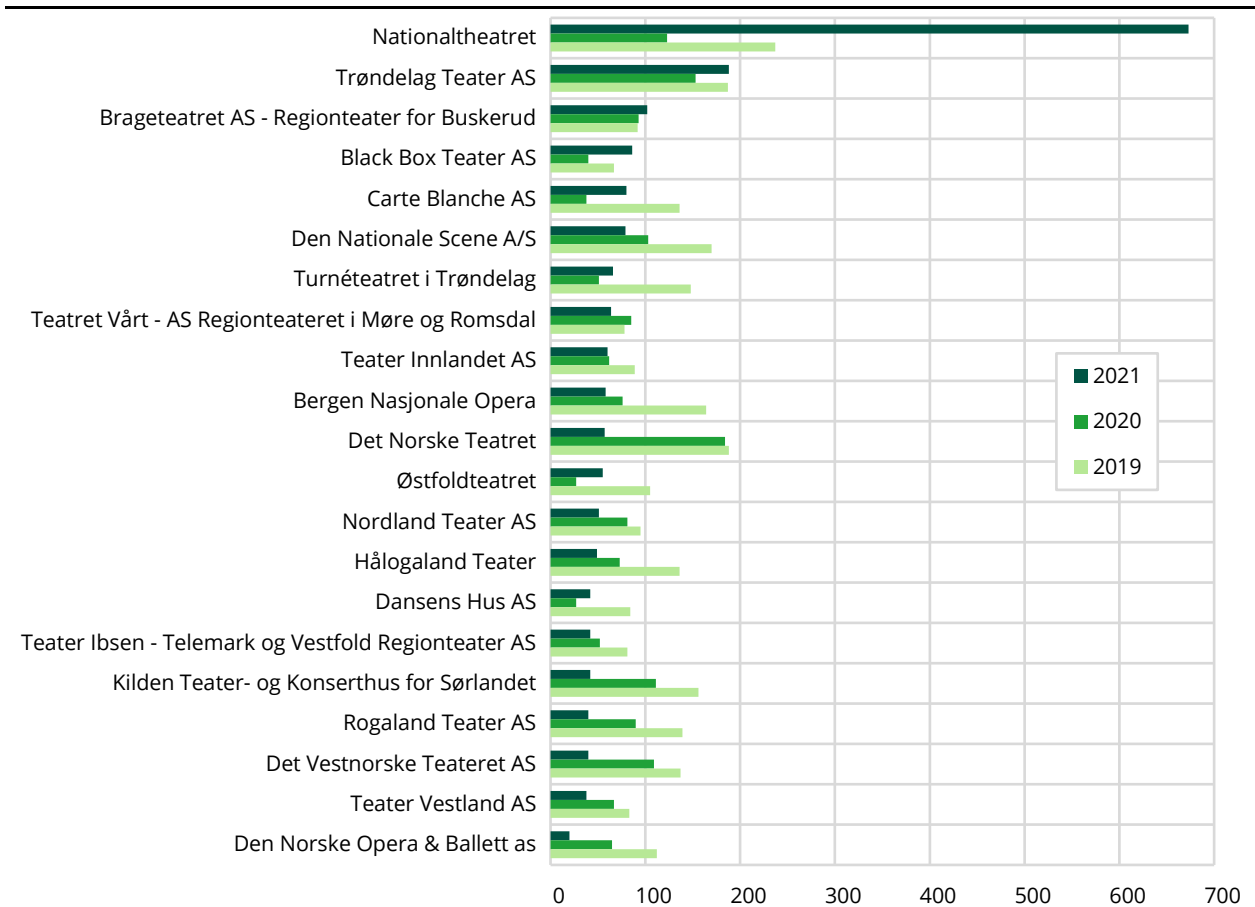
Figur 5.1. Besøkjande i gjennomsnitt per arrangement, hjå utvalde musikkinstisusjonar som omfattast av statistikkopdraget til Norsk kulturråd. 2019-2021

¹ Inkluderar digitale arrangement i 2021.

Kjelde: Norsk kulturråd, <https://public.tableau.com/app/profile/kulturradet/viz/Tabell1Musikkogscenekunst2021/Tabell1Musikkogscenekunst2021>

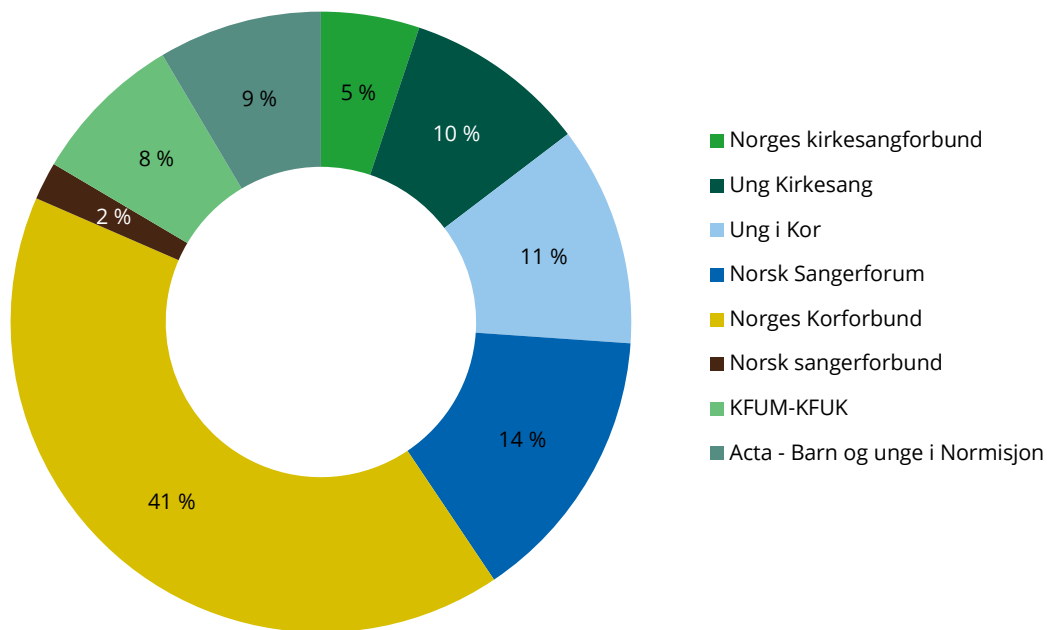
Figur 5.2. Besøkjande per arrangement/framsyning/formidlingsaktivitet, hjå utvalde scenekunstinstisusjonar som omfattast av statistikkopdraget til Norsk kulturråd. 2019-2021

Kjelde: Norsk kulturråd, <https://public.tableau.com/app/profile/kulturradet/viz/Tabell1Musikkogscenekunst2021/Tabell1Musikkogscenekunst2021>

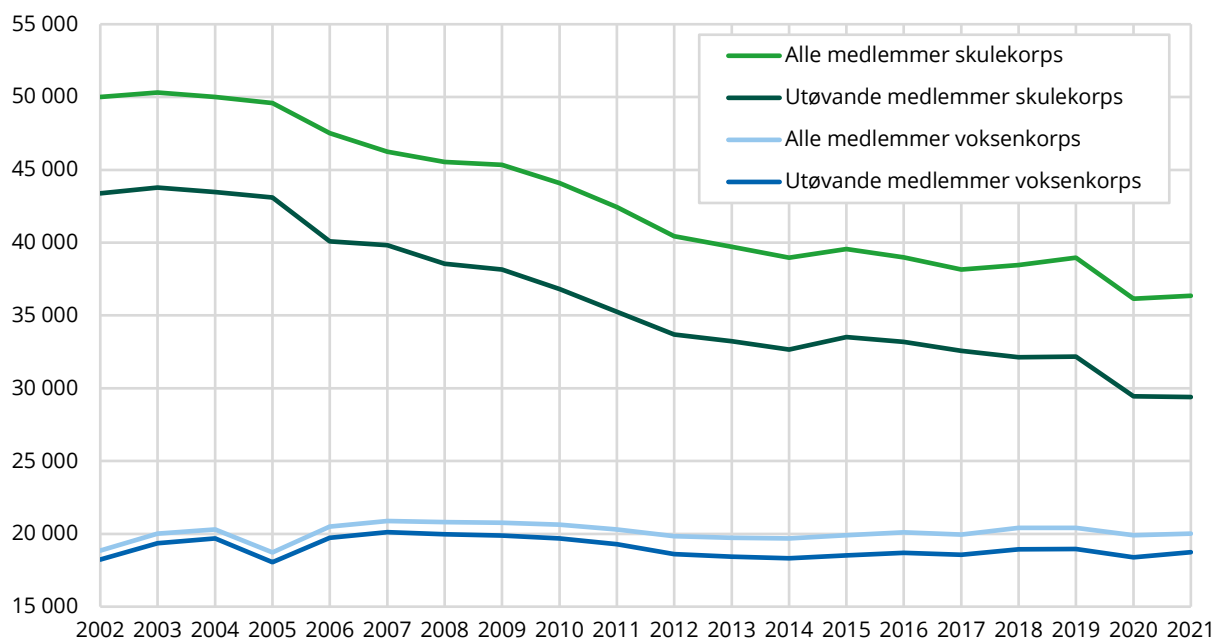

Figur 5.3. Talet på kor, fordelt på organisasjonane. 2021

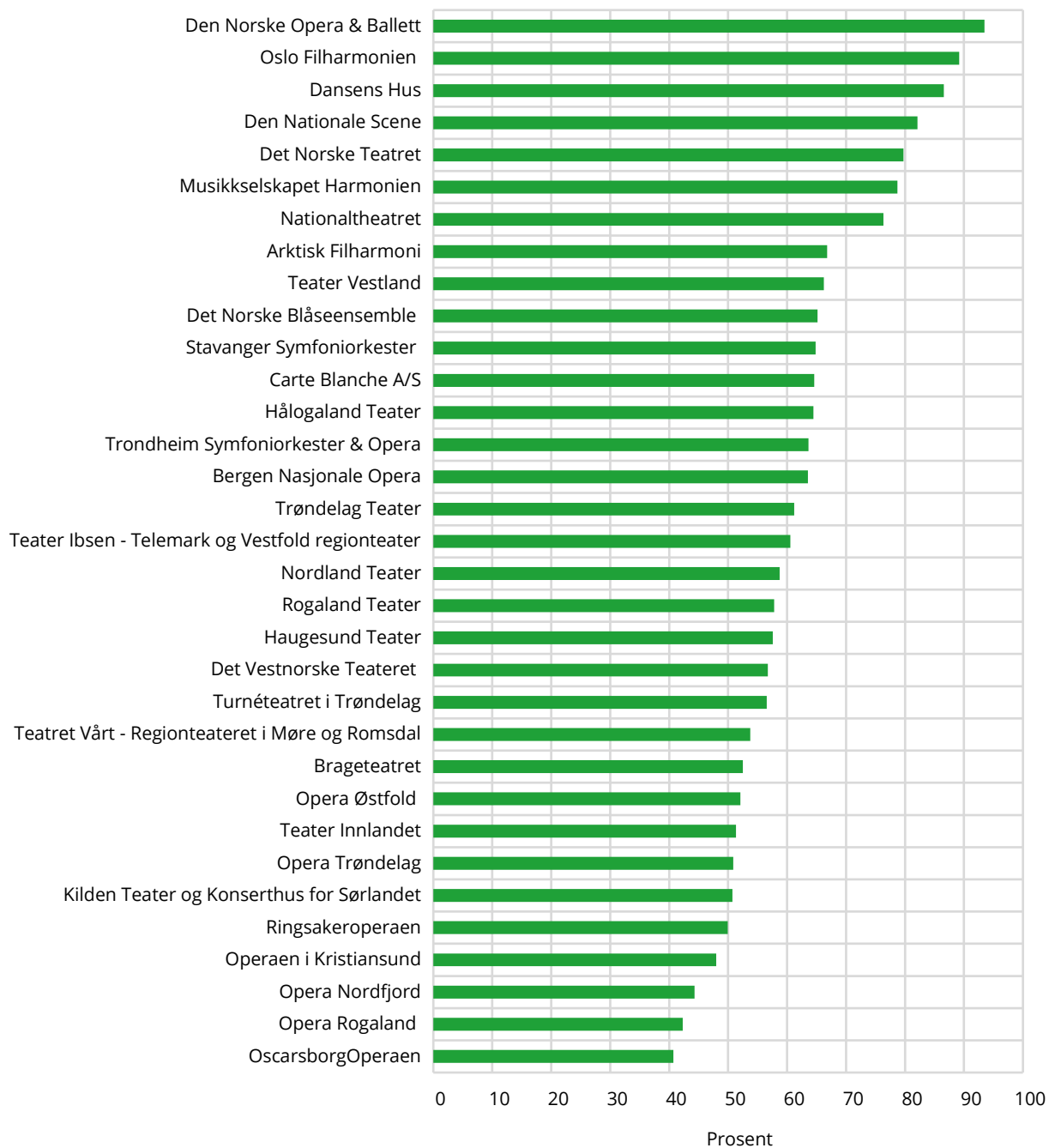
Kjelde: Dei einskilde organisasjonane.

Figur 5.4. Medlemmer i Norges Musikkorps Forbund. 2002-2021

Kjelde: Norges Musikkorps Forbund.

Figur 5.5. Del statstilskot av samla driftsinntekter til musikk- og scenekunstinstusjonar. 2021

Kjelde: Kultur- og likestillingsdepartementet.

Tabell 5.1. Talet på arrangement (konsertar, framсыningar og formidlingsaktivitetar) samt besøkjande¹ ved musikk og scenekunstinstitusjonar som omfattast av statistikkopdraget til Norsk kulturråd

	Konsertar, framсыningar og formidlingsaktivitetar			Tilskodarar og besøkjande på konsertar, framсыningar og formidlingsaktivitetar				Tilskodarar og besøkjande per konsert/framсыning/formidlingsakt.	
	I alt	Derav retta mot born og ungdom	Derav turnéframсыningar ²	I alt	Derav på framсыningar og akt. retta mot born og ungdom	Derav på DKS framсыningar	Derav på turnéframсыningar	I alt	På framсыningar og akt. retta mot born og ungdom
2021	9 922	3 471	2 501	869 219	304 583	76 780	169 337	88	88
2021									
Musikk									
Arktisk Filharmon	173	65	10	19 299	5 322	1 889	1 170	112	82
Det Norske Blåseensemble anno 1734	66	4	24	3 731	450	0	816	57	113
Det Norske Kammerorkester, Stiftelsen	63	19	30	15 234	4 651	0	10 928	242	245
Det Norske Solistkor	21	1	21	3 675	88	0	3 675	175	88
Edvard Grieg Kor A/S	54	24	2	8 651	3 705	400	1 500	160	154
Nasjonale jazzscene	163	7	.	11 558	365	0	.	71	52
Musikkselskapet Harmonien	123	64	0	20 661	4 056	3 696	0	168	63
Oslo-Filharmonien ³	61	18	5	117 322	98 933	0	1 101	1 923	5 496
Riksscenen - scene for folkemusikk og folkedans	93	20	0	6 333	234	0	.	68	12
Stavanger Symfoniorkester	86	8	33	19 189	2 986	0	1 479	223	373
Trondheim Symfoniorkester & Opera	98	23	8	18 931	4 661	3 031	861	193	203
Trondheimsolistene	114	.	.	24 500	0	0	0	215	.
Scenekunst									
Beaivváš Sámi Nášunálateáhter ⁴	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Bergen Internasjonale Teater (BIT) - Teatergarasjen	146	0	0	5 842	0	0	0	40	0
Bergen Nasjonale Opera	44	28	0	4 237	1 630	1 630	0	96	58
Black Box Teater AS	134	10	244	5 318	858	0	18 170	40	86
Brageteatret AS - Regionteater for Buskerud	136	98	90	10 762	10 008	9 179	6 446	79	102
Carte Blanche AS	323	51	127	12 168	4 101	1 986	6 246	38	80
Dansens Hus AS	303	166	102	15 875	6 942	0	6 299	52	42
Den Nationale Scene A/S	470	107	.	46 456	8 468	1 125	.	99	79
Den Norske Opera & Ballett as	954	88	25	45 585	1 785	1 991	10 951	48	20
Det Norske Teatret	485	105	148	53 348	5 990	2 500	17 450	110	57
Det Vestnorske Teatret AS	269	114	57	10 981	4 519	1 430	2 393	41	40
Figurteatret i Nordland	103	44	89	6 198	4 680	4 363	5 923	60	106
Grenland Friteater/Porsgrunn Internasjonale Teaterfestival	154	65	41	9 638	4 132	1 234	3 056	63	64
Haugesund Teater AS	104	0	63	14 630	0	0	0	141	.
Hålogaland Teater	344	152	136	21 361	7 476	1 879	7 503	62	49
Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet	264	110	98	17 548	4 672	2 822	1 084	66	42
Nationaltheatret	415	29	0	57 996	19 510	2 100	0	140	673
Nordic Black Theatre	176	.	.	11 587	4 000	0	.	.	.
Nordland Teater AS	344	176	140	22 504	8 939	2 473	8 787	65	51
Operaen i Kristiansund AS	58	.	10	7 741	700	345	970	133	.
Opera Nordfjord, Stiftinga	16	7	3	4 392	625	0	660	.	89
Opera Østfold Fredriksten Festning	47	26	14	2 757	1 320	0	700	59	51
Opera Rogaland IKS	9	9	1	1 300	150	0	220	144	17
Opera Trøndelag	32	2	.	5 270	1 579	949	.	165	790
Oscarsborgoperaen, Stiftelsen	8	1	.	4 303	0	0	.	538	0
Oslo Nye Teater ⁵	233	150	..	32 242	25 886	4 800	3 000	..	..
Riksteatret	301	126	260	55 164	24 063	0	49 190	..	..
Ringsakeroperaen Stiftelsen	47	4	39	3 028	235	0	1 308	64	59
Rogaland Teater AS	390	73	24	29 826	2 884	0	.	76	40
Rosendal Teater	259	79	86	10 970	2 029	3 623	3 341	42	26
Samovarteatret	44	30	20	1 853	704	97	572	42	23
Stella Polaris	62	18	18	14 564	2 754	1 680	4 172	235	153
Studium Actoris	61	29	19	4 477	1 682	0	3 141	73	58
Teater Ibsen - Telemark og Vestfold Regionteater AS	332	185	249	14 528	7 769	2 310	2 576	44	42
Teater Innlandet AS	205	91	98	10 715	5 421	970	5 890	52	60
Teater Manu	33	0	30	2 734	0	0	2 585	83	.
Teater Vestland AS	249	118	158	20 228	4 495	0	15 158	81	38
Teatret Vårt - AS Regionteateret i Møre og Romsdal	310	148	73	23 277	9 436	2 284	4 146	75	64
Trøndelag Teater AS	270	28	0	22 233	5 265	886	0	82	188
Turnéteatret i Trøndelag	155	36	122	7 640	2 367	677	5 962	49	66
Unge Viken Teater	948	948	27	29 656	29 656	19 231	972	31	31
Østfold Internasjonale Teater	104	43	17	6 609	2 351	0	1 126	64	55

¹ Deltakarar på arrangement, konsertar, framсыningar og formidlingsaktivitetar er inkludert i tala for besøkjande. Det tas atterhald om at nokre institusjonar kan ha rapportert digitale arrangement. ² Medrekna turnéar i utlandet. ³ Digitalt arrangement inkludert i tal for framсыningar retta mot born og unge. ⁴ Mottar driftstilskot frå Sametinget. ⁵ Mottek driftstilskot frå Oslo kommune.

Kjelde: Norsk kulturråd, <https://public.tableau.com/app/profile/kulturradet/viz/Tabell1Musikkogscenekunst2021/Tabell1Musikkogscenekunst2021v>

Tabell 5.2. Talet på kor¹ og korsongarar, etter organisasjonar

	2019		2020 ¹		2021	
	Talet på kor	Talet på songarar	Talet på kor	Talet på songarar	Talet på kor	Talet på songarar
I alt	2 601	74 426	1 872	53 705	2 533	68 078
Norges Korforbund	1 037	30 528	1 040	30 092	1 037	28 485
Norsk sangerforum	376	10 755	..	..	367	10 085
Ung i Kor	275	10 368	291	10 259	290	10 532
Ung Kirkesang	315	7 893	278	7 378	241	6 546
Norges kirkesangforbund	147	3 505	..	..	130	3 075
KFUM-KFUK	194	4 410	..	..	202	3 624
Acta - Barn og unge i Normisjon	206	5 846	220	4 874	216	4 683
Norsk Sangerforbund	51	1 121	..	..	50	1 048
Søndagsskolen i Norge	..	..	43	1 102	..	..

¹ Talet på kor og korsongarar i 2020 kan ikkje samanliknast med tidlegare år grunna manglande rapportering frå fleire organisasjonar.

Kjelde: Dei einiskilde organisasjonane.

Tabell 5.3. Talet på kor og korsongarar etter fylke¹

	2019		2020 ²		2021	
	Talet på kor	Talet på songarar	Talet på kor	Talet på songarar	Talet på kor	Talet på songarar
I alt	2 568	73 303	554	16 235	2 526	68 078
Viken	435	12 603	83	2 461	427	11 173
Oslo	342	11 394	114	4 495	351	10 945
Innlandet	196	5 164	22	604	209	5 427
Vestfold og Telemark	139	4 065	43	719	144	3 672
Agder	133	3 999	49	1 404	133	3 830
Rogaland	202	6 156	72	1 982	217	5 511
Vestland	401	10 605	73	1 762	366	9 820
Møre og Romsdal	157	4 640	24	697	150	4 092
Trøndelag - Tröndelage	285	7 938	56	1 720	270	7 720
Nordland - Nordlândia	154	3 763	6	85	140	3 535
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	124	2 976	12	306	119	1 990

¹ Fylkesvise tal er ikkje fullt ut samanliknbare då nokre kommunar høyrer til nytt fylke frå og med 1. januar 2020. ² Talet på kor og korsongarar i 2020 kan ikkje samanliknast med tidlegare år grunna manglande rapportering frå fleire organisasjonar.

Kjelde: Dei einiskilde organisasjonane

Tabell 5.4. Norges Musikkorps Forbund. Korps og medlemmer

	Skulekorps/generasjonskorps				Voksenkorps			
	Talet på korps	Talet på medlemmer i alt	Utøvande medlemmer	Andre medlemmer	Talet på korps	Talet på medlemmer i alt	Utøvande medlemmer	Andre medlemmer
1999	1 150	47 612	41 119	6 493	613	20 146	19 376	770
2000	1 132	46 949	40 475	6 474	607	19 881	19 180	701
2001	1 131	48 173	41 610	6 563	586	19 446	18 764	682
2002	1 119	49 997	43 392	6 605	584	18 851	18 234	617
2003	1 128	50 311	43 783	6 528	584	20 007	19 366	641
2004	1 128	50 003	43 476	6 527	583	20 304	19 697	607
2005	1 117	49 579	43 101	6 478	583	18 726	18 054	672
2006	1 118	47 522	40 090	7 432	585	20 511	19 723	788
2007	1 115	46 235	39 819	6 416	590	20 883	20 118	765
2008	1 107	45 542	38 553	6 989	589	20 813	19 977	836
2009	1 076	45 342	38 151	7 191	583	20 773	19 875	898
2010	1 068	44 092	36 819	7 273	581	20 643	19 686	957
2011	1 049	42 451	35 243	7 208	567	20 310	19 299	1 011
2012	1 047	40 445	33 695	6 750	565	19 830	18 608	1 222
2013	1 044	39 725	33 225	6 500	569	19 731	18 423	1 308
2014	1 044	38 960	32 655	6 305	579	19 696	18 316	1 380
2015	1 044	39 566	33 517	6 049	586	19 902	18 532	1 370
2016	1 042	38 982	33 183	5 799	586	20 102	18 708	1 394
2017	1 057	38 145	32 579	5 566	593	19 948	18 555	1 393
2018	1 036	38 460	32 135	6 325	600	20 403	18 937	1 466
2019	1 028	38 965	32 185	6 780	601	20 418	18 959	1 459
2020	1 022	36 150	29 446	6 704	603	19 902	18 384	1 518
2021	994	36 358	29 397	6 961	596	20 027	18 747	1 280

Kjelde: Norges Musikkorps Forbund.

Tabell 5.5. Norsk Scenekunstbruk. Produksjonar¹ i deira speleplan. Framsyningar og tilskodarar

	Produksjonar	Framsyningar	Tilskodarar
2002	..	902	87 258
2004	53	1 946	190 519
2006	57	2 350	228 383
2008	65	2 649	243 159
2010	64	2 911	269 518
2011	62	2 636	263 898
2012	68	2 887	272 202
2013	56	2 462	251 623
2014	64	2 444	243 169
2015	62	2 500	245 339
2016	123	2 471	221 906
2017	71	2 341	212 871
2018	77	2 609	238 257
2019	69	2 010	212 868
2020	51	1 541	126 144
2021	86	1 541	96 084
2021			
Viken	9	81	6 209
Oslo	9	84	5 967
Innlandet	7	356	11 629
Vestfold og Telemark	13	179	16 081
Agder	2	55	3 267
Rogaland	6	90	8 234
Vestland	7	14	1 403
Møre og Romsdal	10	315	25 078
Trøndelag - Trööndelage	9	142	4 490
Nordland - Nordlännda	5	104	4 786
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	9	121	8 940

¹ Tal på produksjonar viser unike produksjonar. Difor avviker det frå summen av dei fylkesvise produksjonstala.

Kjelde: Norsk Scenekunstbruk.

Tabell 5.6. Statlege utgifter til musikk- og scenekunsthøremål. Rekneskap. 1 000 kroner

	2021
I alt	2 903 323
Driftsutgifter ¹	94 924
Spesielle driftsutgifter ²	62 628
Forsvarets musikk ³	49 860
Landsdelsmusikerordninga i Nord-Noreg ⁴	23 033
Musikk- og scenekunstinstitusjonar ⁵	2 672 878
Region-/landsdelsinstitusjonar ⁶	899 285
Region- og distriktopera ⁷	72 675

¹ Løyvinga dekkjer i hovudsak driftsutgifter ved Riksteatret, i tillegg til husleige for Riksscenen og utgifter til evaluerings- og kvalitetsutviklingsarbeid i Kulturdepartementets regi. ² Gjelder utgifter til Riksteatrets turnéverksemd. ³ Frå og med 2018 dekkjes 40 prosent av utgiftene til drift av korpene i Forsvarets musikk over Kulturdepartementets budsjett. Dei resterande 60 prosent dekkjes over Forsvarsdepartementets budsjett. ⁴ I utgiftene for 2021 inngår et ekstraordinært tilskot som følge av covid-19 på kr 343 000. ⁵ I utgiftene for 2021 inngår et ekstraordinært tilskot som følge av covid-19 på 100 mill. kroner. ⁶ I utgiftene for 2021 inngår et ekstraordinært tilskot som følgje av covid-19 på 43,3 mill. kroner. ⁷ I utgiftene for 2021 inngår et ekstraordinært tilskot som følge av covid-19 på 4,2 mill. kroner.

Kjelde: Kultur- og likestillingsdepartementet, <https://www.regjeringen.no/contentassets/d6c6d3d65c5249bba2513feb79e928ab/nn-no/pdfs/stm202120220003000dddpdfs.pdf>

Tabell 5.7. Økonomiske nøkkeltal for musikk- og scenekunstinstitusjonar som mottek statlege og regionale tilskot, 2021. 1 000 kroner

	Drifts- inntekter i alt	Driftstilskot frå staten	Regionale driftstilskot	Andre inntekter ¹	Andre inntekter i prosent av inntekter i alt	Drifts- kostnader	Årsverk
I alt	3 249 487	2 420 283	395 976	433 228	13,3	3 110 381	2 688,8
Det Norske Blåseensemble	41 495	27 030	11 655	2 810	6,8	40 829	33,0
Oslo Filharmonien	198 716	177 230	0	21 486	10,8	193 485	138,6
Arktisk Filharmoni	100 526	67 150	28 779	4 597	4,6	100 700	59,0
Stavanger Symfoniorkester	139 543	90 500	39 540	9 503	6,8	140 029	94,8
Musikkselskapet Harmonien	183 732	144 615	0	39 117	21,3	182 603	134,0
Trondheim Symfoniorkester & Opera	147 034	93 580	40 605	12 849	8,7	144 851	102,7
Dansens Hus	60 252	52 170	0	8 082	13,4	59 261	30,0
Den Nationale Scene	159 942	131 320	0	28 622	17,9	147 990	130,3
Den Norske Opera & Ballett	718 977	671 900	0	47 077	6,5	711 548	604,6
Det Norske Teatret	237 402	189 330	0	48 072	20,2	235 155	244,5
Nationalteatret	280 416	214 110	0	66 306	23,6	278 034	237,7
Brageteatret	30 508	16 010	9 281	5 217	17,1	29 769	24,3
Carte Blanche A/S	46 185	29 830	12 785	3 570	7,7	42 578	33,2
Haugesund Teater	23 598	13 585	5 745	4 268	18,1	22 963	9,1
Det Vestnorske Teateret ²	29 924	16 970	7 449	5 505	18,4	29 857	24,5
Hålogaland Teater	84 580	54 530	24 385	5 665	6,7	91 535	74,2
Kilden Teater og Konserthus for Sørlandet	254 936	129 320	66 357	59 259	23,2	248 581	244,0
Nordland Teater	50 544	29 680	12 721	8 143	16,1	48 407	31,0
Turnéteatret i Trøndelag	28 717	16 245	6 962	5 510	19,2	28 061	21,3
Rogaland Teater	114 111	65 970	29 700	18 441	16,2	105 957	112,2
Teater Vestland ³	32 532	21 545	9 283	1 704	5,2	32 448	31,0
Teater Ibsen - Telemark og Vestfold regionteater	47 657	28 850	12 503	6 304	13,2	47 364	26,4
Teater Innlandet	51 729	26 550	11 379	13 800	26,7	50 079	40,1
Teatret Vårt - Regionteateret i Møre og Romsdal	59 683	32 090	16 213	11 380	19,1	58 863	45,0
Trøndelag Teater	127 229	77 860	33 604	15 765	12,4	121 790	130,7
Bergen Nasjonale Opera	35 005	22 240	9 545	3 220	9,2	34 205	28,4
Opera Nordfjord	11 620	5 145	2 418	4 057	34,9	12 568	2,6
Opera Rogaland	3 901	1 650	1 765	486	12,5	2 278	1,0
Opera Trøndelag	9 700	4 935	2 214	2 551	26,3	10 064	9,5
Opera Østfold	12 278	6 395	7 431	-1 548	-12,6	11 913	8,9
Operaen i Kristiansund	36 622	17 575	8 270	10 777	29,4	35 827	24,7
OscarsborgOperaen	10 509	4 280	1 807	4 422	42,1	11 635	11,0
Ringsakeroperaen	9 304	4 645	1 990	2 669	28,7	9 934	9,8

¹ Andre inntekter inkluderer òg statlege ad-hoc midlar til institusjonane som til dømes integreringsmidlar, tilleggstilskot og statstilskot til husleige.

² Hordaland Teater skiftet namn til Det Vestnorske Teateret frå 1.1.2020. ³ Sogn og Fjordane Teater skiftet namn til Teater Vestland frå 1.1.2020.

Kjelde: Kultur- og likestillingsdepartementet.

6. Museum og samlingar

- Storleiken på samlingane i norske museum er 70 millionar objekt og fotografi i 2021
- Musea forvaltar 5 000 kulturhistoriske bygningar
- Det var 2 600 utstillingar i musea i 2021
- 6,5 millionar besøk vart registrert i musea
- 92 prosent av musea har lokalar som er lagt til rette for personar med nedsett funksjonsevne

6.1. Samlingar

Samlingane i norske museum består av ulike typar objekt og fotografi og er ein viktig dokumentasjon av den norske kulturarven, sjå figur 6.1. I 2021 var storleiken på samlingane på 70 millionar objekt og fotografi, ein auke på 7,7 millionar frå året før. I 2021 er over 34 prosent av materialet elektronisk registrert, medan nær 23 prosent er digitalisert, sjå tabell 6.1. Musea forvaltar over 5 000 kulturhistoriske bygningar, og 2 200 av desse var opne for publikum i 2021. I tillegg til objekt og bygningar forvaltar musea òg farkostar. I 2021 hadde musea 2 050 farkostar, dei fleste av desse var farkostar på land, sjå tabell 6.2.

I 2021 var det vel 2 600 utstillingar i musea og av dei var om lag 180 eigenproduserte vandreutstillingar i drift, medan resten var ordinære utstillingar, sjå figur 6.3 og tabell 6.3. Dei ulike musea har utstrekt tilbod om opne møte, foredrag, seminar og liknande. Tabell 6.4 viser at i 2021 var omkring 5 600 slike arrangement haldne i musea. Det var 1 350 konsertar og 240 ulike teateroppsetjingar med til saman 1 500 framsyningar.

6.2. Besøk

I 2021 var det registrert 6,5 millionar besøk i musea i Noreg og av desse var 84 prosent, eller 5,5 millionar, einskildbesøk. 43 prosent av museumsbesøka er i 2021 betalte besøk, sjå figur 6.4 og tabell 6.5. Kvar innbyggjar var i gjennomsnitt 1,7 gonger på besøk på eit museum i 2021. Utrekninga av gjennomsnitt per innbyggjar tek ikkje høgde for talet turistar som vitja musea. Oslo skil seg ut med høgare besøk per innbyggjar samanlikna med heile landet og hadde eit gjennomsnitt med 3,4 museumsbesøk per innbyggjar. I den andre enden av skalaen, finn ein Agder med 0,7 museumsbesøk per innbyggjar, sjå figur 6.5 og tabell 6.5 for meir informasjon. Tal frå Norsk kulturbarometer 2021 viser at 29 prosent av befolkninga hadde vore på eit museum dei siste 12 månadene. I 2016 var det 44 prosent som hadde vore på eit museum. Den store nedgangen skuldast i hovudsak at færre gjekk på museum under korona-pandemien.

6.3. Universell utforming

Sidan 2010 har musea svara på spørsmål om universell utforming når det gjeld lokala og formidlinga. I 2021 svara 92 prosent av musea at dei har lokalar som er lagde til rette for personar med nedsett funksjonsevne. 81 prosent av musea svara at deira formidling er lagde til rette for personar med nedsett funksjonsevne og 77 prosent av musea sine heimesider følgjer DigDir sine retningslinjer. Dette er ein standard for universelt tilgjengelege nettstader, sjå tabell 6.7.

6.4. Økonomi og drift

Det totale driftsresultatet for musea gjekk i pluss med 149 millionar kroner i 2021. Det er 362 millionar mindre enn i 2020, sjå tabell 6.8. Dei totale driftsinntektene for musea i Noreg låg på 6,8 milliardar kroner i 2021, ein auke på 780 millionar kroner frå året før. Inntektene til musea fordelte

seg med 80 prosent offentlege tilskot, 8 prosent andre eigeninntekter, 6 prosent i varer og tenester, 4 prosent i sponsorinntekter og gåver, samt 3 prosent i billettinntekter.

Museas totale driftskostnadar utgjer nærare 6,7 milliardar kroner i 2021, ein auke på 1,1 milliardar kroner frå året før. Løns- og pensjonskostnader utgjer den største posten med 47 prosent.

Det vart utført 4 568 årsverk i musea i 2021, ein auke på 258 årsverk frå året før. 4 404 årsverk var lønte i 2021 og dette utgjer 96 prosent av dei totale årsverka. Dei frivillige årsverka var 164. Kvinnedelen i dei lønte årsverka var 57 prosent i 2021, på same nivå som dei fire føregåande åra, sjå tabell 6.9.

6.5. Om statistikken

Museum og samlingar er ein årleg statistikk som vert publisert av Statistisk sentralbyrå (SSB). Føremålet med museumsstatistikken er å gje ei årleg oversikt over aktiviteten på området. Statistikken gjev òg nødvendig informasjon for stat, fylke, kommune og andre som er involverte i drifta eller finansieringa av musea. SSB har publisert statistikken årleg sidan 1983, unnateke av åra 1984 og 1990. Statistikken har vore publisert i samarbeid med Statens museumsråd, Norsk Museumsutvikling (NMU) og ABM-utvikling – Statens senter for arkiv, bibliotek og museum og frå statistikkrapporteringa i 2011, i samarbeid med Norsk kulturråd.

Datakjelder og datainnsamling

Norsk kulturråd har ansvaret for å samle inn data frå dei einskilde museumseiningane. Fram til 2004 vart data rapporterte på skjema. SSB stod for registrering, revidering, kvalitetssikring og publisering av data. Frå 2017 har datainnsamlinga gått føre seg elektronisk via Altinn, og SSB får ei samla elektronisk datafil for heile populasjonen via Norsk kulturråd. Fila dannar grunnlaget for publisering frå SSB og tala i dette kapitlet er henta frå denne statistikken, samt frå Norsk kulturråd.

Omfang og publisering

Det finst ikkje nokon eintydig definisjon for museum i Noreg. Til og med 2001-statistikken betydde dette at alle samlingar som var opne for publikum, kunne vere inkluderte i populasjonen. Sjø elles ICOMs definisjon av eit museum (NOU 1996: 7, s 35). For konsoliderte museum med fleire avdelingar er det ei samla statistikk-rapportering (eitt skjema). Frå og med statistikkåret 2002 består statistikken av ein delpopulasjon av dei norske musea. I tillegg til at musea skal vere opne for publikum, har vi avgrensa populasjonen til å gjelde berre dei musea som har minst eitt fast lønt årsverk i statistikkåret. Dette som eit ledd i å gjere populasjonen meir stabil.

Det har òg gått føre seg ein omfattande konsolideringsprosess i museumssektoren. Denne prosessen førte til at talet på administrative einingar som skulle rapportere gjekk ned år for år i ein periode, men ein reknar likevel med at statistikken dekkjer dei same musea. Ser ein bort frå konsolideringa, ser ein likevel at populasjonen varierer frå år til år ved at til dømes nokre heilt nye einingar kjem til, samstundes med at andre einingar av og til ikkje leverer til den årlege statistikken. Om dei musea som ikkje leverer er små eller store einingar vil kunne ha innverknad på statistikken frå år til år (SSB, 2020).

Kulturbruksundersøkingane

SSB gjennomfører jamleg ei utvalsundersøking der personar i alderen 9 år og eldre vert spurde om bruken av ulike kulturtilbod. Siste tilgjengelege resultat er publisert i Norsk kulturbarometer 2021.

Referansar

ICOM Norge si oversetning av definisjon av museum (25.10.2021) <http://norski.com.no/hva-er-icom/vedtekter/>

NOU 1996: 7. (1996). Museum - Mangfald, minne, møtestad. Kulturdepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-1996-7/id140531/>

Statistisk sentralbyrå. (2020, 14. januar). Svingninger i museumsstatistikken. <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/artikler-og-publikasjoner/svingninger-i-museumsstatistikken>

Meir informasjon

Digitalt Museum: <http://digitaltmuseum.no/>

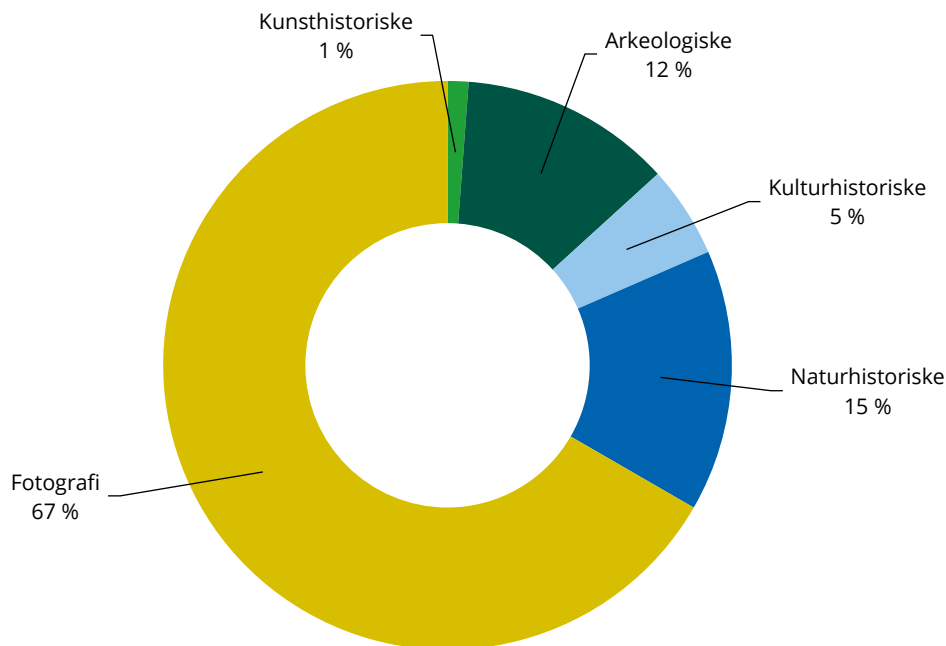
Norsk kulturråd: <https://www.kulturradet.no/vis-publikasjon/-/museene-i-2021>

Norges museumsforbund: <https://museumsforbundet.no>

Digitaliseringsdirektoratet: <https://www.digdir.no/digdir/universell-utforming/2451>

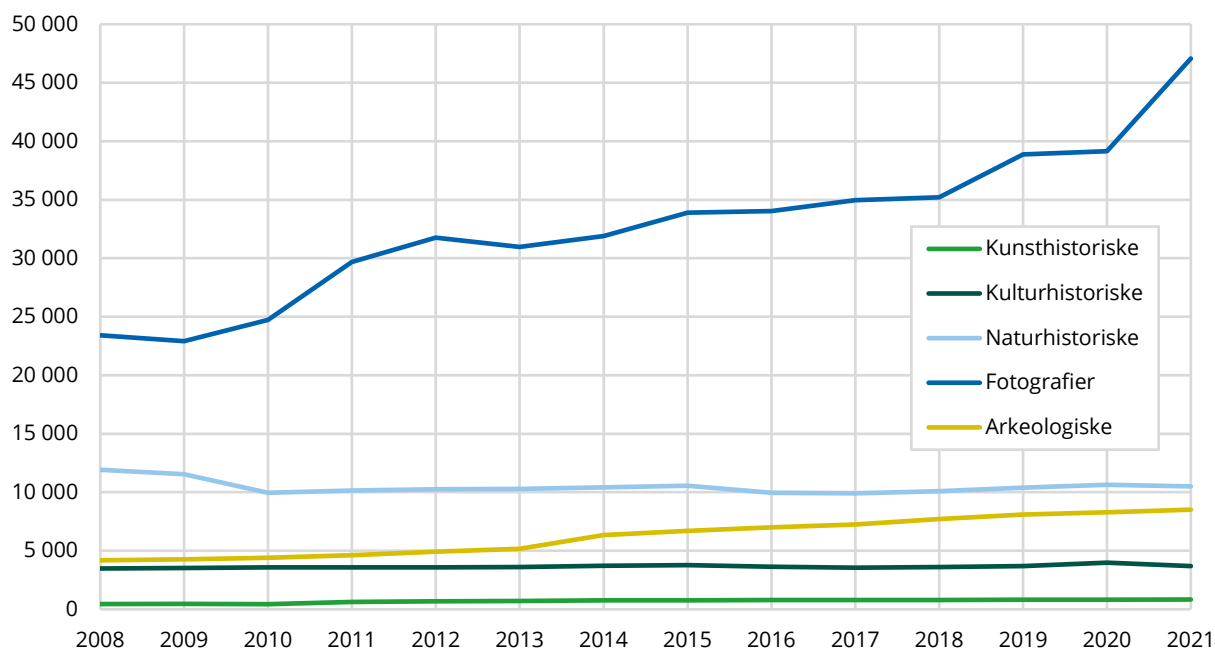
Uutilsynet: <https://www.uutilsynet.no/wcag-standard/oppbygging-av-wcag-20/139>

Figur 6.1. Samlingar i norske museum¹. 2021. Prosent

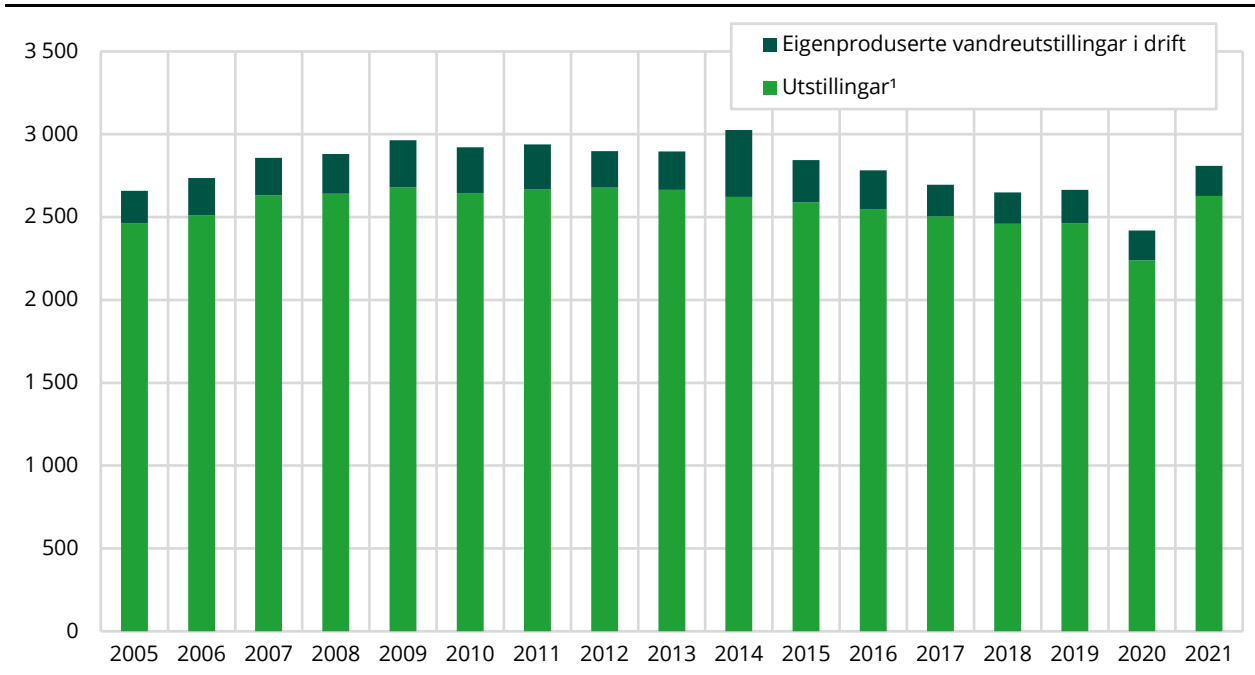
¹ Tala i figuren omfattar dei musea som var opne for publikum og hadde minimum eitt årsverk fast tilsette.
Kjelde: Museum og samlingar, Statistisk sentralbyrå

Figur 6.2. Storleik på samlingar i norske museum¹. I heile 1 000. 2008-2021

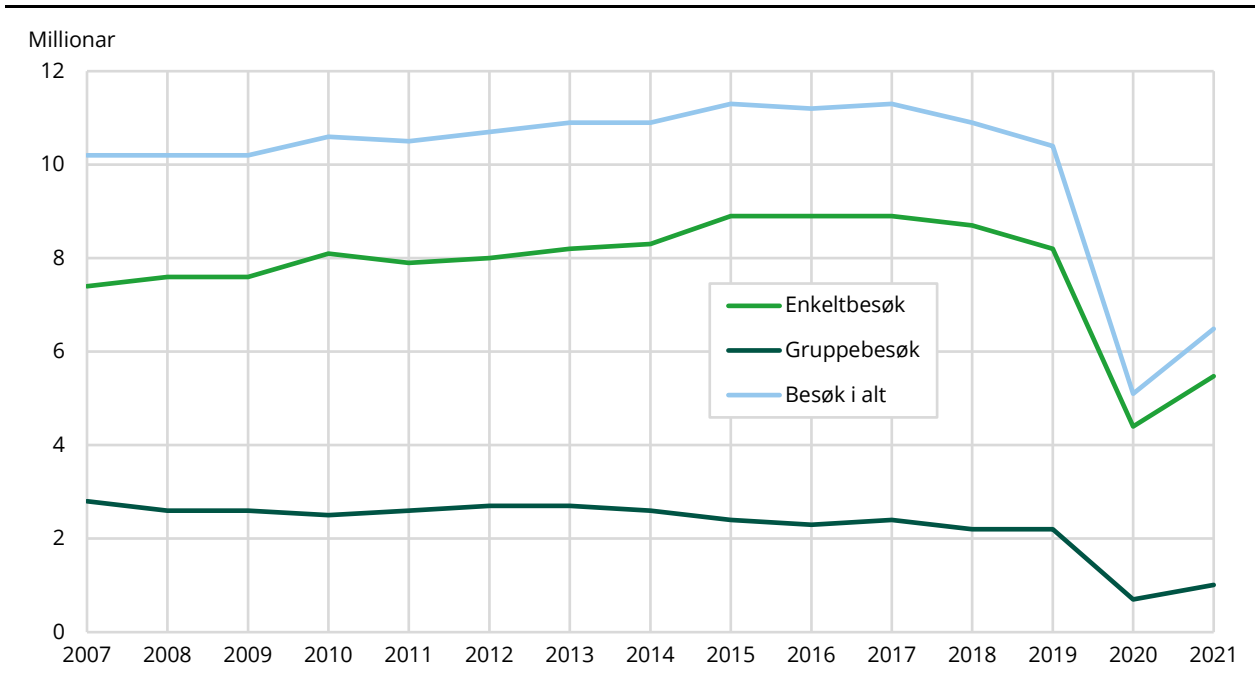
¹ Tala i figuren omfattar dei musea som var opne for publikum og hadde minimum eitt årsverk fast tilsette.
Kjelde: Museum og samlingar, Statistisk sentralbyrå.

Figur 6.3. Utstillingar i norske museum. 2005-2021

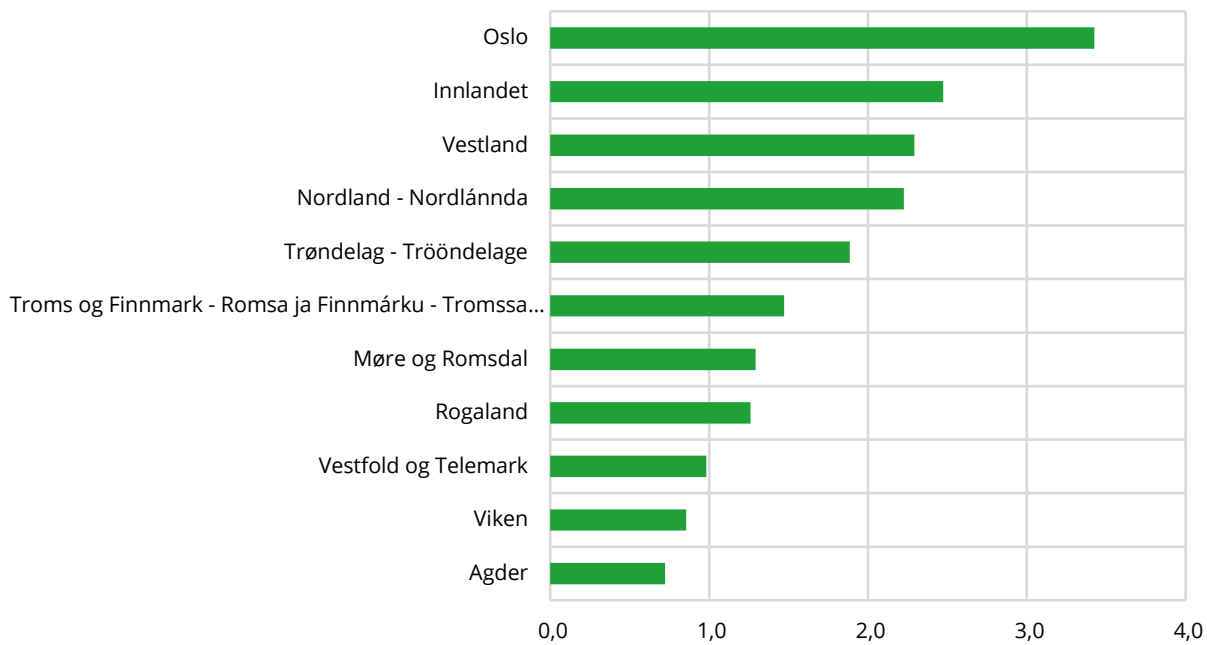
¹ Utstillingar er både basisutstillingar og temporære utstillingar.
Kjelde: Museum og samlingar, Statistisk sentralbyrå.

Figur 6.4. Besøk i norske museum¹. 2007-2021

¹ Talet på museum vil variere frå år til år. Til dømes kan nokre heilt nye einingar kome med, medan andre einingar av og til ikkje leverer til den årlege statistikken. Dette vil kunne ha innverknad på samanlikninga over tid.
Kjelde: Museum og samlingar, Statistisk sentralbyrå.

Figur 6.5. Museumsbesøk i alt per innbyggjar, etter fylke. 2021

Kjelde: Museum og samlingar, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6.1. Museum¹ og samlingar. Storleik på samlingane. I 1 000

	Gjenstandar/objekt						Material som er elektronisk registrert. Prosent	Material som er digitalisert. Prosent
	I alt	Kunst-historiske	Arkeo-logiske	Kultur-historiske	Natur-historiske	Fotografi		
2002	26 776	551	.	5 137	11 226	9 862	.	.
2003	26 925	560	.	4 884	11 284	10 197	.	.
2004	32 098	314	.	5 350	11 546	14 888	.	.
2005	34 297	471	.	6 141	11 640	16 046	.	.
2006	35 103	505	.	6 287	11 220	17 091	24,1	.
2007	38 378	453	4 658	3 469	11 856	17 942	22,7	.
2008	43 484	451	4 192	3 489	11 921	23 431	21,2	.
2009	42 732	453	4 280	3 543	11 542	22 914	19,6	.
2010	43 130	452	4 405	3 589	9 954	24 731	26,1	.
2011	48 665	643	4 612	3 590	10 139	29 682	26,1	.
2012	51 233	692	4 922	3 595	10 250	31 774	26,5	.
2013	50 766	716	5 176	3 606	10 294	30 975	27,2	.
2014	53 180	760	6 347	3 728	10 437	31 907	33,3	.
2015	55 697	767	6 706	3 780	10 559	33 886	34,0	.
2016	55 383	783	6 992	3 634	9 947	34 027	32,0	23,8
2017	56 498	799	7 260	3 555	9 912	34 972	35,6	23,3
2018	57 442	800	7 719	3 595	10 098	35 209	38,2	25,0
2019	61 876	808	8 087	3 696	10 410	38 874	39,5	23,3
2020	62 893	828	8 286	3 986	10 647	39 146	41,4	25,4
2021	70 605	838	8 516	3 686	10 498	47 067	34,1	22,7
2021								
Viken	7 385	18	0	396	11	6 959	14,5	6,9
Oslo	17 603	621	2 624	857	6 009	7 493	46,7	29,0
Innlandet	7 572	4	11	418	7	7 133	21,1	16,1
Vestfold og Telemark	6 880	20	2	259	2	6 597	25,4	5,6
Agder	450	3	1	130	12	304	38,7	18,0
Rogaland	3 480	15	1 483	288	33	1 659	57,5	60,0
Vestland	5 723	60	2 181	461	2 178	842	59,5	13,2
Møre og Romsdal	6 914	3	1	120	2	6 788	5,8	7,5
Trøndelag - Trööndelage	10 348	42	1 833	336	1 634	6 504	38,9	36,3
Nordland - Nordlännda	1 680	16	0	272	24	1 367	27,4	26,2
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	2 242	34	330	146	586	1 147	41,4	49,6
Svalbard	327	0	50	4	1	273	12,6	12,4

¹Tala i tabellen omfattar dei musea som var opne for publikum og hadde minimum eitt årsverk fast tilsette .

Kjelde: Museum og samlingar, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6.2. Kulturhistoriske bygningar og farkostar

	Einingar i alt ¹	Kulturhistoriske bygningar	Opne kulturhistoriske bygningar	Flytande farkostar	Farkostar på land
2006	175	4 894	2 942	.	.
2007	173	4 785	2 971	.	.
2008	166	4 782	2 918	.	.
2009	148	4 866	2 970	.	.
2010	137	4 974	2 862	.	.
2011	134	4 982	2 925	.	.
2012	128	5 019	2 877	.	.
2013	127	4 926	2 855	222	1 644
2014	118	4 915	2 824	219	1 681
2015	115	4 940	2 829	231	1 695
2016	107	5 014	2 443	198	1 757
2017	107	5 020	2 519	187	1 787
2018	100	5 028	2 474	209	1 764
2019	98	5 028	2 512	176	1 787
2020	102	5 088	2 123	162	1 814
2021	101	5 035	2 196	148	1 902
2021					
Viken	11	707	307	11	187
Oslo	17	210	108	5	167
Innlandet	10	1177	524	14	121
Vestfold og Telemark	5	300	101	4	30
Agder	5	213	91	8	55
Rogaland	7	261	102	4	73
Vestland	11	685	264	19	307
Møre og Romsdal	6	251	127	46	243
Trøndelag - Tröndelage	10	462	156	11	192
Nordland - Nordlännda	7	427	239	3	263
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	11	342	177	23	261
Svalbard	1	0	0	0	3

¹Tala i tabellen omfattar dei musea som var opne for publikum og hadde minimum eitt årsverk fast tilsette.

Kjelde: Museum og samlingar, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6.3. Utstillingar i norske museum¹

	Einingar i alt ¹	Utstillingar		
		I alt	Utstillingar ²	Eigenproduserte vandreutstillingar i drift
2002	274	2 387	1 383	237
2003	263	2 420	1 377	248
2004	234	2 452	1 398	162
2005	188	2 658	1 434	196
2006	175	2 737	1 471	226
2007	173	2 858	1 559	226
2008	166	2 881	1 523	239
2009	148	2 964	1 541	284
2010	137	2 922	1 578	276
2011	134	2 939	1 605	273
2012	128	2 899	1 622	221
2013	127	2 896	1 598	232
2014	118	3 026	1 536	404
2015	115	2 844	1 563	255
2016	107	2 782	2 548	234
2017	107	2 696	2 504	192
2018	100	2 650	2 459	191
2019	98	2 664	2 462	202
2020	102	2 420	2 240	180
2021	101	2 627	2 445	182
2021				
Viken	11	292	288	4
Oslo	17	298	273	25
Innlandet	10	252	245	7
Vestfold og Telemark	5	153	152	1
Agder	5	120	117	3
Rogaland	7	183	175	8
Vestland	11	293	284	9
Møre og Romsdal	6	230	181	49
Trøndelag - Trööndelage	10	259	231	28
Nordland - Nordlännda	7	234	219	15
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	11	311	278	33

¹Tala i tabellen omfattar dei musea som var opne for publikum og hadde minimum eitt årsverk fast tilsette. ² Utstillingar er både basisutstillingar og temporære utstillingar.

Kjelde: Museum og samlingar, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6.4. Museum og samlingar. Ulike aktivitetar i musea, etter type aktivitet og fylke

	Museums- einingar i alt ¹	Tal på opne møte, foredrag, seminar o.l.	Tal på konsertar	Tal på oppsetjingar (skodespel, teater)	Tal på framføringar (skodespel, teater)
2013	127	5 536	1 613	250	3 116
2014	118	5 910	1 653	300	1 940
2015	115	6 023	1 623	278	3 095
2016	107	6 278	1 654	274	4 639
2017	107	6 810	1 718	272	3 839
2018	100	7 097	1 684	287	4 920
2019	98	7 791	1 966	245	3 093
2020	102	4 444	670	162	1 299
2021	101	5 589	1 351	244	1 504
2021					
Viken	11	466	56	27	100
Oslo	17	761	108	29	152
Innlandet	10	701	138	37	79
Vestfold og Telemark	5	288	36	8	44
Agder	5	233	59	7	36
Rogaland	7	370	62	4	20
Vestland	11	396	504	28	279
Møre og Romsdal	6	455	67	22	192
Trøndelag - Tröndelage	10	329	167	28	335
Nordland - Nordlännda	7	559	111	34	216
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	11	1 021	43	20	51
Svalbard	1	10	.	.	.

¹ Tala i tabellen omfattar dei musea som var opne for publikum og hadde minimum eitt årsverk fast tilsette.

Kjelde: Museum og samlingar, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6.5. Museum¹ og samlingar. Besøk

	Einingar i alt	Besøk		Betalte besøk	Besøk i alt per innbyggjar ²
		I alt	Av desse som einskildbesøk		
					1 000
2002	274	8 336	4 128	3 872	1,8
2003	263	8 523	4 592	4 119	1,9
2004	234	8 553	5 681	4 564	1,9
2005	188	9 061	6 344	4 732	2,0
2006	175	9 331	6 786	4 462	2,0
2007	173	10 194	7 409	5 387	2,2
2008	166	10 196	7 553	5 055	2,2
2009	148	10 184	7 633	4 870	2,1
2010	137	10 548	8 070	5 142	2,2
2011	134	10 574	7 925	5 703	2,1
2012	128	10 666	7 990	5 727	2,1
2013	127	10 945	8 207	5 369	2,2
2014	118	10 862	8 278	5 918	2,1
2015	115	11 315	8 878	5 870	2,2
2016 ³	107	11 217	8 884	5 597	2,0
2017	107	11 301	8 892	5 870	2,1
2018	100	10 913	8 724	5 532	2,1
2019	98	10 433	8 212	5 471	2,0
2020	102	5 134	4 422	2 392	1,0
2021	101	6 485	5 474	2 774	1,7
2021					
Viken	11	805	715	274	0,9
Oslo	17	1 767	1 571	625	3,4
Innlandet	10	583	502	335	2,5
Vestfold og Telemark	5	271	219	145	1,0
Agder	5	166	141	58	0,7
Rogaland	7	472	369	139	1,3
Vestland	11	1 030	845	437	2,3
Møre og Romsdal	6	222	136	122	1,3
Trøndelag - Trööndelage	10	571	471	320	1,9
Nordland - Nordlännda	7	326	269	209	2,2
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	11	259	225	97	1,5
Svalbard	1	14	13	13	.

¹ Tala i tabellen omfattar dei musea som var opne for publikum og hadde minimum eitt årsverk fast tilsette. ² Frå og med 2010 er innbyggjartala grunna i middelfolkemengde og ikkje på tal per 1. januar. ³ Frå 2016 er fem museum tatt ut av museumspopulasjonen.
Kjelde: Museum og samlingar, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6.6. Kunstarenaer¹, ulike typar besøk etter fylke i 2021

	Talet på kunstarenaer	Besøk i alt	Enkeltbesøk		Gruppebesøk		Del av besøk med inngangspengar
			Vaksne	Born og unge	Vaksne	Born og unge	
I alt	53	771 593	632 352	63 641	26 873	48 727	61,0
Viken	12	138 674	99 152	17 443	3 063	19 016	48,8
Oslo	5	273 419	244 365	19 579	8 004	1 471	70,8
Innlandet	1	32 389	27 609	4 062	142	576	95,5
Vestfold og Telemark	8	66 249	52 307	4 341	3 291	6 310	28,0
Agder	1	16 785	12 235	3 242	211	1 097	67,0
Rogaland	3	37 389	32 226	2 247	2 006	910	21,2
Vestland	7	125 116	102 607	7 065	5 273	10 171	72,7
Møre og Romsdal	2	12 455	9 630	1 208	887	730	75,4
Trøndelag - Trööndelage	6	28 431	22 554	2 666	1 270	1 941	57,1
Nordland - Nordlännda	3	15 056	12 191	818	924	1 123	92,8
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	5	25 630	17 476	970	1 802	5 382	42,8
Svalbard ²	.	.	.	.	.	.	.

¹ Gjeld museum som har svara at dei formidlar kunst-, kunstindustri og designhistorie i 2018. Tala i tabellen omfattar dei opne musea og hadde minimum eitt årsverk fast tilsette. ² Det manglar tal for 2021 frå Svalbard.

Kjelde: Norsk kulturråd.

Tabell 6.7. Museum som er lagde til rette for personar med nedsett funksjonsevne

	Talet på museum ¹	Er museets lokale lagde til rette for personar med nedsett funksjonsevne?		Er museets formidling lagde til rette for personar med nedsett funksjonsevne?		Følgjer museets heimesider DigDir sine retningslinjer?	
		Ja	Nei	Ja	Nei	Ja	Nei
2010	137	102	35	76	61	.	.
2011	134	97	37	70	64	.	.
2012	128	94	34	82	46	55	73
2013	127	93	34	82	45	60	67
2014	118	88	30	80	38	46	72
2015	115	85	30	72	43	55	60
2016	107	81	26	65	42	51	56
2017	107	87	20	79	28	52	44
2018	100	87	13	77	23	63	34
2019	98	80	18	73	25	63	35
2020	102	95	7	86	16	78	24
2021	101	93	8	82	19	78	23

¹ Tala i tabellen omfattar dei musea som var opne for publikum og hadde minimum eitt årsverk fast tilsette.

Kjelde: Museum og samlingar, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 6.8. Museum og samlingar. Driftsinntekter og driftskostnader. Millionar kroner

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Driftsresultat	156	172	142	235	173	511	149
Totale driftsinntekter	4 781	4 914	5 155	5 436	5 834	6 060	6 828
Totale eigeninntekter	1 403	1 346	1 536	1 625	1 662	1 213	1 385
Billettinntekter	331	351	397	399	388	197	235
Varer og tenester	313	331	547	512	571	329	393
Sponsorinntekter	67	55	48	62	51	59	56
Gåver	93	79	109	211	223	182	184
Andre eigeninntekter	600	531	435	441	428	447	517
Totalt ordinært offentleg driftstilskot	3 109	3 109	3 281	3 411	3 757	4 168	4 744
Ordinært driftstilskot staten	2 315	2 321	2 448	2 557	2 839	3 157	3 533
Ordinært driftstilskot fylkeskommune	368	373	381	489	406	419	434
Ordinært driftstilskot kommune	426	439	453	366	512	592	777
Totalt andre offentlege tilskot	269	435	337	400	416	680	699
Andre offentlege tilskot, staten	193	333	251	283	268	454	536
Andre offentlege tilskot, fylke	48	64	49	57	89	172	87
Andre offentlege tilskot, kommune	27,8	38,6	37	60	58	54	76
Totale driftskostnader	4 625	4 743	5 014	5 201	5 661	5 549	6 679
Varer/ tenester	353	367	387	422	510	411	607
Løn	2 229	2 236	2 364	2 464	2 583	2 509	2 841
Pensjon	247	220	236	262	278	271	302
Avskrivningar	85	98	100	102	108	126	120
Drift lokale	175	176	205	219	234	216	272
Vedlikehald lokale	183	242	239	205	259	280	370
Husleige	489	456	509	513	572	672	966
Andre driftskostnader	899	949	973	1 013	1 117	1 065	1 200
- Offentlege refusjonar ²	35	..	..	..	..	..	..

¹ Tala i tabellen omfattar dei musea som var opne for publikum og hadde minimum eitt årsverk fast tilsette. ² Offentlege refusjonar vert ikkje lenger trekte frå driftskostnadene frå 2016.

Kjelde: Norsk kulturråd.

Tabell 6.9. Årsverk ved museum og samlingar

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Årsverk i alt	3 934,2	3 977,8	3 972,7	4 064,8	4 052,8	4 213,1	4 150,9	4 126,2	4 244,0	4 440,0	4 310,3	4 567,9
Årsverk, lønt personale	3 726,9	3 782,4	3 778,1	3 862,9	3 864,6	4 015,5	3 954,8	3 966,8	4 056,0	4 213,4	4 172,8	4 403,7
Av dette												
Årsverk, faste stillingar	2 792,3	2 844,0	2 868,1	2 952,4	2 998,7	3 085,5	3 069,2	3 109,6	3 168,8	3 308,1	3 359,1	3 515,6
Frivillige årsverk	207,4	195,4	194,6	201,7	1 188,2	197,8	196,1	203,1	188,0	227,0	137,4	164,2
Årsverk, lønt personale²												
Kvinner	1 946,3	2 006,4	2 032,9	2 078,2	2 110,6	2 217,7	2 177,3	2 221,7	2 320,8	2 392,9	2 382,7	2 505,3
Menn	1 778,9	1 776,0	1 745,2	1 784,2	1 753,2	1 797,1	1 776,9	1 744,3	1 735,2	1 820,1	1 790,1	1 898,4

¹ Tala i tabellen omfattar dei musea som var opne for publikum og hadde minimum eitt årsverk fast tilsette. ² Frå 2008 er frivillige årsverk ikkje medrekna.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå, tabell 08885.

7. Bibliotek

- Talet på førstegongslån av bøker i folkebiblioteka auka med 15 prosent frå 2020
- Framleis auke i talet på nedlastingar av e-bøker
- 3,2 besøk på folkebibliotek per innbyggjar i 2021, mot 2,9 i 2020
- 4 000 fleire arrangement i folkebiblioteka
- 17 prosent auke i talet på utlån av bøker og AV-medium i fengselsbiblioteka
- Blant befolkninga har barn i alderen 9-15 år størst del brukarar av folkebibliotek, med 58 prosent

7.1. Folkebibliotek

Tal på førstegongslån av bøker frå folkebiblioteka i 2021 ende på 11,2 millionar bøker, ein oppgang på 15 prosent frå 2020, sjå tabell 7.1. I 2021 vart gjennomsnittstal på utlån utrekna til 2,1 bøker per innbyggjar, mot 1,8 i 2020.

Utlån av film gjekk ned med 169 000 eksemplar og utlån av lydbøker gjekk ned med om lag 100 800 eksemplar frå 2020 til 2021, sjå tabell 7.2. Verdt å merke seg er at talet for nedlastingar av e-bøker har auka frå om lag 604 000 i 2019 til 1 009 000 i 2021. Koronapandemien og den begrensa tilgangen til dei fysiske biblioteka er sannsynlegvis ein viktig grunn til dette.

Totalt blei dei norske folkebiblioteka besøkt over 17,5 millionar gonger i 2021, mot nær 15,9 millionar besøk i 2020. I gjennomsnitt var det 3,2 bibliotekbesøk per innbyggjar i 2021, mot 2,9 i 2020, sjå tabell 7.3. Rogaland var det fylket med flest besøk per innbyggjar i 2021, her var talet 4,7. Færrest besøk til folkebibliotek per innbyggjar var det i Troms og Finnmark, med 1,9.

Sjølv om utlån framleis er hovudaktiviteten til folkebiblioteka, har også ulike arrangement blitt ein viktig del av verksemda. Arrangementa kan vere både i regi av biblioteket eller i samarbeid med andre, samt andre aktørar som held opne arrangement. Dei ulike arrangementa kan til dømes vere kulturarrangement, samtale- og debattarrangement og opplæring. Talet på arrangement i 2021 var 34 500, om lag ei halvering av talet på arrangement sett i høve til åra før koronapandemien. Samstundes er det ein auke på nær 4 000 arrangement frå 2020, sjå tabell 7,5.

7.2. Fylkesbibliotek

Utlån frå fylkesbibliotek ende på 128 000 i 2021, mot 139 000 i 2020. Talet er delt mellom 77 700 eksemplar i direkte utlån og 50 500 i fjernlån frå egne og primærbiblioteka sine samlingar, sjå tabell 7.8. Utlånstalet er no ein fjerdedel av kva det var for ti år sidan. Det er viktig å understreke at dette har samanheng med at fylkesbiblioteka si primære rolle har blitt endra til å vere utviklingsaktør for biblioteka i fylket og at det berre er nokre av fylkesbiblioteka som no driv med utlån og fjernlån. Den ekstraordinære nedgangen i tala for 2020 og 2021 er sjølvstøtt og ein effekt av pandemien og periodevis nedstenging av biblioteka.

7.3. Fengselsbibliotek

Det var 37 fengselsbibliotek i Noreg i 2021, to bibliotek færre enn i 2020. Det var til saman 250 500 bøker og AV-medium, ein auke på 36 000 einingar, eller 17 prosent frå året før, sjå tabell 7.9. Talet på utlånte einingar ende på 478 000, ein auke på 68 000 einingar frå 2020. Fire av fem utlån var utlån av AV-medium. AV-medium er audiovisuelle medier på fysiske berarar, og omfattar i hovudsak film på dvd eller blu-ray, musikk på cd, lydbøker på cd eller digibok.

7.4. Fag- og forskingsbibliotek

Fag- og forskingsbiblioteka brukte til saman 651 millionar kroner til innkjøp av materiale til samlingane i 2021, sjå tabell 7.10. Det utgjer 27 prosent av dei samla utgiftene, som ende på om lag 2,5 milliardar kroner. Dei samla inntektene til fag- og forskingsbiblioteka ende på 2,5 milliardar kroner i 2021.

7.5. Pliktavlevering

Nasjonalbiblioteket er ansvarleg for registrering av pliktavlevert materiale i Noreg. Vevdokument utgjer den største delen av det pliktavleverte materialet, sjå tabell 7.13. Det vart høsta inn over ein milliard vevdokument i 2021. Vevdokument utgjer filer av ulike typar, alt frå einskilde bildefiler til små tekstfiler og pdfar. Talet på filer varierer mykje frå år til år og for 2020 var talet 530 millionar. I 2018 var talet unormalt lågt, i likskap med talet for 2020, noko som den gongen hang saman med overgangen til ny innhaustingsplattform for internettressursar og ein stans i innhaustinga. I 2020 skyldast nedgangen i hovudsak at innhaustingsplattforma er forbedra med tanke på deduplisering. Deduplisering er en datakompresjonsteknikk som eliminerer duplikate kopier av repeterende data. Av anna materiale enn vevdokument vart det registrert 154 200 avleveringar til Nasjonalbiblioteket, mot 272 300 i 2020.

7.6. Bibliotekbruk

Statistisk sentralbyrå gjennomførte i 2021 den nyaste kulturbruksundersøkinga, som danner grunnlaget for Norsk kulturbarometer 2022. Den førre kulturbruksundersøkinga vart gjennomført i 2016. I desse undersøkingane svarar eit representativt utval av befolkninga på spørsmål om sin bruk av ulike kulturtilbod. Blant befolkninga er det barn i alderen 9-15 år som har størst del brukarar av folkebibliotek, med 58 prosent i 2021. Aldersgruppa 80 år eller eldre har lågast del besøk med 27 prosent, sjå tabell 7.14.

Utdanningsnivå heng saman med bibliotekbesøk. Blant befolkninga med lang høgskule- eller universitetsutdanning besøkte 52 prosent eit folkebibliotek i 2021. Blant dei med grunnskuleutdanning gjeld dette 25 prosent. Blant besøkjande på folkebibliotek dei siste 12 månadene hadde i alt 63 prosent lånt eller levert bøker sist gong dei var der, noko som gjer dette til den mest populære aktiviteten blant alle befolkningsgruppene, sjå tabell 7.15.

I 2021 gjennomførte Statistisk sentralbyrå også ei undersøking om innvandrarar sin kulturbruk. Nær halvparten av dei med innvandrarakgrunn, 47 prosent, oppga at dei hadde brukt folkebibliotek dei siste 12 månadene. Dette er 10 prosentpoeng fleire enn i heile befolkninga, kor 37 prosent hadde brukt folkebibliotek det siste året, sjå tabell 7.16.

Personar med innvandrarakgrunn brukte biblioteka i større grad til andre ting enn å låne eller levere bøker, samanlikna med heile befolkninga. 27 prosent oppga at dei brukte folkebiblioteka til å lese sist dei var der, medan 16 prosent i heile befolkninga gjorde det same, sjå tabell 7.17.

7.7. Om statistikken

Nasjonalbiblioteket er ansvarleg for innsamling av statistikk for dei ulike biblioteka: folkebiblioteka, fylkesbiblioteka, fengselsbiblioteka og mobile einingar, samt frå fag- og forskingsbiblioteka. Statistikken for folkebibliotek er heimla i Lov om folkebibliotek (Folkebiblioteklova, 1985). Statistikken for fag- og forskingsbibliotek viser verksemda til biblioteka, mellom anna om bok- og mediebestand, utlån, besøk og kostnader.

All statistikk om biblioteka si verksemd har vore ein del av kulturstatistikken i Statistisk sentralbyrå (SSB) sidan 1982.

Omfang og publisering

Alle folkebiblioteka er med i folkebibliotekstatistikken. I 2021 var det 641 folkebibliotekavdelingar (hovudbibliotek og filialar til saman). Hovudbiblioteket i kommunen er rapporterende eining. Det hender frå år til år at nokre kommunar ikkje leverer statistikk, medan nokre kommunar leverer ufullstendig statistikk. Delar av folkebibliotekstatistikken vert publiserte på SSB sine nettsider gjennom KOSTRA, med førebelse tal 15. mars og endelege tal 15. juni (SSB, 2021b). Svalbard er ikkje med i KOSTRA-rapporteringa og frå og med 2018 er ikkje tala frå Svalbard med i tabellane i dette kapitlet, med unntak frå tabell 7.4.

Skulebibliotek

Skulebibliotekstatistikken omfattar bibliotek ved offentlege og private (offentleg godkjende) vidaregåande skular og bibliotek i grunnskulen. Utdanningsdirektoratet overtok ansvaret for innhenting av statistikk om skulebibliotek frå Nasjonalbiblioteket i 2021. 2021-tala for skulebibliotek ved grunnskulen og den vidaregåande skulen er ikkje oppdaterte og difor er det 2020-tala frå Nasjonalbiblioteket som vert presentert i årets Kulturstatistikk-publikasjon.

Fag- og forskingsbiblioteka

Det einkilde bibliotek er kjelde for sine data og statistikken vert henta inn til Nasjonalbiblioteket ved hjelp av eit elektronisk skjema på internett. Ein har prøvd å lage statistikkskjemaet med tanke på at data skal vere tilgjengelege i dei bibliotekfaglege systema, til dømes BIBSYS og ALMA. Undersøkinga er meint å dekkje heile sektoren. 107 bibliotek har rapportert for 2021.

Fag- og forskingsbibliotek vert publisert som eigen statistikk i SSB (SSB, 2022a).

Datakjelder og datainnsamling

Det er Nasjonalbiblioteket som i det store og heile handsamar og kvalitetssikrar folkebibliotekstatistikken, medan SSB er engasjert i dette arbeidet når det gjeld statistikken for fag- og forskingsbiblioteka. SSB får ei elektronisk fil frå Nasjonalbiblioteket og går gjennom kvaliteten før data vert publisert.

Omgrep og definisjonar

Besøk

- *Folkebibliotekstatistikken* – Eit bibliotekbesøk vil seie at ein person går inn i lokala til folkebiblioteket for å nytte tilbodet til biblioteket. Rutinane til folkebiblioteka for registrering/teljing av besøk kan variere noko. Det er to måtar å telje besøk i folkebiblioteka på:
  - a) Manuell teljing to veker i året (stikkprøveteljing). Frå denne teljinga utreknar ein det årlege talet på besøk etter ein gitt formel forklart i rettleiinga.
  - b) Mekanisk/automatisk teljing. Tala kan vere noko usikre og manuell teljing kan nyttast for å korrigere eventuelle feilkjelder. Ein reknar jamvel med at tala på besøk er truverdige.
- *Fag- og forskingsbibliotekstatistikken* – Eit besøk vert definert som ein person som kjem til biblioteket for å nytte samlingane eller tenestene (ISO 2.2.40). Talet på registrerte besøk er grunna i teljeapparat. Kvar bibliotek eining rapporterer registrerte besøk, sjå Rettleiing til statistikk om fag- og forskingsbibliotek under Om statistikken for Fag- og forskingsbibliotek (SSB, 2022a).

Utlån

- *Folkebibliotekstatistikken*: Ein tel utlån av medium frå den faste bestanden ved avdelinga og frå sirkulasjons- eller depotsamlingar. Dette inkluderer ikkje utlån til andre bibliotek ved fjernlån.
- *Fag- og forskingsbibliotekstatistikken*: Lån frå eiga samling er utlån til einskildpersonar og institusjonar (ikkje bibliotek). Lån til andre avdelingar (hushaldslån) vert ikkje talde. Lokale kopiar vert heller ikkje talde. Det vert skilt mellom førstegongslån og fornying. Fjernlån er lån/kopi til eit anna bibliotek under anna administrativ eining, medan innlån er lån frå eit anna bibliotek under anna administrativ eining, sjå Rettleiing til statistikk om fag- og forskingsbibliotek under Om statistikken for Fag- og forskingsbibliotek (SSB, 2022).
- *Fylkesbibliotek*: Fylkesbibliotekas rolle når det gjeld direkte utlån til publikum og fjernlån har endra seg over tid. Tidlegare var dette sentrale oppgåver for alle fylkesbiblioteka. Nå har ikkje alle fylka disse oppgåvene, men kan støtte medieforsyninga på andre måter. Rollen som regional utviklingsaktør er nå det viktigaste fellestrekket for fylkesbiblioteka og ein sentral oppgåve for å styrke biblioteksektoren i regionen.

Andre omgrep

- *Periodika* – Publikasjonar som vert gjeve ut med jamne eller ujamne mellomrom med same tittel. Dei einskildte einingane i seriane har eit nummer og/eller ein dato for utgjeving. Omfattar mellom anna tidsskrifter, nyheitsbrev, aviser, vekeblad, årbøker, notat- og rapportseriar, samt nettsider.
- *Institusjonsarkiv* – Eit ope tilgjengeleg arkiv for lagring av ein institusjon eller ei gruppe av institusjonar sine publikasjonar i elektronisk utgåve. Det kan omfatte doktoravhandlingar, studentoppgåver, ulike typar vitskapelege publikasjonar, forskingsrapportar med meir.

Pliktavlevering

Tal på pliktavlevering i dette kapittelet vert innhenta frå Nasjonalbiblioteket som er ansvarleg for registrering av pliktavlevert materiale i Noreg.

Pliktavlevert materiale til Nasjonalbiblioteket er regulert i eiga lov, Lov om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument, pliktavleveringsloven. Alle dokumenta som er laga for spreiding ut over ein privat krins, er avleveringspliktige uavhengig av medietype. Formålet med lov om pliktavlevering er å tryggje avleveringa av dokument med allmenn tilgjengeleg informasjon til nasjonale samlingar, slik at det vert mogleg å ta vare på desse vitnemåla om norsk kultur og samfunnsliv og gjere dei tilgjengelege som kjeldemateriale for forskning og dokumentasjon (Nasjonalbiblioteket, 2022).

Småtrykk i statistikken for det pliktavleverte materialet er den typen materiale som går inn i den såkalla Småtrykksamlinga. I denne samlinga vert dokumenta grupperte etter utgjevar, og dei einskildte dokumenta vert ikkje gitt ei bibliografisk forklaring. Småtrykk er reklametrykk, brosjyrar, katalogar, program, kalender og liknande publikasjonar.

Avlevering av kringkasting

Etter pliktavleveringslova skal Nasjonalbiblioteket ta imot alt Norsk rikskringkasting (NRK) sender, både rikssendingar og lokalsendingar. Nasjonalbiblioteket kan krevje avlevering frå andre kringkastarar og tenestetilbydarar som kringkastar lyd- og biletprogram etter kringkastingslova. Førebels vert det kravd inn frå riksdekkjande sendingar, dvs. TV2, TVNorge, P4 og Radio Norge. Dokumenta skal avleverast utan vederlag. Nasjonalbiblioteket tek imot pliktavleverte opptak frå norske kringkastarar, arkiverer dei og gjer kopiar tilgjengelege for forskning og dokumentasjon innanfor rammene av pliktavleveringslova og dei opphavsrettslege reglane som gjeld til kvar tid.

Norsk kulturbarometer

Tal som omhandlar bruk av folkebibliotek og tilboda på folkebiblioteka i tabell 7.14 og 7.15 er henta frå Norsk kulturbarometer 2021. Norsk kulturbarometer er ein publikasjon basert på Statistisk sentralbyrås spørjeundersøkingar som tidlegare vart gjennomført om lag kvart fjerde år, men som framover skal gjennomførast kvart andre år. I desse undersøkingane svarar eit representativt utval av befolkninga i alderen 9 år og eldre på spørsmål om bruk av og tilgang til ulike kulturtilbod.

Kulturbruk blant personar med innvandrabakgrunn

Tala som omhandlar bruk av folkebibliotek og tilboda på folkebiblioteka blant personar med innvandrabakgrunn i tabell 7.16 og 7.17 er henta frå rapporten Kulturbruk blant personer med innvandrerbakgrunn 2021. Undersøkinga vart gjennomført med eit utval beståande av innvandrarar og norskfødde med innvandrarforeldre, som eit tillegg til hovudundersøkinga som vart gjennomført for Norsk kulturbarometer 2021.

Andre kjennemerke som er nytta i tabellane frå Norsk mediebarometer, Norsk kulturbarometer og Kulturbruk blant personar med innvandrabakgrunn finn ein i dei representative publikasjonane.

Referansar

Bekkengen, F. V. & Strøm, F. (2021). Kulturbruk blant personer med innvandrerbakgrunn 2021.

(Rapporter 2022/27). Statistisk sentralbyrå. Henta 2022, oktober 1. frå

<https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/kultur/artikler/kulturbruk-blant-personer-med-innvandrerbakgrunn>

Folkebiblioteklova. (1985). Lov om folkebibliotek (folkebibliotekloven) (LOV-1985-12-20-108).

Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1985-12-20-108>

Nasjonallibroteket. (u.å.). Pliktavlevering. Henta 2022, oktober 1. frå

<https://www.nb.no/pliktavlevering/>

Pliktavleveringslova. (1989). Lov om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument

(pliktavleveringslova) (LOV-1989-06-09-32). Lovdata. <https://www.nb.no/pliktavlevering/>

Statistisk sentralbyrå. (u.å.). Fag- og forskingsbibliotek. Henta 2022a, september 28. frå

<https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/statistikker/ffbibl>

Statistisk sentralbyrå. (u.å.). Kulturtilbod. Henta 2022b, september 28. frå

https://www.ssb.no/kultur_koetra

Statistisk sentralbyrå. (2021, 24.mai). Norsk kulturbarometer 2021. Henta 2022, oktober 1. frå

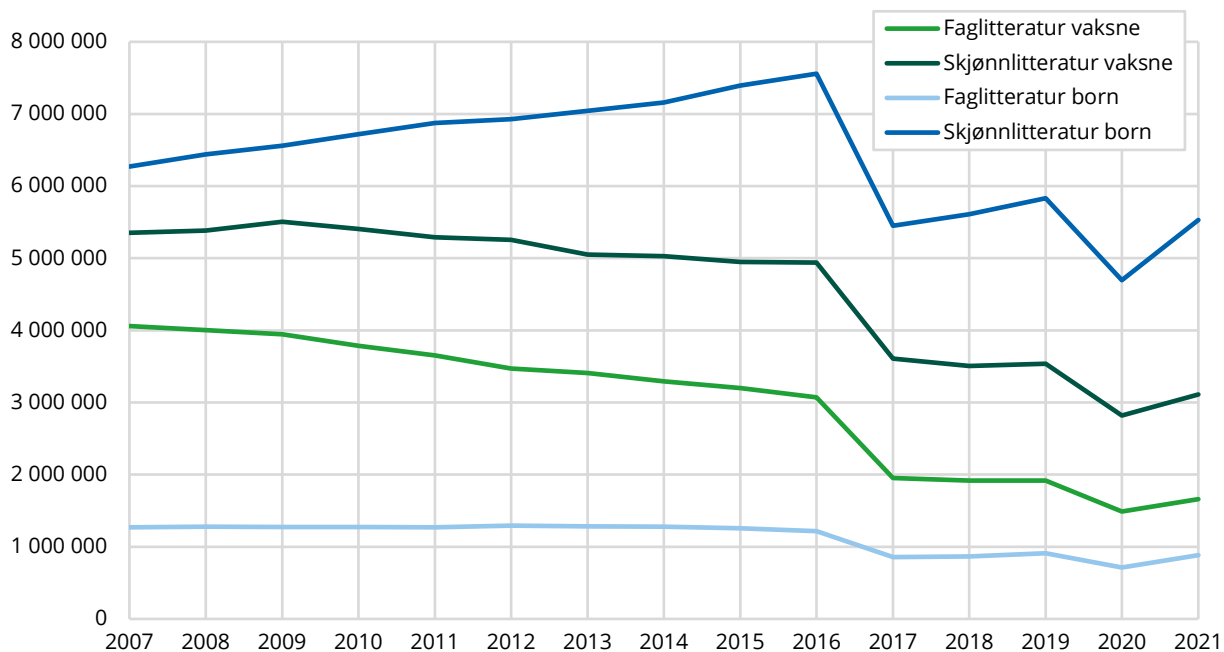
<https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/kultur/artikler/norsk-kulturbarometer-2021>

Meir informasjon

Nasjonallibroteket: <https://www.nb.no/pliktavlevering/>

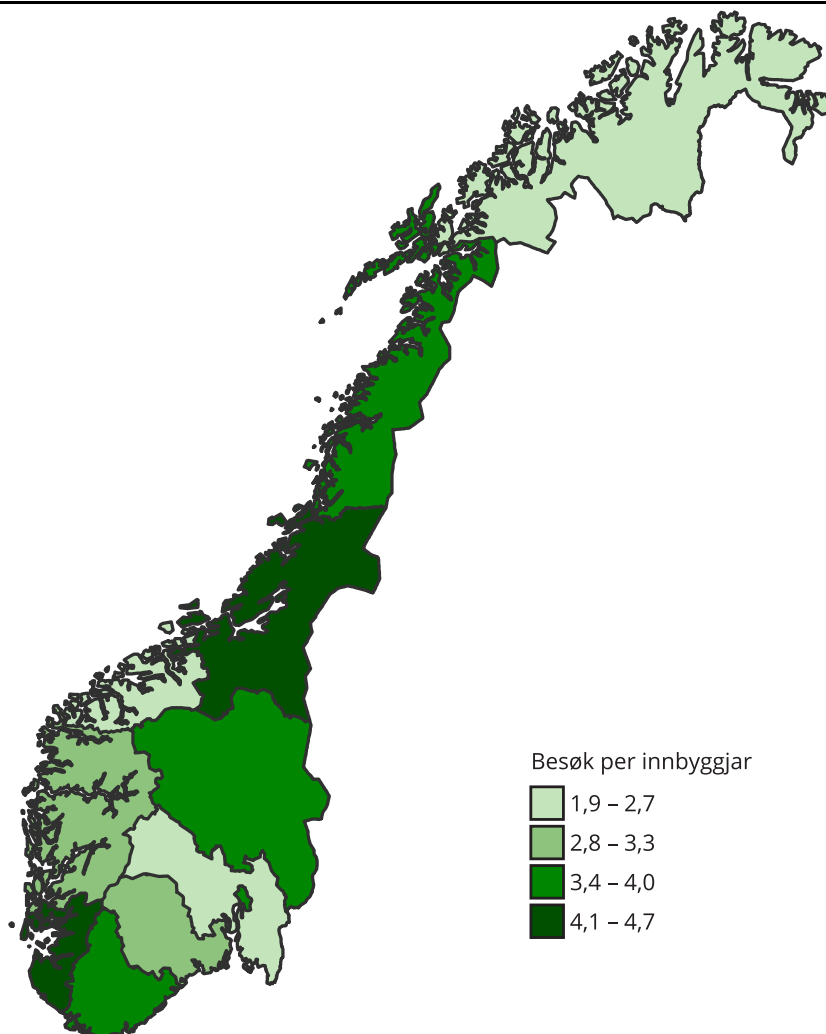

Figur 7.1. Folkebibliotek. Utlån¹ av bøker etter type litteratur. 2007-2021

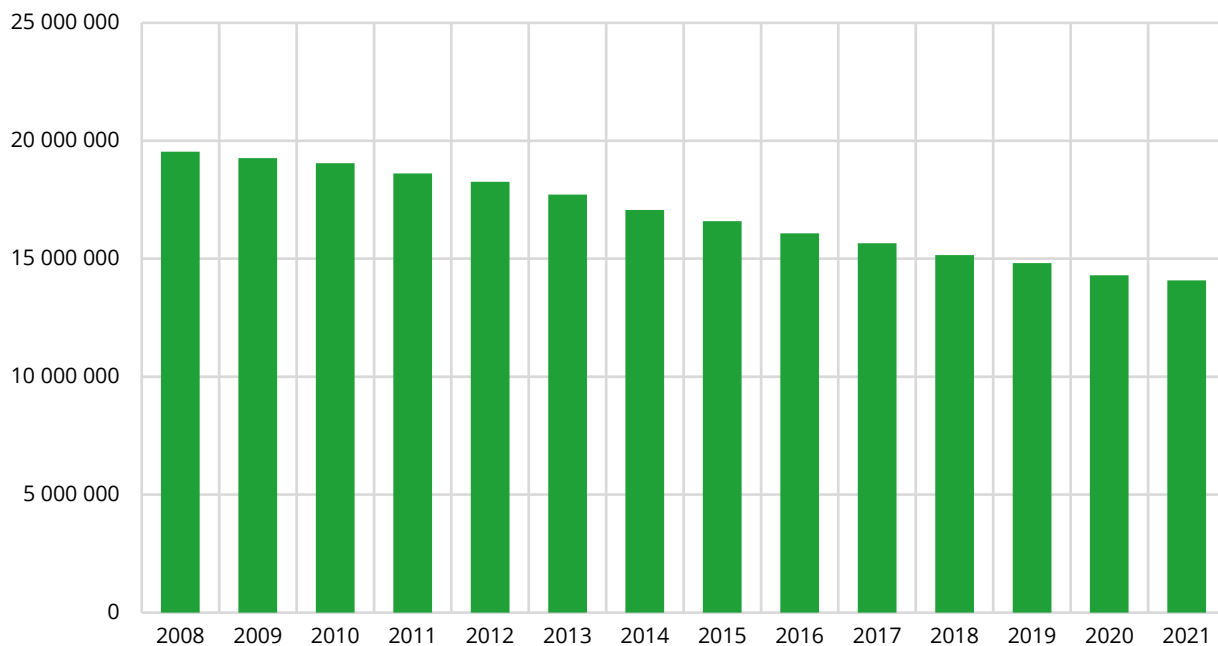
¹Frå og med 2017 er tal på utlån i figuren berre førstegongslån og tala kan ikkje fullt ut samanliknast med tidlegare år.
Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Figur 7.2. Folkebibliotek. Besøk per innbyggjar, etter fylke. 2021

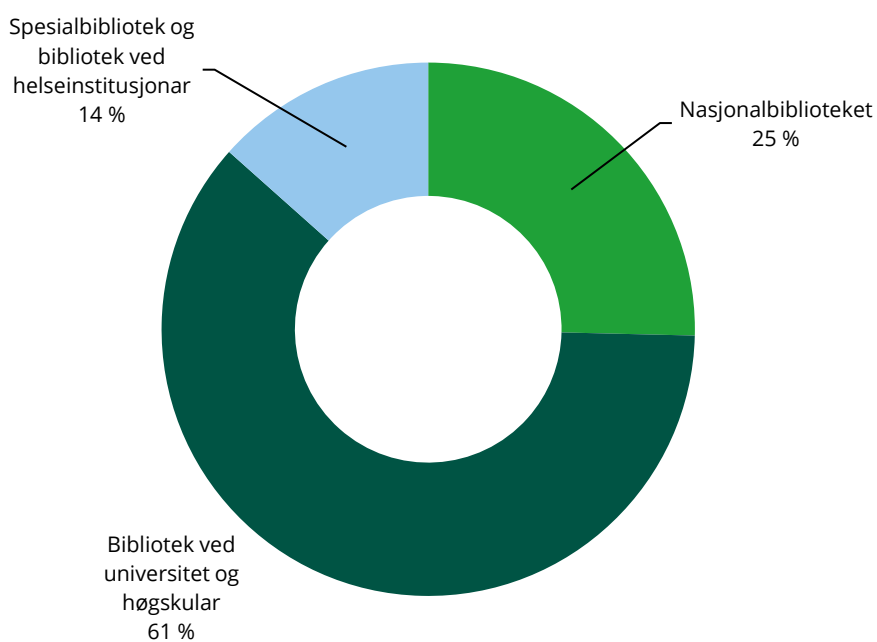
Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Figur 7.3. Folkebibliotek. Bokbestand per 31. desember. 2008-2021

Kjelde: Nasjonalbiblioteket. KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Figur 7.4. Fag- og forskingsbibliotek. Bøker og periodika, etter bibliotektype. 2021. Prosent

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 7.1. Folkebibliotek. Utlån av bøker, etter fylke

	Utlån (førstegongslån og fornying) i alt	Av dette førstegongslån	Per innbyggjar	Utlån bøker for vaksne			Utlån bøker for born		
				I alt	Fag-litteratur	Skjønn-litteratur	I alt	Fag-litteratur	Skjønn-litteratur
2003	18 361 942		4,0	10 766 452	4 977 985	5 788 467	7 595 490	1 435 071	6 160 419
2005	17 897 958		3,9	10 065 467	4 617 521	5 447 946	7 832 491	1 394 038	6 438 453
2006	17 238 496		3,7	9 637 697	4 254 801	5 382 896	7 600 799	1 317 497	6 283 302
2007	16 954 660		3,6	9 410 966	4 059 449	5 351 517	7 543 694	1 271 162	6 272 532
2008	17 107 927		3,6	9 387 638	4 002 438	5 385 200	7 720 289	1 278 465	6 441 824
2009	17 283 494		3,6	9 451 331	3 945 724	5 505 607	7 832 163	1 273 357	6 558 806
2010	17 184 397		3,5	9 190 205	3 786 090	5 404 115	7 994 192	1 275 745	6 718 447
2011	17 085 783		3,4	8 941 477	3 651 508	5 289 969	8 144 306	1 270 437	6 873 869
2012	16 944 281		3,4	8 724 891	3 471 590	5 253 301	8 219 390	1 293 586	6 925 804
2013	16 787 344		3,3	8 460 890	3 408 396	5 052 494	8 326 454	1 281 385	7 045 069
2014	16 755 804	12 219 252	3,3	8 318 458	3 291 230	5 027 228	8 437 346	1 278 094	7 159 252
2015	16 796 801	12 195 366	3,3	8 146 831	3 199 911	4 946 920	8 649 970	1 254 250	7 395 720
2016	16 785 735	12 001 543	3,2	8 012 449	3 072 265	4 940 184	8 773 286	1 215 234	7 558 052
2017 ¹	.	11 867 797	2,2	5 560 554	1 953 972	3 606 582	6 307 243	858 895	5 448 348
2018	.	11 902 240	2,2	5 424 961	1 918 220	3 506 741	6 477 279	866 736	5 610 543
2019	.	12 198 430	2,3	5 455 069	1 916 803	3 538 266	6 743 361	911 571	5 831 790
2020	.	9 716 826	1,8	4 308 445	1 489 000	2 819 445	5 408 381	712 730	4 695 651
2021	.	11 189 017	2,1	4 774 577	1 661 236	3 113 341	6 414 440	883 727	5 530 713
2021									
Viken	.	2 282 443	1,8	999 794	351 383	648 411	1 282 649	160 515	1 122 134
Oslo	.	1 313 662	1,9	584 910	274 403	310 507	728 752	99 111	629 641
Innlandet	.	854 149	2,3	427 867	149 322	278 545	426 282	61 942	364 340
Vestfold og Telemark	.	961 746	2,3	453 366	145 980	307 386	508 380	70 116	438 264
Agder	.	737 273	2,4	294 525	89 611	204 914	442 748	57 065	385 683
Rogaland	.	1 245 214	2,6	460 440	157 542	302 898	784 774	108 049	676 725
Vestland	.	1 352 236	2,1	521 105	179 871	341 234	831 131	121 551	709 580
Møre og Romsdal	.	495 438	1,9	223 929	51 867	172 062	271 509	37 029	234 480
Trøndelag - Trööndelage	.	1 083 584	2,3	443 165	139 000	304 165	640 419	92 442	547 977
Nordland - Nordlännda	.	411 677	1,7	192 591	56 811	135 780	219 086	30 227	188 859
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	.	451 595	1,9	172 885	65 446	107 439	278 710	45 680	233 030

¹ Frå og med 2017 er tal på utlån berre førstegongslån. Tal for 2017-2020 kan difor ikkje fullt ut samanliknast med tidlegare år. Utlån per innbyggjar er rekna på tal frå fastlands-Noreg og ikkje med Svalbard.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 7.2. Folkebibliotek. Utlån av andre medium¹ og nedlastingar e-bøker², etter fylke

	Lydbøker	Musikk	Film	Andre fysiske medium	Nedlastingar e-bøker, born og vaksne
2016	1 200 594	216 802	1 958 509	566 427	567 977
2017	1 058 634	175 915	1 701 217	552 120	642 294
2018	881 798	132 475	1 490 963	547 892	..
2019	711 955	114 073	1 327 444	545 696	603 535
2020	380 009	61 030	791 319	371 978	959 606
2021	279 242	58 612	622 329	425 301	1 008 674
2021					
Viken	61 571	7 201	123 225	84 086	252 367
Oslo	18 002	14 334	83 805	17 999	119 385
Innlandet	26 372	3 456	44 139	35 914	89 677
Vestfold og Telemark	27 701	4 616	56 352	29 866	91 295
Agder	19 263	651	40 945	40 596	34 321
Rogaland	27 549	7 645	83 741	38 193	70 652
Vestland	30 458	10 610	55 243	50 748	113 280
Møre og Romsdal	15 718	922	22 651	30 873	37 375
Trøndelag - Trööndelage	25 941	6 578	71 956	48 169	120 216
Nordland - Nordlännda	13 532	1 148	25 699	17 382	35 395
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	13 135	1 451	14 573	31 475	44 711

¹ Ikkje registrert ved alle biblioteka. ² Tal for e-bøker er ikkje tatt med for 2018 då overgang til nye system for nedlasting av e-bøker har ført til mangelfulle tal.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 7.3. Folkebibliotek. Besøk totalt og besøk per innbyggjar¹, etter fylke²

	Besøk totalt						Besøk per innbyggjar					
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Totalt	23 947 593	24 325 416	24 869 943	25 809 382	15 878 143	17 498 563	4,6	4,6	4,7	4,8	2,9	3,2
Viken	4 812 619	4 688 600	4 846 287	5 142 451	3 055 679	3 158 407	.	.	.	.	2,4	2,5
Oslo	2 467 859	2 590 268	2 837 732	2 983 102	2 441 381	2 693 124	4,0	4,1	3,8	4,0	3,5	3,8
Innlandet	1 787 093	1 853 735	1 718 047	1 849 017	1 015 890	1 276 876	.	.	.	.	2,7	3,4
Vestfold og Telemark	1 796 577	1 813 345	1 753 603	1 822 605	1 151 175	1 178 330	.	.	.	.	2,7	2,8
Agder	1 686 375	1 459 089	1 725 818	1 854 810	1 040 729	1 173 520	.	.	.	.	3,4	3,8
Rogaland	2 973 390	3 342 397	3 072 658	3 050 641	2 100 207	2 306 835	5,3	4,3	5,4	5,5	4,4	4,7
Vestland	2 797 804	2 743 328	2 720 966	2 753 529	1 605 843	1 865 141	.	.	.	.	2,5	2,9
Møre og Romsdal	802 634	833 581	850 007	918 123	583 199	631 794	.	.	.	.	2,2	2,4
Trøndelag - Trööndelage	2 564 987	2 543 035	2 686 8423	2 806 918	1 520 941	1 929 995	.	.	5,8	6,0	3,2	4,1
Nordland - Nordlännda	1 036 748	1 275 412	1 499 373	1 441 922	711 199	815 611	6,3	5,2	6,2	6,6	3,0	3,4
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	1 221 507	1 182 626	1 182 626	1 150 180	1 186 264	468 930	.	.	.	.	.	1,9

¹ Kvart år er det nokre bibliotek som ikkje rapporterer tal på besøk. ² Grunna samanslåinga av kommunar og fylkeskommunar frå 1. januar 2020 er det ikkje rekna besøk per innbyggjar bakover i tid for dei fylkeskommunane som er nye i 2020. Tala for fylkeskommunane med same namn som i tidlegare årgangar er likevel ikkje fullt ut samanliknbare då nokre kommunar høyrer til nytt fylke frå og med 1. januar 2020. Talet for besøk totalt for tidlegare årgangar er laga ved å slå saman tala for eldre fylker, men vil ikkje vere direkte samanliknbare.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 7.4. Folkebibliotek. Bøker og anna fysisk materiale, etter fylke

	Bibliotek i alt ¹	Bokbestand per 31.12. i alt	Aviser og tidsskrifter	Fonogram			Andre medium
				Musikk	Lydbøker	Film	
2003	892	20 488 405	40 751	371 837	359 769	309 222	451 843
2005	832	20 060 340	36 158	447 621	448 245	407 827	478 966
2006	815	19 923 195	34 866	470 286	489 429	460 442	481 253
2007	807	19 738 178	34 447	508 922	536 492	500 752	469 114
2008	798	19 538 744	32 382	548 014	575 931	538 221	500 990
2009	784	19 266 727	32 402	594 101	603 236	576 088	511 416
2010	768	19 051 387	29 646	644 644	630 330	614 773	491 058
2011	744	18 618 559	29 619	675 697	654 793	659 061	504 353
2012	742	18 256 014	28 011	678 683	687 012	708 818	554 585
2013	715	17 721 712	27 784	650 328	712 412	760 002	544 580
2014	686	17 074 620	27 859	616 220	732 305	800 201	518 163
2015	676	16 595 136	37 723	568 101	751 352	828 335	493 770
2016	676	16 080 207	26 389	531 534	765 389	841 138	477 050
2017	674	15 659 466	19 906	483 173	769 775	846 400	486 327
2018	667	15 205 185	19 069	442 747	758 435	845 990	484 531
2019	665	14 813 242	18 149	393 716	724 388	828 952	455 260
2020	647	14 300 308	42 844	359 015	662 916	786 173	487 828
2021	641	14 084 205	15 597	337 791	599 359	758 365	440 079

2021

Viken	92	2 202 694	3 037	39 364	111 746	147 843	61 227
Oslo	19	863 270	596	38 985	19 769	44 228	32 979
Innlandet	62	1 492 660	1 711	21 594	64 477	66 936	55 533
Vestfold og Telemark	39	1 121 932	1 716	29 935	48 691	68 242	37 680
Agder	51	947 690	1 036	6 393	41 689	51 161	21 913
Rogaland	46	1 158 133	1 081	55 053	46 760	74 438	49 096
Vestland	104	1 877 523	2 172	72 574	75 608	94 934	63 745
Møre og Romsdal	46	970 725	762	8 903	45 469	43 217	17 017
Trøndelag - Trööndelage	68	1 415 158	1 357	30 623	63 571	72 939	35 253
Nordland - Nordlännda	55	1 026 670	789	19 483	42 877	52 890	25 464
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	58	988 093	1 313	14 883	37 976	40 223	39 919
Svalbard	1	19 657	27	1	726	1 314	253

¹ Inkludert hovudbibliotek.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket. KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 7.5. Aktivitet i folkebibliotek. Besøk, arrangement og tal på deltakarar på arrangement, etter fylke

	Fysiske besøk i folkebibliotek	Tal på arrangement	Tal på deltakarar på arrangement
2017	24 325 416	49 835	1 326 173
2018	24 869 943	59 921	1 542 549
2019	25 809 382	63 793	1 701 964
2020	15 878 143	30 638	651 103
2021	17 498 563	34 541	718 986

2021

Viken	3 158 407	5 289	107 583
Oslo	2 693 124	3 375	69 734
Innlandet	1 276 876	3 419	64 342
Vestfold og Telemark	1 178 330	1 606	35 243
Agder	1 173 520	1 640	35 039
Rogaland	2 306 835	4 110	112 038
Vestland	1 865 141	3 187	70 561
Møre og Romsdal	631 794	2 711	53 489
Trøndelag - Trööndelage	1 929 995	4 465	86 352
Nordland - Nordlännda	815 611	2 100	41 335
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	468 930	2 643	43 270

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 7.6. Folkebibliotek. Bøker for voksne og born, etter fylke

	Bøker for voksne			Bøker for born		
	I alt	Faglitteratur	Skjønnlitteratur	I alt	Faglitteratur	Skjønnlitteratur
2003	14 395 902	6 697 422	7 698 480	6 092 503	1 317 898	4 774 605
2005	13 935 928	6 537 282	7 398 646	6 124 412	1 339 501	4 784 911
2006	13 746 458	6 416 206	7 330 252	6 176 737	1 350 669	4 826 068
2007	13 531 279	6 299 185	7 232 094	6 206 899	1 353 134	4 853 765
2008	13 327 904	6 196 286	7 131 618	6 210 840	1 349 917	4 860 923
2009	13 009 085	6 084 397	6 924 688	6 257 642	1 368 108	4 889 534
2010	12 762 393	5 910 589	6 851 804	6 288 994	1 389 986	4 899 008
2011	12 353 439	5 738 075	6 615 364	6 265 120	1 388 711	4 876 409
2012	11 988 046	5 624 978	6 363 068	6 267 968	1 380 441	4 887 527
2013	11 445 884	5 367 714	6 078 170	6 275 828	1 358 231	4 917 597
2014	11 063 887	5 234 055	5 829 832	6 010 733	1 314 210	4 696 523
2015	10 604 934	4 979 582	5 625 352	5 990 202	1 297 712	4 692 490
2016	10 172 578	4 762 020	5 410 558	5 907 629	1 258 337	4 649 292
2017	9 807 110	4 569 261	5 237 849	5 833 924	1 217 366	4 616 558
2018	9 482 814	4 403 909	5 078 905	5 703 480	1 187 829	4 515 651
2019	9 170 448	4 180 223	4 990 225	5 623 420	1 153 544	4 469 876
2020	8 806 502	4 001 034	4 805 468	5 493 806	1 113 130	4 380 676
2021	8 557 435	3 821 290	4 736 145	5 507 113	1 105 852	4 401 261
2021						
Viken	1 330 827	597 847	732 980	871 867	168 409	703 458
Oslo	458 458	245 716	212 742	404 812	80 887	323 925
Innlandet	996 117	444 109	552 008	496 543	107 930	388 613
Vestfold og Telemark	726 670	341 933	384 737	395 262	79 879	315 383
Agder	565 365	242 981	322 384	382 325	73 806	308 519
Rogaland	657 180	290 549	366 631	500 953	94 919	406 034
Vestland	1 082 265	472 706	609 559	795 258	164 387	630 871
Møre og Romsdal	625 237	260 572	364 665	345 488	68 896	276 592
Trøndelag - Tröndelage	848 028	370 646	477 382	567 130	112 720	454 410
Nordland - Nordlännda	666 045	279 781	386 264	360 625	72 408	288 217
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	601 243	274 450	326 793	386 850	81 611	305 239

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 7.7. Folkebibliotek. Løns- og medieutgifter (1000 kr), etter fylke.

	Lønsutgifter	Medieutgifter
2017	1 171 126	136 838
2018	1 219 831	133 533
2019	1 283 175	136 015
2020	1 229 836	140 729
2021	1 360 572	147 576
2021		
Viken	296 886	29 464
Oslo	200 232	16 261
Innlandet	103 936	12 404
Vestfold og Telemark	116 165	12 278
Agder	79 703	8 464
Rogaland	123 629	13 408
Vestland	154 122	19 341
Møre og Romsdal	53 773	6 789
Trøndelag - Tröndelage	105 287	15 078
Nordland - Nordlännda	60 270	7 189
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	66 569	6 900

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 7.8. Fylkesbibliotek. Utlån¹ og rekneskap

	Utlån				Rekneskap	
	Samla utlån (fjernlån og direkte utlån)	Fjernlån frå eigne og primær- biblioteka sine samlingar	Direkte utlån, totalt ²	Av dette utlån frå mobile einingar	Brutto driftsutgifter	Utgifter til bøker og anna materiell
	1 000 kroner					
2001	808 578	220 743	-	430 857	101 510	12 335
2002	823 574	220 124	-	449 789	104 001	11 274
2003	821 513	208 193	-	471 764	112 094	10 391
2004	755 857	200 326	-	427 073	113 264	10 167
2005	707 471	195 042	-	366 328	111 429	9 823
2006	651 419	176 082	-	348 016	105 383	9 924
2007	638 897	175 932	-	343 484	121 793	10 456
2008	633 249	188 822	-	342 137	119 501	9 197
2009	603 752	177 549	426 203	305 305	126 918	8 988
2010	543 548	198 709	344 839	233 119	126 924	8 261
2011	502 468	188 529	313 939	215 585	134 590	7 952
2012	463 430	161 337	302 093	206 744	137 827	7 553
2013	448 738	165 203	283 535	184 874	143 743	9 975
2014	407 289	151 823	255 466	192 707	149 886	8 307
2015	333 536	128 240	205 296	134 840	140 867	5 928
2016	307 558	118 620	188 938	102 033	145 785	6 643
2017	272 278	92 452	179 826	101 912	144 809	6 342
2018	281 000	77 017	203 983	125 198	151 471	6 981
2019	139 471	76 878	151 439	77 053	147 095	6 883
2020	139 471	55 830	83 641	32 336	146 137	7 996
2021	128 214	50 511	77 703	22 383	145 128	7 743
2021						
Viken	73 041	24 297	48 744	11 562	30 887	1 807
Oslo	.	.	.	.	.	.
Innlandet	6 192	.	6 192	6 192	12 395	232
Vestfold og Telemark	.	.	.	.	14 241	781
Agder	.	.	.	.	7 667	135
Rogaland	.	.	.	.	13 000	900
Vestland	12 015	.	12 015	.	11 579	288
Møre og Romsdal	.	.	.	.	8 044	7
Trøndelag - Trööndelage	22 984	14 079	8 905	4 629	17 960	1 528
Nordland - Nordlánda	8 097	8 097	.	.	13 728	471
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	5 885	4 038	1 847	.	15 893	1 190

¹ Ikkje alle fylkesbibliotek tilbyr utlån og fjernlån, deira rolle er primært som utviklingsaktør for biblioteka i fylket. ² Inkluderer utlån av klassesett, depot-utlån, utlån frå mobile einingar, til institusjonar og fengsel.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 7.9. Fængselsbibliotek¹. Bestand og utlån²

	Fængsels- bibliotek, i alt	Bøker og AV-medium i alt	Utlån				Per innsett
			I alt	Faglitteratur	Skjønnlitteratur	AV-medium	
2002	15	76 998	136 630	66 355	50 931	19 344	86,4
2003	15	77 966	139 460	65 493	47 799	26 168	86,7
2004	15	80 466	158 573	72 985	49 477	36 111	100,1
2005	13	80 785	144 711	59 536	38 508	46 667	87,3
2006	15	88 128	141 895	61 441	34 476	45 978	77,4
2007	15	95 713	166 412	67 817	37 715	60 880	92,3
2008	22	117 323	200 301	60 551	40 370	99 380	86,4
2009	23	123 914	241 318	66 997	46 895	127 426	100,2
2010	27	141 020	256 583	60 132	50 351	146 100	97,8
2011	36	173 857	330 432	57 390	54 581	218 461	104,9
2012	40	190 918	365 745	67 277	50 889	247 579	111,6
2013	40	199 126	370 401	63 685	54 632	252 084	113,9
2014	40	196 174	407 077	59 546	52 941	294 590	121,2
2015	40	200 277	471 768	68 285	54 044	349 439	139,1
2016	41	199 309	519 993	72 653	52 943	388 937	155,4
2017	41	220 891	518 635	77 603	48 093	389 051	155,9
2018	40	218 853	469 953	73 742	42 419	353 792	148,3
2019	37	202 407	512 2362	52 943	35 211	385 501	167,1
2020	39	214 487	410 006	40 729	27 534	296 362	136,3
2021	37	250 514	478 164	56 710	34 032	387 422	158,6

¹ Nokre bibliotektenester er grunna heilt eller delvis i depot frå folkebiblioteket. ² I einskilde år er det nokre bibliotek som kun oppgir tall for totalt utlån. Disse åra vil difor utlån i alt vere høgare enn summen av tala for utlån av de ulike kategoriane av medier.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 7.10. Fag- og forskingsbibliotek¹. Hovudtabell. 2021

	I alt	Nasjonal- biblioteket	Bibliotek ved universitet og høgskular ²	Spesialbibliotek og bibliotek ved helseinstitusjonar
Bibliotek i alt	107	1	32	74
Samlingar				
Fysiske einingar	43 040 644	30 887 049	9 623 383	2 530 212
Bøker og periodika, talet på bind i alt	15 050 421	3 825 524	9 201 963	2 022 934
Av dette				
Brutto tilvekst	354 240	246 991	87 502	19 747
Manuskript	16 070 231	16 000 000	7 160	63 071
Musikalar	307 337	100 730	201 274	5 333
AV-dokument	4 394 466	4 189 772	188 109	16 585
Anna bibliotekmateriale	7 218 189	6 771 023	24 877	422 289
Løpande periodikatitlar				
Tidsskrifter, trykte	17 255	4 000	9 017	4 238
Aviser, trykte	2 191	231	1 675	285
Utlån				
Effektuerte utlån, frå eigen samling	1 033 666	4 706	828 895	200 065
Effektuerte utlån, fjernlån	267 832	167 681	93 242	6 909
Innlån				
Utsende tingingar	64 798	132	54 848	9 818
Innlån ³ i alt, fysiske einingar	61 555	240	52 011	9 304
Nedlastingar				
Nedlastingar frå fulltekstdatabasar	25 964 414	..	25 189 004	775 410
Nedlastingar frå institusjonsarkiv ⁴	23 255 144	..	21 988 065	1 267 079
Personale				
Talet på tilsette i alt	2 085	634	1 221	230
Av dette				
Tilsette i bibliotekets tenestetilbod	1 980	634	1 170	176
Anna stilling	105	0	51	54
Talet på årsverk i alt	1 634	483	957	193
Av dette				
Årsverk i bibliotekets tenestetilbod	1 539	483	912	144
Anna stilling	95	.	45	49
Økonomi				
Utgifter, i alt (i 1 000 kr)	2 455 799	634 271	1 562 586	258 942
Av dette				
Innkjøp av materiale til samlingane	651 069	5 055	546 150	99 864
Inntekter, i alt (i 1 000 kr)	2 451 936	622 331	1 577 225	252 380

¹ Talet på bibliotek som er ein del av statistikken vil kunne variere frå år til år, noko som må tas høgde for om ein vil samanlikne tala frå år til år. ² Medrekna bibliotek ved universitet, vitskapelege høgskular og andre høgskular. ³ Tal på fornying er ikkje inkludert. ⁴ Talet for nedlastingar i institusjonsarkiv kan ikkje samanliknast med tidlegare år, grunna ein endra teljemaåte.

Kjelde: Statistisk Sentralbyrå, Statistikk for fag- og forskingsbibliotek.

Tabell 7.11. Skulebibliotek. Grunnskular. Bokbestand og utlån, etter fylke.^{1,2,3,4}

	Bokbestand	
	I alt	Per elev
2002	8 690 591	15,1
2004	8 997 164	17,3
2005	8 864 430	16,7
2006	9 497 960	17,5
2007	9 459 703	18,8
2008	9 918 321	19,4
2009	10 030 268	20,2
2010	10 094 757	20,1
2011	10 508 800	20,8
2012	10 754 900	21,7
2014	10 806 825	22,8
2015	11 130 334	22,6
2016	11 064 198	22,9
2017	11 254 698	22,1
2018	7 867 099	21,7
2019	8 349 166	21,4
2020	8 616 417	21,0
2020		
Viken	2 253 924	19,0
Oslo	728 537	14,4
Innlandet	520 753	26,5
Vestfold og Telemark	725 269	24,5
Agder	744 881	25,3
Rogaland	717 722	22,2
Vestland	1 230 124	21,8
Møre og Romsdal	342 157	21,7
Trøndelag	1 003 682	24,2
Nordland	142 017	19,1
Troms og Finnmark	207 351	22,1

¹ Tabellen omfattar skular som hadde eige skulebibliotek eller skulebibliotek i kombinasjon med folkebibliotek. ² Tal for 2013 og 2021 er ikkje publiserte.

³ I 2018 var svarprosenten spesielt låg grunna utfordringar knytt til eit nytt system for datainnhasting hos Nasjonalbiblioteket. Medan statistikken for 2017 omfatta 2004 grunnskular med til saman 504 000 elevar, omfattar statistikken for 2018, 1400 skular med til saman 363 000 elevar. ⁴ For 2019- og 2020-tala var svarprosenten låg grunna koronapandemien og smitteverntiltak som hindra tilgangen til biblioteklokala.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket

Tabell 7.12. Skulebibliotek¹. Vidaregåande skular. Bokbestand og utlån, etter fylke

	Bokbestand		Utlån			
	I alt	Per elev	I alt	Utlån bøker	Utlån AV-medium og anna	Per elev
1999	2 193 001	13,7	655 217	615 342	42 125	4,1
2001	2 302 735	14,7	724 526	661 115	63 411	4,6
2002	2 447 234	15,3	723 673	650 895	72 778	4,5
2004	2 624 550	16,2	787 369	651 439	135 930	4,9
2005	2 653 179	16,1	794 472	641 155	151 317	4,8
2006	2 795 873	16,3	830 898	662 028	168 870	4,8
2007	2 931 060	16,5	929 734	688 762	240 972	5,2
2008	2 955 550	16,7	980 813	708 553	272 260	5,6
2009	3 169 403	17,5	1 120 715	765 853	354 862	6,2
2010	3 201 050	17,7	1 090 670	753 030	337 640	6,0
2011	3 382 351	17,9	1 088 385	807 763	280 622	5,8
2012	3 345 028	17,8	1 057 033	806 937	250 096	5,6
2013 ²	..	..	..	..	..	..
2014	3 448 793	18,1	1 036 011	844 972	191 039	5,4
2015	3 230 235	17,3	1 036 011	701 609	162 089	4,6
2016	3 165 453	17,1	835 665	683 627	152 038	4,5
2017	3 180 246	16,9	875 545	675 221	200 324	4,7
2018	2 870 956	17,1	736 433	624 764	111 669	4,4
2019	3 136 797	17,9	818 391	714 634	103 757	4,7
2020	3 202 505	17,8	699 881	620 414	79 467	3,9
2020						
Viken	766 763	16,6	176 557	162 545	14 012	3,8
Oslo	173 097	12	44 477	41 628	2 849	3,1
Innlandet	225 459	17,8	36 997	33 740	3 257	2,9
Vestfold og Telemark	268 634	24,0	65 381	60 984	4 397	4,3
Agder	177 083	14,9	38 661	32 187	6 474	3,3
Rogaland	209 270	14,3	52 558	41 288	11 270	3,6
Vestland	323 582	13,8	38 869	34 840	4 029	1,7
Møre og Romsdal	152 401	17,3	23 946	18 914	5 032	2,7
Trøndelag	281 496	17,4	77 664	69 564	8 100	4,8
Nordland	297 971	35,8	86 198	68 547	17 651	10,4
Troms og Finnmark	316 115	37,6	54 936	52 545	2 391	6,5

¹ Nokre skular har ikkje bibliotek og nokre skular har ikkje levert data. Svarprosenten ligg på om lag 90 prosent, men kan variere noko frå år til år.

² Tal for 2013 er ikkje publiserte.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 7.13. Pliktavlevering av materiale til Nasjonalbiblioteket

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I alt	7 696 276 940	3 453 263 279	2 363 267 720	573 743 792	2 251 282 478	529 772 299	1 051 654 191
Norske vevdokument ¹	7 696 000 000	3 453 000 000	2 363 000 000	573 464 000	2 251 000 000	529 500 000	1 051 500 000
Periodika, løpande	10 053	8 283	7 957	7 213	6 915	6 722	6 601
Bøker	10 863	9 298	10 074	10 143	9 229	9 743	9 222
Nettmonografier, E-bøker	2 911	3 192	4 114	4 601	6 835	5 305	5 108
Videoar	126	201	267	69	79	43	19
Film	186	169	167	206	236	264	98
Kombidokument							
Lydbøker	206	277	335	234	213	237	176
Småtrykk	15 111	12 880	12 686	13 722	10 854	7902	11 577
Postkort	495	64	214	842	237	433	365
Plakatar	1 263	1 064	1 070	839	516	632	932
Digital radio, talet på filer	133 079	129 917	124 090	131 385	131 383	107 421	131 340
Digital fjernsyn, talet på filer	99 995	95 827	104 540	107 201	113 659	131 760	104 877
Notetrykk	185	352	322	393	230	367	400
Kart	266	319	151	347	194	218	361
Innspelt musikk	1 945	1 190	1 487	2 350	1 656	1 013	884
Aviser	256	246	247	247	242	239	231

¹ På grunn av overgang til ny innhaustingsplattform for internettressursar i 2018 og ei stans i innhaustinga er ikkje talet for 2018 samanliknbart med åra før og etter.

Tabell 7.14. Del av befolkninga som har vore på folkebibliotek og gjennomsnittleg tal på besøk, siste 12 månader, etter kjønn, alder og utdanning

	1991	1994	1997	2000	2004	2008	2012	2016	2021
Prosentdel, alle	49	51	52	52	54	51	49	46	37
Menn	46	44	46	46	47	45	42	39	31
Kvinner	52	57	58	59	61	58	57	54	42
9-15 år	76	72	73	72	77	67	70	68	58
16-24 år	62	63	63	68	62	54	44	46	38
25-44 år	49	51	54	50	52	54	50	49	40
45-66 år	37	41	44	45	48	43	46	39	29
67-79 år	29	27	37	35	40	47	47	42	33
80 år eller eldre	.	.	.	.	.	.	.	.	27
Grunnskule	35	35	37	43	40	35	38	39	25
Vidaregåande skule	44	45	47	45	46	42	43	34	29
Universitet/høgskule, kort	56	61	63	57	65	60	53	56	42
Universitet/høgskule, lang	62	66	68	63	62	70	60	57	52
Tal på besøk, alle	5,6	5,1	5,0	5,0	6,0	5,5	4,3	4,3	2,5
Menn	5,1	4,2	4,2	3,8	4,8	4,3	3,1	3,3	2,2
Kvinner	6,1	5,9	5,8	6,2	7,2	6,7	5,5	5,2	2,7
9-15 år	11,2	9,2	7,6	7,4	9,5	10,6	6,1	5,0	3,6
16-24 år	8,9	7,3	6,7	7,2	7,7	6,1	3,2	4,1	2,8
25-44 år	4,6	4,5	4,6	4,4	6,2	4,2	4,0	4,1	3,1
45-66 år	3,7	3,3	4,1	3,9	4,6	4,4	4,2	4,2	1,5
67-79 år	3,0	3,2	4,2	3,9	3,3	6,0	5,2	4,3	2,3
80 år eller eldre	.	.	.	.	.	.	.	.	2,3
Grunnskule	4,5	3,8	3,6	3,4	3,9	3,6	2,9	3,8	2,2
Vidaregåande skule	4,5	3,7	4,2	3,7	4,6	3,5	3,2	3,1	1,8
Universitet/høgskule, kort	6,2	7,4	5,5	7,1	7,1	5,5	5,0	5,8	2,7
Universitet/høgskule, lang	6,4	6,8	7,2	6,6	7,1	5,7	6,8	5,1	3,6

Kjelde: Norsk kulturbarometer 2021, Statistisk sentralbyrå (SSB).

Tabell 7.15. Del besøkjande siste 12 månader som nytta ulike tilbod sist dei var på eit folkebibliotek, etter ulike befolkningsgrupper. 2021. Prosent

	Lånte/ leverte bøker	Las	Lette etter bøker	Arrange- ment	Skule arbeid/ jobba	Sosialt	Brukte utstyr ¹	Slappa av	Lånte/ leverte film/musikk	Annet
I alt	63	16	15	5	10	16	5	9	3	10
Kjønn										
Menn	55	19	14	6	9	16	6	11	3	10
Kvinner	68	14	15	5	11	16	4	7	2	10
Alder										
9-15 år	71	16	14	4	6	18	4	13	6	7
16-24 år	43	12	16	3	41	24	7	9	1	9
25-44 år	64	16	12	6	10	15	6	10	3	11
45-66 år	63	13	17	6	2	15	5	8	3	12
67-79 år	66	23	19	9	1	14	0	3	1	7
80 år eller eldre	64	27	8	0	0	10	0	0	0	8
Utdanning										
Grunnskule	49	15	15	4	15	18	8	12	3	10
Vidaregåande skule	58	15	14	7	10	16	4	3	2	10
Universitet/høgskule, kort	67	16	14	5	8	12	3	8	3	10
Universitet/høgskule, lang	67	19	17	6	7	18	3	10	3	13
Yrkesstatus										
Yrkesgruppe 1-2	67	13	14	7	7	15	3	9	4	12
Yrkesgruppe 3	69	11	14	3	4	18	4	8	0	16
Yrkesgruppe 4-5	57	13	12	5	17	18	9	6	2	8
Yrkesgruppe 6-9	56	12	15	3	7	10	5	9	0	10
Elever/studentar	40	17	22	3	37	27	7	12	0	11
Pensjonistar	64	24	17	7	1	14	0	3	1	8
Andre statusar	65	17	15	5	9	16	5	12	5	8
Landsdel										
Oslo og Viken	58	19	15	5	15	18	5	12	4	10
Innlandet	69	12	18	5	7	15	5	5	1	10
Agder og Sør-Austlandet	65	12	12	4	9	13	4	6	3	12
Vestlandet	62	16	14	6	5	17	4	8	3	8
Trøndelag	71	9	20	8	6	10	0	6	3	10
Nord-Norge	67	14	12	5	10	17	8	7	1	8
Bustadstrøk										
Tettbygd 100 000 el. fl.	59	19	17	5	14	19	5	13	3	9
Tettbygd 20 000-99 000	62	11	14	3	10	12	6	6	2	12
Tettbygd under 20 000	66	13	11	6	6	16	3	6	3	10
Spredtbygd	66	18	18	7	8	13	4	6	3	7
Hushaldningsinntekt										
Under 450 000	50	18	14	8	19	16	8	8	4	8
450 000-699 000	60	18	16	3	7	12	6	10	1	11
700 000-949 000	63	17	12	5	9	14	6	5	3	11
950 000-1 199 000	73	14	16	4	4	17	3	9	4	6
1 200 000-1 549 000	67	16	16	5	9	18	3	12	3	11
1 550 000 eller meir	61	12	15	7	10	20	1	8	3	11
Hushaldningstype										
Aleinebuande	52	19	13	5	10	14	5	9	5	11
Par utan barn	57	18	17	7	3	16	3	7	1	11
Par med små barn (0-5 år)	75	14	11	3	4	17	3	9	2	9
Par med store barn (6-17 år)	69	13	16	4	11	17	4	9	3	10
Enslig mor/far med barn (0-17 år)	62	13	11	6	12	14	11	7	6	11
Andre hushaldningstypar	54	17	16	8	22	17	6	11	2	5

¹ Bruk av pc, printer, spillutstyr o.l.

Kjelde: Norsk kulturbarometer 2021, Statistisk sentralbyrå (SSB).

Tabell 7.16. Del personar med innvandrarbakgrunn som har vore på folkebibliotek og gjennomsnittleg tal på besøk per person, blant alle og blant besøkjande, siste 12 månader. 2021

	Prosent- del	Tal på besøk	
		Alle	Blant besøkande
Heile befolkinga¹	37	2,5	6,8
Personar med innvandrarbakgrunn	47	4,3	9,2
Kjønn			
Menn	42	3,9	9,4
Kvinner	52	4,7	9,0
Alder			
9-15 år	71	6,9	9,7
16-24 år	57	6,1	10,7
25-44 år	48	4,0	8,4
45-66 år	33	3,0	9,0
67 år eller eldre	38	4,4	11,5
Innvandringskategori			
Innvandrar	45	4,1	9,2
Norskfødde med innvandrarforeldre	61	5,4	8,9
Landbakgrunn			
EU etc.	39	2,5	6,5
Afrika, Asia etc.	51	5,3	10,3
Botid innvandrar			
0-2 år	55	3,7	6,6
3-5 år	50	5,9	11,7
6-9 år	47	4,7	9,9
10-14 år	42	3,7	8,6
15-19 år	44	4,3	9,8
20 år eller lenger	38	3,2	8,3
Utdanning (over 16 år)			
Grunnskule	46	5,0	11,0
Vidaregåande skule	41	3,7	9,1
Universitet/høgskule, kort	46	4,1	8,9
Universitet/høgskule, lang	47	3,7	7,8
Hushaldningsinntekt			
Under 450 000	46	5,5	12,2
450 000 - 699 000	44	4,3	9,6
700 000 - 949 000	51	3,5	6,9
950 000 - 1 199 000	45	3,5	7,9
1 200 000 - 1 549 000	47	4,3	9,3
1 550 000 eller meir	46	3,3	7,1
Landsdel			
Oslo og Viken	47	4,1	8,7
Innlandet	48	4,1	8,5
Agder og Sør-Austlandet	54	6,3	11,6
Vestlandet	43	4,4	10,1
Trøndelag	46	3,0	6,5
Nord-Norge	41	3,2	7,8

¹ Norsk kulturbarometer 2021 (heile befolkinga), Statistisk sentralbyrå (SSB).

Kjelde: Kulturbruk blant personar med innvandrerbakgrunn 2021, Statistisk sentralbyrå (SSB).

Tabell 7.17. Del besøkjande med innvandrarakgrunn siste 12 månader som nytta ulike tilbod sist dei var på folkebibliotek, etter ulike kjenneteikn. 2021. Prosent

	Lån-te/ leverte bøker	Las	Lette etter bøker	Arrange- ment	Skule arbeid/ jobb	Sosialt	Bruk-te utstyr ²	Slappa av	Lån-te/ leverte film/ musikk	Annet
Heile befolkninga¹	63	16	15	5	10	16	5	9	3	10
Personar med innvandrarakgrunn	57	27	16	3	14	12	10	8	2	8
Kjønn										
Menn	51	28	17	2	13	11	13	8	3	9
Kvinner	62	27	15	4	15	14	7	8	1	6
Innvandringskategori										
Innvandrar	57	28	16	3	12	11	10	8	1	9
Norskfødde med innvandarforeldre	59	20	15	4	23	21	8	9	4	4
Landbakgrunn										
EU etc.	62	19	17	4	10	12	7	6	3	11
Afrika, Asia etc.	55	30	15	2	16	13	11	9	1	6

¹ Norsk kulturbarometer 2021 (heile befolkninga), Statistisk sentralbyrå (SSB). ² Bruk av pc, printer, spillutstyr o.l.
Kjelde: Kulturbruk blant personer med innvandrarakgrunn 2021, Statistisk sentralbyrå (SSB).

8. Arkiv i arkivinstitusjonar, bibliotek og museum

- Totalt 637 000 hyllemeter arkivmateriale i 2021
- Totalt 4 502 arkivuttrekk på til saman 217 900 gigabytes
- Om lag 73 prosent av arkivbestanden er ordna
- 105 millionar sider med digitalisert papirbasert arkivmateriale
- 9 823 besøkte lesesalane ved arkivinstitusjonane
- Arkivinstitusjonane hadde 774 årsverk i 2021

8.1. Total bestand i hyllemeter

Arkivstatistikken for 2021 omfattar 152 institusjonar som tek vare på historiske arkiv. Norske arkivinstitusjonar, bibliotek og museum tok vare på 636 867 hyllemeter med arkivmateriale. 91 prosent av dette vert teke vare på i arkivinstitusjonar. Arkivverket bevarte 43 prosent av den samla mengda arkiv. Kommunale og fylkeskommunale arkivinstitusjonar bevarte 46 prosent, medan museum og bibliotek bevarte 9 prosent av den samla mengda arkivmateriale i 2021, sjå tabell 8.1 og figur 8.1.

8.2. Privatarkiv i hyllemeter

Samla arkivmengde frå private aktørar er på 137 643 hyllemeter, om lag 22 prosent av den totale bestanden. Tilveksten av privatarkiv utgjer 4 722 hyllemeter, dette utgjer om lag 24 prosent av den samla tilveksten for 2021. Målt i hyllemeter oppbevarer Arkivverket 28 prosent av privatarkivmaterialet, medan fylkeskommunale og kommunale arkivinstitusjonar oppbevarer 25 prosent og musea 24 prosent, sjå tabell 8.1 og figur 8.2. Dei 15 største institusjonane på feltet bevarer om lag 74 prosent av privatarkivmaterialet i hyllemeter.

8.3. Digitalt skapte arkiv

Dei siste 25-30 åra er dei fleste nye arkiva digitalt skapte. Svært få av desse er kome til eit depot. I alt 4 502 arkivuttrekk, stort sett frå offentleg sektor, er overførte til depot. Eit uttrekk er ein arkivdel med informasjon som er overført frå eit opphavleg datasystem til ein struktur eigna for langtidsbevaring. Svært lite er bevart frå privat sektor, i 2021 var det berre registrert 403 uttrekk, sjå tabell 8.1. Det digitale arkivmaterialet er på nesten 218 000 Gigabytes (GB).

8.4. Tilrettelegging for bruk

Det var 465 330 hyllemeter, eller 73 prosent av papirbasert bestand i 2021, som var ordna. Trass i at 80 prosent av arkiva er registrert i fagsystemet Asta, er berre 62 prosent av kataloginformasjonen gjort ope tilgjengeleg gjennom publisering på Arkivportalen.no. Dette er ein auke frå 45 prosent i 2016. Arkivverket har publisert informasjon for omlag 100 prosent av sine arkiv, medan prosentdelen i snitt for dei kommunale og fylkeskommunale arkivinstitusjonane er 65 prosent og berre 30 prosent for musea og 21 prosent for biblioteka, sjå tabell 8.2 og figur 8.3. Berre 51 prosent av privatarkiva i alle arkivbevarande institusjonar er søkbare i Arkivportalen.

8.5. Digitalisering

Det vart rapportert over 105 millionar sider med digitalisert papirbasert arkivmateriale i 2021, ein auke på meir enn 5 millionar frå året før. Omtrent heile auken kom i Arkivverket, sjå tabell 8.3. I 2021 vart det oppbevart 34,5 millionar foto i arkiva, medrekna arkiv i museum og bibliotek, sjå tabell 8.3. I overkant av 1,5 millionar av dei innrapporterte fotoa var digitalt skapte. Fototala for museum i arkivstatistikken gjeld berre foto i privatarkiva som musea har ansvar for. Institusjonane

oppbevarte vel 1,85 millionar digitaliserte foto. Reduksjonen frå 2017 skuldast i hovudsak at Nasjonalbiblioteket ikkje har oppgitt tal for digitaliserte foto i arkivmateriale mellom 2018 og 2021.

8.6. Arkivbruk og besøk på nett og lesesal

Frå koronaåret 2020 ser vi ein sterk nedgang i fleire av dei fysiske formidlingsaktivitetane i arkiv-institusjonane som òg er gjeldande i 2021. Det vart registrert berre 9 823 lesesalbesøk i arkivinstitusjonane i 2021. 155 færre enn i 2020, men heile 15 251 færre enn i 2019. Førespurnader skil seg ut, og til skilnad frå dei seinaste åra, har det vore ein auke på 125 førespurnader frå 2020 og heile 3 100 frå 2019. I arkivinstitusjonane var det 54 235 førespurnader om innsyn og bruk frå publikum i 2021, sjå tabell 8.4.

Besøk på Digitalarkivet viser ein liten nedgang frå 2020. I 2020 var talet på besøk heile 7,4 millionar, medan talet for besøk i 2021 er 6,7 millionar. Talet på årlege unike brukarar er òg noko lågare i 2021 med 1,3 millionar mot 1,6 millionar unike brukarar i 2020, sjå tabell 8.4 og figur 8.5.

Det totale talet på sidevisningar er på heile 164 millionar, ein nedgang på 19 millionar frå året før, men 23 millionar meir enn i 2019. I 2020 var det knytt stor interesse til folketeljinga 1920 som vart publisert. Koronaåra, og mykje heimesitting, har truleg òg spelt inn for besøka på nettstaden. Tala for besøk på Digitalarkivet i 2021 er framleis høgare dersom ein samanliknar med 2018 og 2019. Frå og med 2018 vart Arkivverket sine nettstader oppdatert, mellom anna vart Digitalarkivet skilt ut.

8.7. Årsverk

Det vart utført 774 årsverk ved arkivinstitusjonane i 2021, sjå tabell 8.5. 632 av desse årsverka var arkivfaglege, 18 færre enn i 2020. Fleire stillingar er dreia mot handtering av digitalt skapt arkivmateriale og utvikling på feltet, noko som er med på å forklare nedgangen i dei arkivfaglege årsverka.

8.8. Om statistikken

Arkivstatistikken for 2021 omfattar 152 institusjonar som tek vare på historiske arkiv. Av desse er 28 arkivfaglege institusjonar, organisasjonar som har som kjerneoppgåve å ta vare på og forvalte arkiv og gjere desse tilgjengelege for brukarane. 70 er museum og 54 er bibliotek, her under fagbibliotek til dømes Nasjonalbiblioteket, folkebibliotek og lokalhistoriske samlingar.

Arkiv: Eit arkiv er dokument som er resultat av verksemda til arkivskaparen. Dokumenta i arkivet er laga av, har kome inn til eller er samla av ein enkelt arkivskapar som eit ledd i verksemda. Offentlege verksemder skaper offentlege arkiv, medan privatarkiv vert skapt av private verksemder, som til dømes ei bedrift, ein organisasjon, ein person eller ein privat institusjon. Det er pålagd etter lova å bevare offentlege arkiv, medan privatarkiv er frivillig å ta vare på.

Arkivmateriale: Eit arkiv kan omfatte ulike materialtypar og dokument i ulike format, til dømes papir, lydband, videoband, foto eller datauttrekk lagra på magnetband, CD eller på harddisk. Arkivet kan innehalde til dømes møtebøker, protokollar, inngåande og utgåande korrespondanse, rekneskap, medlemslister og manuskript. Papirbasert arkivbestand vert målt i hyllemeter. I tillegg kjem digitalt materiale, som vert målt i uttrekk, som er ein eksport av databaseinnhaldet i eit system til ein annan struktur som er meir eigna for langtidsbevaring i digitalt depot.

Arkivinstitusjonar: Arkivverket er landsdekkjande og lokalisert på 11 tenestestadar, inkludert Norsk helsearkiv på Tynset og Sámi arkiiva (Samisk arkiv) i Kautokeino. Andre arkivinstitusjonar er til dømes Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek, Misjons- og diakoniarkivet, Norsk Luthersk

Misjonssamband, Skeivt arkiv, Norsk Lydinstitutt, Norsk senter for folkemusikk og folkedans og Stortingsarkivet.

Arkivbevarande institusjonar: Arkivinstitusjonar, museum og bibliotek (fagbibliotek og dokumentasjonssenter, folkebibliotek og lokalhistoriske arkiv).

Arkivstatistikk: Alle tala for 2021 er innhenta av Arkivverket. Tala for 2013 i tabell 8.1 er både frå Arkivverket og frå Norsk kulturråd. I 2008 og 2009 vart tala henta frå arkivstatistikken i ABM-utvikling, Statens senter for arkiv, bibliotek og museum, som publiserte denne statistikken. Frå og med 2009 omfatta arkivstatistikken alle arkivbevarande institusjonar, både reine arkivfaglege institusjonar, bibliotek, museum og andre som tek vare på arkiv. Frå 2010 vart ansvaret for arkivstatistikken flytta til Norsk kulturråd. Frå 2013 har Arkivverket hatt det meste av ansvaret for arkivstatistikken, medan arkivstatistikken for bibliotek, fag- og forskingsbibliotek og museum framleis var tillagt Norsk kulturråd. Frå og med 2014 har all innsamlinga av arkivstatistikk vorte overført til Arkivverket.

Asta: Asta er eit fagsystem for registrering av arkivinnhald og metadata om arkiv i Noreg.

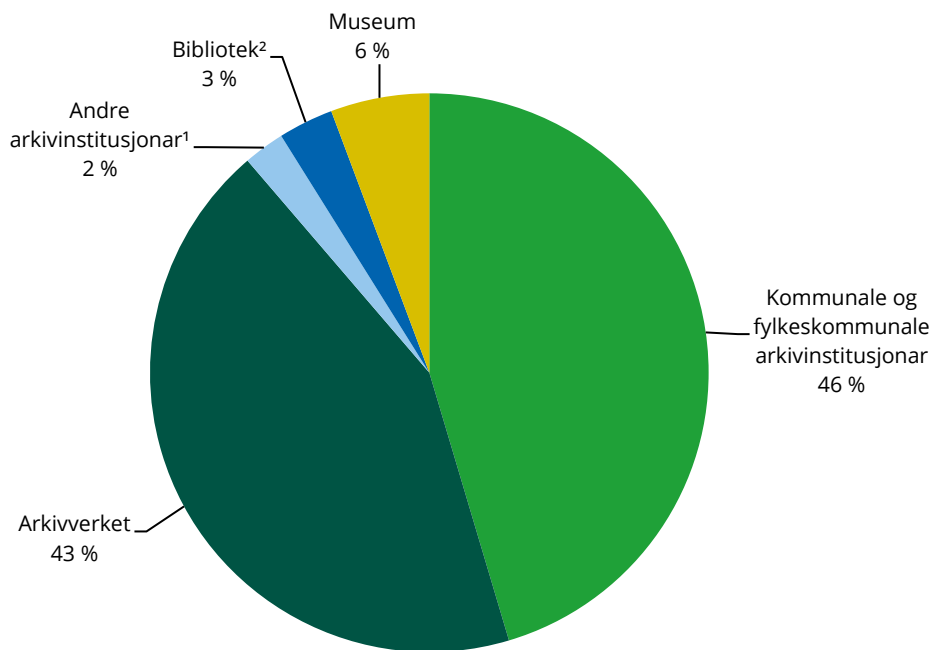
Unike brukarar: Omgrepet unike brukarar inneber å telje besøk til ein nettstad berre ein gong innanfor ei spesifikk tidsperiode. Digitalarkivet brukar Google Analytics som verktøy til å hente inn informasjon om unike brukarar på deira nettsider og det er deira definisjon og algoritmar som ligg til grunn for korleis dette talfestast.

Referansar

Arkivverket. (2022). Arkivinstitusjonar og arkiv i bibliotek og museum (ABM) statistikk 2008-2021. <https://www.arkivverket.no/arkivutvikling/tall-og-data-statistikk/arkivstatistikken-amb>

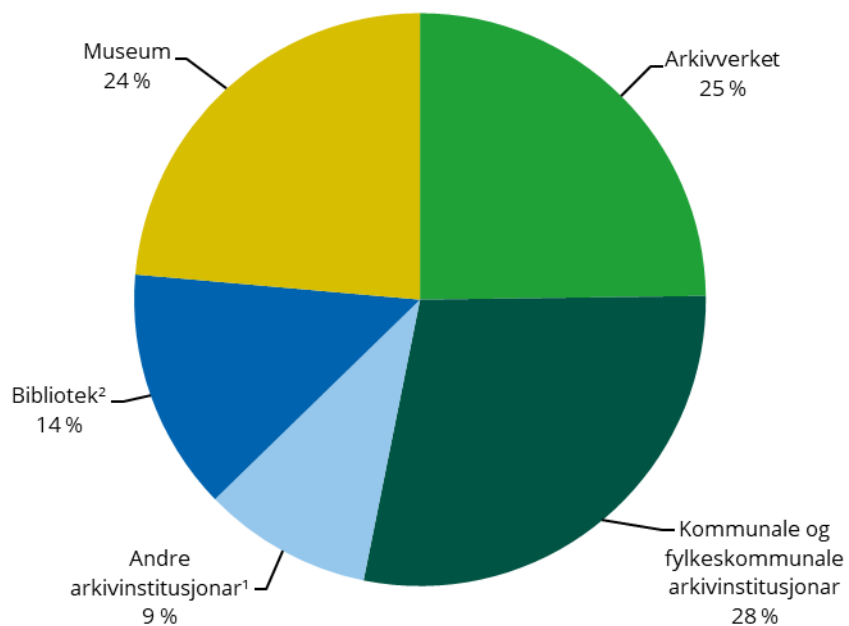
Arkivverket. (2021). Arkivstatistikk. Tal og analysar 2021. <https://www.arkivverket.no/arkivutvikling/tall-og-data-statistikk/arkivstatistikken-amb/tal-og-analyser-2021>

Figur 8.1. Bestand i arkivinstitusjonar, bibliotek og museum. Hyllemeter. 2021

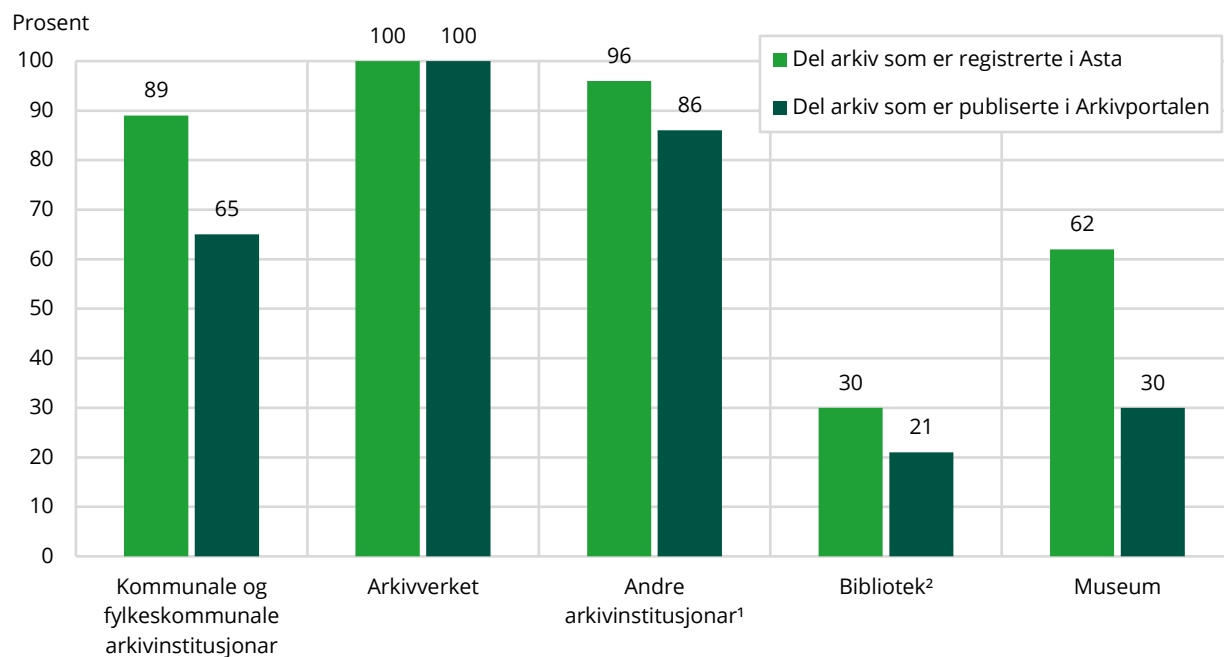
¹ Inkl. Stortingsarkivet. ² Inkl. Nasjonalbiblioteket og mindre lokalhistoriske arkiv/samlingar.
Kjelde: Arkivverket.

Figur 8.2. Privatarkivbestand i arkivinstitusjonar, bibliotek og museum. Hyllemeter. 2021

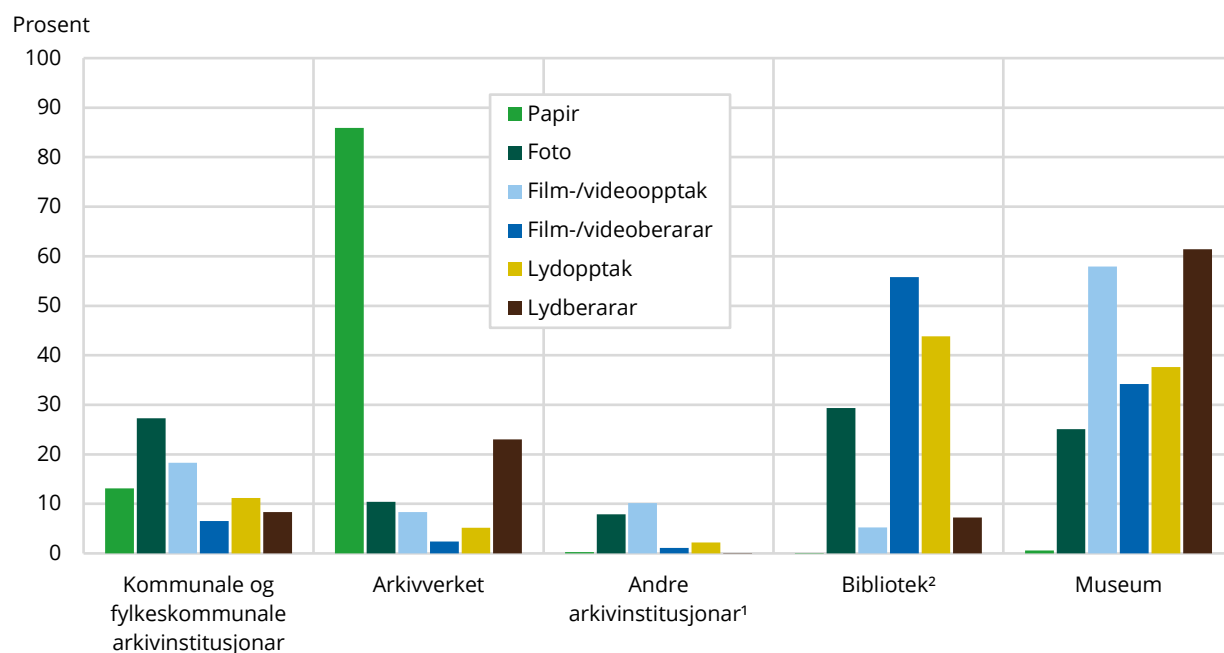
¹ Inkl. Stortingsarkivet. ² Inkl. Nasjonalbiblioteket og mindre lokalhistoriske arkiv/samlingar.
Kjelde: Arkivverket.

Figur 8.3. Publisering. Digitalt registrerte og publiserte arkiv i ulike arkivinstitusjonar. Prosent. 2021

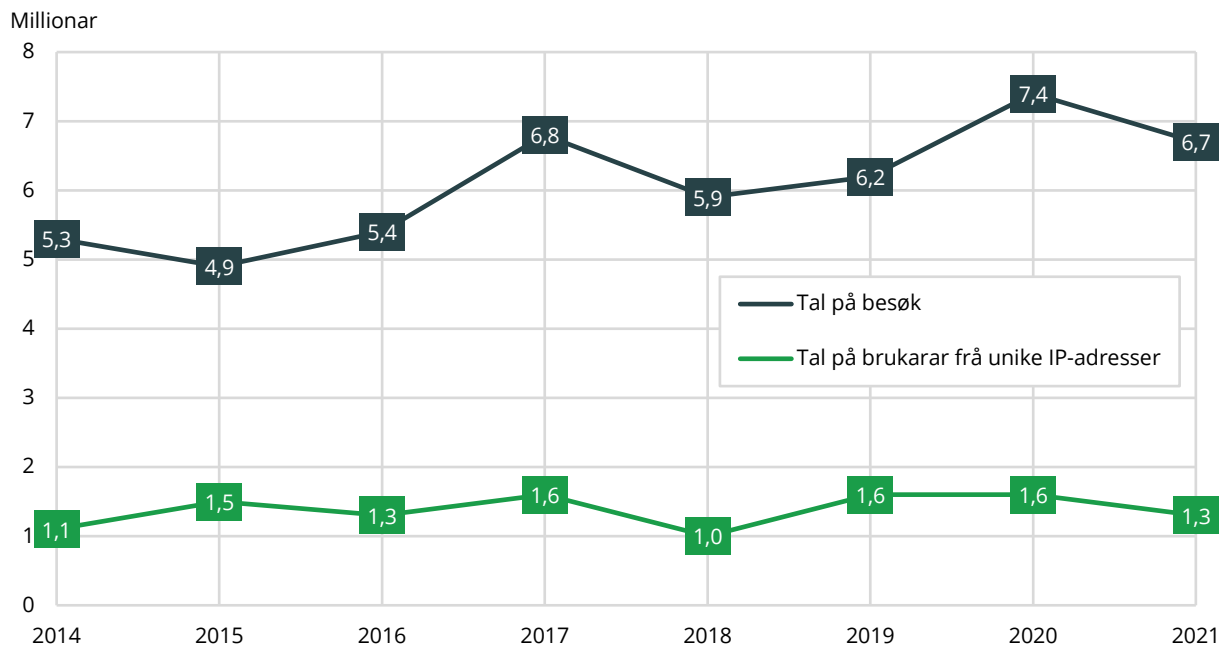
¹ Inkl. Stortingsarkivet. ² Inkl. Nasjonalbiblioteket og mindre lokalhistoriske arkiv/samlingar.
Kjelde: Arkivverket.

Figur 8.4. Bevaringsinstitusjonar. Digitalisering av papirdokument og ulike medium. Prosent. 2021

¹ Inkl. Stortingsarkivet. ² Inkl. Nasjonalbiblioteket og mindre lokalhistoriske arkiv/samlingar.
Kjelde: Arkivverket.

Figur 8.5. Utvikling i besøk på Digitalarkivet.no. Millionar. 2014-2021

Kjelde: Arkiverket.

Tabell 8.1. Arkivbestand i arkivinstusjonar, bibliotek og museum

	Arkiv- bevarande institusjon ar i alt ¹	Papir- basert bestand i hylle- meter	Tilvekst papir- basert bestand i hylle- meter	Ordna bestand	Tilvekst ordna bestand	Privat- arkiv- bestand i hylle- meter	Tilvekst privat- arkiv i hylle- meter	Privat- arkiv ordna i hylle- meter	Elek- troniske arkiv i alt ²	Elek- troniske arkiv i alt GB	Elek- troniske arkiv, privat- arkiv
2008	130	374 179	13 261	..	..	73 173	..	..	..	..	..
2009	135	392 620	19 857	277 500	6 150	80 961	..	48 285	..	..	..
2010	142	414 221	11 489	141 455	7 380	87 607	..	37 377	..	..	..
2011	213	451 875	10 321	255 874	5 167	95 172	..	40 769	..	..	..
2012	216	478 848	17 288	265 673	6 722	98 620	..	46 150	..	..	..
2013	208	493 175	20 568	348 420	12 215	102 704	..	55 980	..	..	..
2014	191	504 925	28 987	367 854	13 207	109 801	..	73 176	1 860	..	11
2015	143	508 650	19 438	344 759	14 488	110 507	4 718	73 882	2 174	..	30
2016	144	532 053	17 046	371 962	10 855	117 181	7 108	78 565	2 519	..	205
2017	146	551 460	18 435	400 141	14 368	121 725	6 307	80 903	2 683	51 268	237
2018	144	571 083	23 778	417 606	17 032	125 498	4757	84 636	2 940	63 311	260
2019	150	598 765	27 029	428 300	19 568	132 122	5 774	87 595	3 583	108 373	454
2020	150	608 680	41 318	446 132	38 445	134 796	5 334	92 938	3 899	155 055	454
2021	152	636 867	19 572	465 330	18 098	137 643	4 722	95 533	4 502	217 896	403
2021											
Kommunale og fylkeskommunale arkiv-institusjonar	21	289 117	14 491	201 167	12 408	34 126	745	20 037	2 446	91 063	41
Arkivverket	1	275 901	1428	212 129	2 779	39 059	637	27 632	1 772	41 000	78
Andre arkivinstusjonar	6	15 183	137	13 654	308	13 161	127	11 852	22	28426	22
Bibliotek	54	20 302	1 958	15 437	767,3	18 817	1 954	14 379	81	51274	81
Museum	70	36 365	1 559	22 944	1 835	32 480	1 261	21 633	181	6 133	181

¹ Frå 2011 er arkivpopulasjonen utvida med bibliotek med arkivfunksjonar. 2 Målt i talet på uttrekk.

Kjelde: Norsk kulturråd og Arkivverket.

Tabell 8.2. Tilgang til arkivmateriale

	Arkiv- bevarande institusjonar i alt	Tal på einskildarkiv	Tal på einskildarkiv frå privat sektor	Tal på registrerte arkiv ¹	Registrerte arkiv. Prosent	Tal på publiserte arkiv ²	Publiserte arkiv. Prosent
2014	191	74 350	50 021	.	.	39 188	53
2015	143	95 206	52 713	64 468	68	45 173	47
2016	144	105 319	54 129	79 348	75	47 837	45
2017	146	106 877	55 770	81 550	76	51 139	48
2018	144	110 185	56 024	85 704	78	58 547	53
2019	150	114 238	55 048	92 350	81	63 434	56
2020	150	119 077	56 930	97 391	82	72 572	61
2021	152	127 250	62 162	102 256	80	78 718	62
2021							
Kommunale og fylkeskommunale arkivinstusjonar	21	61 991	14 533	55 227	89	40 135	65
Arkivverket	1	26 736	10 422	26 736	100	26 623	100
Andre arkivinstusjonar	6	3 052	2 967	2 924	96	2 634	86
Bibliotek	54	14 848	14 453	4 503	30	3 154	21
Museum	70	20 623	19 787	12 866	62	6 172	30

¹ Registrert i fagsystemet Asta. 2 Kataloginformasjon publisert på Arkivportalen.no

Kjelde: Arkivverket.

Tabell 8.3. Arkivbevarande institusjonar. Bestand og digitalisering av papirdokument og ulike medium

	Foto ¹	Digitalt skapte foto ¹	Film/ video-opptak ^{2,5}	Film/ video-berarar	Lydfest-ingar/opptak ²	Lyd-berarar	Digitalisering ³					
							Papir ⁴	Foto	Film/ video-opptak	Film/ video-berarar	Lyd-opptak	Lyd-berarar
2008	8 206 428		18 841	..	159 500	..	..	..	..	..	..	..
2009	8 864 752		64 873	..	250 150	..	..	..	..	..	..	..
2010	13 324 156		177 235	..	269 050	..	..	..	..	..	..	..
2011	13 285 519		92 618	..	319 646	..	..	..	..	..	..	..
2012	13 788 937		147 703	..	195 470	..	..	..	..	..	..	..
2013	14 980 169		140 391	..	342 761	..	..	..	..	..	..	..
2014	19 688 693		62 430	..	295 594	..	..	..	..	..	..	..
2015	37 141 532		419 284	..	520 549	..	64 656 925	2 546 632	27 816		130 562	
2016	39 645 710		76 036	..	341 128	..	57 040 194	1 941 469	13 441		61 202	
2017	42 686 065	707 058	39 757	240 314	147 631	455 927	72 384 810	3 394 830	5 600	5 972	47 616	7 244
2018	42 771 424	833 483	24 724	249 639	108 850	282 169	83 942 094	1 966 086	6 356	1 197	71 304	4 870
2019	27 242 404	1 174 742	23 544	45 338	182 488	497 680	89 397 288	1 642 881	2 718	2 318	133 934	6 544
2020	28 543 482	1 202 661	17 850	60 120	211 207	282 778	100 469 631	1 816 798	3 255	3 569	147 272	253 406
2021	34 450 177	1 540 720	10 776	72 571	187 715	287 369	105 608 743	1 855 817	3 046	4 290	148 922	15 525

2021

Kommunale og fylkeskommunale arkivinstitusjonar	16 386 094	75 945	3 405	8 325	23 991	9 680	13 881 715	506 355	557	280	16 626	1 296
Arkivverket	6 643 285	138 910	0	4 928	0	7 827	90 706 562	193 149	255	103	7 673	3 570
Andre arkivinstitusjonar	5 426 588	719 116	698	16 515	1 022	221 273	268 095	146 565	310	48	3 279	5
Bibliotek	3 259 746	376 887	1 136	11 290	81 130	5 217	104 930	544 689	160	2 392	65 278	1 125
Museum	2 734 464	229 862	5 537	31 513	81 572	43 372	647 441	465 059	1 764	1 467	56 066	9 529

¹ Musea leverer opplysningar om foto i eigen samling til museumsstatistikken. ² Film, video og lyd vart talde i minutt eller timar frå 2009 til 2014.

Arkivverket og seks andre institusjonar gav talet i fysiske einingar i 2013. I 2015 og 2016 er film, video og lyd talte i tal på opptak. Sidan 2017 er institusjonane bedt om å oppgjve film, video og lyd i einingane opptak, fysiske einingar (berarar) og timar (eit samarbeid med sektoren om kartlegging av audiovisuelt arkivmateriale). Her visast tal som er innrapportert under einingane opptak og berarar. ³ Sidan 2016 har Nasjonalbiblioteket si rapportering av audiovisuelt- og digitalisert materiale til Arkivstatistikken vore mangelfull. ⁴ Talet på sider. ⁵ For 2016 rapporterte ikkje Nasjonalbiblioteket talet på film-/videoopptak.

Kjelde: Arkivverket.

Tabell 8.4. Arkivinstitusjonar. Besøk, formidling, årsverk og økonomital

	Arkiv-institusjonar i alt	Besøk lesesal ¹	Besøk på nettstader ⁶	Føre-spurnader frå publikum ³	Opne arrangement	Årsverk, totalt ⁴	Årsverk, Arkiv-faglege ⁴	Drifts-inntekter ^{5,7}	Drifts-kostnader ^{5,7}
2010	59	87 936	1 378 649	75 871	298	623		484 667	516 288
2011	68	77 768	1 894 284	77 030	271	700		530 152	557 343
2012	68	82 963	6 224 872	77 700	285	1 561		1 553 444	1 593 593
2013	69	87 916	8 969 716	83 536	349	1 601		1 619 272	1 737 207
2014	56	31 504	8 813 751	80 877	357	917		666 044	675 076
2015	49	32 030	...	97 966	356	686	482	736 533	688 183
2016	30	23 988	16 718 935	68 819	233	681	559	687 182	671 798
2017	30	25 027	17 656 522	42 236	477	699	589	729 642 237	682 160 331
2018	29	24 114	15 797 765	52 105	349	708	615	743 210 656	754 724 031
2019	31	25 074	15 763 037	51 133	263	774	653	991 640 455	937 417 550
2020	28	9 978	8 168 636	54 110	58	767	650	1 026 634 951	990 789 635
2021	28	9 823	8 922 158	54 235	51	774	632	1 067 591 575	1 003 402 835

2021

Kommunale og fylkeskommunale arkivinstitusjonar	21	3 317	5 201 283	34 445	24	445	412	428 496 387	442 820 487
Arkivverket	1	6 029	844 903	18 735	0	284	191	585 317 000	510 960 000
Andre arkivinstitusjonar	6	477	2 875 972	1 055	27	45	29	53 778 188	49 622 348

¹ Besøkstala for 2010 og 2011 skil seg frå tala frå 2012 og framover, grunna imputering av manglande data. ² Talet er ei samanstilling av alle innrapporteringane av unike brukarar på dei ulike nettstadene. Ein brukar kan ha besøkt fleire av nettstadene. ³ Skriftlege førespurnader som gjeld saker om innsyn i og bruk av arkiv. ⁴ Inkluderer faste og mellombelse stillingar. ⁵ Oppgjve i heile 1 000. ⁶ Fom. 2020 er ikkje lengre tal for Digitalarkivet.no inkludert. Tala for 2012, 2013 og 2014 skil seg frå tala frå Norsk kulturråd sidan Arkivverket har retta opp i feil og manglar i datagrunnlaget. ⁷ 2012 og 2013 inkluderer økonomitala og tal frå Statens Kartverk.

Kjelde: Norsk kulturråd og Arkivverket.

Tabell 8.5. Digitalarkivet. Talet på brukarar, besøk, søk/nedlastingar. Millionar^{1, 2, 3}

	Tal på unike brukarar	Tal på besøk	Totalt tal på nedlasta sider frå databasar og skanna kjelder	Talet på søk (nedlastingar) frå Digitalarkivet ^{4,5}
2000	..	..	24	23,7
2001	..	..	38	37,5
2002	..	..	39	38,8
2003	..	..	48	47,5
2004	..	..	51	50,8
2005	..	..	43	42,8
2006	..	..	80	45
2007	..	..	145	56,2
2008	..	..	179	72,9
2009	..	..	181	68,7
2010	..	..	180	68,9
2011	..	..	228	91,9
2012	..	..	196	62,4
2013	..	..	249	64,5
2014	1,1	5,3	171	53,5
2015	1,5	4,9	198	64,5
2016	1,3	5,4	154	49,2
2017	1,6	6,8	153	44,6
2018	1	5,9	141	39,7
2019	1,1	6,2	147	43,3
2020	1,6	7,4	183	57,1
2021	1,3	6,7	164	..

¹ Sumaren 2017 vart tenesten for Digitalarkivet samla på eitt domene, noko som gjer at trafikken fom. rapporteringsåret 2018 teljast samla og meir heilskapleg, og gir eit meir korrekt tal på faktisk bruk enn tidlegare år. ² Talet for 2019 er (i 2020) justert ned i forhold til rapporteringa for 2019. Tal på unike brukarar i 2019 var rekna feil, og er retta opp. Opphavleg rapportering var 1,4 millionar unike brukarar i 2019, men er i ettertid justert ned til 1,1 millionar. ⁴ Talet på søk i transkriberte data tek ikkje med skanna materiale. ⁵ Frå og med 2021 rapporterast det ikkje på denne variabelen. Kjelde: Digitalarkivet.

9. Bøker

- Flest utgjevne skjønnlitterære bøker i 2021
- Meir enn 70 prosent av alle utgjevne bøker var på bokmål
- Den totale omsetnaden av bøker i 2021 var på 5,9 milliardar
- To av ti las ein gjennomsnittsdag, mens ein av tre las papirbok i løpet av ein uke

I 2021 vart det totalt gjeve ut 9 295 ulike titlar i Noreg, kor 7 106 av desse var utgjevne på originalspråket. Av dei utgjevne boktitlane er 7 725 klassifiserte etter emne (ikkje-klassifiserte publikasjonar er ikkje med i tala). Dei litterære boktitlane har vore i overveldande fleirtal dei siste åra, og i 2021 var nær 3 000 innanfor kategorien skjønnlitteratur. Dei største gruppene etter skjønnlitteratur var samfunnsvitenskap med om lag 1 300 titlar og kunst/rekreasjon med meir enn 1000 utgjevne klassifiserte bøker.

9.1. Språk i utgjevne bøker

Når vi vurderer språk i bøker som er gjeve ut, tek vi ikkje med bøker som er publiserte i andre land, og som deretter vert importerte til Noreg som ferdige produkt. Difor vil talet på bøker som er tilgjengelege for kundar i bokhandelen vere høgare samanlikna med talet på publiserte bøker i Noreg.

Tabell 9.4 viser at 6 700 av dei 9 295 språk- og emne-inndelte boktitlane inneheldt tekst på bokmål, 671 inneheldt tekst på nynorsk, 70 inneheldt tekst på samisk og 1 583 inneheldt engelsk tekst. Innanfor emnet litteratur inneheldt 2 670 av 2 984 bøker tekst på bokmål, det svarar til 89 prosent. Av sjangeremna i tabell 9.4 har naturvitenskap den høgaste delen nynorsk med 22 prosent. I kategorien språk finn vi den høgaste delen med engelsk som utgjevarspråk, med 17 prosent av bøkene. Det var om lag 2 000 registrerte omsette boktitlar i 2021, og fleirtalet av titlane er omsette frå engelsk, med 68 prosent. Nest størst var svensk, med 11 prosent, sjå tabell 9.6.

Uavhengig av språk var det nær 2 100 romanar og 800 barne- og ungdomsbøker blant dei 3 200 skjønnlitterære boktitlane, sjå tabell 9.5. Det vart gjeve ut nær 1 400 titlar innanfor barne- og ungdomslitteratur i 2021, og av dei var 843 skjønnlitteratur og 539 faktabøker. Av alle fakta- og skjønnlitterære utgjevingar for born og ungdom er 80 prosent gjeve ut på bokmål, noko som svarar til meir enn 1 100 bøker. Til samanlikning inneheldt om lag 150 bøker nynorsk, sjå tabell 9.7.

9.2. Bokomsetnad

Den totale omsetnaden av bøker i 2021 var på 5,9 milliardar kroner målt i utsalsprisar, ein auke på 10 prosent frå 2020, sjå tabell 9.8. Medlemsforlaga i Den norske Forleggerforening stod for 76 prosent av bokomsetnaden i Noreg med omlag 4,5 milliardar kroner. Omsetnaden mellom medlemsforlaga vil variera noko i takt med inn- og utmeldingar i foreininga. Andre forlag enn dei innmelde i Den norske Forleggerforening registrerte i 2021 den høgaste omsetnaden som er registrert sidan 1990, med 928 millionar kroner. Bokklubbar har opplevd ein jamn nedgang i omsetnaden sidan 2003 og sank med 18 prosent i 2021 frå året før, medan bokimportørar hadde ein auke frå 2020 til 2021.

I 2021 selde medlemsforlaga i Den norske Forleggerforening 21,6 millionar eksemplar, sjå tabell 9.9. Den største marknaden i talet på selde eksemplar innanfor bøker, er lydbøker levert digitalt, med nær 7 millionar eksemplar i 2021. For billegbøker har det vore ein nedgang i salet dei siste åra, ned 16 prosent sidan 2020, med 2,4 millionar selde eksemplar i 2021.

Kategorien for digitale læremiddel og andre digitale produkt har størst omsetnad i kroner, 542 millionar, ein auke på 22 prosent frå 2020. Innanfor bokgruppa undervisning aukar omsetnaden for både e-bøker og lærebøker for grunnskulen med høvesvis 175 og 50 prosent. Sett bort frå undervisnings-gruppa er det omsette underhaldningsromanar og norsk sakprosa for born som aukar mest i omsetnad med høvesvis 48 og 42 prosent, sjå tabell 9.9. Gjennomsnittleg utsalspris for bøker er i 2021 112 kroner netto, ein auke på 10 prosent frå 2020.

9.3. Opphavspersonar

Det var registrert 15 600 opphavspersonar til originale norske utgjevingar i 2021, av dette var 49 prosent kvinner. Delen kvinner har auka jamt sidan 2009 då den var på 38 prosent, sjå figur 9.4. For bøker med emna språk og litteratur var kvinner i fleirtal i 2021. Av dei totalt 4 011 opphavspersonane til litterære bøker var 2 228 kvinner, noko som utgjorde 56 prosent, under emnet språk er 72 prosent av dei 617 opphavspersonane kvinner, sjå tabell 9.10 og 9.11. Av emneinndelte bøker er emna historie og geografi, religion og alminnelege skrifter dei kategoriane med lågast del kvinner.

9.4. Lesing

I 2021 las 21 prosent av befolkninga bok ein gjennomsnittsdag. Tal frå Norsk mediebarometer 2021 viser at kvar nordmann i gjennomsnitt brukte 12 minutt på boklesing på fritida per dag. Det er framleis fleire kvinner enn menn som les bok ein gjennomsnittsdag, med 26 mot 17 prosent. Kvinner brukar 16 minutt på boklesing ein gjennomsnittsdag, mot 9 minutt blant menn. Ser vi på alder, er den største delen lesarar i alderen 9-15 og 67-79 år, med høvesvis 29 og 36 prosent, mens gruppa 67-79 år brukte mest tid på boklesing ein gjennomsnittsdag, med 23 minutt, sjå tabell 9.12. I 2021 valde 60 prosent av boklesarane å lese ein roman/novelle ein gjennomsnittsdag, sjå tabell 9.14.

I løpet av dei siste sju dagane las ein av tre papirbøker, medan nær sju av ti las papirbøker dei siste 12 månadene, viser tal frå Norsk kulturbarometer 2021. Ein større del kvinner enn menn las papirbok i løpet av ei uke, med 40 mot 26 prosent. Tilsvarende finn vi ved papirboklesing dei siste 12 månadene, sjå tabell 9.15. Ein lågare del av befolkninga las e-bøker; 6 prosent las e-bok i løpet av dei siste sju dagane, medan 18 prosent las denne bokforma i løpet av dei siste 12 månadene.

Blant papirboklesarane, siste sju dagar, valde nær tre av fire ein bok på bokmål sist dei las, mens nær to av ti las ein engelskspråkleg bok. Tabell 9.16 viser at dei yngre i større grad las papirbok på engelsk, til skilnad frå dei eldre aldersgruppene. Derimot las ein større del av befolkninga engelske e-bøker. 46 prosent av e-boklesarar val ein engelskspråkleg bok sist dei las, medan 41 prosent las på bokmål.

Blant personar med innvandrarbakgrunn var det færre som las e-bøker dei siste sju dagane og siste 12 månadene, samanlikna med lesing av papirbøker. Derimot er delen større blant personar med innvandrarbakgrunn enn blant heile befolkninga. 10 prosent las ein e-bok dei siste sju dagane, medan 29 prosent las e-bok dei siste 12 månadene, sjå tabell 9.17. Personar med innvandrarbakgrunn valde òg i større grad bøker på engelsk eller eit anna språk, sjå tabell 9.18.

9.5. Om statistikken

Nasjonalbiblioteket: Statistikken frå Nasjonalbiblioteket viser talet på bøker som er gjeve ut i Noreg i eit år og registrert i nasjonalbibliografien. Rolla til Nasjonalbiblioteket inneber mellom anna administrering av pliktavleveringslova som seier at alle dokument som vert publisert i Noreg skal pliktavleverast (Pliktavleveringslova, 1989). Bokstatistikken frå Nasjonalbiblioteket er utarbeidd for å kunne gje eit bilete av kva som er kome inn til Nasjonalbiblioteket av norske pliktavleverte bøker. I

statistikken legg ein til grunn at alt som er gjeve ut året før er avlevert og registrert innan mai året etter. Produksjonen av statistikken skjer difor normalt i juni året etter teljeåret. Desse tala vert rekna som endelege sjølv om det kan hende at det kjem inn nokre få registreringar frå utgjevingar frå tidlegare år lenge etter året utgjevinga var.

Ein del bøker er ikkje klassifiserte fordi dei inneheld fleire ulike emne og/eller fleire språk. Difor vil totaltalet i tabellane variere noko alt etter kva tabellen er klassifisert etter, til dømes om klassifiseringa er etter emne eller språk. Frå og med 2010 skil ikkje statistikken mellom bøker og det som i tidlegare statistikk vart kalla småtrykk. Bøker som hadde under 49 sider vart før kalla småtrykk. Skulebøker for grunnskule og vidaregåande opplæring er frå og med 2010 inkluderte i statistikken.

Frå Bibsys til Alma – skifte av biblioteksystem: Noko av statistikken er teke ut frå biblioteksystemet Alma. 2016 var det første heile året med nytt biblioteksystem etter at mange bibliotek i 2015 skifta system frå Bibsys til Alma. Problem i overgangsfasen førte til at statistikken for dei to siste månadene i 2015 er estimerte utifrå deira egne historiske data. Ifølgje opplysningar frå Nasjonalbiblioteket er det sannsynleg at ikkje alle utgjevingane for 2015 er komne med. Tala for 2015 kan difor vere noko låge.

Den norske Forleggerforening: Statistikken frå Den norske Forleggerforening inneheld tal på bøker som er seld i Noreg i statistikkåret og kor stor omsetnaden av bøker har vore. Talet på selde bøker er henta frå den årlege bransje-statistikken. Foreininga byggjer tala for bokomsetnad på opplysningar henta inn frå medlemsforlag, bokklubbar og andre aktørar i bokmarknaden. Gruppa «Andre forlag» gjeld forlag som ikkje er medlem av Den norske Forleggerforening. Forleggarforeninga estimerer «Andre forlag» utifrå eit grunnlag av vederlagsøknadar som dei mottek årleg. Omsetnaden til forlag som ikkje er medlemmer av foreininga, byggjer dermed dels på innrapporterte tal og dels på estimat. Forlaget Vigmostad og Bjørke har sidan 2017 ikkje rapportert inn tal til denne statistikken, men gitt at tala for andre forlag vert estimert vil totalen likevel vere samanliknbar.

Norsk mediebarometer: Tal som omhandlar boklesing og boklesarar er henta frå Norsk mediebarometer 2021. Norsk mediebarometer er ein publikasjon som er basert på Statistisk sentral-byrå sine årlege spørjeundersøkingar om mediebruk. I desse undersøkingane svarar eit representativt utval av befolkninga i alderen 9-79 år på spørsmål om bruk av ulike medium og tilgang til medium i hushaldet.

Norsk kulturbarometer: Tal som omhandlar boklesing og boklesarar er henta frå Norsk kulturbarometer 2021. Norsk kulturbarometer er ein publikasjon basert på Statistisk sentralbyrås spørjeundersøkingar som gjennomførast kvart andre år. I desse undersøkingane svarar eit representativt utval av befolkninga i alderen 9 år og eldre på spørsmål om bruk av og tilgang til ulike kulturtilbod.

Kulturbruk blant personer med innvandrerbakgrunn: Tala som omhandlar boklesing blant personar med innvandrarbakgrunn er henta frå rapporten *Kulturbruk blant personer med innvandrerbakgrunn 2021*. Undersøkinga vart gjennomført med eit utval bestående av innvandrarar og norskfødde med innvandrarforeldre, som eit tillegg til hovudundersøkinga som vart gjennomført for Norsk kulturbarometer 2021.

Andre kjennemerke som er nytta i tabellane frå Norsk mediebarometer, Norsk kulturbarometer og Kulturbruk blant personer med innvandrerbakgrunn fins i dei representative publikasjonane.

Referansar

Den norske Forleggerforening. (2021). *Bokmarkedet 2021*. Henta frå

https://forleggerforeningen.no/wp-content/uploads/2022/06/Bransjestatistikk_2022_Web.pdf

Pliktavleveringslova - avlvt. (1989). *Lov om avleveringsplikt for allment tilgjengelege dokument (pliktavleveringslova)* (LOV 1989-06-09-32). Lovdata. Henta frå

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1989-06-09-32>

Statistisk sentralbyrå. (2021, 26.april). Norsk mediebarometer 2021. Henta frå

<https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/tids-og-mediebruk/artikler/norsk-mediebarometer-2021>

Statistisk sentralbyrå. (2021, 24.mai). Norsk kulturbarometer 2021. Henta frå

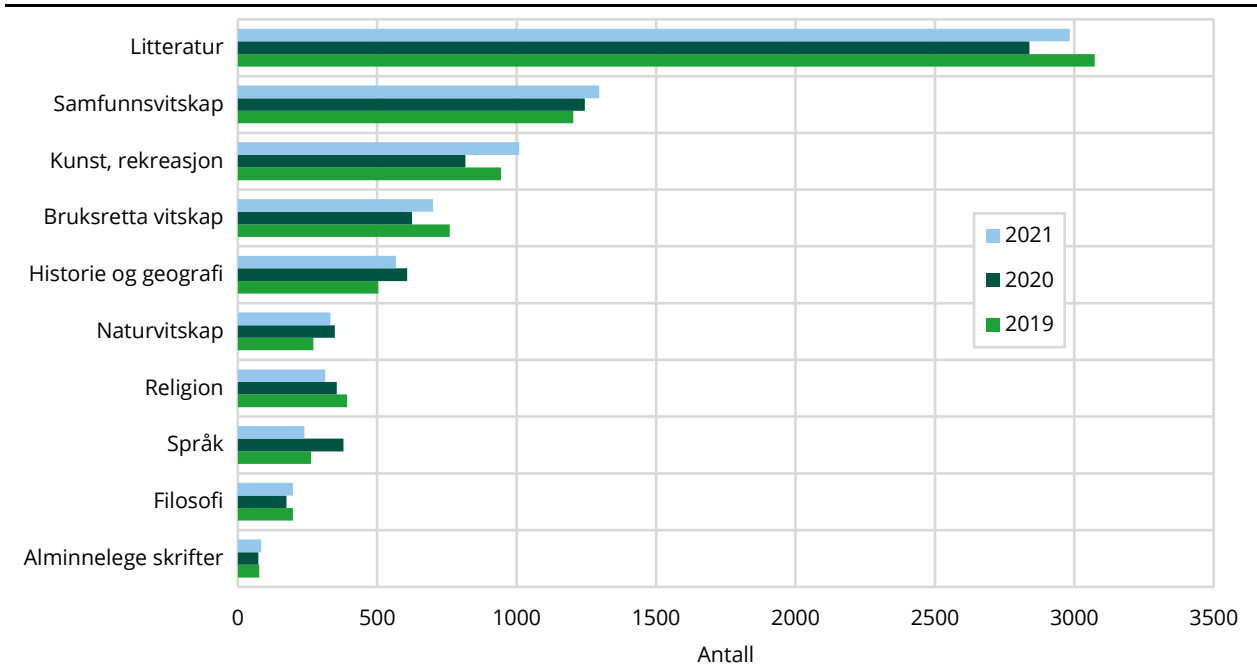
<https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/kultur/artikler/norsk-kulturbarometer-2021>

Bekkenen, F. V. & Strøm, F. (2021). *Kulturbruk blant personer med innvandrerbakgrunn 2021*. (Rapporter 2022/27). Statistisk sentralbyrå. Henta frå <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/kultur/artikler/kulturbruk-blant-personer-med-innvandrerbakgrunn>

Meir informasjon

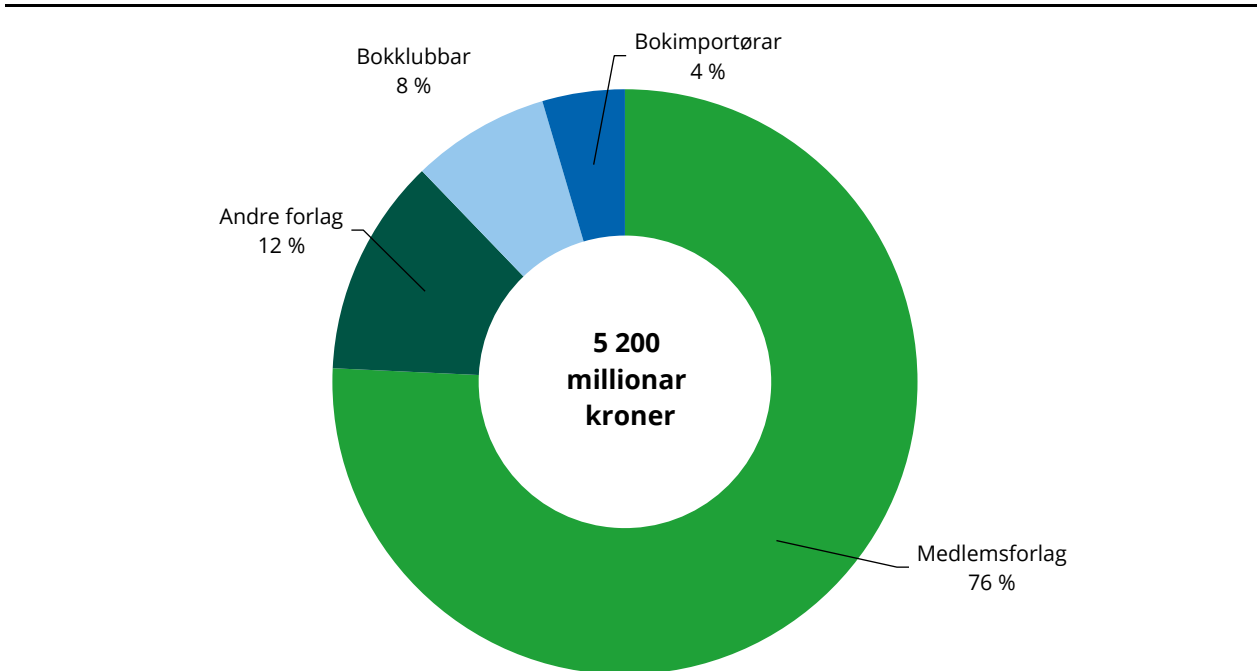
Nasjonalbiblioteket: <https://bibliotekutvikling.no/>

Figur 9.1. Utgjevne bøker, etter emne. Talet på titlar

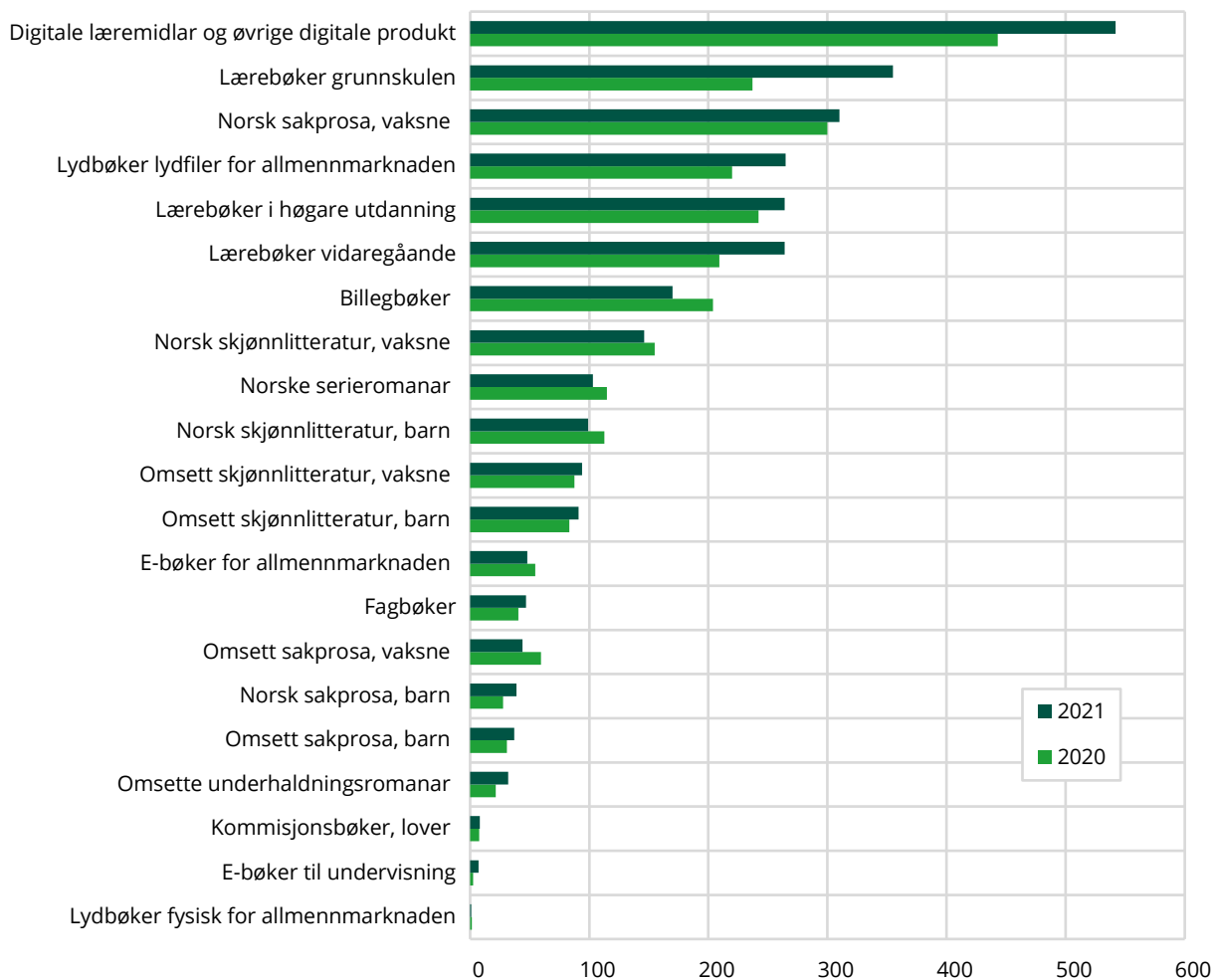
Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Figur 9.2. Bokomsetnad, forlag og importørar. 2021

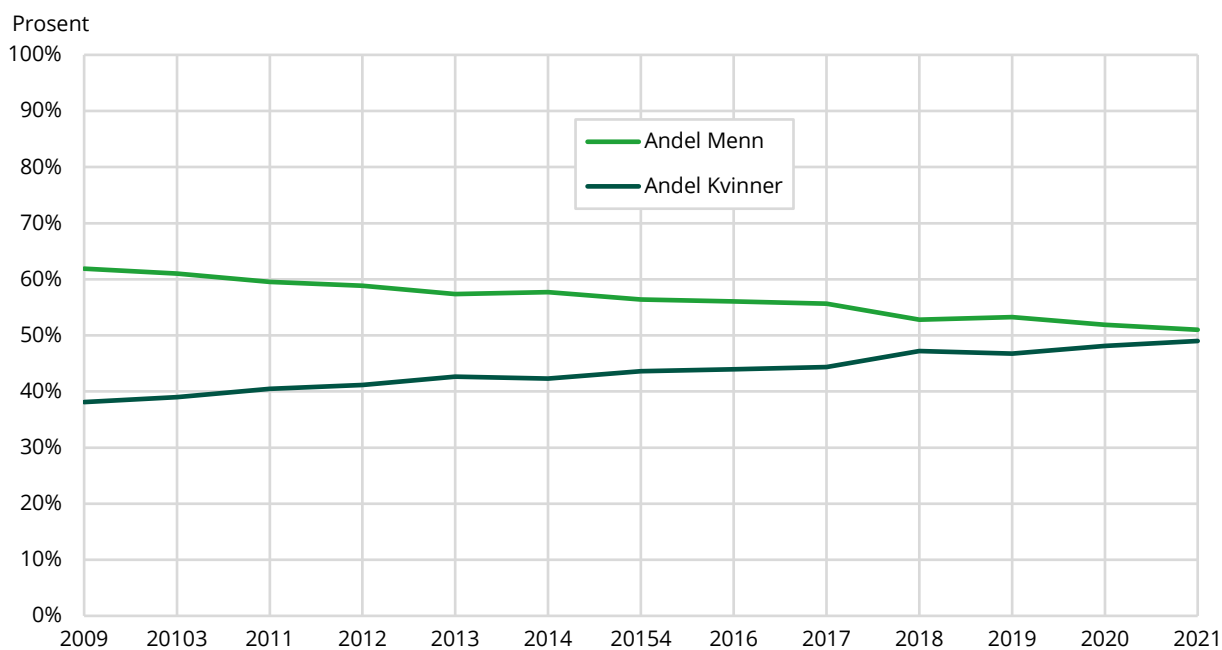
Kjelde: Den norske Forleggerforening.

Figur 9.3. Nettoomsætning, fordelt på bokgruppe. Millioner kroner. 2020-2021

Kjelde: Den norske Forleggerforening.

Figur 9.4. Kjønnfordeling opphavspersonar. Prosent. 2009-2021

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.1. Norske bøker og originalt utanlandske bøker i omsetjingar utgjevne i Noreg. Talet på titlar

	I alt	Av dette førsteutgåver	Utgjevne på originalspråket	Omsette ¹
2000	6 477	5 524	4 443	2 034
2001	6 377	5 462	4 340	2 037
2002	6 864	5 745	4 670	2 194
2003	7 446	6 306	5 160	2 286
2004	7 164	5 984	4 747	2 417
2005	8 431	7 032	5 696	2 735
2006	8 477	7 123	5 696	2 781
2007	8 442	7 038	5 814	2 628
2008	8 835	7 483	6 288	2 547
2009	7 919	6 606	5 361	2 558
2010 ²	11 690	..	9 128	2 562
2011	11 929	..	9 031	2 898
2012	11 281	..	8 469	2 812
2013	11 399	..	8 792	2 607
2014	11 535	..	8 903	2 632
2015 ³	8 423	..	6 203	2 220
2016	8 629	..	6 138	2 491
2017	8 755	..	6 207	2 548
2018	8 318	..	5 931	2 387
2019	8 979	..	6 715	2 264
2020	8 992	..	6 875	2 117
2021	9 295	..	7 106	1 972

¹ Gjeld ikkje omsetjingar mellom norske språk (bokmål, nynorsk og samisk). ² I perioden 2010-2015 er datagrunnlaget produsert frå BIBSYS-databasen.

³ I 2015 er tala for dei to siste månadane berekna.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.2. Utgjevne bøker¹ klassifisert etter emne. Talet på titlar. 2021

	Klassifiserte bøker totalt ²	Originalt norske utgjevingar	Originalt utanlandske bøker i omsetjingar utgjevne i Noreg
I alt	7 725	5 562	2 163
Alminnelege skrifter	84	77	7
Filosofi	198	134	64
Religion	314	233	81
Samfunnsvitskap	1 296	1 178	118
Språk	239	187	52
Naturvitskap	332	187	52
Bruksretta vitskap	700	583	117
Kunst, rekreasjon	1 011	734	277
Skjønnlitteratur	2 828	1 578	1 225
Litteraturvitskap	136	101	35
Historie og geografi	567	517	50

¹ Ikkje klassifiserte publikasjonar er ikkje med i tabellen. Dette gjeld publikasjonar av intern karakter eller med avgrensa omfang. ² Ei bok kan innehalde fleire emne og vere på fleire språk og har difor ikkje vorte klassifisert. Dette inneber at talet på utgjevne bøker klassifisert etter språk og emne (Tabell 9.4) kan vere noko høgare i høve til det samla talet på utgjevne bøker endast klassifisert etter emne (Tabell 9.2).

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.3. Andre typar utgjevingar. Talet på titlar

	2007	2008	2009	2010 ¹	2011 ²	2012	2013	2014	2015 ³	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I alt	420	484	405	503	505	412	810	1 008	671	245	277	211	241	250	125
Lydbøker	370	439	389	438	443	335	298	324	256	241	275	204	194	181	79
CD-ROM	20	16	5	63	56	70	59	63	55	0	0	1	0	0	0
Kombidokument ⁴	30	29	11	2	6	7	11	5	1	1	1	1	1	3	2
Nettdokument og e-bøker	.	.	.	.	48	195	442	616	359	3	1	5	46	66	44

¹ I perioden 2010-2015 er datagrunnlaget produsert frå BIBSYS-databasen. ² Frå 2011 er nettdokument og e-bøker for første gong rapportert inn, difor manglar tal frå tidlegare år. ³ I 2015 er tala for dei to siste månadane berekna. ⁴ Dokument som er på ein kombinasjon av ulike format.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.4. Utgjevne bøker klassifisert etter utgjevarspråk¹ og emne²

	I alt	Bokmål	Nynorsk	Samisk	Engelsk	Andre språk
2000	6 477	5 323	452	19	592	91
2001	6 377	5 212	459	18	624	64
2002	6 864	5 471	480	20	830	63
2003	7 446	5 992	591	19	775	69
2004	7 164	5 869	383	19	813	80
2005	8 431	6 844	492	39	968	88
2006	8 477	6 844	498	44	1 010	81
2007	8 442	6 637	517	44	1 135	109
2008	8 835	6 864	511	33	1 320	107
2009	7 919	6 280	429	35	1 115	60
2010 ³	8 906	6 637	598	59	1 389	223
2011	9 520	7 085	636	72	1 514	213
2012	9 399	6 851	639	45	1 674	190
2013	9 448	6 817	672	70	1 705	184
2014	9 679	7 180	654	71	1 608	166
2015 ⁴	7 298	5 556	477	15	1 121	129
2016	8 068	5 865	649	63	1 323	168
2017	8 422	6 499	620	116	1 026	161
2018	8 115	6 494	490	44	898	189
2019	7 534	6 088	542	43	675	186
2020	7 723	6 306	652	70	481	214
2021	9 295	6 700	671	70	1 583	271
2021						
Alminnelege skrifter	84	67	6	0	10	1
Filosofi	198	169	5	1	19	4
Religion	314	284	17	0	7	6
Samfunnsvitenskap	1 296	1 046	106	4	119	21
Språk	239	97	47	3	40	52
Naturvitenskap	332	195	74	16	44	3
Bruksretta vitenskap	700	553	35	7	97	8
Kunst, rekreasjon	1 009	774	63	11	96	65
Litteratur	2 984	2 670	208	28	35	43
Historie og geografi	567	451	91	0	14	11

¹ Ei bok kan innehalde fleire emne og vere på fleire språk og har difor ikkje vorte klassifisert. Dette inneber at talet på utgjevne bøker klassifisert etter språk og emne kan vere noko høgare i høve til det samla talet på utgjevne bøker endast klassifisert etter emne. ² Bøker frå 2000 til 2009 er summen av bøker og småtrykk slik dei var talde opp i Kulturstatistikk 2009, revidert tidsserie i denne utgåva. ³ I perioden 2010-2015 er datagrunnlaget produsert frå BIBSYS-databasen. ⁴ I 2015 er tala for dei to siste månadene berekna.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.5. Norske og utanlandske skjønnlitterære bøker, etter sjanger/type. Talet på titlar

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I alt	3 143	3 442	3 317	3 436	3 625	3 012	2 988	3 198	3 312	3 367	3 063	3 214
Dikt	176	184	167	195	217	163	167	180	194	216	231	284
Drama	87	125	106	93	140	50	68	16	61	89	46	11
Romanar	1 863	2 061	1 979	2 092	2 054	1 807	1 770	1 920	1 904	1 801	2 065	2 081
Born og ungdom	881	963	912	932	1 048	877	924	920	916	895	720	843
Anna	136	109	153	124	166	115	59	162	237	366	721	838
Norske	1 472	1 641	1 587	1 651	1 896	1 458	1 434	1 458	1 622	1 812	1 563	1 676
Utanlandske	1 671	1 801	1 730	1 785	1 729	1 554	1 554	1 740	1 690	1 555	1 500	1 428

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.6. Omsette bøker, etter originalspråk. Talet på titlar

	I alt	Svensk	Dansk	Engelsk	Tysk	Fransk	Andre språk og uoppgeivne
2000	2 034	168	99	1 471	83	58	155
2001	2 037	202	79	1 462	61	83	150
2002	2 194	264	124	1 439	83	92	192
2003	2 286	323	107	1 517	90	78	171
2004	2 417	302	120	1 586	86	83	240
2005	2 735	347	155	1 753	120	101	259
2006	2 781	350	131	1 768	103	113	316
2007	2 628	366	121	1 648	125	112	256
2008	2 547	358	98	1 627	100	99	265
2009	2 558	291	99	1 775	97	80	216
2010 ^{1,2}	2 562	315	131	1 635	99	95	287
2011 ^{1,2}	2 898	423	185	1 732	113	134	311
2012	2 812	337	180	1 738	108	116	333
2013	2 607	296	160	1 645	107	102	297
2014	2 632	314	134	1 701	87	93	303
2015 ³	2 220	326	121	1 361	120	94	198
2016	2 491	307	90	1 318	64	90	622
2017	2 548	311	93	1 630	81	112	321
2018	2 398	282	101	1 532	89	113	281
2019	2 264	258	141	1 391	91	94	289
2020	2 117	236	77	1 336	51	115	302
2021	1 972	217	85	1 343	65	91	171

¹ Ein mindre del av utgjevingane er ikkje klassifiserte. Dette gjeld publikasjonar av intern karakter eller med avgrensa omfang. ² I perioden 2010-2015 er datagrunnlaget produsert frå BIBSYS-databasen. ³ I 2015 er tala for dei to siste månadene berekna.
Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.7. Barne- og ungdomslitteratur, etter sjanger og utgjevarspråk. Talet på titlar

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Bøker ¹ i alt	1 835	1 667	1 811	1 731	1 473	1 385	1 510	1 289	1 366	1 328	1 382
Skjønnlitteratur	963	912	932	1 048	877	924	998	922	895	720	843
Fakta	872	755	879	683	596	461	512	367	471	608	539
Bokmål	1 545	1 420	1 455	1 482	1 234	1 177	1 292	1 106	1 135	1 012	1 105
Nynorsk	220	183	335	220	218	155	131	109	192	195	151
Samisk	56	38	32	48	11	41	55	26	40	38	54
Engelsk	70	98	80	68	58	34	24	14	14	107	39
Andre språk	38	28	20	12	30	32	38	26	10	16	33

¹ Ei bok kan ha fleire språk, difor er ikkje bøker i alt summen av bøker på ulike språk, berre summen av bøker av ulike sjangrar.
Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.8. Den norske Forleggerforening. Bokomsetnad til utsalsprisar. Millionar kroner

	I alt	Medlemsforlag	Andre forlag	Bokklubbar	Bokimportørar
1990	3 062	1 970	439	469	184
1997	4 624	2 708	646	948	322
1998	4 906	2 862	655	1 039	350
1999	4 916	2 846	628	1 091	351
2000	4 682	2 639	567	1 115	361
2001 ¹	4 645	2 529	491	1 250	375
2002 ²	4 984	2 787	550	1 274	373
2003 ³	5 443	3 139	600	1 323	381
2004	5 152	3 240	407	1 149	356
2005	5 302	3 371	490	1 087	354
2006	5 653	3 821	501	987	344
2007	6 025	4 295	548	872	310
2008	5 823	4 248	551	696	328
2009 ⁴	5 692	4 222	554	631	285
2010	5 607	4 179	615	577	236
2011	5 530	4 233	539	563	195
2012	5 345	4 047	546	543	209
2013	5 555	4 144	615	587	209
2014	5 560	4 292	546	518	204
2015	5 604	4 150	711	464	279
2016	5 625	4 272	658	431	264
2017 ⁵	5 500	4 233	617	411	239
2018	5 156	3 906	622	394	235
2019	4 950	3 782	633	367	168
2020	5 406	4 105	800	328	174
2021	5 932	4 519	928	269	216

¹ Omsetnaden for 2001 er korrigert med den same multiplikatoren som er brukt i 2002. ² Talet for medlemsforlaga er korrigert for bruttoomsetnaden til bokklubbar. ³ Frå og med 2003 er omsetnaden av lydbøker inkludert i tala for omsetnaden. ⁴ Talet for bokimportørar er justert for dobbelregistrering på 158 millionar kroner i 2009. ⁵ Frå og med 2017 rapporterer ikkje Vigmostad og Bjørke inn tal til denne statistikken, slik som var tilfellet i 2015 og 2016. Dette vil ha fylgjer for samanlikning av tala i tabellen.

Kjelde: Den norske Forleggerforening.

Tabell 9.9. Den norske Forleggerforening. Netto omsetnad og talet på selde eksemplar, etter bokgruppe

Bokgruppe	Talet på selde eksemplar (1 000)				Netto omsetnad (1 000 kr)				Berekna pris per eksemplar			
	2019	2020	2021	Endring i prosent	2019	2020	2021	Endring i prosent	2019	2020	2021	Endring i prosent
I alt	21 552	20 965	21 617	3	2 453 757	2 661 687	2 970 754	12	98	106	112	6
Lærebøker grunnskulen	1 472	1 290	1 566	21	239 603	236 961	354 804	50	163	184	227	23
Lærebøker vidaregåande	311	462	543	18	119 207	209 237	264 106	26	384	453	486	7
Lærebøker i høgare utdanning	645	728	784	8	207 784	242 155	263 500	9	322	333	336	1
Fagbøker	187	152	171	13	45 260	40 423	46 872	16	242	266	274	3
Digitale læremidlar og øvrige digitale produkt ¹	.	.	.	.	335 032	443 310	541 586	22	.	.	.	.
Lydbøker til undervisning	2,1	1,0	0,8	-15	657	267	253	-5	312	274	303	11
E-bøker til undervisning	5,4	11,5	17,5	52	878	2 572	7 067	175	163	224	405	81
Norsk sakprosa, vaksne	2 086	2 003	1 980	-1	280 475	299 883	310 336	3,5	134	150	157	5
Omsett sakprosa, vaksne	635	475	360	-24	67 042	59 443	43 845	-26	106	125	122	-2
Norsk sakprosa, born	234	243	387	59	26 059	27 687	39 431	42	111	114	102	-11
Omsett sakprosa, born	536	499	540	8	27 065	30 953	37 118	20	50	62	69	11
Norsk skjønnlitteratur, vaksne	1 179	1 003	980	-2	181 419	154 851	145 944	-6	154	154	149	-3
Omsett skjønnlitteratur, vaksne	675	654	672	3	85 717	87 460	93 640	7	127	134	139	4
Norsk skjønnlitteratur, born	1 395	1 210	1 062	-12	118 430	112 697	98 712	-12	85	93	93	0
Omsett skjønnlitteratur, born	1 161	1 029	1 064	3	83 293	83 368	90 502	9	72	81	85	5
Billegbøker	3 513	2 866	2 395	-16	233 796	203 879	169 559	-17	67	71	71	0
Verk	1,8	2,6	3,8	47	548	570	1 237	117	313	220	325	48
Kart	.	55	39	-28	.	5 913	4 666	-21	.	108	119	10
Kommisjonsbøker, lover	54	10	29	187	10 783	7 577	7 596	0	199	763	266	-65
Lydbøker lydfiler for allmenmarknaden ³	5 029	6 132	6 955	13	169 073	220 013	265 070	20	34	36	38	6
Lydbøker fysisk for allmenmarknaden	40	10	4,4	-58	6 364	1 331	652	-51	158	127	148	17
E-bøker for allmenmarknaden	479	533	489	-8	49 548	54 584	48 014	-12	103	102	98	-4
Norske serieromanar	1 521	1 341	1 230	-8	129 596	114 959	103 012	-10	85	86	84	-2
Omsette underhaldningsromanar	376	255	336	32	33 535	21 544	31 857	48	89	84	95	13
Skjønnlitteratur på originalspråket	3,1	0,0	4,1	405200	1 338	0	811	368377	435	220	200	-9
Sakprosa på originalspråket	13,3	0,4	3,9	848	1 255	51	564	1010	94	124	146	18

¹ Innrapportering av digitale inntekter blant digitale læremidlar er endra frå periodiserte inntekter i 2019 til fakturerte inntekter i 2020. Produkta i denne kategorien er selt hovudsakeleg som lisensar og liknande, og kan dermed ikkje godt representerast som selde eksemplar. ² Utmeldinga frå Forleggerforeningen av forlaga Strawberry Publishing, Capitana, Armada og Pioner Forlag i 2020, påverkar statistikken på allmenmarknaden.

³ Tala inkluderer tal på lyttingar i strøymetenester samt stykksal av enkeltfiler.

Kjelde: Den norske Forleggerforening.

Tabell 9.10. Titlar med norske opphavspersonar¹ av originale norske utgjevingar² fordelte på menn og kvinner

	2009	2010 ³	2011	2012	2013	2014	2015 ⁴	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Talet på titlar i alt	4 116	..	..	..	8 650	8 676	6 193	5 768	5 901	5 913	6 165	6 198	7 063
Opphavspersonar i alt	5 306	7 177	8 049	8 009	11 023	11 186	7 492	8 375	9 097	8 720	10 229	10 943	15 600
Menn	3 284	4 378	4 790	4 711	6 321	6 453	4 223	4 693	5 063	4 606	5 445	5 680	7 977
Kvinner	2 022	2 799	3 259	3 298	4 702	4 733	3 269	3 682	4 034	4 114	4 784	5 263	7 623
Av dette													
Barnebøker, titlar totalt ⁵	456	..	..	..	870	696	570	651	684	575	741	832	735
Opphavspersonar i alt	738	1 038	1 086	953	1 538	1 224	976	1 266	1 349	1 135	1 551	2 121	1 982
Menn	391	495	496	442	688	583	497	520	592	492	599	824	821
Kvinner	347	543	590	511	850	641	479	746	757	643	952	1 297	1 161

¹ Opphavspersonar er her forfattarar, medforfattarar, redaktørar, illustratørar (når meir enn halvparten av boka er illustrert), gjendiktarar (av poesi) og andre medarbeidarar som har hatt eit større ansvar for verket. Verk der både menn og kvinner er opphavspersonar, tel kvar person med i statistikken.

² Utan omsyn til språk. ³ I perioden 2010-2015 er datagrunnlaget produsert frå BIBSYS-databasen. ⁴ I 2015 er tala for dei to siste månadene berekna.

⁵ Talet på titlar var ikkje med i systemet før 2013.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.11. Norske opphavspersonar¹ av emneindelte originale norske utgjevingar² fordelte på menn og kvinner

	Totalt	Menn	Kvinner
2009	5 306	3 284	2 022
2010 ³	7 177	4 378	2 799
2011	8 049	4 790	3 259
2012	8 009	4 711	3 298
2013	8 396	4 888	3 508
2014	8 555	4 922	3 633
2015 ⁴	6 053	3 433	2 620
2016	7 162	4 019	3 143
2017	8 040	4 489	3 551
2018	7 857	4 161	3 696
2019	8 737	4 677	4 060
2020	9 547	4 984	4 563
2021	13 015	6 708	6 307
2021			
Alminnelege skrifter	164	115	49
Filosofi	272	138	134
Religion	522	322	200
Samfunnsvitenskap	2 462	1 272	1 191
Språk	617	171	446
Naturvitenskap	722	399	323
Bruksretta vitenskap	1 348	725	623
Kunst, rekreasjon	1 818	1 024	794
Litteratur	4 011	1 783	2 228
Historie og geografi	1 078	759	319

¹ Opphavspersonar er her forfattarar, medforfattarar, redaktørar, illustratørar (når meir enn halvparten av boka er illustrert), gjendiktarar og andre medarbeidarar som medverkar med eit større ansvar for verket. For verk der både menn og kvinner er opphavspersonar, tel kvar person med i statistikken. ² Utan omsyn til språk. ³ Frå 2010 til og med oktober 2015 er datagrunnlaget produsert frå BIBSYS-databasen. ⁴ I 2015 er tala for dei to siste månadene berekna.

Kjelde: Nasjonalbiblioteket.

Tabell 9.12. Prosentdel papirboklesarar og antall minutt brukt til lesing av bøker ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt, yrkesstatus og landsdel

	Prosent									Minutt brukt til lesing av bøker							
	2010	2012	2014	2016	2018	2019	2020	2021	2010	2012	2014	2016	2018	2019	2020	2021	
Alle personar	24	25	25	25	24	25	23	21	14	16	15	16	14	13	13	12	
Kjønn																	
Menn	19	19	18	16	16	19	18	17	10	11	12	9	9	9	10	9	
Kvinner	30	32	31	34	32	31	28	26	18	21	19	24	20	17	16	16	
Alder																	
9-15 år	31	37	40	33	34	33	33	29	11	17	16	14	13	9	11	11	
16-24 år	20	17	18	16	14	20	14	13	14	15	18	12	11	12	6	8	
25-44 år	25	23	20	19	18	21	17	16	15	15	13	12	10	12	10	10	
45-66 år	22	26	24	26	26	25	24	22	12	15	14	18	17	14	16	13	
67-79 år	26	30	33	39	36	33	35	36	17	24	22	30	22	19	23	23	
Utdanning																	
Grunnskule	21	17	20	20	15	17	18	15	14	14	12	17	11	8	11	8	
Vidaregåande opplæring	18	20	18	21	19	20	18	15	11	14	13	15	12	12	12	9	
Universitet/høgskule, kort	29	29	27	29	32	30	26	26	16	19	17	19	19	17	16	17	
Universitet/høgskule, lang	34	37	34	30	27	33	33	29	21	22	22	20	18	21	18	17	
Yrkesstatus¹ 16-79 år																	
Yrkesgruppe 1-2	33	28	29	27	27	30	22	23	17	15	19	18	16	16	13	11	
Yrkesgruppe 3	26	28	26	18	19	20	16	23	13	20	16	9	9	9	10	13	
Yrkesgruppe 4-5	22	23	23	23	19	21	20	17	14	18	18	16	11	13	15	11	
Yrkesgruppe 6-9	10	11	9	12	7	13	15	11	5	5	5	7	4	6	9	7	
Elevar og studentar	24	19	22	19	17	24	19	10	20	16	17	15	15	16	7	6	
Pensjonistar	24	29	30	38	34	30	35	35	17	22	20	31	24	19	26	23	
Andre statuser	.	.	.	.	.	.	27	22	.	.	.	.	.	.	12	12	
Landsdel²																	
Oslo og Viken	31	30	28	28	24	31	24	23	18	20	20	17	14	19	14	13	
Innlandet	23	25	23	24	24	24	18	14	13	15	14	18	15	11	7	9	
Agder og Sør-Austlandet	20	23	19	21	24	21	24	20	10	14	11	13	14	11	15	14	
Vestlandet	26	25	28	25	21	23	23	21	16	15	16	17	12	11	13	13	
Trøndelag	22	22	25	22	27	25	24	22	15	15	17	10	16	12	15	10	
Nord-Noreg	17	23	23	26	25	21	22	18	8	20	14	20	16	10	10	11	

¹ For definisjon på dei ulike yrkesgruppene, sjå Norsk mediebarometer 2021, s.10. ² I samband med fylkesendringane i 2018 og 2019 blei òg den 5-delte landsinndelinga endra. Tala for «Oslo og Viken» inneheld før 2020 tala for «Oslo og Akershus», «Innlandet» for «Austlandet elles» og «Agder og Sør-Austlandet» inneheld tal for «Agder og Rogaland» før 2020. Tala før og etter 2020 er difor ikkje fullt ut samanliknbare.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 9.13. Gjennomsnittleg antall minutt brukt til lesing av bøker ein gjennomsnittsdag, for alle og for dei som les, fordelt på alder og kjønn

	Gjennomsnitt mellom alle								Gjennomsnitt mellom dei som les bøker							
	2010	2012	2014	2016	2018	2019	2020	2021	2010	2012	2014	2016	2018	2019	2020	2021
Menn																
9-15 år	9	15	15	12	11	7	8	6	35	45	45	38	32	28	28	..
16-24 år	13	10	17	8	9	11	7	6	72	..	124	70	96	..	..	..
25-44 år	12	12	9	6	5	8	10	8	61	71	58	57	52	47	66	63
45-66 år	7	9	8	8	9	7	10	7	43	45	54	49	60	41	65	48
67-79 år	13	15	19	20	16	18	16	17	61	92	76	84	60	65	62	57
Kvinner																
9-15 år	13	20	18	15	15	11	14	16	37	49	40	45	42	25	38	44
16-24 år	16	21	18	17	14	14	6	10	69	83	83	77	72	51	..	..
25-44 år	19	19	16	18	15	17	10	12	61	65	66	66	58	64	51	61
45-66 år	18	19	21	28	25	20	23	18	61	64	63	78	68	63	69	66
67-79 år	20	31	26	38	27	21	31	28	68	78	66	77	64	54	72	69

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 9.14. Boklesarar som har lese ulike typar bøker ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt og landsdel. Prosent

	Roman/ novelle	Biografi/ memoarar	Samfunn/ politikk/ kunst/ historie	Natur/ teknikk/ friluft	Religiøs litteratur	Skodespel/ dikt	Barne-/ ungdoms- litteratur	Anna
2000	59	7	8	4	3	2	..	17
2001	64	7	8	2	4	1	8	5
2002	64	3	6	3	5	1	10	8
2003	63	7	6	4	3	1	8	9
2004	54	8	7	3	4	0	11	13
2005	67	3	6	3	4	0	8	8
2006	69	6	7	3	2	0	8	4
2007	67	6	5	3	3	0	8	8
2008	64	5	6	2	1	0	10	11
2009	64	6	7	4	3	0	9	7
2010	71	4	6	2	1	1	9	7
2011	72	4	6	1	2	0	7	8
2012	62	5	7	3	1	1	11	9
2013	62	5	6	4	3	0	10	9
2014	63	4	4	3	1	1	15	9
2015	62	4	6	3	1	1	14	10
2016	61	4	7	2	2	1	11	11
2017	59	3	9	4	2	1	12	9
2018	63	3	7	4	2	1	12	8
2019	57	5	8	5	2	1	13	9
2020	57	5	8	6	2	1	13	7
2021	60	6	11	4	2	0	9	9
2021								
Menn	48	8	16	7	3	0	8	11
Kvinner	69	4	7	2	2	0	9	7
Alder								
9-15 år	25	3	12	4	0	0	51	4
16-24 år	71	9	9	0	0	0	0	11
25-44 år	56	4	11	8	2	0	6	12
45-66 år	72	2	11	3	5	0	0	6
67-79 år	67	12	9	1	2	0	0	9
Utdanning								
Grunnskule	73	6	9	7	2	0	0	4
Vidaregåande opplæring	67	8	7	4	1	0	3	10
Universitet/høgskule, kort	62	6	10	4	4	0	2	13
Universitet/høgskule, lang	66	5	15	3	3	0	2	6
Landsdel								
Oslo og Viken	65	5	11	4	1	0	10	4
Innlandet	47	0	0	11	11	0	5	27
Agder og Sør-Austlandet	57	0	12	0	8	0	7	16
Vestlandet	66	8	10	1	1	0	4	10
Trøndelag	41	15	11	5	2	0	20	5
Nord-Noreg	58	0	12	14	0	0	9	7

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 9.15. Del av befolkninga som las papirbøker og e-bøker på fritida, siste sju dagar og siste 12 månader, etter kjønn og alder. 2021. Prosent

	Papirbøker		E-bøker	
	Siste sju dagar	Siste 12 månader	Siste sju dagar	Siste 12 månader
I alt	33	68	6	18
Menn	26	60	6	17
Kvinner	40	76	6	18
9-15 år	43	81	8	28
16-24 år	24	62	6	20
25-44 år	27	63	8	23
45-66 år	32	67	6	14
67-79 år	46	76	2	9
80 år eller eldre	44	75	0	5

Kjelde: Statistisk sentralbyrå, Norsk kulturbarometer 2021.

Tabell 9.16. Del av papirboklesarar og e-boklesarar siste sju dagar, etter type språk boka dei sist las var på, etter kjønn, alder og utdanning. 2021. Prosent

	Papirbok				E-bøker			
	Bokmål	Nynorsk	Engelsk	Anna	Bokmål	Nynorsk	Engelsk	Anna
I alt	74	5	17	4	41	3	46	9
Menn	69	4	22	5	37	4	50	9
Kvinner	77	5	14	4	45	3	42	10
9-15 år	81	4	11	4	60	3	36	0
16-24 år	53	0	44	3	22	0	78	0
25-44 år	60	3	29	8	25	4	56	15
45-66 år	79	5	11	4	56	2	32	9
67-79 år	86	7	5	2	..	..	..	..
80 år eller eldre	87	10	3	0	..	..	..	..
Grunnskule	72	2	19	7	..	..	..	..
Vidaregåande skule	79	3	14	3	52	5	37	6
Universitet/høgskule, kort	75	7	15	3	38	7	43	12
Universitet/høgskule, lang	66	8	24	2	32	0	54	14

Kjelde: Statistisk sentralbyrå, Norsk kulturbarometer 2021.

Tabell 9.17. Del personar med innvandrarbakgrunn som las papirbøker og e-bøker på fritida, siste sju dagar og siste 12 månader, etter kjønn og alder. 2021. Prosent

	Papirbøker		E-bøker	
	Siste sju dagar	Siste 12 månader	Siste sju dagar	Siste 12 månader
Heile befolkninga	33	68	6	18
Personar med innvandrarbakgrunn¹	34	69	10	29
Menn	27	66	9	28
Kvinner	41	72	12	30
9-15 år	51	89	14	39
16-24 år	27	65	8	26
25-44 år	31	67	11	30
45-66 år	32	65	9	26
67 år eller eldre	47	75	6	12

¹ Personar med innvandrarbakgrunn brukast som ein samla gruppering av både innvandrarar og norskfødde med to innvandrarforeldre. Ved samanlikning av heile befolkninga og personar med innvandrarbakgrunn må det tas i betraktning at median alder i dei to innvandringskategoriane er mindre enn blant heile befolkninga. Sjå Kulturbuk blant personar med innvandrerbakgrunn, side 9-11.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå, Norsk kulturbarometer 2021 (heile befolkninga). Statistisk sentralbyrå, Kulturbuk blant personar med innvandrerbakgrunn 2021.

Tabell 9.18. Del av papirboklesarar og e-boklesarar med innvandrarbakgrunn, siste sju dagar, etter type språk boka dei sist las var på, kjønn, alder og innvandringskategori. 2021. Prosent

	Papirbok				E-bøker			
	Bokmål	Nynorsk	Engelsk	Anna	Bokmål	Nynorsk	Engelsk	Anna
Heile befolkninga	74	5	17	4	41	3	46	9
Personar med innvandrarbakgrunn	52	2	26	20	32	1	44	23
Menn	49	2	31	18	32	1	49	17
Kvinner	55	3	22	20	32	1	39	28
9-15 år	71	1	19	9	..	..	..	..
16-24 år	41	5	50	4	..	..	..	..
25-44 år	47	1	29	22	24	2	46	28
45-66 år	50	3	19	29	27	0	45	28
67 år eller eldre	66	10	12	12	..	..	..	..
Innvandrarar ¹	50	2	25	23	30	1	43	26
Norskfødde med innvandrarforeldre ²	66	2	30	1	..	..	..	..

¹ Innvandrarar gjeld personar som er boset i Noreg, men som er født i utlandet av to utanlandsfødde foreldre og har fire utanlandsfødde besteforeldre.

² Norskfødde med innvandrarforeldre gjelder personar som er født i Norge, har to foreldre som er innvandrarar, og fire besteforeldre født i utlandet. Til saman utgjer desse to gruppene personar med innvandrarbakgrunn.

Kjelde: Statistisk sentralbyrå, Norsk kulturbarometer 2021 (heile befolkninga). Statistisk sentralbyrå, Kulturbruk blant personer med innvandrarbakgrunn 2021.

10. Aviser, vekepresse og fagpresse

- Til saman 231 aviser vart utgjevne i 2021
- Netto totalopplag var på 2,6 millionar eksemplar
- 148 dagsaviser fekk produksjonstilskot
- Vekepressa – nedgang i opplagstal
- 22 prosent las papiravis på ein gjennomsnittsdag i 2021

10.1. Aviser

Av dei 231 avisene som kom ut i 2021 var 213 trykte aviser, mens 18 var reine nettaviser. Dei tre siste åra har talet på trykte aviser gått ned, medan talet på reine nettaviser har auka.

Frå og med statistikkåret 2021 vart avisene delt inn i nye kategoriar. Reine nettaviser med godkjent opplag er no inkludert i tala. Den typen aviser det er flest av, er lokalaviser med 2 000-4 999 i opplag, med 68 i talet, dernest lokalaviser med 5 000-9 999 i opplag, med 53 aviser, sjå tabell 10.1. I andre halvår av 2021 var avisene sitt netto totalopplag på 2 591 000 eksemplar, ein auke på 50 000 samanlikna med 2020. Den største auken finn vi hos dei riksdekkande nyheitsavisene VG, Dagbladet⁵ og Nettavisen, som har eit samla opplag på 441 000. Òg kategorien leiande storbyaviser, som omfattar Aftenposten, Bergens Tidende, Adresseavisen og Stavanger Aftenblad, har auka opplaget frå 2020, sjå tabell 10.1 og figur 10.1.

I tillegg til dei tradisjonelle papiravisene og deira nettsider, har det dei siste åra blitt fleire reine nettaviser som tek betaling. I 2021 var det 18 slike nettaviser med til saman 62 000 i opplag. Det er seks aviser fleire enn i 2020. Dei fleste av dei betalte nettavisene var lokale nettaviser, sjå tabell 10.2.

I 2021 var produksjonstilskotet på 366 millionar kroner som fordelte seg på 148 aviser. Det var fire færre aviser som fekk produksjonstilskot samanlikna med 2020, sjå tabell 10.3.

10.2. Veke- og fagpresse

Tabell 10.4 viser ei oversikt over opplagstal for vekepressa. I 2021 var det totalt 35 blad og magasin med i statistikken, og samla gjennomsnittleg opplag per utgjeving låg på 1 050 500 eksemplar i 2021.

Kategorien vaksen kvinne hadde det største gjennomsnittlege opplaget per utgjeving med 326 800 eksemplar. Blad om bustad og interiør utgjorde den andre største gruppa med eit gjennomsnittleg opplag per utgjeving på 229 400 eksemplar, sjå tabell 10.4.

Totalopplaget for medlemsblada i Fagpressen var på 4,2 millionar eksemplar i 2021, ein liten auke frå året før, sjå tabell 10.5. Talet på periodikum har variert lite dei siste åra, og låg på 173 i 2021, sjå tabell 10.5.

10.3. Lesing av aviser

I 2021 las 22 prosent av befolkninga i alderen 9-79 år ei papiravis ein gjennomsnittsdag, og kvar person som las, brukte i snitt 8 minutt per dag på papiravis, sjå tabellane 10.6 og 10.7. Delen menn og kvinner som les papiraviser har gått jamt nedover sidan 2016. I 2021 var det 21 prosent av mennene og 22 prosent av kvinnene som las papiraviser. Lesing av papiraviser er meir vanleg i dei

---

⁵ VG og Dagbladet (inkludert pluss-tilbud) har begge låge opplagstal samanlikna med lesertala, ettersom mange nyttar seg av det omfattande gratistilbodet på nettsidene.

eldre aldersgruppene enn i dei yngre. Medan 11 prosent av dei i alderen 25-44 år las ei papiravis ein gjennomsnittsdag i 2021, var delen 62 prosent blant dei i alderen 67-79 år, sjå tabell 10.8.

I 2021 las 59 prosent av befolkninga aviser på internett ein gjennomsnittsdag, om lag det same som året før. Til samanlikning las berre 10 prosent aviser på internett i 2001. 78 prosent las papiravis i 2001, medan i 2021 har denne delen gått ned til 22 prosent (SSB 2022).

Det er i utgangspunktet færre som les vekeblad, teikneserieblad og tidsskrift enn aviser. På ein gjennomsnittsdag i 2021 var det 4 prosent som las vekeblad, 3 prosent som las teikneserieblad og 5 prosent som las tidsskrift anten på papir eller nett.

10.4. Om statistikken

Før 2021 blei opplysningane om aviser i hovudsak henta frå rapportserien «Avisåret, papiraviser og betalte nettaviser» av Sigurd Høst. Frå 2021 er hovudkjelden Medienorge som baserer seg på data frå Mediebedriftenes Landsforening (MBL) og Landslaget for lokalaviser (LLA). Frå og med statistikkåret 2021 utarbeida Medienorge ein ny inndeling av aviskategoriane, sjå tabell 10.1 for dei nye kategoriane. Tabell 10.1 publisert i 2022 er difor ikkje samanliknbar med tidlegare oversikter. Frå 2020 blir opplagstal fordelt på dei tre kategoriane digital, komplett og papir. Summen av desse utgjer netto opplag.

Medietilsynet er staten sitt forvaltningsorgan på medieområdet og forvaltar dei statlege verkemidla på Kultur- og likestillingsdepartementet sine ansvarsområde. I tillegg til Kultur- og likestillingsdepartementets tilskotsordningar får nyheits- og aktualitetsmedium indirekte mediestøtte ved å vere fritekne frå meirverdiavgift.

Statistikken over norsk vekepresse baserer seg på opplysningar frå Mediebedriftenes Landsforening (MBL) og dekkjer dei magasina som er medlemmer.⁶ Vekepresse er eit samleomgrep for vekeblad og andre magasin. Alle magasina kjem ikkje ut kvar veke. Tala som vert presenterte i denne publikasjonen, er gjennomsnittleg nettoopplag per utgjeving. Netto totalopplag er papiroplag pluss digitale abonnement, der kvar abonnent er tald berre ein gong.

Statistikken for fagpressa er utarbeidd på grunnlag av materiale publisert i Fagpressekatalogen. Oppgåvene omfattar berre medlemmer av Fagpressen. Kategoriane som tidsskrifta er delte inn i, er utarbeidd av Fagpressen, men medlemsblada vel sjølve primærnøkkel for kor dei høyrer heime. Fagpressa består av eit stort mangfald av fagblad, interesse-, hobby- og bransjeblad.

Tala som omhandlar lesing av aviser og blad, er henta frå Norsk mediebarometer 2021. Norsk mediebarometer er ein publikasjon som er basert på Statistisk sentralbyrå sine årlege undersøkingar om bruk av medium. I desse undersøkingane svarar eit representativt utval av befolkninga i alderen 9-79 år på spørsmål om bruk av ulike medium. For informasjon om utval og fråfall kan ein sjå delen «Om undersøkelsen» i Norsk mediebarometer.

Referansar

Høst, S. (2021). *Avisåret 2020, Papiraviser og betalte nettaviser*, (Rapport nr. 108/2021). Høgskulen i Volda.

Statistisk sentralbyrå. (2022). Norsk mediebarometer 2021. Statistiske analysar 169.

<https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/tids-og-medi bruk/artikler/norsk-medi ebarometer-2021>

---

⁶ To magasin i tabell 10.4 er ikkje medlem i MBL.

Meir informasjon

Fagpressen: <http://www.fagpressen.no>

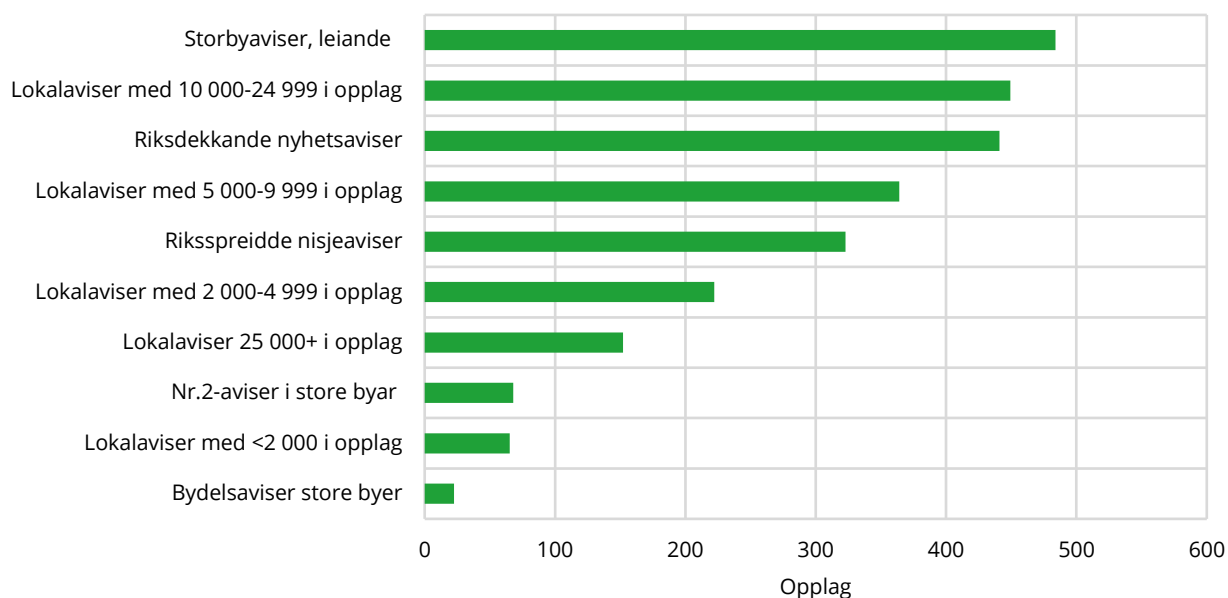
Landslaget for Lokalaviser: <https://lla.no/>

Mediebedriftenes Landsforening (MBL): <http://www.mediebedriftene.no> og <https://www.medietall.no/>

Medienorge: <https://medienorge.uib.no/statistikk/medium/avis>

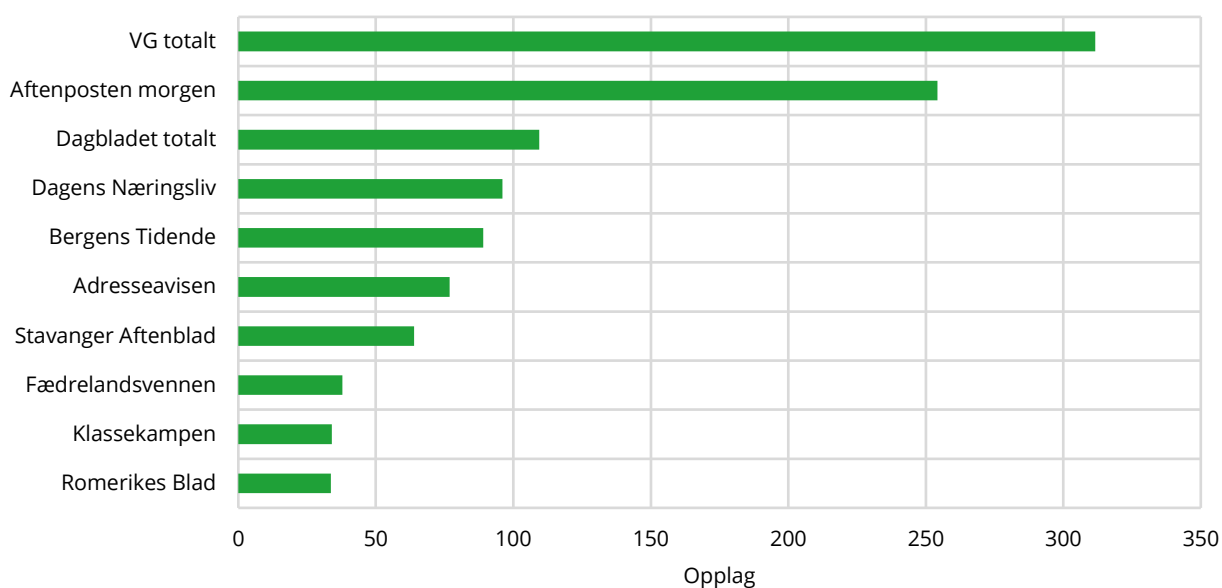
Medietilsynet: <https://medietilsynet.no>

Figur 10.1. Netto totalopplag for grupper av aviser i andre halvår 2021, i 1 000 eksemplar

Kjelder: Medienorge, Mediebedriftenes Landsforening (MBL).

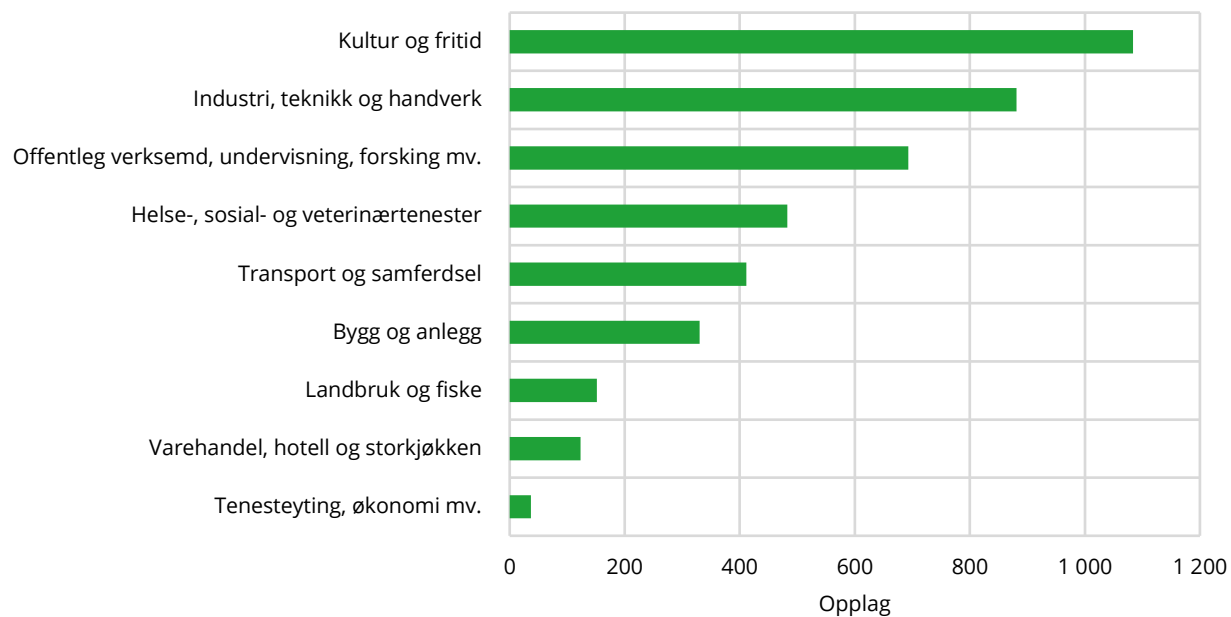
Figur 10.2. Netto totalopplag¹ for dei største avisene i andre halvår 2021, i 1 000 eksemplar

¹ Netto totalopplag er digital-, komplett- og papiroplag, der kvar abonnent er tald berre ein gong. VG+ er inkludert i VG totalt. Dagbladet Pluss er inkludert i Dagbladet totalt.

Kjelder: Medienorge, Mediebedriftenes Landsforening (MBL).

Figur 10.3. Fagpresse. Opplag per utgjeving i 2021, etter gruppe^{1,2} i 1 000 eksemplar

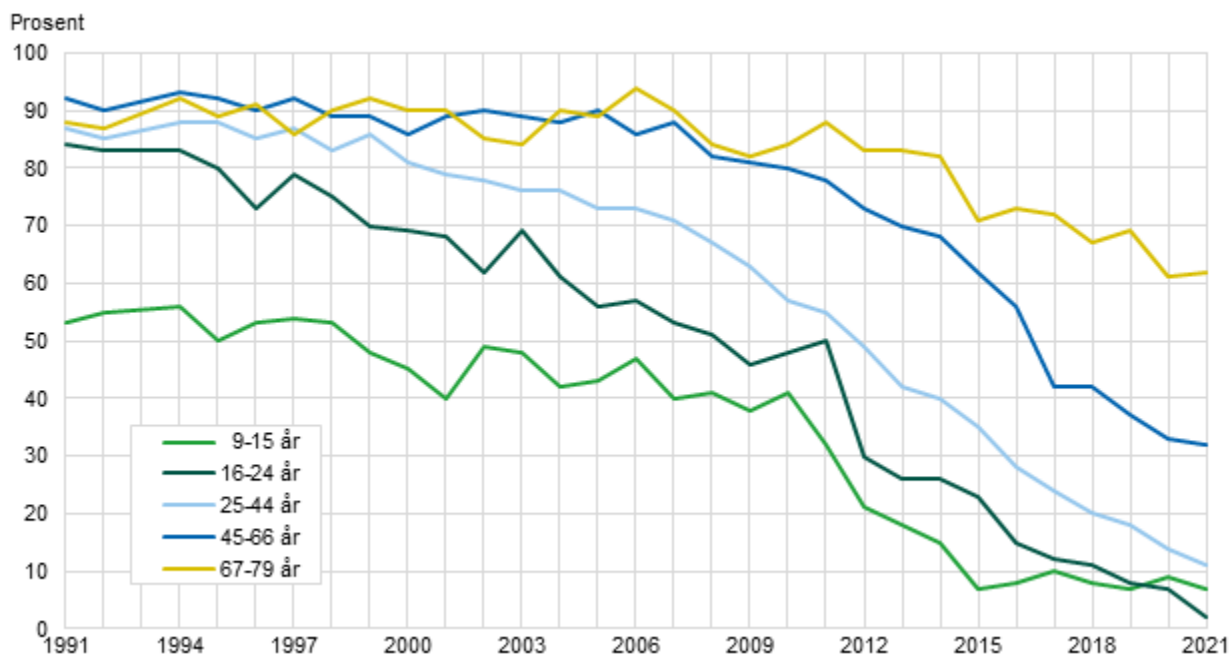

¹ Omfattar berre medlemmer av Fagpressen og grupperinga er utarbeidd av denne foreininga.

² Medlemsblad med kontrollerte opplag.

Kjelde: Fagpressen.

Figur 10.4. Del som les papiravis ein gjennomsnittsdag i ulike aldersgrupper. Prosent. 1991-2021

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 10.1. Talet på aviser¹ og opplag² for ulike typar aviser, i 1 000 eksemplar

	2020		2021	
	Aviser	Opplag	Aviser	Opplag
Aviser i alt	227	2 541	231	2 591
Av dette reine nettaviser	12	43	18	62
Riksdekkande nyhetsaviser ³	3	419	3	441
Storbyaviser, leiande ⁴	4	480	4	484
Nr.2-aviser i store byar	4	64	5	68
Bydelsaviser store byer	5	22	5	23
Riksspreidde nisjeaviser ⁵	16	310	16	323
Lokalaviser 25 000+ i opplag	5	152	5	152
Lokalaviser med 10 000-24 999 i opplag	26	443	27	449
Lokalaviser med 5 000-9 999 i opplag	53	366	53	364
Lokalaviser med 2 000-4 999 i opplag	69	224	68	222
Lokalaviser med <2 000 i opplag	42	61	45	65

¹ Oversikten er ikkje samanliknbar med tidlegare oversikter da den inkluderer reine nettaviser i tillegg til aviser med trykte utgåver. ² Netto totalopplag 2. halvår. ³ VG, Dagbladet og Nettavisen. ⁴ Aftenposten, Bergens Tidende, Adresseavisen og Stavanger Aftenblad. ⁵ Inkluderer Sigurd Høsts aviskategorier "riksspreidde meningsbærande aviser" (Klassekampen, Dagens Næringsliv, Nationen m.fl.) og "nasjonale fådagarsaviser" (Dag og Tid; Fiskeribladet; Morgenbladet m.fl.).

Kjelder: Høst, Sigurd (2021), Avisåret 2020, Papiraviser og betalte nettaviser, Medienorge

Tabell 10.2. Talet på betalte nettaviser og opplag¹, i 1 000 eksemplar

	2020		2021	
	Aviser	Opplag	Aviser	Opplag
Aviser i alt	12	43	18	62
Riksdekkande nettaviser	1	17	1	20
Storbyaviser	2	11	3	18
Lokale nettaviser	9	16	14	25

¹ Opplag 2. halvår. Omfattar berre reine nettaviser med godkjend opplag.

Kjelder: Medienorge.

Tabell 10.3. Dagsaviser som fekk produksjonstilskot

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Aviser i alt	141	147	149	155	157	158	147	152	148
Nr. 2-aviser, ekskl. riksspreidde aviser ¹	25	23	19	23	27	28	24	27	28
Riksspreidde meningsberande aviser	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Nr. 1 og aleineaviser	58	65	65	61	64	63	55	60	54
Vekeaviser, ekskl. nr. 2-aviser	53	54	58	62	61	62	61	58	60
Riksspreidde ukeaviser ²	.	.	.	4	4	4	2	2	1
Tilskotsbeløp i alt (1 000 kr)	307 789	308 246	303 246	313 046	312 866	313 000	318 000	358 100	366 400

¹ inkluderer sju vekeaviser som er nr. 2-aviser på utgivarstaden. ² Morgenbladet, Korsets Seier, Dag og Tid og Norge i Dag fekk produksjonstilskot for første gong i 2016. Tidlegare fekk desse avisene tilskot frå Norsk kulturråd.

Kjelde: Medietilsynet.

Tabell 10.4. Vekepresse¹. Talet på blad og magasin og opplag per utgjeving, etter gruppe

Gruppe	2019		2020		2021	
	Talet på blad/magasin	Opplag per utgjeving	Talet på blad/magasin	Opplag per utgjeving	Talet på blad/magasin	Opplag per utgjeving
I alt	35	1 123 186	35	1 079 601	35	1 050 485
Aktualitet, TV	4	201 760	4	194 260	4	186 763
Bustad, interiør	9	231 481	9	223 894	9	229 404
Helse, livsstil, mat	3	37 025	3	37 331	3	36 227
Innsikt, økonomi	3	87 533	3	84 091	3	74 544
Jakt, friluft	3	40 936	3	39 271	3	37 905
Kvinne	4	87 715	4	81 833	4	82 097
Vaksen kvinne	5	354 775	5	341 896	5	326 781
Andre	4	81 961	4	77 025	4	76 765

¹ Omfattar vekepresse som er medlemmer av Mediebedriftenes Landsforening.

Kjelde: Mediebedriftenes Landsforening.

Tabell 10.5. Fagpresse. Talet på periodika¹ og opplag per utgjeving, etter gruppe²

Gruppe	2017		2018		2019		2020		2021	
	Periodika	Opplag	Periodika	Opplag	Periodika	Opplag	Periodika	Opplag	Periodika	Opplag
I alt³	175	4 082 556	180	4 241 169	177	4 101 640	177	4 119 893	173	4 193 227
Landbruk og fiske	12	163 326	12	161 098	12	157 695	12	155 613	12	151 600
Industri, teknikk og handverk	30	890 816	30	1 010 744	28	862 396	28	874 658	27	880 951
Bygg og anlegg	12	341 630	12	340 992	11	337 385	11	338 826	11	329 944
Varehandel, hotell og storkjøkken	10	119 365	11	120 922	11	120 698	11	121 705	11	122 924
Transport og samferdsel ⁴	3	433 047	2	403 595	2	396 400	2	396 500	2	411 529
Tenesteyting, økonomi mv.	6	138 261	1	32 522	1	32 852	1	32 247	2	36 840
Offentleg verksemd, undervisning, forskning mv.	31	567 137	36	669 452	36	698 517	36	678 676	36	692 853
Helse-, sosial- og veterinærtenester	37	466 597	38	474 540	38	477 010	39	485 517	37	482 834
Kultur og fritid	34	962 377	38	1 027 304	38	1 018 687	37	1 036 151	35	1 083 752

¹ Omfattar berre medlemmer av Fagpressen. ² Grupperinga er utarbeidd av Fagpressen. ³ Medlemsblad med kontrollerte opplag. ⁴ Motor innmeldt med 400 000 i opplag i 2017.

Kjelde: Fagpressen

Tabell 10.6. Minutt brukt til lesing av avis, vekeblad, teikneserieblad og tidsskrift ein gjennomsnittsdag¹

	Avis				Vekeblad				Teikneserieblad				Tidsskrift			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Alle personar	11	9	10	8	2	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Kjønn																
Menn	11	9	10	8	0	1	0	0	2	1	1	1	2	2	1	2
Kvinner	11	10	10	9	3	2	3	2	1	1	1	0	1	2	1	1
Alder																
9-15 år	1	1	2	2	0	0	0	0	4	3	5	3	0	0	0	0
16-24 år	2	2	1	0	0	0	0	0	2	1	1	0	0	1	0	0
25-44 år	5	4	4	2	0	1	1	0	0	1	0	1	1	2	1	1
45-66 år	14	13	12	11	2	2	2	1	0	0	1	1	3	3	2	2
67-79 år	37	35	34	31	5	7	6	4	0	1	0	1	3	4	3	3
Utdanning																
Grunnskule	6	6	4	5	3	1	2	2	1	1	1	0	0	1	1	1
Vidaregåande skule	14	10	11	9	2	2	3	1	0	1	1	0	2	2	1	1
Universitet/høgskule, kort	13	13	13	9	1	1	1	1	1	1	0	0	1	2	2	2
Universitet/høgskule, lang	14	17	19	15	0	1	1	1	1	0	0	2	3	5	2	3
Yrkesstatus (16-79 år)²																
Yrkesgruppe 1-2	12	10	9	9	1	1	1	1	1	0	1	1	2	3	2	2
Yrkesgruppe 3	8	7	11	6	1	1	1	1	0	1	0	1	1	2	1	1
Yrkesgruppe 4-5	6	5	6	5	1	1	1	1	0	1	1	0	0	1	1	1
Yrkesgruppe 6-9	6	7	4	3	1	1	1	0	0	1	1	1	2	1	0	1
Elevar/studentar	3	2	2	0	0	.	0	0	1	1	1	0	0	3	0	0
Trygda/pensjonistar	30	27	60	28	6	4	7	5	0	1	0	1	3	4	2	3

¹ Gjeld dei ulike media sine papirutgåver. ² For ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene sjå Norsk mediebarometer 2021.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 10.7. Delen som har lest avis, vekeblad, teikneserieblad og tidsskrift på papir ein gjennomsnittsdag¹. Prosent

	Avis				Vekeblad				Teikneserieblad				Tidsskrift			
	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
Alle personar	30	27	24	22	5	5	4	4	3	3	3	3	6	7	5	5
Kjønn																
Menn	30	25	23	21	2	2	1	2	4	4	4	4	7	6	4	5
Kvinner	31	29	26	22	8	8	7	6	1	2	3	3	5	8	5	4
Alder																
9-15 år	8	7	9	7	1	0	1	1	12	14	12	9	0	0	0	0
16-24 år	11	8	7	2	4	0	1	1	3	3	4	1	2	4	2	1
25-44 år	20	18	14	11	3	2	2	1	2	2	2	2	5	6	4	4
45-66 år	42	37	33	32	5	7	5	6	1	1	3	3	9	9	7	8
67-79 år	67	69	61	62	13	16	13	12	1	0	1	6	10	11	9	8
Utdanning																
Grunnskule	17	21	14	15	5	7	5	5	2	3	3	3	2	2	3	3
Vidaregåande skule	37	29	29	24	7	7	7	5	1	2	2	3	7	7	5	4
Universitet/høgskule, kort	37	33	28	26	4	4	2	3	2	2	2	1	7	9	6	7
Universitet/høgskule, lang	43	42	40	31	5	3	4	2	3	1	3	6	13	16	9	8
Yrkesstatus (16-79 år)²																
Yrkesgruppe 1-2	39	32	28	24	4	3	3	4	2	2	3	4	9	10	7	8
Yrkesgruppe 3	29	27	24	23	2	3	2	4	0	1	1	3	7	8	5	5
Yrkesgruppe 4-5	24	25	22	16	6	6	3	6	0	2	2	0	1	4	5	3
Yrkesgruppe 6-9	23	25	15	12	3	3	2	2	0	3	1	2	4	5	1	3
Elevar/studentar	12	8	8	3	5	1	1	1	2	2	2	3	3	7	1	1
Trygda/pensjonistar	55	56	60	57	12	14	14	12	2	2	5	3	9	9	8	8

¹ Gjeld dei ulike media sine papirutgåver. ² For ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene sjå Norsk mediebarometer 2021.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 10.8. Delen som har lest papiravis og nettavis ein gjennomsnittsdag. Prosent

	Papiravis	Papiraviser på nett	Papiraviser og deira nettsider	Reine nettaviser	Nettaviser totalt	Både trykt avis og nettavis
2016	39	56	73	34	65	79
2017	32	52	68	32	61	74
2018	30	51	64	36	62	72
2019	27	55	66	40	65	73
2020	24	60	70	41	70	77
2021	22	59	68	9	46	13
Kjønn						
Menn	21	59	66	7	45	14
Kvinner	22	60	70	10	47	13
Alder						
9-15 år	7	13	18	5	11	2
16-24 år	2	56	57	0	55	2
25-44 år	11	67	69	3	58	8
45-66 år	32	72	82	10	50	22
67-79 år	62	51	86	34	23	28

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

11. Film og kino

- 5,7 millionar kinobesøk i 2021
- 27 norske filmar hadde premiere
- 4 av 10 var på kino siste 12 månader i 2021
- 34,6 millionar i tilskot til filmfond

I 2021 var det 5,7 millionar besøkande på norske kinoar, ein auke på 17 prosent frå 2020. Dette svarar til eitt kinobesøk i snitt per innbyggjar. Tala for kinobesøk og framsyningar av film på kino må sjåast i lys av restriksjonane på grunn av koronapandemien, og kan difor ikkje direkte samanliknast med tidlegare år. Salet av billetter til bygdekinoane i 2021 gjekk ned med 15 prosent samanlikna med året før. I 2021 vart det selt 54 000 billetter til bygdekinoar, noko som utgjer 1 prosent av kinobesøka, sjå tabell 14.1. Nedgangen i billettsalet for dei norske filmene fortsett, samstundes som besøket til dei utanlandske filmene på kino i Noreg aukar igjen, sjå figur 11.1. Billettsalet for dei norske filmene i 2021 svarar til 28 prosent av billettinntektene, sjå tabell 11.2.

Frå 2012 har dei kommunalt eigde kinoane gått frå å ha 83 prosent av kinobesøket, til 56 prosent i 2021. Talet på kommunale kinobygg har halde seg stabilt på rundt 140 stykk dei siste åra. I 2021 var det 67 privateigde kinobygg. Det var til saman 80 000 sitjeplassar i dei 207 kinobygga.

I 2021 var det i alt 313 000 framsyningar på norske kinoar. Dette er 10 prosent fleire enn året før. Det har vore ein nedgang over fleire år i kor mange som ser kvar framsyning. Til dømes var det i 2001 i snitt 51 personar som såg kvar framsyning, medan det i 2006 var 40 personar, og ned til 18 i 2021, sjå tabell 11.2.

I 2021 vart det satt opp 92 langfilmpremierar frå USA på kino i Noreg. Til samanlikning vart det satt opp 27 norske filmar, og 16 filmar frå Frankrike. Til saman vart det satt opp 196 nye filmar på norske kinoar i 2021, sjå tabell 11.3.

42 prosent av befolkninga var i 2021 ein eller fleire gonger på kino dei siste 12 månadene, noko som er ein nedgang på 25 prosentpoeng frå 2020. Det viser tal frå Norsk mediebarometer 2021, sjå tabell 11.5 (Statistisk sentralbyrå, 2022). Denne store nedgangen kan skyldast antalsbegrensningar og restriksjonar på grunn av koronapandemien. I dei seinare åra har menn og kvinner stort sett gått like mykje på kino. I 2021 gjekk ein litt større del kvinner enn menn på kino, med høvesvis 42 og 41 prosent.

Norsk filminstitutt (NFI) fordelte 477 millionar kroner til utvikling, produksjon, lansering og etterhandstilskot til spelefilm, kortfilm, dokumentar, dramaseriar og dataspel. Av dei gjekk om lag 305 millionar kroner til formatet spelefilm. 19 millionar kroner gjekk til kortfilm og om lag 67 millionar gjekk til dokumentar. Dramaseriar fekk 49 millionar og dataspel vart tildelt 37 millionar, sjå tabell 11.4.

Tilskotet til regionale filmfond låg på totalt 34,6 millionar kroner i 2021, fordelt på tre konsoliderte filmfond. Dette er ein liten auke på 0,8 millionar frå 2020, sjå tabell 11.6 for andre tilskotsdetaljar.

11.1. Om statistikken

Film & Kino er ein bransje- og medlemsorganisasjon for kommunale og private kinoar. Film & Kino vart stifta i 1917 under namnet Kommunale Kinematografers Landsforbund. Film & Kino driv òg Bygdekinoen, som er ein omreisande kino. Bygdekinoen vart oppretta i 1950. Den viser digitale filmar og tilbyr òg filmar i 3D.

Nesten ein fjerdedel av kinobygga vart flytta frå kommunalt til privat eigarskap då Nordisk Film kjøpte Oslo Kino og kinoane i Norsk Kinodrift i 2013.

Norsk filminstitutt (NFI) er eit forvaltningsorgan som staten har for filmpolitikken, og som fungerer som rådgivar for staten i filmpolitiske spørsmål. NFI er underlagt Kultur- og likestillingsdepartementet og forvaltar dei statlege verkemidla til utvikling, produksjon, lansering og formidling. NFI forvaltar midla i Filmfondet som vert løyvde over statsbudsjettet. NFI forvaltar tilskotsordningar for spelefilm, kortfilm, dokumentar, dramaseriar, og dataspel på ulike plattformer. NFI forvaltar òg insentivordninga og gjev tilskot til samproduksjonar med andre land. NFI legg til rette for deltaking på internasjonale festivalar, internasjonale finansieringsfora, salsmesser og marknader – og arrangerer kurs, seminar og kompetansehevande tiltak for den audiovisuelle bransjen. NFI drifter òg Cinemateket i Oslo. I tillegg har NFI ansvaret for regionale filmtiltak for born og unge samstundes som utbetaling og oversyn av tilskot til regionale filmsenter og regionale filmfond er delegert til NFI.

Statistikken over kinoaktiviteten omfattar alle kinoane i Noreg. Statistikken vert publisert i Film & Kinos årboknummer og på internettsidene, www.kino.no. Nokre tal for kinoane vert elles publiserte i KOSTRA. Film- og kinostatistikken kan samanliknast over tid og med film- og kino-statistikken i andre land.

Referansar

Film & Kino. (2022). Årbok 2021. Henta frå

<https://www.kino.no/incoming/article1481328.ece/BINARY/%C3%85rbok%202021%20v2.pdf>

Norsk Filminstitutt. (2022). Årsrapport 2021. Henta frå <https://www.nfi.no/statistikk/statistikk-analyse-og-rapporter>

Statistisk sentralbyrå. (2022). Norsk mediebarometer 2021. Henta frå https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/tids-og-mediebruk/artikler/norsk-mediebarometer-2021/_attachment/inline/21eec81a-a3d3-4cac-abd5-f08465e840a0:c55b76d6b22c727056ab0b4c3cb8798e4142820d/SA169_web.pdf

Meir informasjon

Bygdekinoen (<http://www.bygdekinoen.no/>)

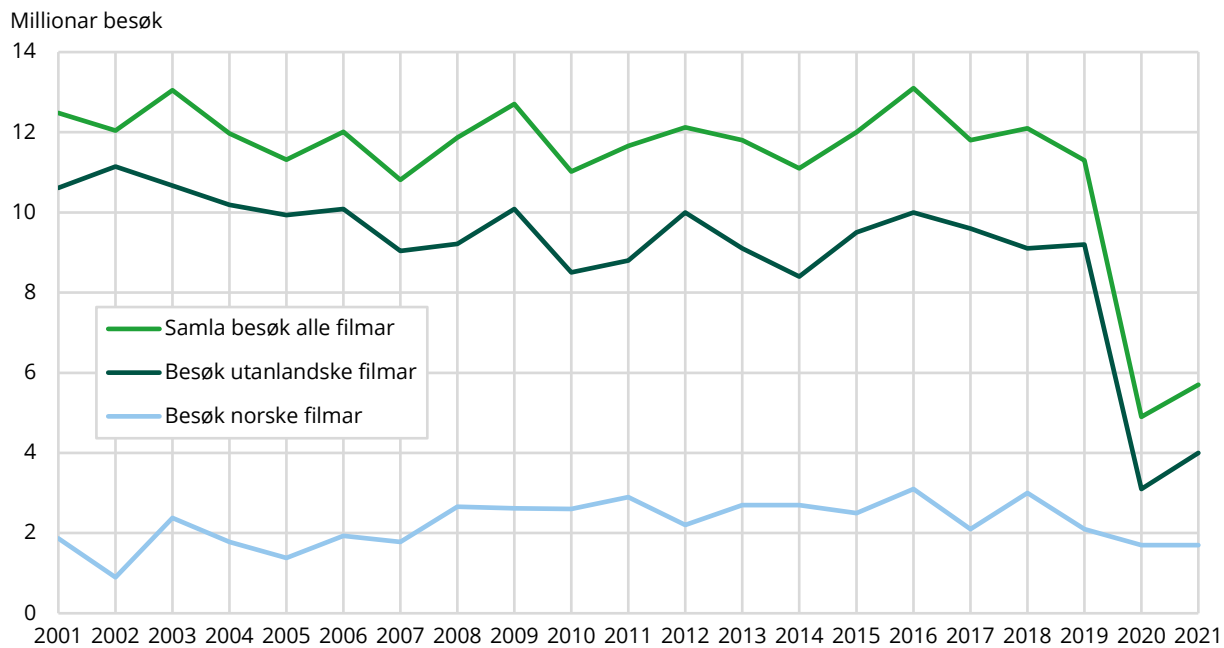
Film & Kino: (<http://www.kino.no>)

Filmklubbar der film, TV og spelprodusentar er medlemmer: <http://www.produsentforeningen.no/>

Medietilsynet: (<http://www.medietilsynet.no>)

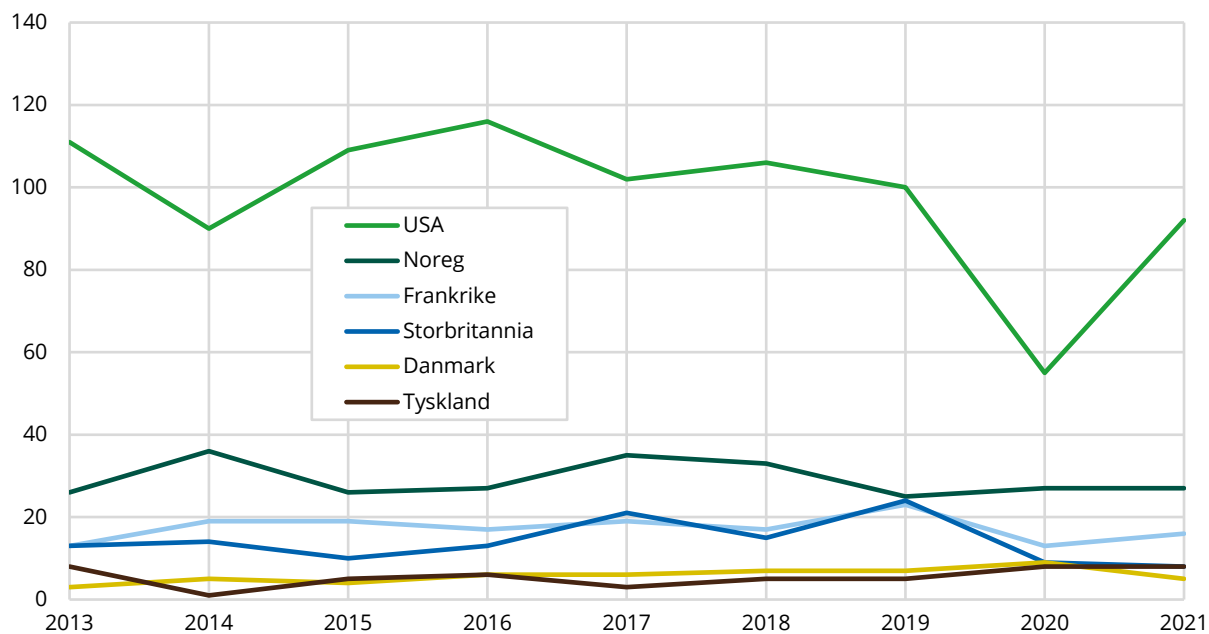
Norsk filminstitutt: (<http://www.nfi.no>)

Figur 11.1. Kinobesøk. Samla besøk, utanlandske og norske filmar. 2001-2021

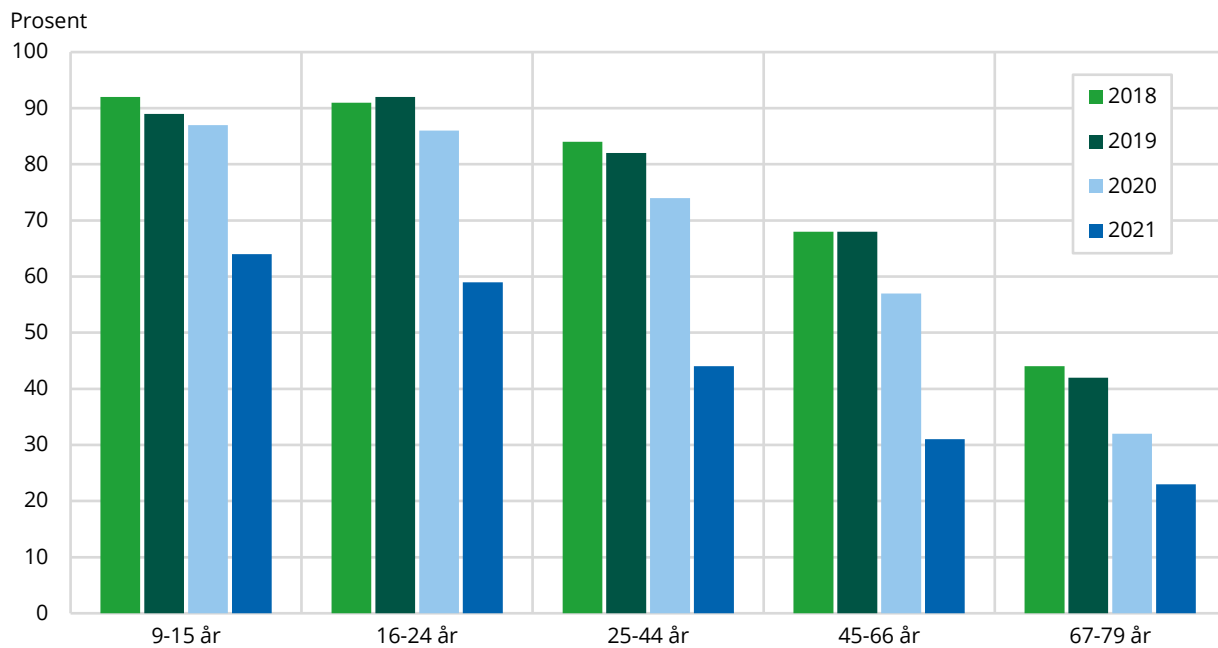
Kjelde: Film & Kino

Figur 11.2. Kinopremierar i Noreg etter filmens produksjonsland. 2013-2021

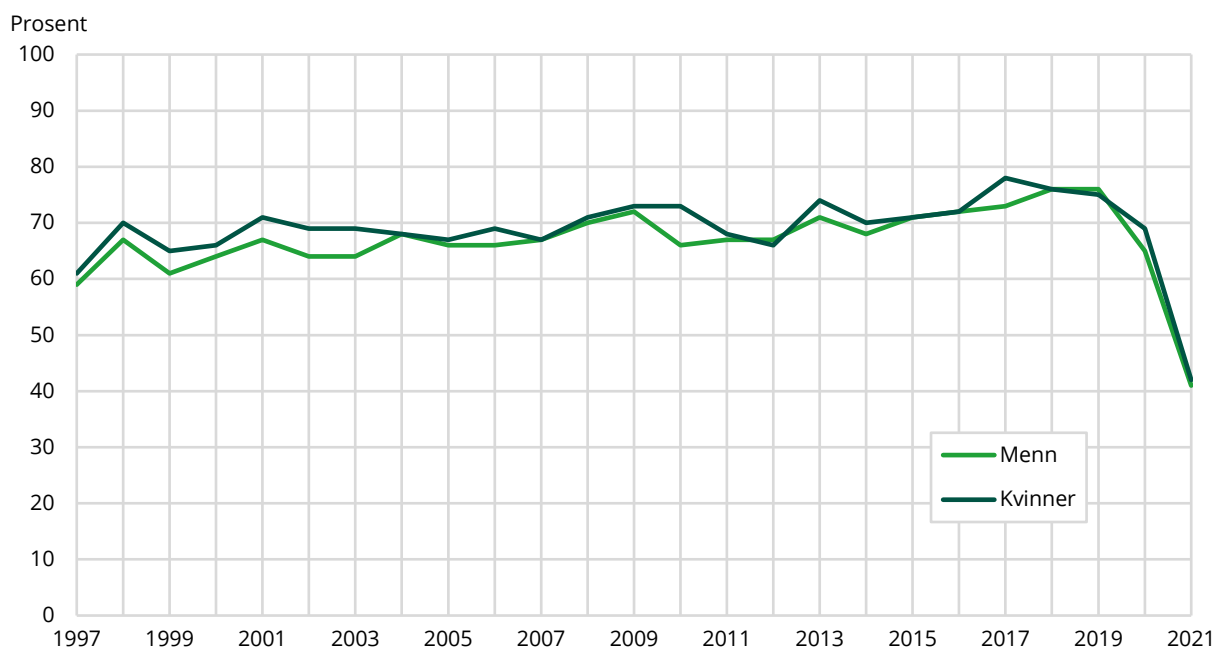
Kjelde: Film & Kino

Figur 11.3. Personar som har vore på kino dei siste 12 månadane, etter alder. 2018-2021

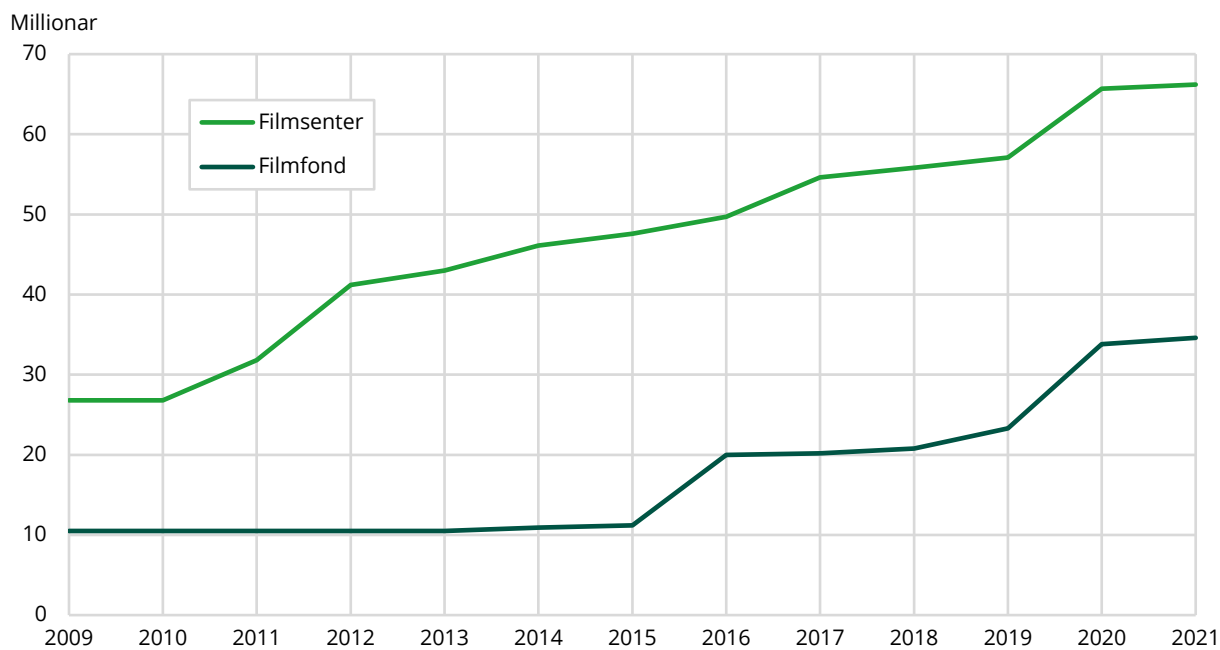
Kjelde: Norsk mediebarometer, Statistisk sentralbyrå.

Figur 11.4. Personar som har vore på kino dei siste 12 månadane, etter kjønn. 1997-2021

Kjelde: Norsk mediebarometer, Statistisk sentralbyrå.

Figur 11.5. Tilskot til filmsenter og filmfond i millionar. 2009-2021

Kjelde: NFI

Tabell 11.1. Besøk ved kinoane, etter kinotype

År	Besøk		
	Besøk i alt	Ved bygdekinoar	Per innbyggjar
2001	12 477 164	148 993	2,8
2002	12 041 422	130 637	2,7
2003	13 049 067	133 891	2,9
2004	11 966 254	145 791	2,6
2005	11 314 081	134 524	2,4
2006	12 012 493	148 058	2,6
2007	10 815 700	127 683	2,3
2008	11 869 449	129 816	2,5
2009	12 701 912	139 081	2,6
2010	11 020 954	120 079	2,3
2011	11 655 050	126 232	2,4
2012	12 124 008	115 908	2,4
2013	11 802 662	112 254	2,3
2014	11 085 134	123 648	2,2
2015	12 037 874	122 844	2,3
2016	13 125 068	154 150	2,5
2017	11 766 786	122 891	2,2
2018	12 122 109	133 113	2,3
2019	11 294 219	111 268	2,1
2020	4 853 915	63 137	0,9
2021	5 664 040	53 958	1,0

Kjelde: Film & Kino.

Tabell 11.2. Verksemda ved kinoane, etter eigarform

	Kino- bygg i alt	Kinosalar/ fram- synings- stader ¹	Salar med digital- kino ²	Sitje- plassar	Framsyrningar		Besøk			Billettinntekter		
					I alt	Av dette norske	I alt	Av dette besøk på norske filmar	Besøk på norske filmar	Besøk per fram- syring	I alt	Av dette norske filmar
							1 000 personar	Prosent		Millionar kroner		
2001	243	596	.	84 610	244 353	27 277	12 477	1 865	14,9	51,1	689,9	99,9
2002	249	600	.	85 913	250 062	22 899	12 041	897	7,4	48,2	706,6	47,7
2003	242	603	.	83 990	258 727	41 374	13 049	2 378	18,2	50,4	815,3	133,8
2004	240	625	.	85 047	267 269	34 629	11 967	1 777	14,8	44,8	782,1	107,1
2005	232	656	.	84 457	292 014	37 548	11 314	1 380	12,2	38,7	783,6	98,3
2006	227	649	.	82 630	303 251	47 365	12 013	1 928	16,0	39,6	852,0	130,1
2007	219	651	.	79 677	297 188	52 246	10 816	1 779	16,4	36,4	791,2	115,5
2008	218	661	49	79 177	307 249	56 722	11 870	2 657	22,4	38,6	917,7	202,5
2009	212	652	65	78 716	307 962	57 377	12 702	2 613	20,6	41,2	1042,1	195,3
2010	210	651	250	79 238	316 073	68 021	11 021	2 564	23,3	34,9	954,0	198,2
2011	206	630	415	78 921	343 611	77 676	11 655	2 857	24,5	33,9	1039,7	234,8
2012	196	583	415	76 195	346 009	50 674	12 124	2 164	17,8	35,0	1110,1	184,5
2013	200	599	422	76 699	344 022	69 160	11 803	2 690	22,8	34,3	1095,2	222,1
2014	199	596	424	76 975	354 122	75 986	11 085	2 708	24,4	31,3	1082,1	232,3
2015	201	609	434	77 560	352 937	53 947	12 037	2 465	20,5	34,1	1231,4	231,3
2016	202	617	439	78 414	370 711	67 102	13 125	3 143	23,9	35,4	1375,2	310,8
2017	204	632	443	78 541	378 294	61 594	11 767	2 125	18,1	31,1	1260,9	202,8
2018	208	649	470	81 565	398 382	76 780	12 122	3 048	25,1	30,4	1376,0	326,6
2019	211	664	483	81 612	418 939	71 104	11 294	2 077	18,4	27,0	1 303,4	210,4
2020	210	654	479	82 718	283 347	82 285	4 854	1 732	35,7	17,1	557,7	187,3
2021	207	648	478	79 771	312 874	73 440	5 664	1 706	30,1	18,1	678,4	190,8
2021												
Kommunale ³ kinoar i alt	140	289	289	51 364	190 889	43 915	3 146	966	30,7	16,5	360,6	103,4
Ikkje-kommunale kinoar i alt	67	189	189	28 407	119 193	28 531	2 464	715	29,0	20,7	312,2	84,8
Bygdekinoar	.	170	170	.	2 792	994	54	24	45,2	19,3	5,6	2,6

¹Framsyringsstader er kombinasjonen av kinosalar og visningsstader for bygdekinoen. ² Gjeld berre kommunale og private kinoar. ³ Pga. arbeid med omlegging av rapporteringsløyningar har Film & Kino ikkje heilt eksakte tal for fordeling mellom kommunale og ikkje-kommunale kinoar når det gjeld besøk, framsyrningar og omsetning for 2019. Tala gir likevel eit rimeleg bilete av fordelinga.

Kjelde: Film & Kino.

Tabell 11.3. Langfilmpremierar, etter produksjonsland

Produksjonsland	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
I alt	201	199	211	232	254	250	257	160	196
USA	111	90	109	116	102	106	100	55	92
Noreg	26	36	26	27	35	33	25	27	27
Frankrike	13	19	19	17	19	17	23	13	16
Storbritannia	13	14	10	13	21	15	24	9	8
Danmark	3	5	4	6	6	7	7	9	5
Tyskland	8	1	5	6	3	5	5	8	8
Sverige	8	7	7	8	9	4	7	6	6
India	0	3	6	9	10	9	16	4	2
Sør-Korea	0	0	0	1	3	0	2	4	0
Belgia	1	2	0	1	8	6	0	3	1
Italia	1	4	4	6	2	6	4	2	2
Japan	1	3	3	4	3	3	2	2	5
Canada	2	5	2	0	3	2	2	1	1
Finland	.	.	.	.	4	1	2	1	2
Island ¹	1	1	1	3	.	3	5	1	1
Nederland	3	1	1	1	1	1	2	1	2
Spania	3	0	0	4	1	1	1	0	0
Australia	0	1	3	1	1	7	1	0	4
Argentina	0	1	1	0	2	0	0	0	0
Chile	1	1	0	1	2	0	1	0	0
Russland	0	0	1	0	2	1	1	0	1
Andre land	6	5	9	8	17	23	27	14	13

¹ Talet for Island i 2017 manglar frå årboka frå Film & Kino. Filmar er lista ein gong, ikkje fleire, dersom det har vore samarbeid om ein produksjon.
Kjelde: Film & Kino.

Tabell 11.4. Norsk filminstitutt. Tilskot til audiovisuell produksjon, tal på filmar, type tilskotsordning og beløp. 1 000 kroner

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kortfilmer¹										
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	11	6	6	9	9	4	5	8	17	10
Utviklingstilskot, samla tilskot. Kroner	1 820	460	1 598	2 008	1 892	404	1 186	1 175	2 314	1 110
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	23	28	25	28	27	29	26	36	40	50
Produksjonstilskot, samla tilskot. Kroner	16 085	24 185	16 630	17 592	19 398	18 556	14 137	17 377	17 592	17 785
Lanseringstilskot, talet på prosjekt	27	16	27	34	33	27	25	26	11	1
Lanseringstilskot, samla tilskot. Kroner	572	441	796	1 157	912	865	893	1 079	333	165
Kinofilmar², fiksjon og dokumentar										
Talet på filmpremierar	23	24	34	23	25	35	33	21	24	21
Etterhandstilskot, talet på utbetalingar ³	34	47	51	41	53	48	37	38	46	39
Etterhandstilskot, samla utbetaling. Kroner	105 378	112 183	153 634	107 132	126 804	130 255	138 209	166 559	142 149	117 577
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	68	88	65	68	83	65	61	59	52	30
Utviklingstilskot, samla tilskot. Kroner	15 278	21 549	11 709	14 856	20 673	15 402	17 187	15 079	11 994	8 595
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	29	22	24	30	26	26	24	24	38	25
Produksjonstilskot, samla tilskot. Kroner	146 292	132 630	161 612	154 329	146 093	124 644	128 674	128 888	171 245	144 549
Lanseringstilskot, talet på prosjekt	63	63	66	55	50	66	51	62	41	38
Lanseringstilskot, samla tilskot. Kroner	32 296	38 091	36 494	38 166	33 729	31 477	32 188	37 885	36 538	34 767
Dokumentar, enkeltstående (ikkje kino)										
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	33	38	49	56	47	41	43	66	80	68
Utviklingstilskot, samla tilskot. Kroner	5 895	7 290	12 088	14 667	10 132	10 670	12 571	20 007	21 865	21 851
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	28	21	24	19	22	20	22	18	42	43
Produksjonstilskot, samla tilskot. Kroner	21 712	19 885	28 836	13 555	18 466	17 593	14 945	13 328	37 081	38 949
Lanseringstilskot, talet på prosjekt	33	28	35	37	31	28	13	22	13	12
Lanseringstilskot, samla tilskot. Kroner	1754	1 809	1 705	1 692	1 713	1 918	1 110	1 314	1 930	5 822
Dokumentarseriar for TV^{4,5}										
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	.	2	0	2	0	4	5	3	.	0
Utviklingstilskot, samla tilskot. Kroner	.	500	0	300	0	825	1 250	1 125	.	0
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	.	5	1	1	2	2	0	1	.	0
Produksjonstilskot, samla tilskot. Kroner	.	3 444	725	700	450	700	0	500	.	0
Lanseringstilskot, talet på prosjekt	.	2	0	5	2	2	2	0	.	0
Lanseringstilskot, samla tilskot. Kroner	.	127	0	138	65	20	396	0	.	0
Drama-seriar										
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	13	13	14	18	17	34	42	47	57	32
Utviklingstilskot, samla tilskot. Kroner	2 675	6 125	3 930	5 450	4 700	9 035	14 745	13 232	18 914	11 421
Produksjonstilskot, talet på prosjekt	8	8	3	11	7	9	10	8	14	14
Produksjonstilskot, samla tilskot. Kroner	29 100	41 250	6 500	50 250	33 300	46 600	44 600	44 300	41 256	37 093
Lanseringstilskot, talet på prosjekt	6	7	11	10	9	7	10	6	1	0
Lanseringstilskot, samla tilskot. Kroner	383	212	293	272	1 596	479	830	466	50	0
Dataspel										
Utviklingstilskot, talet på prosjekt	23	31	30	29	30	23	27	30	31	27
Utviklingstilskot, samla tilskot. Kroner	15 000	20 696	20 335	20 080	20 276	19 020	19 875	23 050	34 482	37 000
Lanseringstilskot, talet på prosjekt	5	25	21	32	42	30	21	5	5	0
Lanseringstilskot, samla tilskot. Kroner	527	3 174	2 955	3 392	4 350	2 617	3 870	296	1 829	0

¹ Fullførte kortfilmer har sjeldan "premiere". ² Spelefilm/kinofilm har minimum visingstid 72 minutt. Tala inkluderer òg kortfilmer med kinodistribusjon, kinodokument og minoritets-/samproduksjonar med utlandet. ³ Etterhandstilskot er ein form for produksjonstilskot, men som blir gjeve på etterskot. Etterhandstilskot kan komme i fleire utbetalingar til same film. ⁴ Ingen tilskot til dokumentarseriar for TV i 2012. Men tilskot til dokumentar går òg over TV-produksjonar, enkeltstående, slik at dokumentarar har fått tilskot i 2012, berre ikkje seriar. ⁵ Fom. 2020 førar ikkje NFI lengre dokumentarseriar separat og tal vil difor ikkje førekome innan denne grupperinga.

Kjelde: Norsk filmfond/Norsk filminstitutt.

Tabell 11.5. Besøk på kino siste 12 månader, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt, yrkesstatus og landsdel. Del av befolkninga og gjennomsnittleg tal besøk

	Prosent											Tal besøk i gjennomsnitt									
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Prosentdel, alle	67	73	69	71	72	75	76	75	67	42	3,0	3,4	3,1	2,9	2,8	3,0	3,0	4,2	2,3	1,0	
Menn	67	71	68	71	72	73	76	76	65	41	3,1	3,4	3,5	3,0	2,8	3,0	3,1	4,1	2,4	1,1	
Kvinner	66	74	70	71	72	78	76	75	69	42	2,9	3,3	2,8	2,8	2,7	3,1	2,8	4,3	2,2	0,9	
Alder																					
9-15 år	86	91	93	89	89	93	92	89	87	64	3,8	4,1	4,0	3,9	3,5	4,1	3,6	4,0	2,8	1,9	
16-24 år	91	94	91	95	90	93	91	92	86	59	5,7	6,1	6,4	5,2	4,3	5,0	4,8	4,1	3,9	1,4	
25-44 år	74	81	79	80	81	85	84	82	74	44	3,5	3,6	3,4	3,1	3,3	3,7	3,4	3,5	2,4	0,9	
45-66 år	55	60	53	58	62	64	68	68	57	31	1,9	2,4	1,6	1,9	2,1	1,8	2,1	2,6	1,8	0,7	
67-79 år	32	41	31	27	40	40	44	42	32	23	0,9	1,3	1,0	0,7	1,2	1,1	1,2	1,7	1,0	0,6	
Utdanning																					
Grunnskule	52	61	58	61	66	70	72	72	63	40	2,6	2,9	4,0	2,9	2,9	3,1	3,1	2,8	2,5	0,8	
Vidaregåande skule	62	65	61	62	63	66	69	65	55	33	2,7	3,0	2,6	2,4	2,2	2,4	2,5	2,5	1,8	0,7	
Universitet/høgskule, kort	72	81	75	79	78	80	80	79	74	43	3,3	3,4	3,1	3,0	3,0	3,3	3,1	3,6	2,4	1,1	
Universitet/høgskule, lang	74	79	78	82	81	83	83	84	69	42	3,4	4,4	3,2	3,2	3,2	3,6	2,8	3,7	2,7	0,9	
Yrkesstatus (16-79 år)¹																					
Yrkesgruppe 1-2	75	82	78	83	80	81	84	85	73	43	2,9	3,8	3,1	3,1	3,2	3,1	3,1	3,5	2,4	1,0	
Yrkesgruppe 3	75	82	79	72	82	83	80	82	72	41	3,7	3,6	3,3	3,1	2,6	3,6	3,1	3,4	2,5	0,8	
Yrkesgruppe 4-5	75	73	70	73	72	81	81	80	67	45	3,5	3,6	3,8	3,1	3,0	3,2	3,2	3,4	2,8	1,0	
Yrkesgruppe 6-9	62	66	65	66	66	71	68	68	61	36	2,9	2,9	3,1	2,3	2,4	3,0	2,5	2,4	2,3	0,8	
Elevar og studentar	91	91	93	92	92	95	89	91	90	60	5,4	5,3	5,5	5,1	4,5	5,0	4,5	3,9	3,9	1,4	
Pensjonistar ²	33	40	30	29	43	41	44	43	91	22	1,0	1,6	0,8	0,7	1,4	1,1	1,1	1,8	0,9	0,5	
Heimearbeidande ³	59	63	59	79	54	.	.	.	.	.	1,9	3,7	2,2	2,9	1,4	.	.	.	.	.	
Landsdel⁴																					
Oslo og Viken	71	81	80	81	76	82	78	80	69	37	3,8	4,0	3,9	3,7	3,4	3,5	3,3	3,4	2,5	0,8	
Innlandet	63	67	63	68	68	70	72	73	63	45	2,6	3,2	2,5	2,6	2,4	2,6	2,9	2,8	2,2	1,0	
Agder og Sør-Austlandet	71	73	69	70	76	74	77	80	61	37	3,3	3,2	2,9	3,0	3,0	2,9	2,7	3,8	1,8	0,9	
Vestlandet	65	70	68	65	71	73	74	71	68	47	2,8	3,2	2,9	2,5	2,5	3,1	2,5	2,7	2,2	1,2	
Trøndelag	67	75	69	72	71	81	85	75	62	48	2,7	3,4	3,3	2,9	2,5	3,1	3,3	3,2	2,3	0,9	
Nord-Noreg	62	70	61	65	64	73	73	72	69	44	2,8	2,9	3,9	2,3	2,6	3,3	3,1	3,3	2,6	1,5	

¹ For ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene, sjå kapittel 9.6. ² Omfattar personar med førtidspensjon, alderspensjon, attlevandepensjon, uføretrygd og overgangsstønad til einslege forsørgjarar. ³ Tal for heimearbeidande er ikkje blitt publisert i Mediebarometeret fom. 2017. ⁴ I samanheng med fylkesendringane i 2018 og 2019 blei òg den 5-delte landsinndelinga endra. Tala for «Oslo og Viken» inneheld før 2020 tala for «Oslo og Akershus», «Innlandet» for «Austlandet elles» og «Agder og Sør-Austlandet» inneheld tal for «Agder og Rogaland» før 2020. Tala før og etter 2020 er difor ikkje fullt ut samanliknbare.

Kjelde: Norsk mediebarometer, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 11.6. Statlege tilskot til regionale filmsenter og filmfond. 1 000 kr

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ⁸	2021
Filmsenter													
I alt	26 796	26 796	31 796	41 243	42 951	46 081	47 601	49 671	54 620	55 776	57 055	74 734	66 206
Nordnorsk filmsenter ¹	8 217	8 217	8 217	8 217	8 200	8 200	8 236	9 446	9 627	9 322	8 771	11 451	9 180
Vestnorsk filmsenter	6 479	6 479	7 229	8 267	8 200	8 596	9 970	10 250	10 668	10 792	11 462	13 941	12 683
Midtnorsk filmsenter	4 000	4 000	4 750	4 750	5 000	5 000	5 430	5 977	5 669	5 938	6 311	8 417	7 430
Østnorsk filmsenter	2 000	2 000	2 000	3 872	4 000	4 000	3 698	4 352	4 351	4 194	4 488	6 107	6 271
Filmkraft Rogaland filmsenter	2 000	2 000	3 500	4 757	4 700	4 700	4 589	5 030	6 223	7 460	7 029	9 847	9 661
Sørnorsk filmsenter	2 000	2 000	3 000	4 517	4 500	4 500	4 134	4 985	4 827	4 702	5 967	9 625	7 969
Viken filmsenter ²	.	.	.	4 100	5 300	7 927	8 282	9 631	13 255	13 368	13 028	15 313	13 010
Mediefabrikken i Akershus ³	600	600	600	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Internasjonalt samisk filmsenter (ISF) ⁶	1 500	1 500	2 500	2 763	3 051	3 158	3 262	.	.	.	.	.	.
Filmfond⁴													
I alt	10 500	10 500	10 500	10 500	10 500	10 867	11 226	20 001	20 229	20 775	23 300	33 835	34 610
Film ³	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 588	2 673	.	.	.	.	.	.
FUZZ	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 588	3 175	.	.	.	.	.	.
Filminvest Midt-Noreg ⁵	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 035	1 569	.	.	.	.	.	.
Filmkraft Invest	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 068	2 136	.	.	.	.	.	.
FilmCamp	2 500	2 500	2 500	2 500	1 600	2 588	1 673	.	.	.	.	.	.
Ikkje fordelt	0	5 000	4 011	0	900	0	0	0	0	0	0	0	0
Filminvest as ⁷	.	.	.	.	.	.	.	5 544	6 250	6 155	8 579	11 708	11 527
Mediefondet Zefyr	.	.	.	.	.	.	.	9 570	9 255	9 988	10 221	17 529	16 161
Filmfond Nord	.	.	.	.	.	.	.	4 887	4 794	4 632	4 500	4 598	6 922

¹ Nordnorsk filmsenter fekk som einaste regionale filmverksemd tilskot til drift fram til 2009, fordi filmsenteret hadde status som knutepunktinstitusjon.

² Viken filmsenter vart etablert 2011 og skal dekke fylka Vestfold, Buskerud, Østfold og Akershus. ³ Akershus vert dekt av Viken filmsenter. ⁴ Filmfonda er endra frå 2016 då dei vart konsolidert frå fem til tre nye store filmfond. ⁵ Filminvest Midt-Noreg het Midtnorsk Invest til 2013. ⁶ ISF fekk frå 2016 midlar direkte frå Kulturdepartementet, og inngår frå det tidspunkt av, ikkje lengre i NFIs tal. ⁷ Film3 og Filminvest Midt-Noreg ble konsolidert til Filminvest i 2016.

⁸ 9 millionar av tilskota til filmsentra i 2020 var kompensasjons- og stimulansemidlar i samband med koronasituasjonen.

Kjelde: Kultur- og likestillingsdepartementet og Norsk filmfond/Norsk filminstitut.

Tabell 11.7. Avgiftsinntekt til Norsk kino- og filmfond og Medietilsynet. Fondsavgift fordelt på kino og video. 1 000 kr

	Fondsavgift		
	I alt	Kino	Video
2000 ¹	37 042	16 519	20 523
2001	40 613	16 113	24 499
2002	46 615	17 591	29 023
2003	56 094	18 681	37 413
2004	72 191	20 938	51 254
2005	80 374	17 985	62 389
2006	85 466	19 787	65 679
2007	95 100	19 486	75 613
2008	89 613	19 491	70 122
2009	89 872	23 008	66 865
2010	81 595	22 669	58 925
2011	78 179	24 124	54 055
2012	71 867	24 123	47 745
2013	57 742	24 185	33 556
2014	48 161	26 052	22 109
2015	43 226	26 765	16 461
2016	34 127	21 625	12 502
2017	38 427	29 761	8 666
2018	36 753	29 723	7 030
2019	32 644	28 880	3 764
2020	17 040	15 473	1 567
2021	12 334	8 687	3 647

¹ Frå år 2000 er avgifta for kinoframsyingar 2,5 prosent av brutto omsetning billetter, medan avgifta for video er på 3,50 kroner per selde eining. Dette ifølgje NOU 2001:5 Kino i en ny tid. Video til utleige har berre avgift ein gong.

Kjelde: Norsk Filmfond/Norsk Filminstitut og Medietilsynet.

12. Lyd, video og allmennkringkasting

- Ni av ti lytta til lydfiler på smarttelefon
- Framleis auke i delen som strøymde videofiler over internett
- 47 prosent lytta til radio eller nettradio
- 46 prosent såg på TV, inkludert direktesendt nett-TV
- Større del av befolkninga nytta videomedium enn fjernsyn
- I 2021 var den totale nynorskandelen i NRK på 25 prosent

Som i dei siste åra, auka bruken av strøymde lyd- og videofiler over internett i 2021. Samstundes gjekk bruken av andre plattformer enten ned eller heldt seg stabil på eit lågt nivå. 90 prosent av befolkninga nytta lydfil på smarttelefon, medan berre 5 prosent nytta CD-spelar ein gjennomsnittsdag i 2021, sjå tabell 12.1.

Når det gjeld videomedium, strøymde 67 prosent av befolkninga betalte videofiler over internett (inkludert Netflix). Samstundes hadde berre 3 prosent sett på DVD/Bluray i 2021. Til samanlikning hadde 46 prosent sett på DVD/Bluray ein gjennomsnittsdag i 2011, sjå tabell 12.2.

Det var ein klar skilnad mellom yngre og eldre generasjonar når det gjeld bruk av ulike plattformer for lyd- og videomedium. Ein mykje større del av den yngre generasjonen nytta lyd- og videofilar over internett enn dei eldre, medan ein større del av den eldre generasjonen nytta CD-spelar og harddiskopptakar. Det var ein noko mindre skilnad mellom menn og kvinner i så måte.

Delen av radiolyttarar går framleis ned. I 2021 var det 47 prosent som lytta til radio ein gjennomsnittsdag. Tilsvarende del var på 55 prosent ti år tidlegare, sjå tabell 12.11. Nedgangen var større for fjernsynsjåing. Medan 81 prosent såg på fjernsyn ein gjennomsnittsdag i 2011, var det berre 46 prosent som gjorde det same ti år seinare, sjå tabell 12.13. Det vil seie at over halvparten av befolkninga ikkje lengre ser på direktesendt TV ein gjennomsnittsdag.

Mange av programma som er tilgjengeleg på TV, er òg tilgjengelege digitalt på nett. Ein lågare del fjernsynsjåing tyder difor ikkje nødvendigvis på lågare interesse for program og fjernsynsseriar. Det viser derimot ein noko lågare bruk av lineær-TV som plattform.

Dei tre NRK-kanalane NRK P1, NRK P2 og NRK P3 sende radio i om lag 26 300 timar, sjå tabell 12.3, 12.4 og 12.5. Programtypen som hadde størst del av sendetida i NRK P1 i 2021 var underholdning, med 41 prosent av sendetida. Musikkprogramma hadde 27 prosent av sendetida, og regionale sendingar hadde 17 prosent. Fordelinga av programtypane i NRK P1 var på same nivå i 2021 som året før.

NRK sende meir enn 23 500 timar fjernsyn i 2021, sjå tabell 12.6. På dei ulike kanalane var programtilbodet noko ulikt. NRK Super sender berre barneprogram og desse vert klassifiserte i ulike kategoriar. NRK har òg eit kontinuerleg oppdatert tilbod på nett (nrk.no/tv).

I 2021 utgjorde nyhende den største delen av programtilbodet til NRK1, med 28 prosent. Nyhende utgjorde òg ein stor del – 18 prosent – av programtilbodet til NRK2, medan fritid/hobby/livsstil utgjorde størst del med 19 prosent. Den største delen av programtilbodet til NRK3 var drama med 43 prosent.

Tal frå *Allmennkringkastingsrapporten for NRK* (Medietilsynet, 2022a) viser at den totale nynorskandelen i NRK var på 25 prosent i 2021. NRK P1 og NRK2 hadde størst del nynorsk blant radio- og TV-kanalar, med høvesvis 28 og 32 prosent.

I følgje tal frå Allmennkringkastingsrapporten for TV 2 (Medietilsynet, 2022b) hadde hovudkanalen til TV 2 6 437 sendetimar i 2021. Av dei inneheldt 34 prosent drama og 26 prosent informasjon og samfunnsstoff, medan underhaldning utgjorde 21 prosent.

12.1. Om statistikken

Allmennkringkasting: Nokre av dei sentrale prinsippa som ligg til grunn for allmennkringkastinga er:

- Sendingane skal kunne takast inn av heile befolkninga.
- Sendingane skal innehalde ein variert programmeny med program for så vel breie som smale lyttar- og sjåargrupper, under dette born og unge, den samiske befolkningsgruppa, etniske og andre minoritetar.
- Det skal vere daglege nyheitssendingar og solid, jamleg orientering om viktige samfunns- og kulturspørsmål, nasjonalt og internasjonalt.
- Allmennkringkastingsprogramma skal medverke til å styrkje norsk språk, identitet og kultur.
- Allmennkringkastingskanalane skal ha redaksjonelt sjølvstende.

Medietilsynet: I 2021 var NRK og TV 2 dei to allmennkringkastarane i Noreg. Etter kringkastingslova (Kringkastingslova § 2-13) er Medietilsynet pålagt å utarbeide ein årleg allmennkringkastingsrapport: «Medietilsynet skal utarbeide en årlig rapport om kringkasteres oppfyllelse av allmennkringkastingsforpliktelser. Medietilsynet kan ikke instrueres av Kongen eller departementet ved utarbeidelsen av slik allmennkringkastingsrapport». Medietilsynet har dermed som oppdrag å føre tilsyn med i kva grad allmennkringkastarane oppfyller allmennkringkastingspliktene sine. Tilsynet tek utgangspunkt i mellom anna allmennkringkastings-rekneskapane til dei respektive aktørane.

Medietilsynet fører òg tilsyn med andre område innanfor kringkasting, til dømes reklame og sponing, vern av born og unge, med meir. Dei har styresmakt når det gjeld konsesjonar og registreringar for lokalkringkasting og annan type kringkasting.

I tillegg har Medietilsynet ei rolle når det gjeld å innhente og systematisere informasjon om eigartilhøve i media, for å medverke til å skape meir oversikt, merksemd og kunnskap om eigarforholda i norske media med heimel i lov om å vere open om eigarskap i media.

Medietilsynet legg fram årlege rapportar om status og utvikling i det norske mediemangfaldet. Rapportane presenterer mangfaldet av medietilbydarar, breidda i innhaldstilbodet som media tilbyr, og mediebruket til befolkninga.

Mediebruksundersøkingane: Tala som omhandlar bruken av radio og fjernsyn, samt lyd- og videomedia, er henta frå Norsk mediebarometer 2021. Norsk mediebarometer er ein publikasjon som er basert på Statistisk sentralbyrå sine årlege undersøkingar om bruk av massemedium. I 2021-undersøkinga vart 1 600 personar i alderen 9-79 år intervjuet og dei svarte på spørsmål om bruk av ulike massemedium.

Talet på fjernsynssjåing som er henta frå Norsk mediebarometer inkluderer sjåarar både på lineær- og direktesendt nett-TV.

Det er nytta kjennemerke for yrkesstatus og utdanning i tabellane 12.1, 12.2, 12.9, 12.10 og 12.11. Sjå delkapittel 9.6 for definisjonar av desse kjennemerka.

Referansar

Kringkastingslova. Lov om kringkasting og audiovisuelle bestillingstjenester (LOV-1992-12-04-127).

Henta frå <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1992-12-04-127>

Medietilsynet (2022a). *Allmennkringkastingsrapporten for NRK 2021*. Henta frå

https://www.medietilsynet.no/globalassets/publikasjoner/allmennkringkastingsrapporter/220604_allmennkringkasting_nrk_2021.pdf

Medietilsynet (2022b). *Allmennkringkastingsrapporten for TV2 2021*. Henta frå

https://www.medietilsynet.no/globalassets/publikasjoner/allmennkringkastingsrapporter/220627_allmennkringkasting_tv2_2021.pdf

Statistisk sentralbyrå (2021). Norsk mediebarometer 2021. *Statistiske analyser 2022(169)*.

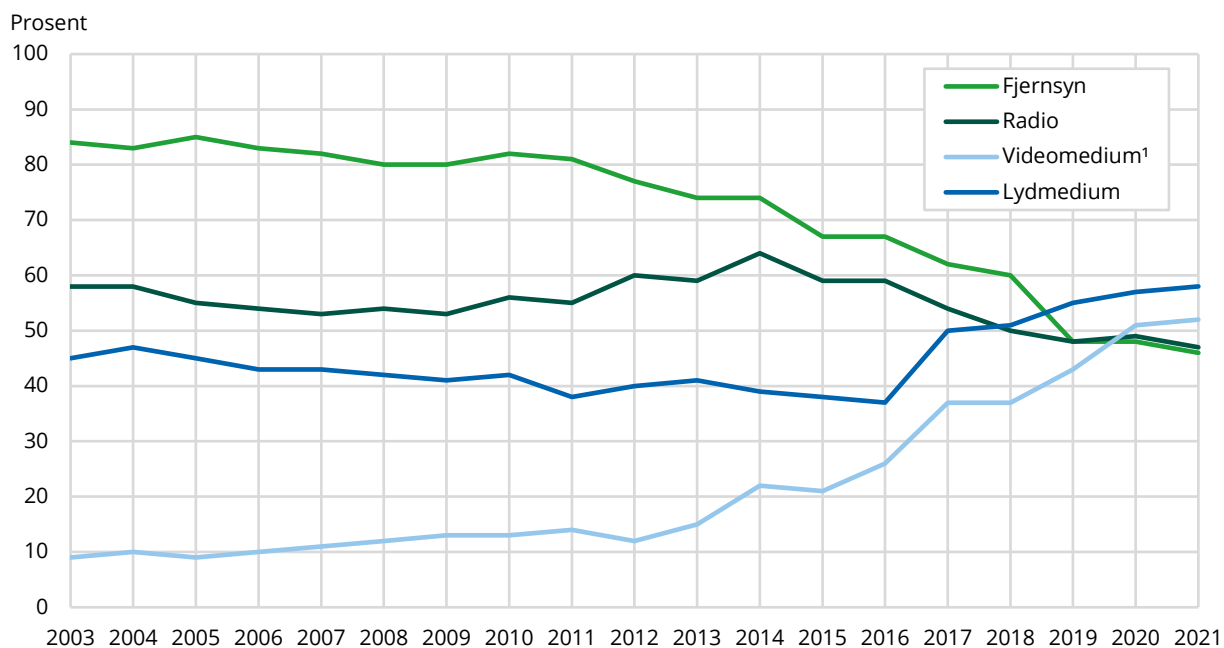
https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/tids-og-medi bruk/artikler/norsk-medi ebarometer-2021/attachment/inline/21eec81a-a3d3-4cac-abd5-f08465e840a0:ca33dea65bd8ac13b1eea92766963c4e88781e3c/SA169_web.pdf

Meir informasjon

Medienorge: <http://www.medienorge.uib.no>

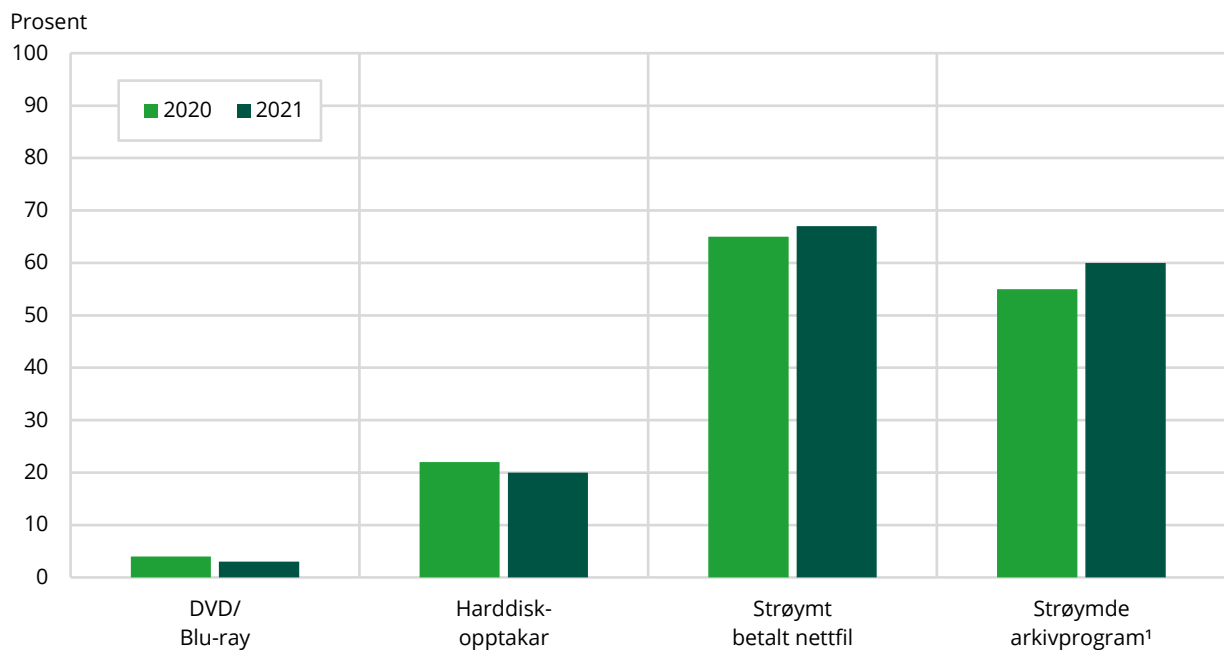
Radioplay: <http://www.radioplayernorge.no/>

Figur 12.1. Personar som har brukt ulike massemedium ein gjennomsnittsdag. Prosent. 2003-2021

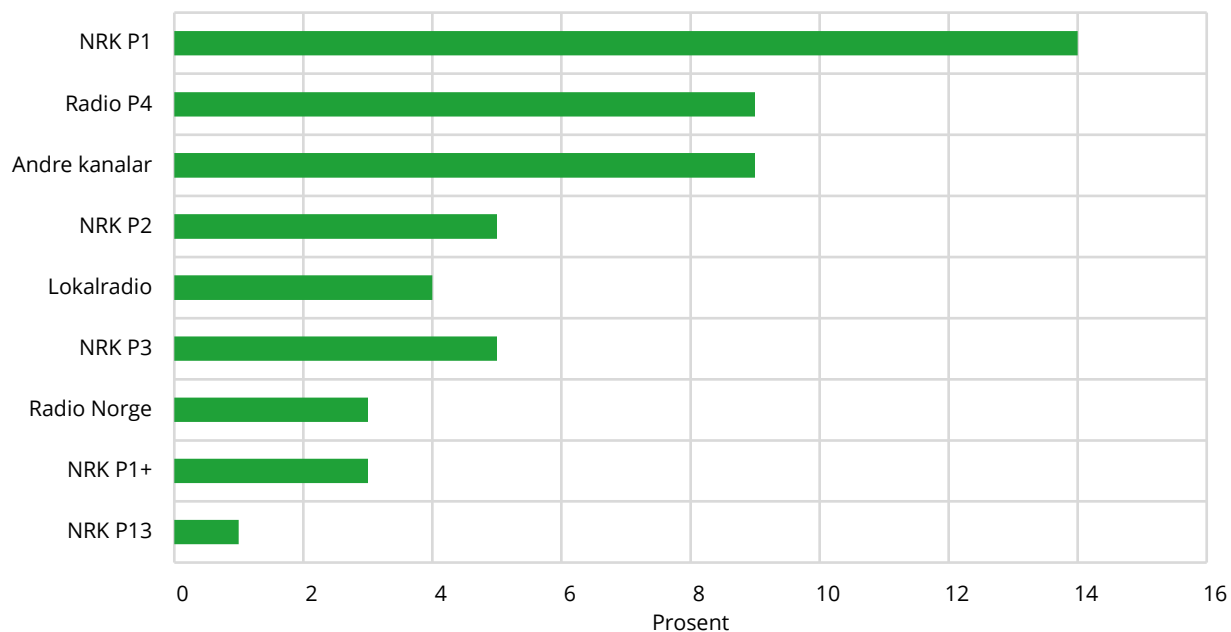
¹ Frå og med 2012 er betalte strøymetenester som Netflix omfatta av videomedium.
Kjelde: Statistisk sentralbyrå, Norsk mediebarometer 2021.

Figur 12.2. Delen brukarar av videomedium som har sett på ulike typar opptak ein gjennomsnittsdag. Prosent. 2020-2021

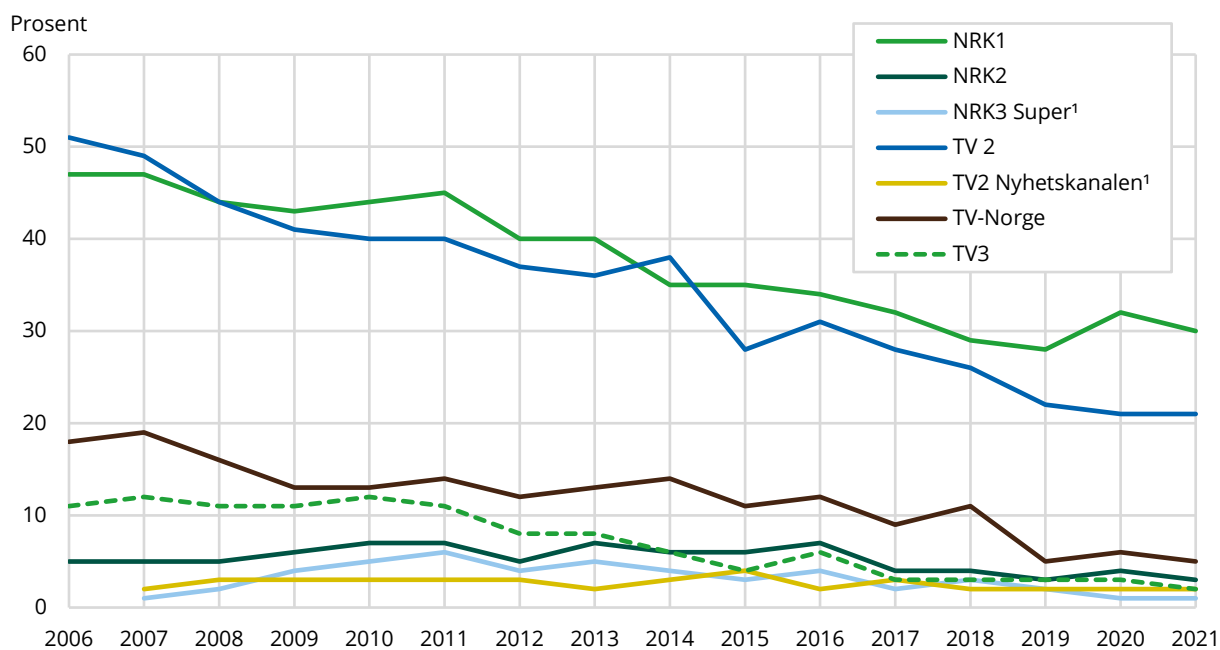
¹ Omfattar òg program som er vist same dag.
Kjelde: Medietilsynet: Allmennkringkastingsrapporten 2021.

Figur 12.3. Radiolytting for personar 9-79 år ein gjennomsnittsdag. Lyttardelar i prosent. 2021

Kjelde: Statistisk sentralbyrå, Norsk mediebarometer 2021.

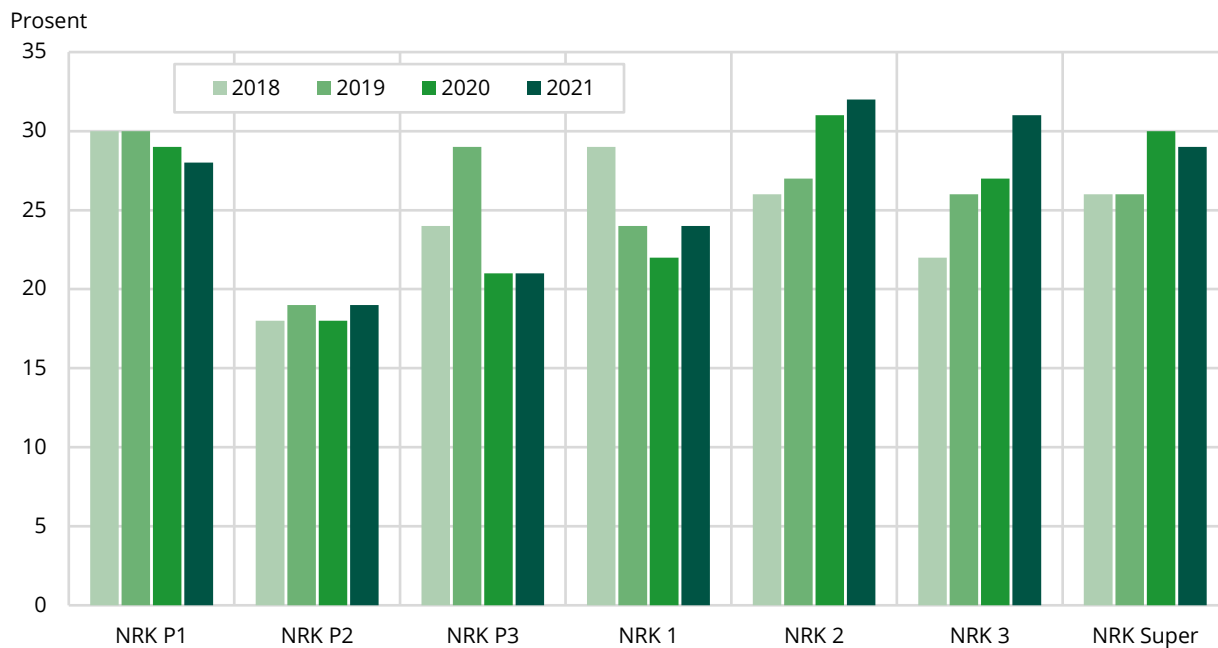
Figur 12.4. Fjernsynssjåing for personar 9-79 år ein gjennomsnittsdag. Sjåardelar i prosent 2006-2021

¹ Gjeld frå september 2007.

Kjelde: Medietilsynet: Allmennkringkastingsrapporten 2021.

Figur 12.5. Prosentdel nynorsk¹ i programtilbodet på NRKs TV- og radiokanalar². 2018-2021

¹ Delen nynorsk på TV og radio inkluderer all normert nynorsk, og halvparten av dialektdelen. ² Kanalar som er allmennkringkastarar.
 Kjelde: Medietilsynet: Allmennkringkastingsrapporten 2021.

Tabell 12.1. Delen lyttarar som har lytta til ulike avspelingssystem ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning og landsdel. Prosent

	CD- spelar	Plate- spelar	MP3- spelar	Lydfil på PC	Lydfil på smart- telefon	Lydfil på nettbrett	Nedlasta nettfil	Strøymt nettfil	Lydbok	Podkast
2007	64	4	35	40	.	.	.	.	.	.
2008	65	4	37	44	.	.	18	.	4	.
2009	56	3	42	43	.	.	43	.	5	.
2010	52	2	51	48	.	.	59	.	5	.
2011	47	2	53	50	.	.	51	35	4	.
2012	36	2	46	40	38	10	43	48	5	.
2013	34	1	43	38	50	14	42	55	5	.
2014	28	2	36	35	56	15	35	60	5	.
2015	22	2	24	26	71	13	31	68	5	.
2016	12	4	22	27	75	18	37	70	4	6
2017	11	3	5	16	76	8	31	70	6	13
2018	8	2	5	13	80	6	29	71	5	16
2019	8	2	3	13	82	8	25	71	8	25
2020	6	2	3	13	88	5	20	78	6	21
2021	5	2	3	13	90	5	22	81	8	23

2021**Kjønn**

Menn	6	2	4	16	88	3	22	82	5	24
Kvinner	3	2	3	10	91	6	22	80	11	22

Alder

9-15 år	1	0	6	8	90	14	21	85	8	6
16-24 år	3	2	3	17	96	2	26	93	3	23
25-44 år	3	1	2	14	94	3	23	85	10	33
45-66 år	7	3	4	11	83	6	20	68	9	17
67-79 år	25	4	7	8	63	6	13	52	6	7

Utdanning

Grunnskule	6	4	4	19	90	3	24	85	2	24
Vidaregåande skule	8	2	2	9	89	3	24	81	5	22
Universitet/høgskule, kort	4	1	3	14	89	4	23	79	13	26
Universitet/høgskule, lang	3	3	3	17	92	5	15	76	11	30

Landsdel¹

Oslo og Viken	3	2	3	16	91	6	20	80	7	28
Innlandet	9	1	3	12	89	6	27	79	11	13
Agder og Sør-Austlandet	5	2	3	13	91	1	25	81	5	19
Vestlandet	7	3	4	9	89	4	21	80	10	19
Trøndelag	3	0	0	11	91	6	16	85	6	27
Nord-Noreg	2	0	3	16	88	6	28	85	9	25

¹ Inndeling av landsdel før 2020 og 2021 er: Oslo og Akershus, Austlandet elles, Agder og Rogaland, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Noreg. Dermed er 2020- og 2021-tal for Oslo og Viken, Innlandet og Agder og Sør-Austlandet ikkje samanliknbare med tidlegare år.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 12.2. Delen brukarar av videomedium som har sett på ulike typar opptak ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning og landsdel. Prosent

	DVD/ Bluray	Harddisk- opptakar	Strøymt betalt nettfil ¹	Strøymde arkivprogram ²
2007	76	17	..	..
2008	56	18	..	..
2009	52	23	..	..
2010	58	31	..	..
2011	46	38	..	..
2012	49	30	11	..
2013	23	34	42	..
2014	19	21	60	..
2015	16	19	65	..
2016	6	11	70	27
2017	6	18	58	52
2018	6	15	62	50
2019	3	10	63	59
2020	4	22	65	55
2021	3	20	67	60
2021				
Kjønn				
Menn	3	20	67	62
Kvinner	3	21	67	59
Alder				
9-15 år	9	10	74	56
16-24 år	4	10	76	64
25-44 år	1	18	69	65
45-66 år	2	31	59	59
67-79 år	3	46	39	32
Utdanning				
Grunnskule	5	15	74	55
Vidaregåande skule	1	25	61	57
Universitet/høgskule, kort	2	26	64	64
Universitet/høgskule, lang	2	16	67	70
Landsdel³				
Oslo og Viken	5	21	66	61
Innlandet	2	24	62	70
Agder og Sør-Austlandet	0	19	61	57
Vestlandet	5	24	68	58
Trøndelag	1	18	74	55
Nord-Noreg	0	10	72	64

¹ Inkluderer Netflix. ² Omfattar program som er vist same dag. Frå 2017 inkluderer dette òg program som ikkje vart vist på fjernsyn same dag.³ Inndeling av landsdel før 2020 og 2021 er: Oslo og Akershus, Austlandet elles, Agder og Rogaland, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Noreg. Dermed er 2020- og 2021-tal for Oslo og Viken, Innlandet og Agder og Sør-Austlandet ikkje samanliknbare med tidlegare år.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 12.3. NRK P1¹. Sendetid, etter programtype

	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent
I alt	8 760	100	8 760	100	8 760	100	8 760	100	8 760	100	8 760	100	8 760	100
Drama	80	1	71	1	2	0	2	-	7	0,1	3	0	0	0
Musikk	1 897	22	1 766	20	2 244	26	2 268	26	2 536	29	2 376	27	2 403	27
Underholdning	3 256	37	3 123	36	3 492	40	3 478	40	2 810	32	3 599	41	3 589	41
Religion og livsfilosofi	168	2	238	3	246	3	310	4	251	3	247	3	302	3
Samfunnsspørsmål	869	10	863	10	412	5	381	4	1 030	12	219	3	216	3
Nyhende	684	8	708	8	727	8	672	8	145	2	383	4	400	5
Portrett	46	1	69	1	-	-	-	-	21	0,2	10	0,1	8	0,1
Regionale sendingar	1 404	16	1 264	14	1 271	15	1 306	15	1 513	17	1 488	17	1 459	17
Sport	254	3	371	4	271	3	226	3	64	1	100	1	96	1
Andre program	6	0	182	1	-	-	119	1	384	4	336	4	288	4

¹ Talet på timar heile døgnet. 24 timar i 365 dagar gjev 8 760 timar. ² Inkludert konkurranse.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten 2021.

Tabell 12.4. NRK P2. Sendetid etter programtype

	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent
I alt	8 760	100	8 755	100	8 760	100	8 762	100	8 761	100	8 760	100	8 760	100
Drama	219	3	177	2	234	3	245	3	25	0,3	12	0	10	0
Musikk	3 334	38	3 123	36	3 055	35	1 527	17	907	10	866	10	823	9
Kunst, kultur, media	1 932	22	2 001	23	1 704	20	2 233	26	1 361	16	1 109	13	1 825	21
Underholdning	59	1	38	0	57	0,7	-	-	61	1	27	0	0	0
Vitskap	160	2	172	2	223	2	222	3	185	2	136	2	416	5
Religion og livsfilosofi	99	1	91	1	309	4	533	6	621	7	272	3	394	5
Samfunnsspørsmål	2 090	24	2 136	24	2 181	25	2 548	29	2 444	28	2 835	32	2 025	23
Nyhende	631	7	632	7	709	9	1 087	12	2 121	24	2 173	25	1 825	21
Portrett	107	1	62	1	173	2	199	2	588	7	930	11	1 043	12
Regionale sendingar inkl. Sàmi Radio	108	1	92	1	22	0,3	-	-	5	0,1	43	1	0	0
Andre program	21	0	220	2	52	0,6	168	2	443	5	357	4	399	5

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten for NRK 2021.

Tabell 12.5. NRK P3. Sendetid¹, etter programtype

	2015		2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent	Timar	Pro-sent
I alt	8 760	100	8 760	100	8 760	100	8 759	100	8 761	100	8 760	100	8 760	100
Musikk	5 930	68	5 636	64	6 116	70	6 920	79	6 673	76	6 718	77	5 205	59
Kunst, kultur, media	201	2	195	2	179	2	88	1	123	1	123	1	143	2
Nyhende	142	2	135	2	134	1,5	118	1	67	1	-	-	314	4
Underholdning	2 051	23	2 155	25	1 697	20	1 511	17	1 693	19	1 672	19	2 685	31
Aktualitet og samfunn	318	4	316	4	504	6	102	1	11	0	36	0	111	1
Sport	-	-	37	0	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Andre program	118	1	269	3	102	1	20	0	194	2	211	2	302	3

¹ P3 går i samsending med P1 om natta.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten for NRK 2021.

Tabell 12.6. NRK. Sendetid1, etter fjernsynskanal og programtype. 2021

	NRK1		NRK2		NRK3		NRK Super	
	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent	Timar	Prosent
Riksprogram i alt	8 021	100	7 642	100	2 774	100	5 106	100
Barneprogram	-	-	-	-	-	-	5 106	100
Drama	885	11	1 231	16	1 182	43	-	-
Fritid/hobby/livsstil	1 484	19	1 437	19	390	14	-	-
Sport	1 009	13	344	5	71	3	-	-
Underholdning	339	4	401	5	184	7	-	-
Nyhende	2 239	28	1 389	18	6	0	-	-
Generell fakta/samfunn	808	10	1 038	14	458	17	-	-
Natur og vitenskap	576	7	560	7	171	6	-	-
Musikk	364	5	611	8	154	6	-	-
Kunst og kultur	264	3	562	7	140	5	-	-
Religion/filosofi	53	1	69	1	18	1	-	-

¹ Dei regionale sendingane er ikkje med i sendetida. ² Alle program på NRK Super er barneprogram. Denne oversikta er grunna i prosentoverslag frå NRK sin årsrapport.

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten for NRK 2021.

Tabell 12.7. TV2 hovudkanal. Sendetid, etter programtype

	2020		2021	
	Timar	Prosent	Timar	Prosent
I alt	6 468	100	6 438	100
Barn	88	1	106	2
Drama	2 122	33	2 173	34
Informasjon og samfunnsstoff	1 579	24	1 666	26
Dokumentar	213	3	218	3
Natur og klima	16	0	23	0
Nyhende og vær	470	7	449	7
Religion	15	0	0	0
Sport	301	5	455	7
Underholdning	1 660	26	1 341	21
Anna	88	0	7	0

Kjelde: Medietilsynet, Allmennkringkastingsrapporten for TV2, 2021.

Tabell 12.8. Norsk rikskringkasting. Sendetid i radio og fjernsyn, etter målform. Prosent

	Radio				Fjernsyn			
	I alt	Bokmål	Nynorsk	Dialekt	I alt	Bokmål	Nynorsk	Dialekt
2003	100	62	8	30	100	77	13	10
2004 ¹	100	55	3	42	100	63	6	32
2005	100	56	4	42	100	74	7	23
2006	100	57	5	38	100	71	8	22
2007	100	61	4	35	100	69	7	24
2008	100	63	6	31	100	76	7	18
2009	100	56	4	39	100	72	9	19
2010	100	62	5	33	100	75	9	16
2011	100	60	5	34	100	69	12	19
2012	100	59	6	35	100	73	15	12
2013	100	58	7	35	100	70	17	13
2014	100	66	9	25	100	71	16	13
2015	100	61	8	31	100	67	19	14
2016	100	63	8	30	100	67	16	17
2017	100	60	6	34	100	69	15	23
2018	100	63	8	29	100	67	20	14
2019	100	61	7	32	100	66	18	15
2020	100	63	5	32	100	64	18	17
2021	100	61	5	34	100	62	19	19

¹ Ved overgangen til 2004 gjennomførte NRK følgjande praksis: Ein stilte strengare krav til kva som vart rekna som bokmål og kva som vart rekna som nynorsk. Dersom det som skulle registrerast ikkje var tydeleg nok, vart det plassert i dialektkategorien.

Kjelde: Norsk rikskringkasting AS

Tabell 12.9. Prosentdel nynorsk¹ i programtilbodet på NRKs radio²- og fjernsynskanalar

	2018	2019	2020	2021
Radio				
NRK P1	30	30	29	28
NRK P2	18	19	18	19
NRK P3	24	29	21	21
Fjernsyn				
NRK1	29	24	22	24
NRK2	26	27	31	32
NRK3	22	26	27	31
NRK Super	26	26	30	29

¹ Delen nynorsk på radio og TV inkluderer all normert nynorsk, samt halvparten av dialektdelen. ² Kanalar som er allmennkringkastarar.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 12.10. Lyttar- og sjåardelar for ulike radio- og fjernsynskanalar ein gjennomsnittsdag. Prosent

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Radio																			
NRK P1	29	26	24	25	26	23	23	24	26	25	23	20	20	19	14	14	15	14	
NRK P1+	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	2	2	2	3	3	3	3	3	
NRK P2	4	4	4	3	5	4	4	6	5	7	6	5	7	5	5	6	6	5	
NRK P3	5	5	6	5	7	6	7	7	9	10	12	11	10	7	6	5	4	5	
NRK P13	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	1	1	1	1	1	1	1	
Radio P4	16	17	17	16	13	17	18	15	16	15	19	16	18	13	10	8	11	9	
Radio Norge	6	5	5	5	3	8	8	8	8	9	11	9	10	7	4	3	4	3	
Lokalradio	11	9	10	11	8	7	8	6	6	6	5	5	5	6	8	5	5	4	
Andre kanalar	2	3	3	3	6	3	4	5	4	4	5	5	6	8	10	9	8	9	
DAB-radio	.	.	.	.	.	.	.	.	13	13	19	24	25	33	38	38	39	38	
Fjernsyn																			
NRK1	53	51	47	47	44	43	44	45	40	40	35	35	34	32	29	28	32	30	
NRK2	8	8	5	5	5	6	7	7	5	7	6	6	7	4	4	3	4	3	
NRK3 Super	.	.	.	21	2	4	5	6	4	5	4	3	4	2	3	2	1	1	
TV2	52	50	51	49	44	41	40	40	37	36	38	28	31	28	26	22	21	21	
TV2 Nyhetskanalen	.	.	.	2	3	3	3	3	3	2	3	4	2	3	2	2	2	2	
TVNorge	18	19	18	19	16	13	13	14	12	13	14	11	12	9	11	5	6	5	
TV3	14	13	11	12	11	11	12	11	8	8	6	4	6	3	3	3	3	2	
TV2 Zebra	.	.	.	.	.	.	2	2	1	1	2	1	1	1	1	0	0	0	
TVN Fem	.	.	.	.	.	.	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	0	0	
Viasat 4	.	.	.	.	.	.	6	4	4	1	1	2	1	1	2	1	1	1	
Andre kanalar	12	13	15	17	22	23	18	20	18	18	16	14	16	18	17	10	8	8	

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 12.11. Del i befolkninga som høyrer på radio ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, yrkesstatus og landsdel. Prosent

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prosentdel i alt	55	60	59	64	59	59	54	50	48	49	47
Kjønn											
Menn	57	60	60	65	60	60	54	53	49	48	45
Kvinner	52	60	58	62	57	58	55	47	47	50	49
Alder											
9-15 år	31	36	31	42	28	29	25	25	29	29	21
16-24 år	48	43	40	55	47	44	37	33	29	27	22
25-44 år	57	64	61	65	62	62	60	51	49	48	46
45-66 år	59	72	71	72	71	70	64	61	60	63	60
67-79 år	64	66	72	69	65	62	66	62	62	64	73
Utdanning											
Grunnskule	50	55	56	60	56	48	50	43	37	37	42
Vidaregåande skule	56	62	61	68	64	68	62	56	56	52	57
Universitet/høgskule, kort	60	66	67	70	67	65	62	56	55	60	48
Universitet/høgskule, lang	65	72	66	67	68	61	56	55	53	58	52
Yrkesstatus¹ (16-79 år)											
Yrkesgruppe 1-2	63	72	68	68	68	65	63	57	56	61	56
Yrkesgruppe 3	55	70	68	68	73	70	63	60	58	60	46
Yrkesgruppe 4-5	58	59	59	66	57	63	55	51	43	42	46
Yrkesgruppe 6-9	57	71	69	79	70	68	71	57	64	44	50
Elevar og studentar	50	35	34	49	49	39	32	28	27	30	17
Trygda og pensjonistar	61	67	69	69	57	64	62	56	56	64	72
Landsdel²											
Oslo og Viken	51	56	57	58	55	59	51	45	43	46	47
Innlandet	54	62	62	69	59	60	59	53	5	51	61
Agder og Sør-Austlandet	54	58	58	64	62	63	56	48	48	55	43
Vestlandet	56	61	61	62	58	53	50	49	49	48	45
Trøndelag	58	62	60	66	65	61	47	55	53	59	47
Nord-Noreg	58	63	55	64	60	53	64	54	50	44	48

¹ For ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene, sjå publikasjonen Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå. ² Inndeling av landsdel før 2020 og 2021 er: Oslo og Akershus, Austlandet elles, Agder og Rogaland, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Noreg. Dermed er tala frå og med 2020 ikkje samanliknbare med tidlegare år. Tala i tabellen er likevel framstilt etter den nye inndeling for å få til ein oversiktleg tabell.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 12.12. Minutt brukt til radiolytting ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, yrkesstatus og landsdel

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ¹	2021
Prosentdel i alt	86	96	90	100	83	78	78	68	65	.	59
Kjønn											
Menn	90	101	93	107	88	81	84	77	72	.	53
Kvinner	82	90	86	94	77	74	73	59	57	.	64
Alder											
9-15 år	15	18	20	19	15	12	11	14	12	.	7
16-24 år	65	60	55	67	51	43	33	44	21	.	13
25-44 år	82	100	87	93	75	78	80	57	62	.	55
45-66 år	109	119	116	141	118	98	103	93	89	.	74
67-79 år	121	143	132	138	123	114	128	110	119	.	129
Utdanning											
Grunnskule	84	99	98	106	91	72	84	72	66	.	62
Vidaregåande skule	114	122	114	129	108	110	113	95	97	.	85
Universitet/høgskule, kort	72	96	89	106	79	73	71	61	61	.	48
Universitet/høgskule, lang	80	81	70	77	61	56	53	46	50	.	58
Yrkesstatus² (16-79 år)											
Yrkesgruppe 1-2	85	91	80	81	73	66	68	54	52	.	53
Yrkesgruppe 3	64	92	71	92	102	88	79	63	74	.	41
Yrkesgruppe 4-5	96	85	86	88	89	81	82	76	65	.	53
Yrkesgruppe 6-9	131	175	163	192	145	120	154	132	142	.	91
Elevar og studentar	39	25	31	41	24	33	21	17	13	.	6
Pensjonistar	126	146	141	162	109	128	131	108	105	.	135
Landsdel³											
Oslo og Viken	70	78	73	74	66	71	67	50	52	.	56
Innlandet	94	107	107	110	82	93	96	78	74	.	72
Agder og Sør-Austlandet	88	79	95	105	91	83	56	57	55	.	52
Vestlandet	83	98	82	94	84	59	73	65	58	.	55
Trøndelag	107	101	100	121	87	87	69	87	88	.	53
Nord-Noreg	89	131	75	125	106	67	121	95	84	.	79

¹Talet på minuttar lytta til radio i 2020 finst ikkje. ²For ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene, sjå publikasjonen Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå. ³Inndeling av landsdel før 2020 og 2021 er: Oslo og Akershus, Austlandet elles, Agder og Rogaland, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Noreg. Dermed er tala frå og med 2020 ikkje samanliknbare med tidlegare år. Tala i tabellen er likevel framstilt etter den nye inndeling for å få til ein oversiktleg tabell.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 12.13. Del i befolkninga som ser på fjernsyn ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, yrkesstatus og landsdel. Prosent

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prosentdel i alt	81	77	74	74	67	67	62	60	48	48	46
Kjønn											
Menn	81	76	76	73	66	68	62	58	49	47	46
Kvinner	81	77	73	74	68	66	61	63	46	49	46
Alder											
9-15 år	89	83	82	70	67	67	67	61	46	37	34
16-24 år	74	67	60	56	53	54	42	40	34	26	28
25-44 år	76	71	70	71	63	62	54	49	35	36	34
45-66 år	83	80	79	80	74	73	69	70	60	63	61
67-79 år	91	88	86	91	86	81	83	86	72	75	75
Utdanning											
Grunnskule	82	81	78	74	67	62	54	55	41	37	42
Vidaregåande skule	82	74	74	74	70	72	69	62	56	55	51
Universitet/høgskule, kort	80	78	75	77	69	67	61	63	49	51	48
Universitet/høgskule, lang	77	75	71	74	60	66	51	58	45	50	48
Yrkesstatus¹ (16-79 år)											
Yrkesgruppe 1-2	81	76	74	76	68	68	58	60	47	49	46
Yrkesgruppe 3	76	73	72	71	71	69	56	55	46	55	50
Yrkesgruppe 4-5	81	76	75	73	68	61	58	56	40	41	40
Yrkesgruppe 6-9	79	71	70	72	62	69	68	58	55	38	34
Elevar og studentar	75	67	62	57	59	50	41	42	32	23	32
Pensjonistar	90	88	86	90	82	81	79	81	65	75	78
Landsdel²											
Oslo og Akershus	76	76	71	68	65	65	57	54	44	46	45
Austlandet elles	83	79	76	79	72	70	65	64	44	54	57
Agder og Rogaland	82	73	76	69	63	68	61	57	53	56	44
Vestlandet	84	79	78	74	67	69	62	62	56	45	41
Trøndelag	82	78	68	79	72	67	60	64	45	53	56
Nord-Noreg	83	72	75	75	65	62	70	64	48	42	47

¹ For ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene, sjå publikasjonen Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå. ² Inndeling av landsdel før 2020 og 2021 er: Oslo og Akershus, Austlandet elles, Agder og Rogaland, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Noreg. Dermed er tala frå og med 2020 ikkje samanliknbare med tidlegare år. Tala i tabellen er likevel framstilt etter den nye inndeling for å få til ein oversiktleg tabell.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 12.14. Minutt brukt til fjernsynsjåing ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning yrkesstatus og landsdel

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ¹	2021
Prosentdel i alt	157	134	132	132	107	112	104	98	78	.	46
Kjønn											
Menn	150	134	138	128	101	116	103	98	81	.	46
Kvinner	165	135	126	137	113	108	68	99	75	.	46
Alder											
9-15 år	114	95	103	74	62	62	50	60	43	.	34
16-24 år	135	105	92	82	69	66	81	65	44	.	28
25-44 år	142	119	117	117	99	102	128	75	51	.	34
45-66 år	170	154	145	154	123	135	196	117	104	.	61
67-79 år	221	192	212	236	181	165	104	181	162	.	75
Utdanning											
Grunnskule	178	168	151	154	120	102	131	104	75	.	42
Vidaregåande skule	177	146	150	147	126	142	96	118	103	.	51
Universitet/høgskule, kort	152	136	122	137	105	101	79	96	78	.	48
Universitet/høgskule, lang	126	102	110	111	79	113	116	77	69	.	48
Yrkesstatus² (16-79 år)											
Yrkesgruppe 1-2	131	114	111	117	95	107	76	84	68	.	46
Yrkesgruppe 3	150	118	110	120	104	108	99	79	83	.	58
Yrkesgruppe 4-5	160	148	135	132	106	107	112	98	57	.	41
Yrkesgruppe 6-9	153	128	129	123	100	125	54	103	95	.	44
Elevar og studentar	137	93	107	90	67	61	185	59	41	.	27
Pensjonistar	224	202	212	228	189	175	.	178	146	.	146
Landsdel³											
Oslo og Akershus	146	136	127	120	101	106	114	86	65	.	55
Austlandet elles	170	142	143	149	123	122	106	110	75	.	63
Agder og Rogaland	144	117	133	136	85	107	106	87	84	.	57
Vestlandet	157	140	136	119	112	108	94	96	94	.	50
Trøndelag	163	130	113	137	130	123	119	96	82	.	72
Nord-Noreg	163	129	122	128	81	102	104	127	79	.	61

¹ Tallet på minuttar sett på TV i 2020 finst ikkje. ² For ein definisjon på dei ulike yrkesgruppene, sjå publikasjonen Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå. ³ Inndelinga av landsdel før 2020 og 2021 er: Oslo og Akershus, Austlandet elles, Agder og Rogaland, Vestlandet, Trøndelag og Nord-Noreg. Dermed er tala frå og med 2020 ikkje samanliknbare med tidlegare år. Tala i tabellen er likevel framstilt etter den nye inndelinga for å få til ein oversiktleg tabell.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 12.15. Fjernsynssjåing blant personar 9-79 år ein gjennomsnittsdag. Sjøardelar i prosent

	NRK1	NRK2	NRK3 Super ¹	TV2	TV2 Nyhets- kanalen ¹	TVNorge	TV3
2004	53	8	.	52	.	18	14
2005	51	8	.	50	.	19	13
2006	47	5	.	51	.	18	11
2007	47	5	1	49	2	19	12
2008	44	5	2	44	3	16	11
2009	43	6	4	41	3	13	11
2010	44	7	5	40	3	13	12
2011	45	7	6	40	3	14	11
2012	40	5	4	37	3	12	8
2013	40	7	5	36	2	13	8
2014	35	6	4	38	3	14	6
2015	35	6	3	28	4	11	4
2016	34	7	4	31	2	12	6
2017	32	4	2	28	3	9	3
2018	29	4	3	26	2	11	3
2019	28	3	2	22	2	5	3
2020	32	4	1	21	2	6	3
2021	30	3	1	21	2	5	2

¹ Gjeld frå september 2007.

Kjelde: Norsk mediebarometer 2021, Statistisk sentralbyrå.

13. Idrett og friluftsliv

- 1,78 millionar ordinære medlemskap i Norges idrettsforbund i 2021
- 962 000 medlemskap i Norsk Friluftsliv i 2021
- Fleire nytta nærområdet til friluftslivsaktivitetar
- 58 500 idrettsanlegg i drift i 2021

13.1. Medlemskap

Medlemskapstala i NIF per 31. desember 2021 viser at det var drygt 1,78 millionar ordinære medlemskap dette året. Det er ein auke på 30 000, eller 1,7 prosent frå 2020. I 2020 var det stor nedgang i talet på medlemskap i samanheng med koronapandemien. Figur 13.1 syner at talet på medlemskap auka mest for menn i alle aldersgrupper i 2021. Fordelinga mellom menn og kvinner var 59 prosent menn og 41 prosent kvinner, det same som året før.

I 2021 blei det registrert 962 000 medlemskap i Norsk Friluftsliv, ein auke på 4 000 frå året før. Størst vekst i talet på medlemskap var det i Norsk Kennel Klub, med 8 400 fleire medlemmer i 2021 samanlikna med 2020. Den største nedgangen i talet på medlemskap siste året finn ein i Den Norske Turistforening, med ein nedgang på 6 700 medlemskap.

13.2. Friluftsliv og aktivitet

Tal frå Levekårsundersøkinga 2021 viser at 93 prosent gjekk turer i parker eller andre naturomgjevnader i nærleiken av heimen (SSB 2021a). I 2020 var det berre 77 prosent som gjorde det same. 42 prosent svarte at dei hadde vore på bær eller sopptur, mot 29 prosent i 2020. Berre 62 prosent sa at dei hadde bada utandørs i 2021. Det er det lågaste talet dei siste 10 åra. Sjå tabell 13.3 for å lese meir om delen personar som i løpet av dei siste 12 månadene har delteke i ulike friluftslivaktivitetar etter kjønn, alder og utdanning.

13.3. Idrettsanlegg og friluftslivområder

Tala frå Idrettsanleggsregisteret i tabell 13.4 viser at det i alt var 58 500 eksisterande anlegg som var i drift i 2021. Dette er ein auke på totalt 186 anlegg frå 2020.

Det vart registrert totalt 38 211 ordinære idrettsanlegg i 2021, ein nedgang på 112 frå 2020. Det vart registrert 20 100 nærmiljøanlegg, ein auke på 290 frå 2020. Nærmiljøanlegg omfattar mellom anna ulike typar utandørs aktivitetsanlegg og fleirbruksområde, som til dømes balløkker/ballingar og nærmiljøkart. Talet på nasjonalanlegg er sju anlegg, det same som året før.

Tal frå KOSTRA viser at det er 51 100 kilometer med turstiar og løyper tilrettelagd for bruk om sommaren. Samstundes viser tala at det er om lag 30 600 kilometer maskinpreparerte skiløyper rundt omkring i kommunane.

13.4. Finansiering

KOSTRA-tala viser at fylkeskommunane til saman hadde 106 millionar kroner i netto driftsutgifter til idrett i 2021 (SSB 2021b). Kommunane (medrekna Oslo) brukte til saman 5,5 milliardar kroner i netto driftsutgifter til idrett og idrettsanlegg. Dette er 35 prosent av utgiftene som kommunane bruker til kulturføremål, ein auke på 690 millionar kroner frå året før. Brutto investeringsutgifter for idrett og idrettsanlegg gjekk i 2021 ned med 730 millionar kroner samanlikna med 2020. I 2021 låg brutto investeringsutgifter for kommunane til idrett på om lag 4,8 milliardar kroner, sjå tabell 13.7.

13.5. Om statistikken

Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) er det øvste organet i Noregs største interesseorganisasjon.

Alle opplysningane og tala i statistikken er grunna i elektroniske rapportar frå kvar einskild klubb som er medlem av NIF, og frå kvar sær-idrettsgruppe i klubben. Rapporteringa er per 31. desember i rapporteringsåret og vert avslutta ved utgangen av april året etter rapporteringsåret. Medlemskap er i denne publikasjonen framleis summen av medlemmer i kvar einskild klubb, og ikkje talet på personar som totalt er medlemmer i den organiserte idretten. Talet på personar er lågare fordi mange er medlemmer i fleire klubbar. Tala i denne publikasjonen omfattar berre statistikk over medlemskap for dei ordinære idrettskrinsane. Tal for bedriftsidretten og aktivitetstala er ikkje med i statistikken.

Norsk Friluftsliv er ein fellesorganisasjon for 18 norske frivillige friluftslivsorganisasjonar som til saman har om lag 4 400 lokale lag og foreiningar (2021). Organisasjonane har individuelle medlemskap og er opne for alle. Det totale medlemskapstalet vist i tabell 13.2 er summen av medlemskap i medlemsforeiningane. Talet på ein skilde personar vil vere lågare fordi fleire er medlemmer av fleire foreiningar.

Levekårsundersøkingane: Levekårsundersøkinga EU-SILC vert gjennomført årleg. Frå og med 2011 utgjer undersøkinga ein årleg fast kjerne av spørsmål og temabolkar med varierende tema. Tema vert gjentekne med ein syklus på tre år. I 2011, 2014, 2017, 2020 og 2021 var tema deltaking på ulike friluftaktivitetar, medan tema i 2013, 2016, 2019 og 2021 var deltaking i ulike treningsaktivitetar.

Anleggsregisteret.no er Kultur- og likestillingsdepartementets register over idrettsanlegg og søknader om spelemidlar. Anleggsregisteret omfattar anlegg og tiltak for idrett og friluftsliv, frå dei store anlegga som er bygde og utforma for internasjonale meisterskap til små balløkker/ballbingar og skileikanlegg. Anleggsregisteret.no inneheld eit nettgrunna søknadssystem for spelemidlar til idrettsanlegg, eit register over alle idrettsanlegga i Noreg, og ein kartfunksjon som viser den grafiske plasseringa til anlegga i standard kart (Anleggsregisteret 2020). Det er opp til kvar einskild kommune å oppdatere opplysningane i registeret for anlegg innanfor eigen kommune. Oppdatering av registeret skjer kontinuerleg.

Anlegga for friluftsliv er òg registrerte så langt det er funne formålstenleg. Alle anlegga og tiltaka for friluftsliv som har fått tilskot av spelemidlane, er registrerte. Data brukt i tabellane 13.4 og 13.5 tek utgangspunkt i status «eksisterande» i registeret. Anlegga er registrerte med desse data: anleggsnummer i registeret, namnet på anlegget, anleggsstad (idrettspark eller liknande), kva for ein kommune anlegget ligg i, anleggskategori (til dømes: fotballanlegg, kart, friluftsliv), anleggstype (til dømes: grasbane, orienteringskart, badeplass), karakteristiske mål, anleggsklasse (til dømes: nasjonalanlegg, kommuneanlegg/ordinære anlegg, nærmiljøanlegg), plassering (kartkoordinatar i økonomisk kartverk) og eventuelt ombyggingsår, eigar, tildelte spelemidlar og året for tildeling.

Referansar

Anleggsregisteret. (u.å.). Henta 12. november 2021 frå <https://www.anleggsregisteret.no/>

Kultur- og likestillingsdepartementet (2021). Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet 2021 (V-0732-B). <http://www.idrettsanlegg.no>

Statistisk sentralbyrå. (2021a). Idrett og friluftsliv, levekårsundersøkelsen. <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/statistikker/fritid>

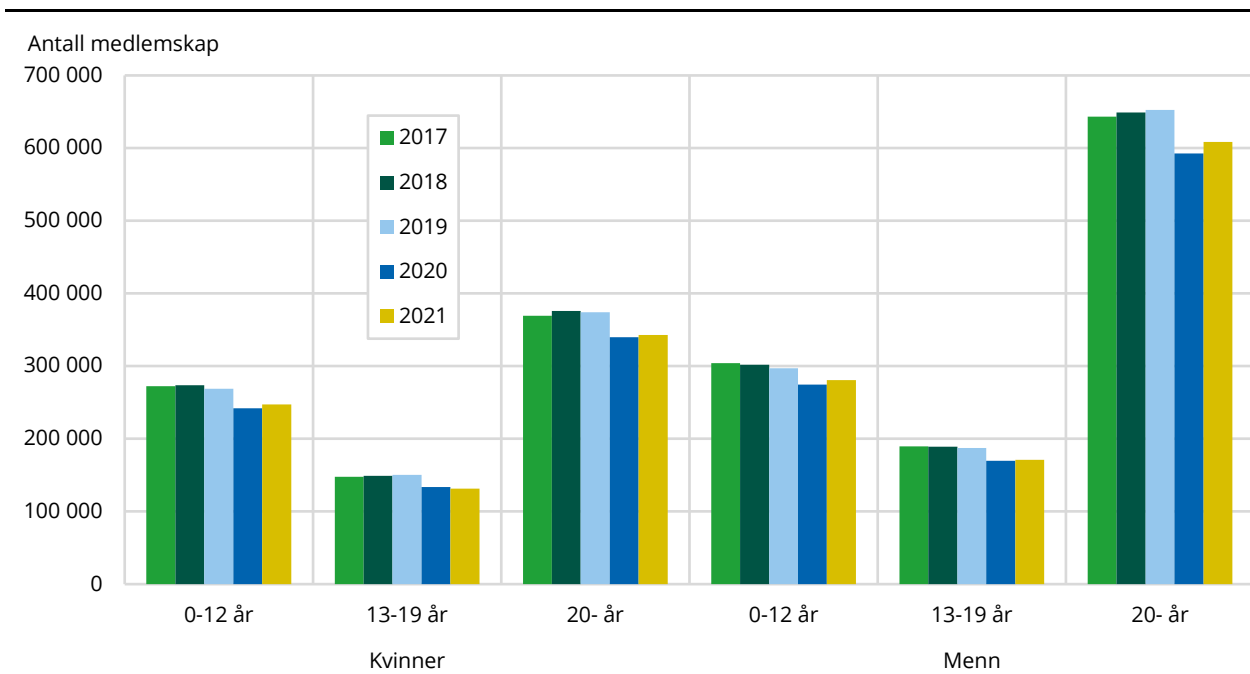
Statistisk sentralbyrå. (2021b). Kulturtilbod. Utgifter til tjenesteområdene, fylkeskommunekonsern, etter funksjon og art, statistikkbanktabell 12163. <https://www.ssb.no/statbank/table/12163/>

Meir informasjon

Kultur- og likestillingsdepartementet. (2021). *Idrettspolitikken*. Henta frå

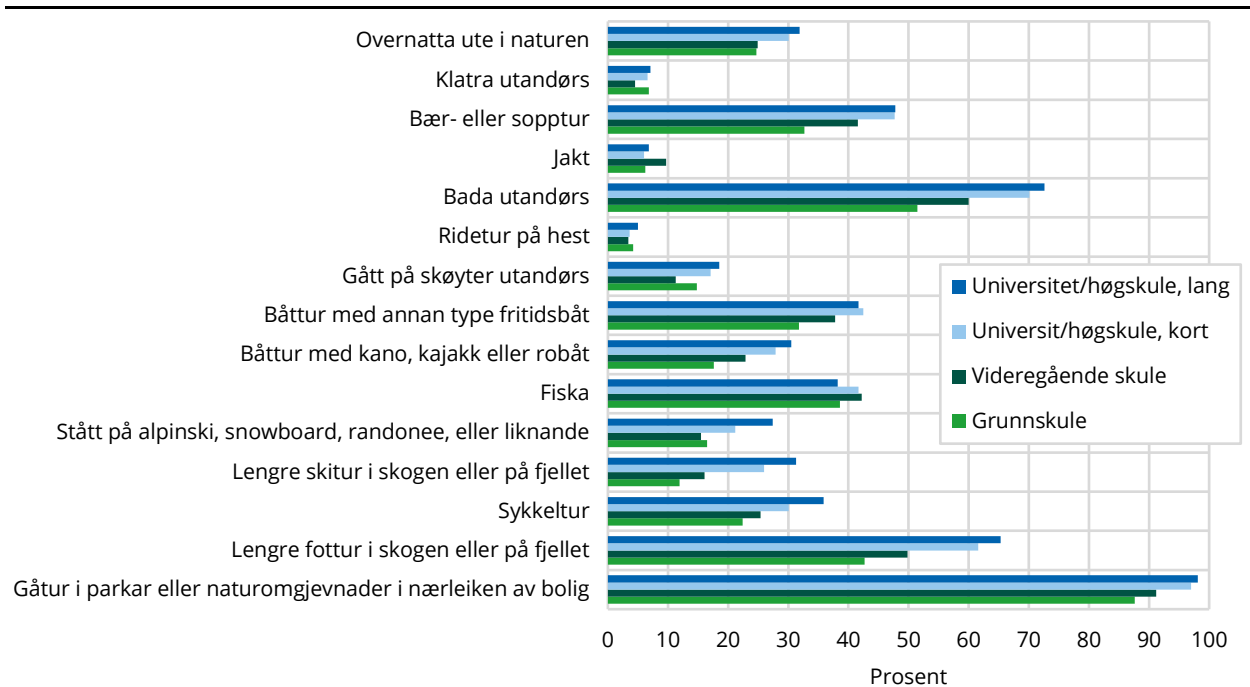
<https://www.regjeringen.no/no/tema/kultur-idrett-og-frivillighet/innsiktsartikler/idrett/id2001187/>

Figur 13.1. Medlemskap i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, etter kjønn og alder. 2017-2021

Kjelde: Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité.

Figur 13.2. Personar som dei siste 12 månadene har drive med ulike friluftslivaktivitetar, etter utdanning. 2021

Kjelde: Levekårsundersøkinga, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 13.1. Talet på idrettslag og medlemskap, etter idrettskrins

	Medlemskap ¹									
	Talet på lag	Menn					Kvinner			
		I alt	I alt	0-12 år	13-19 år	20- år	I alt	0-12 år	13-19 år	20- år
2001	7 136	1 430 597	880 658	214 268	151 983	514 407	549 939	162 050	105 199	282 690
2002	7 292	1 534 868	945 645	238 936	169 299	537 410	589 223	182 895	118 250	288 078
2003	7 531	1 579 550	975 016	250 267	176 490	548 259	604 534	190 571	122 714	291 249
2004	7 633	1 649 311	1 008 923	258 629	182 892	567 402	640 388	204 094	131 704	304 590
2005	7 791	1 675 737	1 018 786	265 888	187 810	565 088	656 951	211 619	136 842	308 490
2006	7 870	1 701 153	1 028 524	271 278	186 601	570 645	672 629	220 699	138 241	313 689
2007	7 725	1 738 086	1 047 103	275 608	188 242	583 253	690 983	222 743	139 818	328 422
2008	7 760	1 770 720	1 059 933	276 787	188 906	594 240	710 787	226 673	141 748	342 366
2009	7 813	1 758 229	1 050 413	281 904	186 578	581 931	707 816	233 203	140 594	334 019
2010	7 894	1 771 961	1 062 766	287 429	185 076	590 261	709 195	236 332	137 743	335 120
2011	7 894	1 791 297	1 072 816	289 917	187 875	595 024	718 481	240 661	139 443	338 377
2012	7 929	1 864 031	1 115 241	299 625	189 071	626 545	748 790	252 763	139 322	356 705
2013	7 967	1 868 840	1 114 735	304 231	187 500	623 004	754 105	258 189	138 997	356 919
2014	7 953	1 908 896	1 135 179	314 081	185 991	635 107	773 717	269 786	140 950	362 981
2015 ²	7 819	1 888 180	1 122 159	304 703	185 824	631 632	766 021	263 119	141 538	361 364
2016	7 736	1 921 019	1 133 921	301 518	189 282	643 121	787 098	269 688	147 065	370 345
2017	7 641	1 926 301	1 136 761	303 893	189 584	643 284	789 540	272 303	147 772	369 465
2018	8 013	1 938 518	1 139 836	301 808	189 005	649 023	798 682	273 667	149 121	375 894
2019	7 990	1 930 165	1 136 749	296 873	187 219	652 657	793 416	268 973	150 301	374 142
2020	7 845	1 752 330	1 036 886	274 602	169 635	592 649	715 444	242 123	133 664	339 657
2021	7 808	1 782 406	1 060 426	280 779	171 115	608 532	721 980	247 428	131 606	342 946

Idrettskrins**2021**

Agder	466	90 841	54 086	14 066	8 780	31 240	36 755	12 775	7 015	16 965
Innlandet	698	123 995	73 143	18 277	12 021	42 845	50 852	16 627	9 369	24 856
Møre og Romsdal	457	82 792	48 062	12 087	7 664	28 311	34 730	11 170	6 808	16 752
Nasjonale/regionale idrettslag ³	4	91	41	2	21	18	50	2	44	4
Nordland	532	60 891	34 660	9 507	5 815	19 338	26 231	8 877	5 123	12 231
Oslo	571	267 680	158 225	43 129	23 448	91 648	109 455	34 818	17 287	57 350
Rogaland	566	145 587	86 400	29 066	13 800	43 534	59 187	27 392	10 779	21 016
Troms og Finnmark	578	79 506	45 115	11 017	6 717	27 381	34 391	10 876	5 764	17 751
Trøndelag	815	188 492	108 432	26 901	16 966	64 565	80 060	23 827	13 742	42 491
Vestfold og Telemark	592	123 526	77 398	16 927	13 267	47 204	46 128	13 756	9 061	23 311
Vestland	1 008	207 205	120 158	33 658	19 754	66 746	87 047	30 334	16 495	40 218
Viken	1 521	411 800	254 706	66 142	42 862	145 702	157 094	56 974	30 119	70 001

¹ Medlemskapsoversikta viser summen av medlemmer i kvar einskild klubb, ikkje talet på personar totalt som er medlem i den organiserte idretten. Dette talet vil vere mykje lågare fordi mange har medlemskap i fleire klubbar. Det er enno ikkje mogleg å registrere eit totalt tal på einskild medlemmer i den organiserte idretten. ² Tala for 2015, 2016, 2017 og 2019 er korrigerde i høve til tidlegare offentleggjorde tal. ³ Fire idrettslag høyrer ikkje med i nokon idrettskrins.

Kjelde: Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité.

Tabell 13.2. Norsk Friluftsliv. Lokallag og medlemskap

	2017		2018		2019		2020		2021	
	Lokal- lag	Medlem- skap	Lokal- lag	Medlem- skap	Lokal- lag	Medlem- skap	Lokal- lag	Medlem- skap	Lokal- lag	Medlem- skap
Heile landet	5 047	941 752	5 091	950 825	5 254	957 245	4 775	957 947	4 443	962 027
Den Norske Turistforening ¹	365	308 408	377	315 833	377	318 713	141	313 990	84	307 309
Forbundet Kysten	126	10 085	122	10 280	121	9 895	121	9 760	127	10 283
Skiforeningen ²	9	72 805	9	72 260	9	70 703	9	67 736	9	69 470
Norges Jeger- og Fiskerforbund	573	112 428	573	110 800	573	108 494	561	110 050	552	116 120
Norges turmarsjforbund ^{3,8}	536	41 687	532	40 186	532	40 186	520	49 500	520	49 500
KFUK-KFUM-speidarane	228	10 958	230	10 219	265	10 017	230	9 274	230	9 152
Norges Klatreforbund	210	23 038	215	24 522	219	27 831	220	25 988	206	27 824
Norsk orientering ³	365	24 101	365	24 209	365	24 439	365	23 497	365	21 146
Norges Padleforbund	125	21 505	130	21 464	133	21 464	133	22 341	125	23 874
Norges Røde Kors ⁴	383	164 490	383	159 583	371	166 049	387	156 214	371	157 233
Norges Seilforbund ⁵	123	23 550	117	23 556	118	23 062	117	23 846	119	22 868
Norges speiderforbund	453	19 090	450	18 465	450	18 544	412	18 009	411	17 100
4H Norge ³	486	14 111	503	14 127	523	11 702	506	11 083	464	10 390
Syklistenes landsforening	14	9 868	14	9 648	16	9 536	16	9 781	18	6 043
Kristen Idrettskontakt	245	14 935	248	15 237	360	15 600	334	12 175	160	10 793
Norsk Kennel Klub ⁶	806	70 693	806	72 010	806	72 010	650	80 186	628	88 602
Det norske skogselskap ⁷	17	8 412	17	8 426	16	9 000	16	8 867	16	8 022
Norges Sopp- og Nyttevekstforbund ⁹	..	..	..	..	..	..	37	5 650	38	6 298

¹ Frå 2016 inkludert Barnas turlag. Frå 2020 ny teljemaate for lokallag, tel no foreiningar og lokallag som har hatt aktivitet i statistikkåret. ² Har avvikande teljingsår, 1.9-31.8. ³ Endra namn i 2014. ⁴ Frå mai 2016 gjeld medlemskapet i Norsk Friluftsliv heile Norges Røde Kors og inkluderer lag og medlemskap for Norges Røde Kors Hjelpekorps som tidlegare var oppført som eigen gruppe. ⁵ Nytt medlem i 2016. ⁶ Frå 2016 ny teljemaate, tel no unike personar som har betalt kontingent, mot tidlegare tald medlemskap. ⁷ Nytt medlem i 2017. ⁸ Manglar totaltal i 2019, for dette året er det difor nytta dei same tala som året før. ⁹ Nytt medlem i 2020.

Kjelde: Norsk Friluftsliv

Tabell 13.3. Personar som i løpet av dei siste 12 månader har delteke på ulike friluftslivaktivitetar, etter år, kjønn, alder, utdanning og fylke. Prosent

	Gåtur i parkar eller natur i nærleik av bolig	Lengre fottur i skogen eller på fjellet	Sykkeltur eller på fjellet	Lengre skitur i skogen eller på fjellet	Stått på alpinski, snowboard, randonee e.l.	Fiska	Båttur med kano, kajakk eller robåt	Båttur med anna type fritidsbåt	Gått på skøyter utan dørs	Ride-tur på hest	Bada utan dørs	Jakt	Bær- eller sopp-tur	Klatranatta utan dørs	Over- eller ute i naturen
2011	.	54	42	29	24	45	25	44	9	4	71	8	37	.	.
2014	85	52	40	25	22	43	24	43	7	4	70	8	34	.	.
2017	84	53	35	23	21	42	24	42	7	4	66	7	36	.	.
2020	77	55	36	21	20	37	23	43	7	3	71	7	29	.	.
2021	93	53	27	19	18	41	24	38	14	4	62	8	42	6	27
2021															
Menn	91	55	30	21	21	51	26	41	14	2	63	12	35	7	30
Kvinner	94	50	24	18	16	30	22	34	15	5	61	3	48	5	24
Alder															
16-24 år	92	64	27	26	38	45	31	47	31	8	79	9	25	12	48
25-44 år	96	58	30	21	25	44	28	40	20	5	70	8	40	8	37
45-66 år	94	57	31	21	14	45	24	39	9	3	61	9	48	4	21
67 år eller eldre	85	29	14	7	2	26	12	26	2	1	37	4	43	1	5
Utdanning															
Grunnskule	88	43	22	12	17	39	18	32	15	4	52	6	33	7	25
Vidaregåande skule	91	50	25	16	16	42	23	38	11	3	60	10	42	5	25
Universitet/høgskule, kort	97	62	30	26	21	42	28	43	17	4	70	6	48	7	30
Universitet/høgskule, lang	98	65	36	31	27	38	31	42	19	5	73	7	48	7	32
Fylke															
Viken	92	51	30	18	19	34	23	37	16	4	65	5	42	5	25
Oslo	94	54	29	26	26	28	23	35	14	4	70	4	36	7	28
Innlandet	93	52	30	19	14	40	22	21	13	4	56	10	47	5	27
Vestfold og Telemark	93	46	29	18	17	33	21	41	14	4	65	8	41	6	24
Agder	92	47	25	17	14	42	23	49	16	3	65	12	43	7	21
Rogaland	93	53	28	13	15	44	22	44	15	3	62	5	26	6	25
Vestland	94	58	21	16	20	50	27	43	13	3	60	7	37	6	26
Møre og Romsdal	94	55	25	21	21	48	22	40	12	5	61	8	37	7	25
Trøndelag - Trøndelage	92	54	26	23	17	49	27	36	18	4	61	11	51	6	31
Nordland - Nordlånnda	92	57	26	20	17	56	28	44	14	5	53	12	57	5	35
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	87	55	23	20	12	55	26	32	6	3	38	17	60	6	33

Kjelde: Levekårsundersøkinga, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 13.4. Talet på idrettsanlegg, etter klassifikasjon og fylke

	I alt	Nasjonal- anlegg ¹	Ordinære idrettsanlegg	Nærmiljø- anlegg	Andre anlegg ²
2004	40 122	5	28 489	11 628	..
2005	42 526	5	30 146	12 375	..
2006	43 718	5	30 479	13 234	..
2007	43 911	5	30 343	13 563	..
2008	44 168	5	30 417	13 746	..
2009	49 326	5	34 150	14 769	401
2010	50 990	5	35 616	15 027	341
2011	52 223	5	35 974	15 881	361
2012	53 423	5	36 202	16 434	779
2013	54 051	5	36 452	16 838	752
2014	54 938	5	36 802	17 376	746
2015	55 532	6	36 960	17 818	746
2016	56 033	6	37 149	18 147	731
2017	56 151	7	37 655	18 397	92
2018	56 966	7	38 005	18 846	100
2019	57 496	7	38 231	19 157	101
2020	58 306	7	38 323	19 839	137
2021	58 492	7	38 211	20 126	148
2021					
Viken	11 034	1	7 250	3 769	14
Oslo	2 347	3	1 014	1 330	
Innlandet	6 736	3	4 833	1 884	16
Vestfold og Telemark	4 840	0	3 219	1 599	22
Agder	4 944	0	2 965	1 966	13
Rogaland	4 648	0	2 666	1 952	30
Vestland	6 915	0	4 166	2 743	6
Møre og Romsdal	4 503	0	3 169	1 325	9
Trøndelag - Trööndelage	5 778	0	3 951	1 796	31
Nordland - Nordlännda	3 632	0	2 488	1 139	5
Troms og Finnmark					
Romsa ja Finnmärku	3 106	0	2 166	938	2
Svalbard	9	0	8	1	..

¹ Nasjonalanlegga er Holmenkollen Ski nordiske greiner, Holmenkollen Skiskyting, Ullevål Stadion, Vikingskipet, Kvitfjell, Hafjell (nytt i 2015) og Vikersund.

² T.o.m. 2016 inkluderer dette fylkesanlegg, riksanlegg, interkommunale anlegg og ikkje oppgitt anleggsklasse. Frå 2017 gjeld tala berre interkommunale anlegg. Dei andre kategoriane har vorte innordna enten i ordinære anlegg eller i nærmiljøanlegg.

Kjelde: Anleggsregisteret.no, Kultur- og likestillingsdepartementet.

Tabell 13.5. Tal på idrettsanlegg og innbyggjarar per anlegg for nokre utvalde anleggskodar og år¹

Type anlegg	2017 ²		2018		2019		2020		2021	
	Einingar	Innbyggjarar per anlegg	Einingar	Innbyggjarar per anlegg	Einingar	Innbyggjarar per anlegg	Einingar	Innbyggjarar per anlegg	Einingar	Innbyggjarar per anlegg
Skianlegg	1 228	4 312	1 235	4 320	1 246	4 308	1 250	4 308	1 227	4 394
Alpinbakkar	582	9 099	588	9 073	597	8 991	599	8 989	599	9 001
Hoppbakkar	646	8 198	647	8 245	649	8 271	651	8 271	628	8 585
Friluftsliv	6 417	825	6 515	819	6 561	818	6 695	804	6 719	802
Tursti	3 185	1 663	3 248	1 642	3 271	1 641	3 333	1 616	3 353	1 608
Turkart	394	13 441	401	13 304	404	13 286	414	13 006	409	13 182
Tur-/skiløyper	2 838	1 866	2 866	1 861	2 886	1 860	2 948	1 827	2 957	1 823
Fotballanlegg	4 578	1 157	4 607	1 158	4 637	1 158	4 679	1 151	4 658	1 157
Fotballbaner	4 507	1 175	4 526	1 179	4 552	1 179	4 583	1 175	4 550	1 185
Fotballhallar	71	74 586	81	65 861	85	63 148	96	59 089	108	49 920
Friidrettsanlegg	947	5 592	942	5 663	933	5 753	925	5 821	940	5 735
Fast dekke	219	24 181	229	23 296	231	23 236	232	23 209	252	21 394
Grusdekke	351	15 087	339	15 737	331	16 216	317	16 986	290	18 591
Delanlegg	377	14 047	374	14 264	371	14 468	376	14 321	398	13 546
Hestesportanlegg	382	13 863	389	13 714	390	13 763	412	13 069	416	12 960
Ridebaner	248	21 353	252	21 170	253	21 216	269	20 017	273	19 749
Ridehallar	134	39 520	137	38 940	137	39 179	143	37 654	143	37 702
Isanlegg	121	43 765	123	43 372	126	42 600	130	41 420	128	42 120
Ishallar	51	103 836	52	102 592	53	101 275	55	97 901	55	98 025
Hurtigløpsbaner (kunstis)	52	101 839	53	100 656	53	101 275	53	101 596	51	105 713
Bandybaner (kunstis)	18	294 201	18	296 376	20	268 379	22	244 753	22	245 062
Idrettshallar og aktivitetssalar	3 950	1 341	3 952	1 350	3 976	1 350	3 985	1 351	3 875	1 391
Fleirbrukshallar	1 114	4 754	1 140	4 680	1 158	4 635	1 194	4 510	1 214	4 441
Fleiraktivitetssalar	2 836	1 867	2 812	1 897	2 818	1 905	2 791	1 929	2 661	2 026
Nærmiljøanlegg	12 744	416	12 925	413	13 056	411	13 280	405	14 099	382
Balløkker/ballbingar	7 804	679	7 858	679	7 900	679	7 949	677	7 672	703
Fleirbruksområde	3 690	1 435	3 793	1 406	3 868	1 388	4 041	13 328	5 185	1 040
Skulekart/nærmiljøkart	1 250	4 236	1 274	4 187	1 288	4 167	1 290	4 174	1 242	4 341
Symjehallar	1 001	5 290	1 006	5 303	1 012	5 304	1 009	5 337	1 074	5 020
Symjebasseng	937	5 652	939	5 681	944	5 686	942	5 716	981	5 496
Utandørs symjeanlegg	64	82 744	67	79 623	68	78 935	67	80 367	93	57 972
Golfbaner	139	38 098	139	38 380	142	37 800	138	39 019	141	38 237
18 hol	45	117 680	45	118 550	50	107 352	50	107 692	52	103 680
9 hol	74	71 562	74	72 091	76	70 626	72	74 786	74	72 856
6 hol	20	264 781	20	266 738	16	335 474	16	336 536	15	359 425
Orientering	3 448	1 536	3 464	1 540	3 472	1 546	3 453	1 559	3 394	1 589
Orienteringskart	3 448	1 536	3 464	1 540	3 472	1 546	3 453	1 559	3 394	1 589

¹ Gjeld eksisterande anlegg i drift per februar. ² Anleggsregisteret vart endra og omstrukturerte i 2017 og tala kan ikkje fullt ut samanliknast med tidlegare år.

Kjelde: Anleggsregisteret.no, Kultur- og likestillingsdepartementet.

Tabell 13.6. Friluftsområder for rekreasjon og friluftsliv i tettstad etter tilgjengelege områder og år¹

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rekreasjons- og friluftslivsområder lagde til rette etter prinsipp om universell utforming. Einingar	2 209	2 180	2 276	1 398	1 430	1 622
Samla lengde skiløyper planlagt maskinpreparert, gitt normale snøforhold. Kilometer	24 664	27 979	30 519	31 725	32 449	30 611
Samla lengde av turveggar, turstiar og løyper lagde til rette for sommarbruk. Kilometer	39 426	42 502	46 685	51 274	52 241	51 138

¹ Tala viser totalen av det som er rapportert, inkludert områder med kommunalt driftsansvar.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 13.7. Netto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter for kommuneconsern til idrett, etter fylke

	Netto driftsutgifter funksjon 380 Idrett	Netto driftsutgifter funksjon 381 Idrettsanlegg	Netto driftsutgifter funksjonen 380 og 381, idrett. Prosent av totale netto driftsutgifter til kulturføremål	Brutto investeringsutgifter funksjon 380 Idrett	Brutto investeringsutgifter funksjon 381 Idrettsanlegg
	Millionar kroner	Millionar kroner	Prosent	Millionar kroner	Millionar kroner
2008	1 316,9	718,8	27,3	1 020,3	1 503,2
2009	945,5	1 210,1	28,0	703,1	2 605,6
2010	801,8	1 796,3	30,5	357,4	3 077,9
2011	823,9	1 837,1	29,9	315,2	2 809,4
2012	937,4	1 926,6	30,5	357,8	2 536,4
2013	944,8	2 137,0	31,4	243,5	2 428,3
2014	876,0	2 373,3	31,3	246,3	2 591,1
2015	936,7	2 434,7	31,9	222,7	2 621,0
2016	941,5	2 773,3	32,9	285,0	3 035,0
2017	1 100,6	3 700,3	39,5	209,6	3 700,0
2017	1 100,6	3 700,3	39,5	209,6	3 700,0
2018	1 123,1	3 167,1	33,2	333,9	4 032,2
2019	1 368,8	3 381,8	33,7	167,3	5 469,5
2020	1 320,4	3 510,2	33,9	196,9	5 314,0
2021	1 356,6	4 163,6	35,1	121,5	4 660,7
2021					
Viken	295,4	937,6	38,5	45,0	1 213,8
Oslo	160,6	907,0	35,3	0,1	1 084,4
Innlandet	89,6	224,3	32,3	2,8	189,4
Vestfold og Telemark	106,9	223,4	31,3	16,4	72,0
Agder	39,2	225,1	29,5	7,6	206,8
Rogaland	173,4	392,8	37,6	0,5	337,8
Vestland	140,2	463,2	34,8	8,9	324,0
Møre og Romsdal	41,3	141,7	33,5	21,2	171,4
Trøndelag - Trööndelage	192,6	294,7	36,3	6,4	820,5
Nordland - Nordlánnnda	69,6	155,2	31,5	9,8	77,7
Troms og Finnmark					
Romsa ja Finnmarku	47,9	198,5	34,6	2,7	163,0

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

14. Trus- og livssynssamfunn og Den norske kyrkja

- 680 200 medlemmer i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja
- 3,5 millionar medlemmer i Den norske kyrkja
- Nesten halvparten av alle fødde vart døypte i Den norske kyrkja
- 853 millionar kroner i tilskot til trussamfunn

Statistikken over medlemmer i trus- og livssynssamfunn viser at det per 1. januar 2021 var 680 200 medlemmer i trus- og livssynssamfunn som er utanfor Den norske kyrkja og som søker om statstilskot, sjå tabell 14.1. Det vil seie at 12,6 prosent av befolkninga var medlemmer i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja i 2021. Samanlikna med 2020 var det 17 000 færre tilskotsteljande medlemmer.

Av alle trus- og livssynssamfunna utanfor Den norske kyrkja som søker om statstilskot, har dei kristne trussamfunna flest medlemmer med 371 000 personar. Islam er den nest største religionen i Noreg, med 169 600 medlemmer i islamske samfunn. Medlemstalet i fleire av dei andre religionane har halde seg på om lag det same nivået gjennom fleire år. Livssynssamfunn hadde 97 300 medlemmer, eller 14,3 prosent, av medlemstala utanfor Den norske kyrkja i 2021.

I 2021 var 65 prosent av Noregs befolkning medlemmer i Den norske kyrkja. Totalt var det 3 523 000 medlemmer per 31. desember 2021, og det var 14 800 utmeldingar og 2 400 innmeldingar i kyrkja, sjå tabell 14.3 og 14.4.

I 2021 var det 27 000 døypte, noko som var 3 300 fleire enn året før. Prosentdelen døypte i høve til talet på fødde var i 2021 på 48 prosent, sjå figur 14.3. Det var 33 600 som valde kyrkjeleg konfirmasjon i Den norske kyrkja i 2021, ein oppgang på 500 konfirmasjonar samanlikna med året før. I 2020 var delen av 15-åringane som konfirmerte seg kyrkjeleg på 51,6 prosent, sjå figur 14.3. I 2021 var det 4 900 par som vart vigde i Den norske kyrkja.

I 2021 var det til saman 2,4 millionar deltakarar på gudstenester, om lag det same som i 2020. Utanom desse følgde 503 000 deltakarar gudstenester via direktestrøyming. Vidare var det 2 800 fleire gudstenester i 2021 enn året før.

Det har vore ein nedgang i talet på deltakarar per gudsteneste, frå 96 deltakarar i 2005 til 46 i 2021, sjå tabell 14.5. Det låge talet på deltakarar per gudsteneste i 2021 må sjåast i samanheng med både stengde kyrkjer og restriksjonar på kor mange deltakarar som kunne samlast fysisk grunna koronapandemien.

Dei statlege utgiftene til Den norske kyrkja går fram av tabell 14.7. I 2021 vart det løyvd 2,3 milliardar kroner til dette føremålet. Tilskot til trussamfunn m.m. utgjorde 853 millionar kroner. Kommunane sine utgifter til Den norske kyrkja og andre religiøse føremål i 2021 finn ein i tabell 14.8. Driftsutgifter i kommunane til Den norske kyrkja og til gravplassar og krematorium var på til saman 3,4 milliardar kroner. Dette svarar til 0,9 prosent av totale netto driftsutgifter i kommunane. Innanfor tilskot til trus- og livssynssamfunn var netto driftsutgifter 9 millionar kroner i 2021, ein nedgang på 435 millionar frå 2020. Nedgangen kjem av at staten har overtatt kommunane sitt finansieringsansvar for tilskot til trus- og livssynssamfunn frå og med 2021.

I 2021 forvalta dei kyrkjelege fellesråda driftsinntekter på 5,1 milliardar kroner, 142 millionar meir enn året før. Driftsutgiftene i dei kyrkjelege fellesråda gjekk noko opp frå 2020 til 2021 og ende på 5 milliardar kroner i 2021, sjå tabell 14.9.

Tal frå Norsk kulturbarometer 2021 viser at 19 prosent hadde vore på trus- eller livssynsmøte siste 12 månader. Dette er ein nedgang frå 2016 på 17 prosentpoeng. Gjennomsnittleg tal på besøk har også gått ned, frå 2,9 besøk i 2016 til 1,3 besøk i 2021, sjå tabell 14.10.

14.1. Om statistikken

Hovudføremålet med statistikken om trus- og livssynssamfunn er å synleggjere talet på medlemmer i dei trussamfunna og livssynssamfunna utanfor Den norske kyrkja som søker om statstilskot. Statistikken over trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja byggjer på oppgåver frå statsforvaltarane. Frå 2005 vert medlemslistene til trus- og livssynssamfunna som søker om statstilskot via statsforvaltarane, sende til Brønnøysundregistra for kontroll av dobbeltmedlemskap mellom dei ulike trus- og livssynssamfunna. Alle trus- og livssynssamfunn som er godkjende hjå statsforvaltaren og som søker om statstilskot for rapporterte tal på medlemmer i samfunnet, er med i statistikken. Eininga i statistikken er det einskilde samfunn.

Frå og med statistikkåret 2005 skjer rapporteringa av årsstatistikk for Den norske kyrkja på elektronisk skjema til SSB. Innsamlinga av statistikken var til og med 2011 eit samarbeid mellom SSB og ansvarleg departement. Frå 2012 er ansvaret for kyrkjestatistikken overført til Kyrkjerådet ved Den norske kyrkja. Føremålet med statistikken er å gi informasjon om verksemda i kyrkjelydane. Statistikken omfattar alle dei geografiske sokna i Den norske kyrkja, unnateke av Svalbard.

I 2016 vart det tatt i bruk eit nytt digitalt system for inn- og utmelding i Den norske kyrkja, og frå same år vert opplysningar om innmelde, utmelde og døypte innhenta direkte frå Kyrkjerådet. Frå 2016 er det òg ein ny definisjon for talet på døypte; tidlegare dåpstal omfatta utførte dåps-handlingar i soknet aggregert til kommunenivå og vidare til bispedømenivå og landstal, medan nytt dåpstal omfattar døypte i soknet aggregert opp.

I hovudsak skal årsstatistikken rapportere om verksemd i soknet og som presten, soknerådet og dei tilsette har ansvaret for gjennom Den norske kyrkja. Dei kommunale løyvingane til kyrkja vert i hovudsak forvalta av dei kyrkjelege fellesråda. Rekneskapsstatistikk for dei kyrkjelege fellesråda vart for første gong henta inn for rekneskapsåret 1997. I 2004 gjekk fellesråda og sokna over til å føre rekneskapane etter ny kontoplan. Statistikken vert publisert årleg på nasjonalt nivå.

Frå og med 2015-årgangen har all registergrunna personellstatistikk A-ordninga som datakjelde. Sysselsette og årsverk lønte av sokn, kyrkjelege fellesråd og bispedøme er henta frå KOSTRA-kyrkje. SSB har tatt i bruk ein ny metode som gir betre informasjon om arbeidstid frå og med 2015. Les meir om den nye metoden her: <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/artikler-og-publikasjoner/ny-metode-gir-bedre-informasjon-om-arbeidstid>. Tal for åra 2015 til 2019 vart oppdatert i mars 2020.

I KOSTRA-rapporteringa av rekneskapane til kommunane omfattar kyrkje og andre religiøse føremål desse rekneskapsfunksjonane:

- 390 Den norske kyrkja
- 392 Tilskot til trus- og livssynssamfunn
- 393 Gravplassar og krematorium

Referansar

Statistisk sentralbyrå. (2022, 15. juni). Den norske kirke. Henta frå <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/religion-og-livssyn/statistikk/den-norske-kirke>

Statistisk sentralbyrå. (2022, 24. juni). Kyrkjelege fellesråd, rekneskap. Henta frå <https://www.ssb.no/offentlig-sektor/kommunale-finanser/statistikk/kyrkjelege-fellesrad-rekneskap>

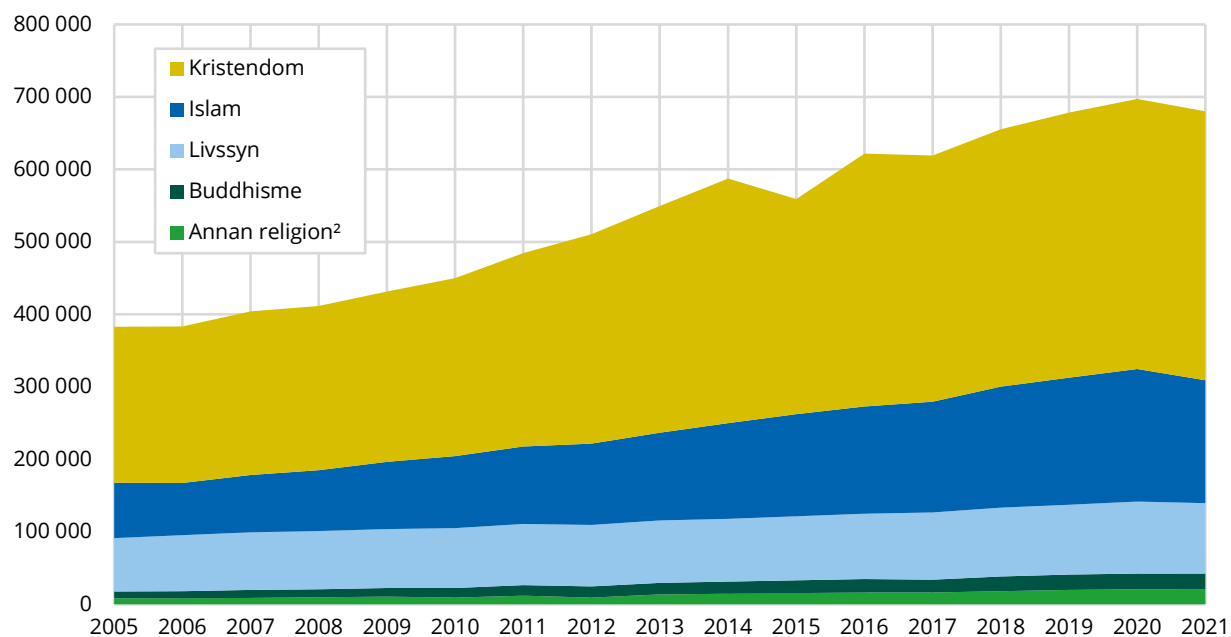
Statistisk sentralbyrå. (2022, 1. september). Trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja. Henta frå <https://www.ssb.no/kultur-og-fritid/religion-og-livssyn/statistikk/trus-og-livssynssamfunn-utanfor-den-norske-kyrkja>

Meir informasjon

Barne- og familiedepartementet (BFD): <https://www.regjeringen.no/no/tema/tro-og-livssyn/tros-og-livssynssamfunn/id2000112/>

Den norske kyrkja: <http://www.kirken.no>

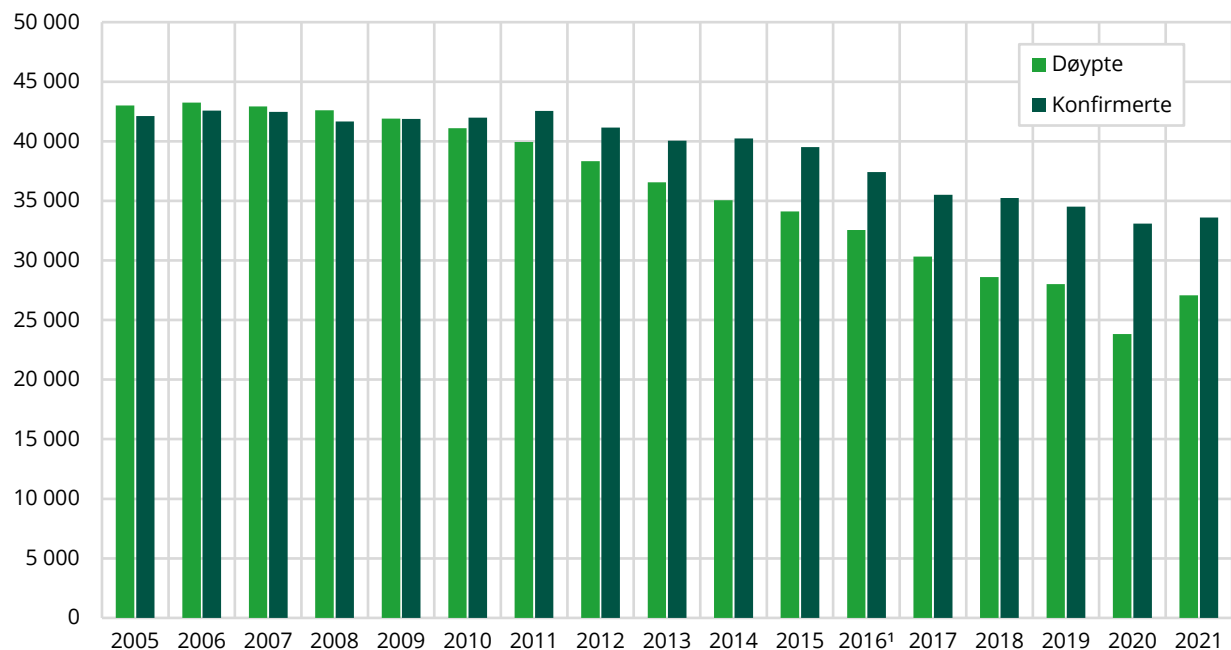
Figur 14.1. Medlemmer¹ i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn. 2005-2021

¹ Omfattar berre tilskotsteljande medlemmer. ² Omfattar bahá'í, hinduisme, jødedom, sikhisme og andre trusretningar. To samfunn er ikkje representerte i statistikken i 2012, eitt under jødedom og eitt under sikhisme.

Kjelde: Trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, Statistisk sentralbyrå.

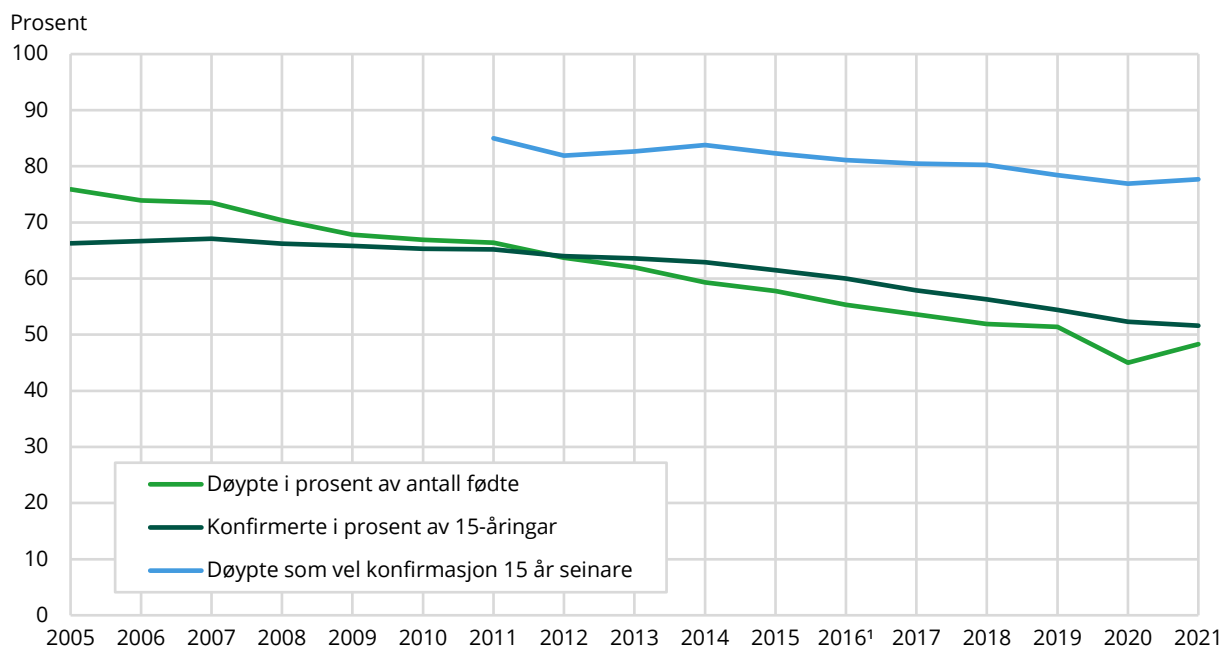
Figur 14.2. Den norske kyrkja. Talet på døypte¹ og konfirmerte. 2005-2021

¹ Endra definisjon på døypte i 2016.

Kjelde: Den norske kirke, Statistisk sentralbyrå.

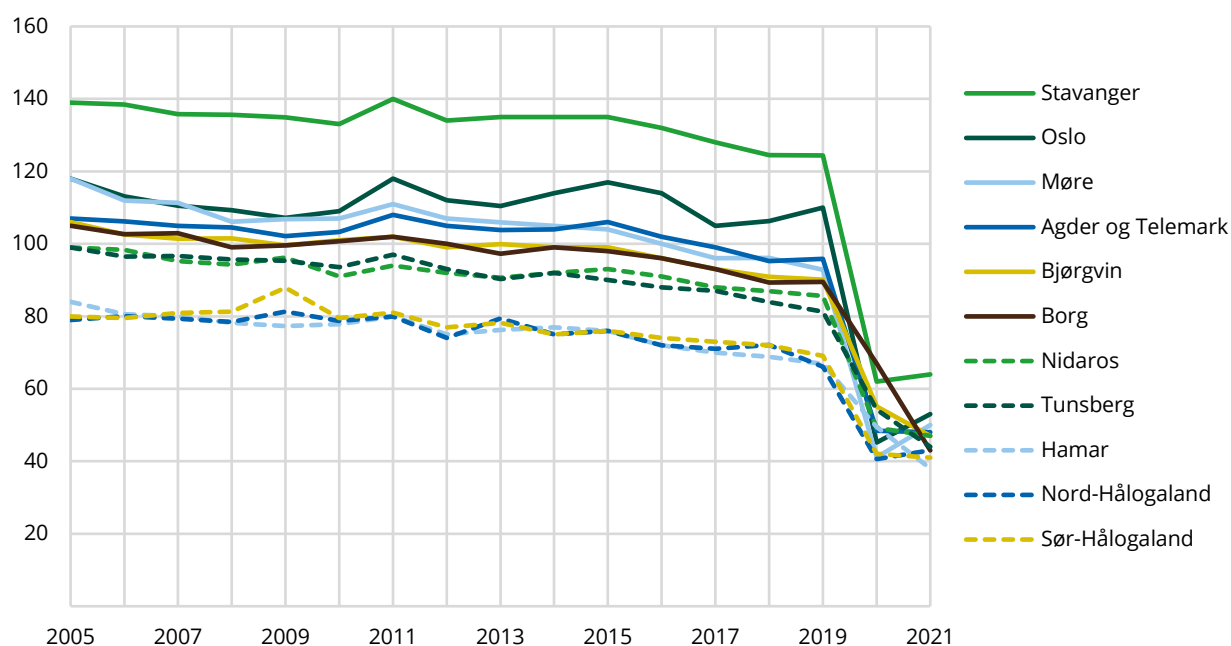
Figur 14.3. Den norske kyrkja. Døypete¹ og konfirmerte.² Prosent. 2005-2021

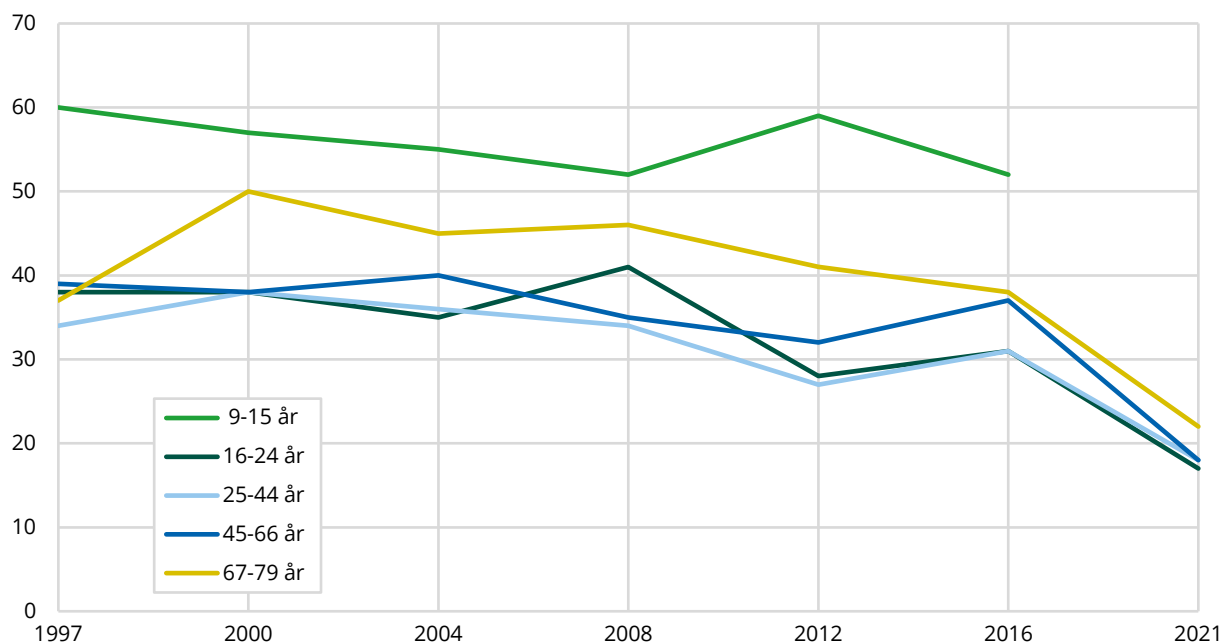
¹ Døypete i prosent av talet på fødte: Dåpstala frå og med 2016 viser totalt tal døypete i soknet og kan ikkje samanliknast direkte med tidlegare år; tidlegare dåpstal omfatta utførte dåpshandlingar i soknet aggregert til kommunenivå og vidare til bispedømenivå og landstal, medan nytt dåpstal omfatar døypete i soknet aggregert opp.

² Døypete som vel konfirmasjon 15 år seinare: Med atterhald om at desse døypete personane ikkje er heilt dei same 15 år seinare.
Kjelde: Den norske kirke, Statistisk sentralbyrå.

Figur 14.4. Den norske kyrkja. Talet på deltakarar per gudsteneste søndagar og helgedagar i gjennomsnitt, etter bispedøme. 2005-2021

Kjelde: Den norske kirke, Statistisk sentralbyrå.

Figur 14.5. Personar som har vore på et trus- eller livssynsmøte siste 12 månader. Etter alder. 1997-2021¹

¹ I 2021 vart ikkje spørsmålet stilt til personar under 16 år.
Kjelde: Norsk kulturbarometer, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 14.1. Medlemmer¹ i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn. 1. januar. Absolutte tal og prosent

	2016		2017		2018		2019		2020		2021	
	Absolutte tal	Prosent av alle	Absolutte tal	Prosent av alle	Absolutte tal	Prosent av alle	Absolutte tal	Prosent av alle	Absolutte tal	Prosent av alle	Absolutte tal	Prosent av alle
Medlemmer i alt	622 042	100	619 222	100	655 236	100	678 433	100	697 257	100	680 211	100
Baha'i	1 149	0,2	1 146	0,2	1 115	0,2	1 118	0,2	1 091	0,2	1 085	0,2
Buddhisme	18 817	3,0	17 351	2,8	20 077	3,1	21 044	3,1	21 555	3,1	21 567	3,2
Hinduisme	8 882	1,4	8 965	1,4	10 427	1,6	11 405	1,7	12 153	1,7	11 970	1,8
Islam	148 189	23,8	153 067	24,7	166 861	25,5	175 507	25,9	182 826	26,2	169 605	24,9
Jødedom	770	0,1	769	0,1	789	0,1	809	0,1	794	0,1	761	0,1
Kristendom	349 083	56,1	339 492	54,8	355 070	54,2	365 851	53,9	372 651	53,4	370 997	54,5
Sikhisme	3 545	0,6	3 654	0,6	3 704	0,6	3 984	0,6	4 080	0,6	4 208	0,6
Livssynssamfunn	89 758	14,4	92 919	15,0	95 030	14,5	96 276	14,2	99 468	14,3	97 260	14,3
Andre trus- og livssynssamfunn	1 849	0,3	1 859	0,3	2 163	0,3	2 439	0,4	2 639	0,4	2 758	0,4

¹ Omfattar berre medlemmer det vert motteke offentleg stønad for.

Kjelde: Trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 14.2. Medlemmer¹ i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn og medlemmer i Den norske kyrkja, etter fylke

	Medlemmer utanfor Den norske kyrkja	Buddhisme	Islam	Kristendom	Annan religion ²	Livssyns-samfunn	Medlemmer ³ i Den norske kyrkja per 31.12.	Befolkninga i Noreg totalt
2005	384 991	9 471	76 621	215 090	8 287	73 517	3 938 723	4 640 219
2006	383 510	9 934	72 023	216 141	8 141	77 271	3 871 006	4 681 134
2007	403 909	10 753	79 068	225 507	8 859	79 722	3 873 847	4 737 171
2008	411 790	11 038	83 684	226 969	9 440	80 659	3 874 823	4 799 252
2009	431 287	12 252	92 744	234 772	10 395	81 124	3 848 841	4 858 199
2010	449 875	13 376	98 953	245 664	8 992	82 890	3 835 477	4 920 305
2011	484 534	14 580	106 735	266 834	11 904	84 481	3 851 145	4 985 870
2012	510 684	15 426	112 236	289 018	9 282	84 722	3 848 295	5 051 275
2013	549 400	16 001	120 882	312 925	13 531	86 061	3 843 721	5 109 056
2014	587 286	17 087	132 135	337 316	14 304	86 444	3 835 973	5 165 802
2015	558 977	17 977	141 027	296 521	15 236	88 216	3 799 366	5 213 985
2016	622 042	18 817	148 189	349 083	16 195	89 758	3 758 070	5 258 317
2017	619 222	17 351	153 067	339 492	16 393	92 919	3 740 920	5 295 619
2018	655 236	20 077	166 861	355 070	18 198	95 030	3 724 857	5 328 212
2019	678 433	21 044	175 507	365 851	19 755	96 276	3 686 715	5 367 580
2020	697 257	21 555	182 826	372 651	20 757	99 468	3 649 292	5 391 369
2021	680 211	21 567	169 605	370 997	20 782	97 260	3 522 558	5 425 270

¹ Omfattar berre medlemmer det vert motteke offentleg stønad for. ² Omfattar bahá'í, hinduisme, jødedom, sikhisme og andre trusretningar.

³ Omfattar medlemmer og tilhøyrige. ⁴ Inkluderer ikkje medlemmer i Den norske kyrkja busette i utlandet.

Kjelde: Trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, Statistisk sentralbyrå og Den norske kirke, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 14.3. Medlemmer¹ i Den norske kyrkja etter fylke. Per 31. desember

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Landet	3 799 366	3 758 070	3 740 920	3 724 857	3 686 715	3 649 292	3 522 558
Viken	.	.	.	.	.	806 781	772 399
Oslo	339 650	333 711	332 647	331 375	326 915	323 114	303 264
Innlandet	.	.	.	.	.	290 287	283 042
Vestfold og Telemark	.	.	.	.	.	289 398	278 708
Agder	.	.	.	.	.	204 294	198 484
Rogaland	343 130	338 742	336 903	335 566	333 178	330 888	320 222
Vestland	.	.	.	.	.	468 644	455 250
Møre og Romsdal	216 003	214 116	213 080	211 786	208 168	206 506	202 644
Trøndelag - Trööndelaga	.	.	.	355 905	354 414	354 005	344 595
Nordland - Nordlånnda	200 353	198 420	197 239	195 910	193 498	190 229	184 497
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	.	.	.	.	.	185 146	179 453

¹ Omfattar medlemmer og tilhøyrige til og med 2020. Omfattar kun medlemmer frå og med 2021.

Kjelde: Trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 14.4. Den norske kyrkja. Kyrkjelege handlingar¹, etter bispedøme

	Talet på personar					
	Døypte ²	Konfirmerte	Vigslar	Gravferder	Innmelde	Utmelde
1996	50 067	39 122	13 837	41 352	1 071	5 000
1997	50 294	39 083	14 049	42 417	1 392	4 955
1998	48 462	37 870	13 189	42 002	871	4 831
1999	48 049	37 408	12 744	42 436	943	4 416
2000	48 023	37 330	14 041	41 369	843	4 519
2001	46 135	37 427	12 091	41 313	1 239	3 866
2002	44 136	38 250	12 690	41 531	854	3 759
2003	43 916	40 183	11 440	40 115	856	3 603
2004	44 008	41 600	10 710	38 491	877	4 475
2005	43 016	42 110	10 189	37 683	1 178	6 038
2006	43 255	42 587	9 594	37 897	1 132	8 134
2007	42 916	42 472	10 358	38 805	956	8 312
2008	42 599	41 655	10 536	38 832	955	7 036
2009	41 920	41 885	10 009	38 290	1 788	10 792
2010	41 100	41 981	9 549	38 290	1 101	6 570
2011	39 958	42 556	8 598	37 906	1 755	7 047
2012	38 357	41 186	8 898	37 673	1 161	5 258
2013	36 572	40 054	8 221	37 243	1 063	5 464
2014	35 051	40 253	8 006	36 430	1 047	11 003
2015	34 116	39 527	7 834	36 797	1 938	15 486
2016	32 561	37 420	7 535	36 150	3 147	41 024
2017	30 331	35 519	7 331	35 998	2 443	15 424
2018	28 597	35 248	7 048	35 683	2 096	11 877
2019	28 011	34 513	6 214	34 765	3 353	19 037
2020	23 822	33 083	4 394	34 605	2 343	12 653
2021	27 073	33 612	4 851	35 229	2 377	14 844
2021						
Oslo	3 273	3 181	484	3 802	417	2 623
Borg	3 123	4 252	547	4 735	308	1 600
Hamar	2 004	2 673	452	3 782	137	797
Tunsberg	2 149	2 771	421	3 539	233	1 316
Agder og Telemark	2 438	3 118	563	3 215	314	1 296
Stavanger	3 041	3 773	531	2 657	233	1 887
Bjergvin	3 798	4 877	595	4 247	274	1 924
Møre	1 748	2 245	260	2 199	121	745
Nidaros	2 816	3 373	438	3 067	156	1 443
Sør-Hålogaland	1 334	1 642	278	2 020	82	586
Nord-Hålogaland	1 349	1 707	282	1 966	102	627

¹ Statistikken omfattar ikkje kyrkjelege handlingar i utlandet eller ved institusjonar (sjukehus, fengsel), kyrkje for høyrselsskade, feltprestekorpset o.a. som har eiga kyrkjebokføring. ² Frå 2016 endra definisjon på døypte.
Kjelde: Den norske kirke, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 14.5. Den norske kyrkja. Gudstenester og deltakarar på gudstenester, etter bispedøme

	Gudstenester		Deltakarar		Talet på deltakarar per gudsteneste søndagar/helgedagar i snitt	Talet på deltakarar via direktestrømming ¹
	I alt	Av dette gudstenester på søndagar/helgedagar	I alt	Av dette deltakarar på gudstenester søndagar/helgedagar		
1996	73 149	52 476	7 234 642	5 471 186	104,3	.
1997	72 659	53 707	7 182 081	5 392 558	100,4	.
1998	72 094	52 948	7 080 758	5 479 949	103,5	.
1999	71 235	52 246	6 869 729	5 298 655	101,4	.
2000	71 300	51 729	6 928 579	5 318 513	102,8	.
2001	70 630	51 529	6 678 321	5 169 015	100,3	.
2002	69 949	50 904	6 709 633	5 156 170	101,3	.
2003	69 896	50 559	6 742 174	5 185 894	102,6	.
2004	69 643	50 415	6 769 080	5 211 881	103,4	.
2005	70 070	52 045	6 716 051	5 389 181	103,5	.
2006	69 050	52 049	6 582 921	5 291 092	101,7	.
2007	67 562	51 429	6 432 108	5 177 754	95,2	.
2008	67 455	50 948	6 330 752	5 069 341	99,5	.
2009	66 803	49 926	6 224 424	4 968 006	99,5	.
2010	65 652	49 684	6 100 985	4 896 115	98,5	.
2011	65 580	49 002	6 265 261	4 985 031	101,7	.
2012	64 852	48 579	6 017 018	4 771 622	92,8	.
2013	64 048	48 302	5 952 894	4 723 224	97,8	.
2014	63 022	47 601	5 892 110	4 668 388	98,1	.
2015	61 908	46 574	5 770 032	4 563 916	98,0	.
2016	62 509	46 418	5 685 138	4 418 539	95,2	.
2017	61 000	45 500	5 454 826	4 194 793	92,2	.
2018	60 396	45 122	5 318 193	4 076 209	90,3	.
2019	60 166	44 803	5 249 069	3 994 221	89,2	.
2020	48 483	38 024	2 360 703	1 927 050	50,7	1 450 824
2021	51 280	40 240	2 360 828	1 890 875	47,0	502 730
2021						
Oslo	4 174	2 917	204 524	153 278	52,5	.
Borg	5 278	4 339	232 709	185 884	42,8	.
Hamar	4 993	3 976	188 926	151 085	38,0	.
Tunsberg	4 373	3 401	182 280	149 432	43,9	.
Agder og Telemark	5 702	4 652	267 131	221 038	47,5	.
Stavanger	4 445	3 728	278 063	237 924	63,8	.
Bjergvin	7 486	6 082	348 364	284 141	46,7	.
Møre	3 311	2 677	170 196	134 801	50,4	.
Nidaros	5 341	3 718	232 120	175 364	47,2	.
Sør-Hålogaland	2 837	2 281	116 935	92 837	40,7	.
Nord-Hålogaland	3 340	2 469	139 580	105 091	42,6	.

¹ Deltakarar via direktestrømming er berre registrert fra 2020 og inkluderer dei som såg minst 85 prosent av ein direktestrøymt gudsteneste.

Kjelde: Den norske kirke, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 14.6. Sysselsette og årsverk lønte av sokn, kyrkjelege fellestråd og bispedøme

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Sysselsette i årsverk lønte av sokn, kyrkjelege fellestråd og bispedøme, totalt ¹	5 491	5 601	5 923	5 859	5 751	5 707	5 794	5 954	5 779
- av sokn	56	61	86	91	84	85	98	65	51
- av kyrkjelege fellestråd	4 083	4 156	4 447	4 406	4 332	4 276	4 360	4 434	4 237
- av bispedøma (presteskap)	1 352	1 384	1 390	1 362	1 335	1 346	1 336	1 455	1 491
Talet på sysselsette									
- i sokn	139	163	237	246	223	247	249	177	166
- i kyrkjelege fellestråd ²	5 943	6 017	7 694	7 195	6 956	7 218	7 509	6 851	7 092
- i bispedøma (presteskap)	1 433	1 493	1 498	1 458	1 460	1 589	1 472	1 588	1 850

¹ Tabellen er oppdatert tilbake til 2015 med sysselsette i årsverk då det blir nytta ein ny metode som gir betre informasjon om arbeidstid, sjå avsnitt 14.2.

Om statistikken. ² Tala for sysselsette i fellestråda 2015 omfattar sysselsette i samband med kyrkjevalet 2015.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 14.7. Utgifter til Den norske kyrkja og tilskot til trussamfunn m.m. Rekneskapstal. Løyvingar. Millionar kroner og prosent

	Den norske kyrkja	Prosent av departementet sine utgifter	Tilskot til trussamfunn m.m.	Prosent av departementet sine utgifter
2005	1 206,3	19,9	118,0	1,8
2006	1 293,7	19,0	120,1	1,8
2007	1 352,9	18,5	146,7	2,0
2008	1 434,1	18,1	156,4	2,0
2009	1 611,5	17,7	178,1	2,0
2010	1 524,8	19,8	185,3	2,3
2011	1 672,0	18,9	215,3	2,5
2012	1 656,3	18,3	221,2	2,5
2013	1 714,1	.	245,8	2,5
2014	1 913,4	15,4	283,9	2,3
2015	2 050,3	16,0	282,9	2,2
2016	2 040,9	15,3	307,8	2,5
2017	2 487,7	18,2	336,2	2,5
2018	2 310,0	16,4	359,3	2,5
2019	2 416,0	15,3	402,0	2,5
2020	2 198,3	6,0	401,0	1,1
2021	2 257,2	6,7	853,1	2,5

Kjelde: Barne- og familiedepartementet, Kultur- og likestillingsdepartementet og Fornyings- administrasjons- og kyrkjedepartementet.

Tabell 14.8. Netto drifts- og investeringsutgifter¹ for kommunar² til Den norske kyrkja, andre religiøse føremål og kyrkjegardar, gravlundar, krematorium

	Funksjon 390 Den norske kyrkja og funksjon 393 kyrkjegardar, gravlundar, krematorium			Funksjon 392 Tilskot til trus- og livssynssamfunn		
	Totalt til Den norske kyrkja og gravplassar og krematorium	Netto driftsutgifter til Den norske kyrkja og gravplassar og krematorium	Investeringsutgifter til Den norske kyrkja og gravplassar og krematorium	Netto driftsutgifter	Netto driftsutgifter i prosent av totale driftsutgifter	Investeringsutgifter
		Mill. kr			Prosent	
2009	2 239,6	1,2	869 589	175 958	0,1	1 226
2010	2 324,4	1,2	813 100	210 600	0,1	1 600
2011	2 455,7	1,1	804 342	220 612	0,1	11 358
2012	2 572,5	1,0	793 827	244 407	0,1	6 100
2013	2 664,1	1,0	889 600	292 902	0,1	3 800
2014	2 784,7	1,0	915 872	312 627	0,1	282
2015	2 876,2	1,0	830 122	296 965	0,1	1 750
2016	2 951,8	1,0	983 054	335 252	0,1	268
2017	3 040,9	1,0	958 561	361 791	0,1	181
2018	3 190,6	1,0	998 470	410 744	0,1	1 180
2019	3 239,6	1,0	1 166 460	409 326	0,1	0
2020	3 290,6	0,9	1 004 370	443 707	0,1	1 083
2021 ³	3 394,9	0,9	1 045 156	8 565	0,0	509

2021

Viken	718,3	0,9	213 184	190	0,0	262
Oslo	239,4	0,4	108 177	-4 204	0,0	0
Innlandet	251,5	1,0	51 406	10 988	0,0	0
Vestfold og Telemark	286,6	1,1	74 695	65	0,0	0
Agder	217,1	1,1	65 026	1 287	0,0	0
Rogaland	328,1	1,1	163 415	-1 220	0,0	0
Vestland	466,3	1,1	145 257	-727	0,0	247
Møre og Romsdal	198,6	1,1	29 964	270	0,0	0
Trøndelag - Trööndelaga	312,6	1,0	108 847	883	0,0	0
Nordland - Nordlännda	197,3	1,1	45 103	744	0,0	0
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	179,1	1,0	40 082	289	0,0	0

¹ Oppdaterte tal for 2015, tidlegare var ikkje interkommunale selskap medrekna. ² I 2010 er det eit estimat for alle kommunar. ³ Nedgangen i netto driftsutgifter for funksjon 392 frå 2020 til 2021 kjem av at staten har overtatt kommunane sitt finansieringsansvar for tilskot til trus- og livssynssamfunn frå og med 2021.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå

Tabell 14.9. Kyrkjelege fellesråd, rekneskapsstatistikk¹. Inntekter og utgifter

	2019				2020				2021						
	Drifts- inn- tekter i alt		Drifts- ut- gifter i alt		Drifts- inn- tekter i alt		Drifts- ut- gifter i alt		Drifts- inn- tekter i alt		Drifts- ut- gifter i alt				
	Mill.kr	Prosent	Mill.kr	Prosent	Mill.kr	Prosent	Mill.kr	Prosent	Mill.kr	Prosent	Mill.kr	Prosent			
Driftsinntekter i alt	4 886	.	.	.	4 940	.	.	.	.	5 082	.	.	.		
Utgifter i alt	.	4766	1085	100	100	.	4 656	1 120	100	100	.	5 027	1 044	100	100
Kyrkjeleg administrasjon	.	1356	26	28	2	.	1 309	21	28	2	.	1 394	17	33	2
Kyrkjer	.	1594	660	33	61	.	1 558	716	33	64	.	1 692	750	17	72
Gravstader	.	896	392	19	36	.	906	374	19	33	.	996	268	15	26
Anna kyrkjeleg verksemd	.	833	7	18	1	.	815	9	18	1	.	869	8	14	1
Barnehagar ²	.	87	.	2	0	.	67	:	1	:	.	74	1	1	0

¹ Fellesråd med manglande rapportering er det estimert verdier. ² Omfattar fellesråda som har ansvar for barnehagar.

Kjelde: Kyrkjelege fellesråd, rekneskap, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 14.10. Personar som har vore på trus- eller livssynsmøte, og talet på besøk i gjennomsnitt dei siste 12 månadene

	Prosent							Besøk i gjennomsnitt						
	1997	2000	2004	2008	2012	2016	2021	1997	2000	2004	2008	2012	2016	2021
Alle personar	39	41	40	39	34	36	19	3,5	3,3	3,4	3,1	2,9	2,9	1,3
Menn	34	36	36	37	31	31	17	3,1	2,8	3,4	2,7	3,1	2,7	1,1
Kvinner	44	46	43	41	37	41	21	3,9	3,7	3,4	3,6	2,7	3,0	1,5
Alder														
9-15 år	60	57	55	52	59	52	.	3,0	2,8	3,6	4,2	4,3	3,7	.
16-24 år	38	38	35	41	28	31	17	3,8	3,2	3,6	2,9	2,6	2,9	1,2
25-44 år	34	38	36	34	27	31	18	3,0	3,2	3,0	2,5	2,1	2,6	1,3
45-66 år	39	38	40	35	32	37	18	3,9	3,1	3,1	2,9	2,8	2,7	1,4
67-79 år	37	50	45	46	41	38	22	4,2	4,5	5,0	4,8	4,0	3,4	1,2
80 år eller eldre	.	.	.	.	.	.	30	.	.	.	.	.	.	1,4
Utdanning														
Grunnskule	34	37	41	31	31	31	18	3,0	2,5	4,3	1,8	2,6	3,9	1,6
Vidaregåande opplæring	35	38	33	36	30	35	17	3,3	3,3	3,1	2,9	2,9	1,9	0,9
Universitet/høgskule, kort	41	46	42	42	31	37	22	4,1	4,5	3,1	3,8	2,1	3,0	1,5
Universitet/høgskule, lang	43	43	49	41	34	31	20	4,8	3,7	2,8	3,1	3,5	2,7	1,7
Landsdel														
Oslo/Akershus	35	36	39	33	31	31	.	2,6	3,2	3,6	3,2	2,6	1,9	.
Oslo og Viken							18							1,6
Austlandet elles	39	43	43	39	35	36	.	3,3	3,0	3,2	3,4	3,1	3,9	.
Innlandet							17							0,9
Agder og Rogaland	44	45	43	48	48	41	.	6,2	5,9	5,8	4,9	5,5	4,4	.
Agder og Sør-Austlandet							20							1,7
Vestlandet	41	44	37	45	27	42	21	3,2	3,1	2,9	2,8	1,9	2,6	1,2
Trøndelag	44	41	37	34	32	29	16	3,4	2,2	2,1	1,9	2,2	1,5	0,8
Nord-Noreg	33	36	37	32	35	33	22	2,7	1,4	1,8	1,3	1,6	2,0	0,8

Kjelde: Norsk kulturbarometer (tabell 12.1), Statistisk sentralbyrå.

15. Kulturskular og Den kulturelle skulesekken

- 96 000 elevar i kommunale kulturskular i 2021
- Flest elevplassar innanfor musikkundervisning
- 2 av 3 deltakarar på kulturskulen er jenter
- DKS sto for 35 000 einskildarrangement i grunnskulen
- 1,3 millionar elevar deltok på DKS arrangementa i grunnskulen

15.1. Kulturskular

I 2021 var det 96 000 elevar i kommunale kulturskular, ein auke frå året før då talet var 95 000, sjå tabell 15.1. Fylkesvise tal viser at Viken hadde flest kulturskule-elevar i 2021, medan Nordland hadde færrest med høvesvis 18 300 og 4 200 elevar, sjå figur 15.1. I 2021 var om lag 13 prosent av alle born mellom 6 og 15 år elevar i kulturskular, same som dei føregåande åra. Møre og Romsdal hadde den største delen med 20 prosent, og lågast del hadde Oslo med 9 prosent, sjå tabell 15.1.

I 2021 var det i alt 116 200 elevplassar på kommunale kulturskular. Talet gjekk ned med 2 700 frå året før, sjå tabell 15.2. Vi gjer merksam på at ein elev i kulturskulen kan ha fleire plassar. Det var flest elevplassar med musikkundervisning og på landsbasis i skuleåret 2021/22 var 61 prosent av kulturskuleplassane innanfor musikkundervisning, sjå tabell 15.2. Fordelinga av elevar i kulturskulen var i 2021 lik som i tidlegare år. Elevar under grunnskulealder utgjorde 5 prosent av elevane på kulturskular, medan 86 prosent var i grunnskulealder og 9 prosent var over grunnskulealder. Det var fleire jenter enn gutar i alle dei tre aldersgruppene, slik det òg har vore dei føregåande åra. Tala på jenter og gutar i kulturskulen er på høvesvis 63 100 og 33 000 i 2021, sjå tabell 15.3.

15.2. Den kulturelle skulesekken

Den kulturelle skulesekken (DKS) skal sikre at alle born og unge i grunnskulen og den vidaregåande opplæringa får oppleve profesjonell kunst og kultur i skulen. Det er Kulturtanken som koordinerer, forvaltar, kvalitetssikrar og utviklar DKS på nasjonalt nivå, og tilskot delast ut til kommunar og fylkeskommunar som organiserer tilboda til born og unge. Meir om organiseringa av DKS er omtalt i delkapittel Om statistikken.

Samla i grunnskulen var det 35 000 einskildarrangement i 2021 og ein auke i høve til året før med 1 700 arrangement. Dei fleste arrangementa var innanfor kunststartar i samspel og litteratur med høvesvis 7 200 og 5 500 arrangement. Kulturarv hadde òg 5 500 arrangement. Totalt deltok meir enn 1,3 millionar elevar på arrangementa, eit snitt på 37 elevar per arrangement, sjå tabell 15.4. I 2021 var det nær 2 800 einskildarrangement for elevar i den vidaregåande skulen mot 3 500 året før. I alt deltok 157 000 elevar på dei ulike arrangementa. Kunststartar i samspel og film var dei to områda med flest deltakarar, medan kulturarv og scenekunst hadde flest einskildarrangement, sjå tabell 15.5. For vidaregåande skule er det berre fylkeskommunale tilbod.

I 2021 ende dei totale inntektene for DKS på 478 millionar kroner. Av dette beløpet kom 54 prosent frå spelemidlane, medan eigne midlar frå kommunar og fylkeskommunar stod for 39 prosent. Av dei innrapporterte utgiftene på 458 millionar kroner gjekk 58 prosent til honorar og godtgjering til utøvarar, sjå tabell 15.8.

Spelemidlane vert fordelt til fylkeskommunar og direktekommunar. I 2021 viser fordelinga at fylkeskommunane fekk tildelt til saman 270 millionar kroner eller 88 prosent av midlane, medan dei resterande midlane vert fordelt mellom dei tolv direktekommunane. Sjøå tabellane 15.9 og 15.10, samt i Om statistikken om forklaring på direktekommunar.

15.3. Om statistikken

Kulturskular: Dei kommunale kulturskulane er eit tenestetilbod innanfor kultursektoren som er fastsett ved lov. Kommunar som ikkje har eigen kulturskule, tek del i interkommunale kulturskular eller samarbeider med andre kommunar. Aktiviteten til kulturskulane vert rapportert gjennom GSI (Grunnskulens Informasjonssystem, 2021), og tala vert publiserte på ssb.no via KOSTRA (Kommune-Stat-Rapportering).

KOSTRA (kommune-stat-rapportering): KOSTRA er eit nasjonalt informasjonssystem som gjev styringsinformasjon om fylkeskommunal og kommunal verksemd. Informasjon om kommunale tenester og bruken av ressursar på ulike tenesteområde vert registrert og samanstillt for å gje relevant informasjon til avgjerdstakarar og andre, både nasjonalt og lokalt. Informasjonen skal tene som grunnlag for analyse, planlegging og styring, og med dette gjeve grunnlag for å vurdere om nasjonale mål er oppnådde. KOSTRA skal forenkla rapporteringa frå kommunane og fylkeskommunane til staten ved at data berre vert rapporterte ein gong, sjølv om dei skal brukast til ulike føremål. All rapportering frå kommunane og fylkeskommunane til SSB skjer ved elektronisk datautveksling. SSB publiserer ureviderte tal for kommunane og fylkeskommunane 15. mars og retta tal 15. juni. I nøkkeltala vert data sette saman, både tal som vert rapporterte direkte frå kommunane og fylkeskommunane til SSB og tal henta frå nasjonale register utanfor SSB. Før publiseringa 15. juni har kommunane og fylkeskommunane hatt høve til å rette feil og manglar i sine data og SSB har gjennomført kvalitetskontrollar og revisjon av datamaterialet. Dei ureviderte nøkkeltala per 15. mars kan innehalde feil.

Kulturtanken – Den kulturelle skulesekken i Noreg: Den kulturelle skulesekken (DKS) er ei nasjonal ordning som skal formidle kunst og kultur av høg kvalitet til alle born og unge i grunnskulen og vidaregåande skule. Formidlinga av tilbodet gjennom DKS skal skje på ein måte som sikrar at born og unge får oppleve, gjere seg kjende med og utvikle forståing for profesjonelle kunst- og kulturuttrykk av alle slag. Formidlinga skal vere i tråd med verdiane og prinsippa i skulen slik at DKS bidreg til born og unge si danning og utdanning. Kulturtanken har frå 2016 det nasjonale ansvaret for Den kulturelle skulesekken og forvaltar statlege midlar til ordninga, med eit mandat fastsett av Kultur- og likestillingsdepartementet og Kunnskapsdepartementet i fellesskap.

DKS er eit samarbeid mellom kultursektoren og utdanningssektoren på statleg, fylkeskommunalt og kommunalt nivå. Brorparten av spelemidlane til DKS går som tilskot via Kulturtanken til fylkeskommunane, som fordeler vidare til kommunane. Ansvaret for DKS-tilbodet i vidaregåande skule ligg hos fylkeskommunen, som er skuleeigar for vidaregåande skule. Ansvaret for DKS i grunnskulen er delt mellom kommunen, som er skuleeigar for grunnskulen, og fylkeskommunen.

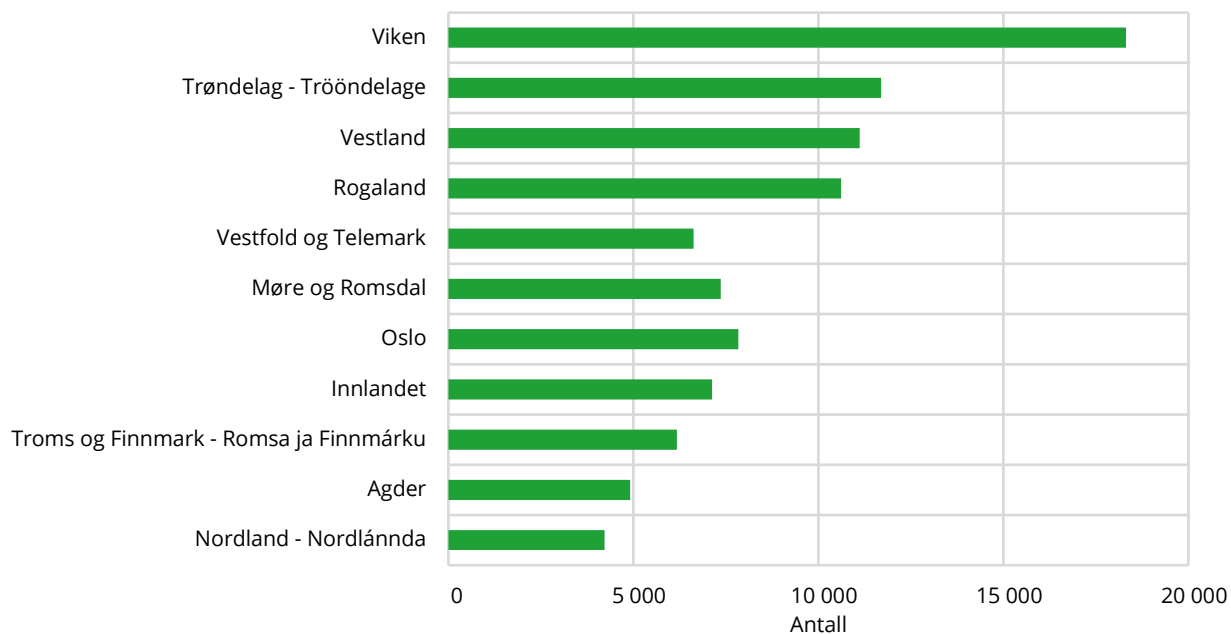
Direktekommunar: Følgjande kommunar er direktekommunar: Alta, Asker, Bergen, Bodø, Bærum, Eidsvoll, Karmøy, Lørenskog, Stavanger, Tromsø, Trondheim og Ås. Direktekommunane hadde det fulle ansvaret for DKS-tilbodet i grunnskulen og fekk tidlegare spelemidlane til dette som tilskot frå Kulturtanken. Frå og med skuleåret 2020/21 får direktekommunane tilskot frå fylkeskommunen. Føremålet med endringane i statlege overføringar er å forenkla forvaltning av ordninga og byggje opp under fylkeskommunanes ansvar for kulturoppgåver. Frå og med skuleåret 2020/21 rapporterer direktekommunane sin bruk av spelemidlar til fylkeskommunen, slik dei resterande kommunane òg gjer. Fylkeskommunane rapporterer til Kulturtanken. Tidlegare rapporterte direktekommunane direkte til Kulturtanken.

Referansar

Statistisk sentralbyrå. (2021). KOSTRA kulturtilbod. https://www.ssb.no/statbank/list/kultur_kostr

Meir informasjon

Kulturtanken, Den kulturelle skulesekken (DKS): <https://www.kulturtanken.no/>

Figur 15.1. Elevar i kommunale kulturskular, etter fylke. 2021

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå.

Tabell 15.1. Kommunale kulturskular. Elevar i kulturskule og del elevar i grunnskulealder, etter fylke

	Tal på elevar i kulturskule ¹	Del elevar i grunnskulealder i kulturskule ²
2010/11	109 264	14,8
2011/12	110 314	14,9
2012/13 ³	108 800	15
2013/14	108 370	14,8
2014/15	102 784	14,1
2015/16	102 414	13,9
2016/17	100 106	13,7
2017/18	98 695	13,3
2018/19	99 121	13,2
2019/20	99 992	13,3
2020/21	95 014	13,1
2021/22	95 979	12,8
Skuleåret 2021/22		
Viken	18 310	9,7
Oslo	7 832	9,4
Innlandet	7 130	15,4
Vestfold og Telemark	6 621	12
Agder	4 908	11,3
Rogaland	10 617	14,4
Vestland	11 117	12,5
Møre og Romsdal	7 360	19,7
Trøndelag - Tröndelage	11 690	18,8
Nordland - Nordlánnda	4 220	12,9
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	6 174	16,6

¹ Befolkningstal per 31.12.2021. ² Svalbard er ikkje med i totalsummen. ³ Frå 2012/13 er skapande skrivning teke ut som eigen kategori, og tidlegare årgangar er difor inkluderte her.

Kjelde: KOSTRA, Statistisk sentralbyrå og Grunnskulens Informasjonssystem (GSI), Utdanningsdirektoratet.

Tabell 15.2. Kommunale kulturskular. Elevplassar, etter fagområde og fylke

	Elevplassar i alt	Musikk- undervisning	Visuelle kunstfag	Teater	Dans	Andre kunst- og kulturuttrykk ¹
2011/12	125 031	85 621	7 444	7 981	17 688	6 297
2012/13	123 441	83 126	7 545	8 201	18 355	6 214
2013/14	124 542	82 947	7 675	7 700	17 999	8 221
2014/15	121 212	81 209	7 087	7 871	18 521	6 524
2015/16	122 294	81 798	7 592	7 586	19 303	6 015
2016/17	123 967	82 750	7 385	7 542	20 317	5 973
2017/18	120 458	78 346	7 602	7 605	21 248	5 657
2018/19	122 003	78 906	7 951	7 908	21 741	5 497
2019/20	124 653	77 432	8 900	8 457	24 105	5 759
2020/21	118 951	73 754	8 400	7 967	23 585	5 245
2021/22	116 215	71 300	9 050	7 939	22 630	5 296
Skuleåret 2021/22						
Viken	23 827	13 983	1 823	1 640	4 422	1 959
Oslo	9 002	5 732	403	963	1 762	142
Innlandet	7 882	5 132	652	644	1 206	248
Vestfold og Telemark	7 057	4 503	691	381	797	685
Agder	5 051	2 979	600	659	457	356
Rogaland	13 382	7 991	818	1 016	3 321	236
Vestland	13 258	8 967	1 201	711	2 183	196
Møre og Romsdal	9 427	5 446	700	346	2 853	82
Trøndelag - Trööndeläge	14 821	9 526	1 104	698	2 843	650
Nordland - Nordlännda	5 130	3 409	498	334	756	133
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmärku	7 249	3 545	554	540	2 020	590
Svalbard	129	87	6	7	10	19

¹ Frå 2012/13 er skapande skrivning teke ut som eigen kategori, og tidlegare årgangar er difor inkluderte her.
Kjelde: Grunnskulens Informasjonssystem (GSI), Utdanningsdirektoratet.

Tabell 15.3. Kommunale kulturskular. Elevar etter alder og kjønn

	Under grunnskulealder		Grunnskulealder		Over grunnskulealder	
	Gutar	Jenter	Gutar	Jenter	Gutar	Jenter
Skuleåret 2011/12	1 930	3 660	32 836	60 176	4 521	7 309
Skuleåret 2012/13	1 884	3 630	32 797	58 722	4 661	7 195
Skuleåret 2013/14	1 307	3 394	30 255	61 837	4 287	7 393
Skuleåret 2014/15	1 376	3 489	28 379	58 885	3 882	6 896
Skuleåret 2015/16	1 497	3 652	28 724	59 112	3 533	5 995
Skuleåret 2016/17	1 492	3 613	28 742	56 680	3 472	5 987
Skuleåret 2017/18	1 507	3 611	28 848	55 613	3 505	5 693
Skuleåret 2018/19	1 428	3 518	30 133	55 410	3 067	5 648
Skuleåret 2019/20	1 539	3 659	30 822	54 866	3 440	5 757
Skuleåret 2020/21	1 233	3 237	29 149	52 961	3 298	5 392
Skuleåret 2021/22	1 226	3 575	28 518	54 159	3 240	5 364

Kjelde: Grunnskulens Informasjonssystem (GSI), Utdanningsdirektoratet.

Tabell 15.4. Den kulturelle skulesekken i grunnskulen. Deltakarar og arrangement

	Deltakarar (elevar) i alt		Talet på arrangement		Deltakarar per einskildarrangement	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
I alt	1 336 908	1 308 636	33 337	35 039	40	37
Film	106 662	132 421	2 284	2 396	47	55
Kulturarv	136 601	132 783	5 202	5 523	26	24
Litteratur	206 712	157 521	6 319	5 543	33	28
Musikk	362 254	311 739	5 332	5 049	68	62
Scenekunst	243 572	199 881	4 756	3 991	51	50
Visuell kunst	129 945	112 035	5 817	5 310	22	21
Kunststartar i samspel	132 986	262 256	2 983	7 227	45	36
Anna ¹	18 176	-	644	-	28	-

¹ Frå 2021 er kategorien fjerna som eigen kategori i rapporteringssystemet.

Kjelde: Den kulturelle skulesekken, Kulturtanken.

Tabell 15.5. Den kulturelle skulesekken i den vidaregåande skulen. Deltakarar og arrangement

	Deltakarar (elevar) i alt		Talet på arrangement		Deltakarar per einskildarrangement	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
I alt	160 581	157 042	2 533	2 783	63	56
Film	26 965	30 876	285	417	95	74
Kulturarv	21 386	20 951	582	587	37	36
Litteratur	27 613	20 971	538	401	51	52
Musikk	24 481	15 183	222	126	110	121
Scenekunst	31 366	27 633	357	494	88	56
Visuell kunst	8 038	8 475	302	290	27	29
Kunststartar i samspel	20 010	32 953	222	468	90	70
Anna ¹	722	-	25	-	29	-

¹ Frå 2021 er kategorien fjerna som eigen kategori i rapporteringssystemet.

Kjelde: Den kulturelle skulesekken, Kulturtanken.

Tabell 15.6. Den kulturelle skulesekken i grunnskulen. Deltaking

	Deltakarar (elevar)		Talet på elevar		Deltak per elev	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
I alt	1 336 908	1 308 636	635 497	634 674	2,1	2,1
Viken	316 881	333 848	156 258	156 812	2,0	2,1
Oslo	107 381	110 875	69 739	69 392	1,5	1,6
Innlandet	102 970	88 214	39 839	40 024	2,6	2,2
Vestfold og Telemark	94 653	110 314	48 717	48 497	1,9	2,3
Agder	92 470	93 438	39 251	39 277	2,4	2,4
Rogaland	96 654	105 062	64 149	64 461	1,5	1,6
Vestland	94 960	102 216	76 867	76 772	1,2	1,3
Møre og Romsdal	69 481	81 291	31 676	31 423	2,2	2,6
Trøndelag - Trööndelage	247 312	153 564	54 956	54 727	4,5	2,8
Nordland - Nordlännda	60 620	62 407	27 002	26 672	2,2	2,3
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	53 526	67 407	27 043	26 617	2,0	2,5

Kjelde: Den kulturelle skulesekken, Kulturtanken.

Tabell 15.7. Den kulturelle skulesekken i den vidaregåande skulen. Deltaking

	Deltakarar (elevar)		Talet på elevar		Deltak per elev	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021
I alt	160 581	157 042	188 214	186 185	0,9	0,8
Viken	23 706	17 708	43 771	43 786	0,5	0,4
Oslo	7 078	10 479	20 528	20 990	0,3	0,5
Innlandet	18 998	20 043	13 366	12 860	1,4	1,6
Vestfold og Telemark	17 779	21 765	15 057	14 739	1,2	1,5
Agder	6 906	9 860	11 370	11 369	0,6	0,9
Rogaland	11 101	12 388	18 415	18 349	0,6	0,7
Vestland	12 599	7 000	22 744	22 388	0,6	0,3
Møre og Romsdal	15 570	14 080	9 782	9 581	1,6	1,5
Trøndelag - Tröndelage	19 054	13 451	16 753	16 376	1,1	0,8
Nordland - Nordlånnda	17 895	18 797	8 115	7 797	2,2	2,4
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmárku	9 895	11 471	8 313	7 950	1,2	1,4

Kjelde: Den kulturelle skulesekken, Kulturtanken.

Tabell 15.8. Den kulturelle skulesekken i grunnskulen¹ og den vidaregåande skulen. Inntekter og utgifter. Kroner

	2018	2019	2020	2021
Inntekter				
I alt	521 143 000	548 287 832	425 058 577	477 823 875
Spelemidlar ²	277 777 358	287 558 009	223 805 166	259 093 934
Eigendelar frå kommunane ³	10 445 005	11 937 301	11 463 903	10 269 074
MVA-kompensasjon	5 201 361	7 188 641	2 887 200	3 325 399
Renteinntekter	3 216 239	4 878 149	3 245 116	4 282 920
Eigne midlar	192 741 428	226 370 911	173 486 505	188 003 349
Andre inntekter (inkl. refusjon scenekunstbruket)	31 761 609	10 354 820	10 170 686	12 849 199
Utgifter				
I alt	440 635 375	538 607 601	410 784 099	458 420 702
Honorar, reise utøvarar, billetter ⁴	234 834 079	282 176 470	234 958 584	267 412 614
Transport av elevar	26 869 764	31 483 990	12 902 279	18 113 469
Frakt/leie av utstyr/leie av lokalar ⁵	..	10 170 558	3 024 039	5 356 165
Anna DKS-verksemd	28 272 050	32 998 776	11 031 854	16 447 828
Stipulert verdi av eigne årsverk og tenester	140 214 477	169 840 505	140 663 257	143 963 638
Eigendelar til fylkeskommunane	10 445 005	11 937 301	8 204 087	7 126 988

¹ Basert på rapportar frå fylkeskommunane og kommunane. ² Tildelte spelemidlar i begge åra som vart utbetalte for skuleåra 2019/20 og 2020/21 var høvesvis 288 millionar og 285 millionar kroner. Posten spelemidlar for begge åra i denne tabellen er korrigerert for avviket mellom den rekneskapsmessige avsetninga 1. januar og 31. desember. ³ Eigendelar frå kommunane og verdi av eigne årsverk var ikkje ein del av rapporteringsskjemaet i 2017. ⁴ I 2020 vart det utbetalt 50,6 millionar kroner i kostnader til planlagt aktivitet som ikkje kunne gjennomførast grunna covid-19. Kostnaden er lagt til dei totale kostnadene for honorar, reiseutøvarar, billetter. ⁵ Utgiftskategori "Frakt/leie av utstyr/leie av lokalar" vart introdusert for første gong i rapporteringa for 2019.

Kjelde: Den kulturelle skulesekken, Kulturtanken.

Tabell 15.9. Den kulturelle skulesekken i grunnskulen og den vidaregåande skulen. Tildelte spelemidlar fordelt til fylkeskommunar og direktkommunar. Kroner

	2018	2019	2020	2021
Fylkeskommunar¹				
I alt	256 024 729	255 393 018	251 740 811	270 105 059
Viken	48 952 301	48 572 681	48 270 937	51 656 762
Oslo	19 782 268	22 345 014	22 368 192	24 451 435
Innlandet	24 367 682	23 634 372	22 782 188	24 318 628
Vestfold og Telemark	23 183 868	23 918 963	23 445 211	25 097 701
Agder	19 623 449	20 541 020	20 294 113	21 759 084
Rogaland	18 572 685	18 391 024	18 293 840	19 731 828
Vestland	28 677 481	26 972 386	26 555 094	28 447 140
Møre og Romsdal	15 409 581	15 617 015	15 310 441	16 314 092
Trøndelag - Trööndelage	23 151 647	21 879 210	21 489 032	23 235 135
Nordland - Nordlånnda	16 071 992	15 704 814	15 406 631	16 378 628
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	18 231 775	17 816 519	17 525 132	18 714 626
Direktkommunar				
I alt	28 975 273	33 016 981	33 259 193	36 394 941
Alta	1 705 902	1 914 350	1 878 991	2 006 525
Asker	1 836 474	2 092 170	2 544 841	3 354 110
Bergen	5 986 112	6 770 343	6 683 508	7 159 707
Bodø	1 445 578	1 620 349	1 587 824	1 687 999
Bærum	3 689 103	4 202 745	4 241 954	4 592 149
Eidsvoll	692 859	789 328	796 692	862 463
Karmøy	1 426 044	1 612 119	1 603 600	1 729 651
Lørenskog	1 087 186	1 238 557	1 250 112	1 353 315
Stavanger	3 541 950	4 004 115	3 982 956	4 296 036
Tromsø	2 864 766	3 228 089	3 180 049	3 395 891
Trondheim	4 150 472	4 919 575	4 877 592	5 273 923
Ås	548 827	625 241	631 074	683 172

¹ Nokre kommunar høyrer til nytt fylke frå og med 1. januar 2020. Tala er difor ikkje fullt ut samanliknbare.
Kjelde: Den kulturelle skulesekken, Kulturtanken.

Tabell 15.10. Den kulturelle skulesekken i grunnskulen og den vidaregåande skulen. Tildelte spelemidlar fordelt per fylke¹. Kroner

	2017	2018	2019	2020	2021
I alt	268 499 998	285 000 002	288 409 999	285 000 000	306 500 000
Viken	55 276 592	56 806 750	57 520 722	57 735 610	62 501 971
Oslo	16 230 693	19 782 268	22 345 014	22 368 192	24 451 435
Innlandet	23 291 240	24 367 682	23 634 372	22 782 188	24 318 628
Vestfold og Telemark	21 300 303	23 183 868	23 918 963	23 445 211	25 097 701
Agder	18 350 829	19 623 449	20 541 020	20 294 113	21 759 084
Rogaland	21 463 341	23 540 679	24 007 258	23 880 396	25 757 515
Vestland	33 177 910	34 663 593	33 742 729	33 238 602	35 606 847
Møre og Romsdal	14 978 376	15 409 581	15 617 015	15 310 441	16 314 092
Trøndelag - Trööndelage	25 579 437	27 302 119	26 798 785	26 366 624	28 509 058
Nordland - Nordlånnda	17 414 120	17 517 570	17 325 163	16 994 455	18 066 627
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	21 437 157	22 802 443	22 958 958	22 584 172	24 117 042

¹ Geografisk fylke inkluderer både fylkeskommunar og direktkommunar. Nokre kommunar høyrer til nytt fylke frå og med 1. januar 2020. Tala er difor ikkje fullt ut samanliknbare.
Kjelde: Den kulturelle skulesekken, Kulturtanken.

Tabell 15.11. Årlege tilskot til Den kulturelle skulesekken. Kroner

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Spelemidlar	210 200 000	210 156 000	270 000 000	285 000 000	288 270 000	285 000 000	306 500 000
Eigne midlar ¹ fylkeskommunar	80 996 677	92 940 529	77 232 892	111 198 060	128 468 780	88 462 339	104 270 572
Eigne midlar ¹ direktekommunar	6 755 171	11 653 456	13 774 898	17 336 645	29 077 014	22 987 392	23 669 187
Eigne midlar ¹ kommunar	41 838 733	47 385 442	43 439 438	64 206 723	68 825 118	62 036 775	60 063 590
Skulekonsertmidlar ²	84 868 278	89 832 851	35 908 733	10 877 278	.	.	.

¹ Eigne midlar er midlar tilskotsmottakerane oppgjev at dei sjølve bidreg med. Dei omfattar verdien av eigne årsverk, andre tenester og andre tilskot frå eget budsjett, og er faktiske kostnader. ² Midlar frå statsbudsjettet, som i skulekonsertordninga vart overført frå Rikskonsertanes budsjett (nå Kulturtanken) til fylkeskommunane som ledd i avtaler der fylkeskommunane sto for ein del av produksjon og for all turnélegging av skulekonsertane. Desse midla vart overført for siste gang i 2018.

Kjelde: Den kulturelle skulesekken, Kulturtanken.

Tabell 15.12. Den kulturelle skulesekken i grunnskulen og den vidaregåande skulen. Kjønnfordeling blant utøvande¹, etter fylke². 2019-2021. Prosent

	2019		2020		2021	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Viken	53	47	56	44	54	46
Oslo	41	59	65	35	65	35
Innlandet	50	50	51	49	56	44
Vestfold og Telemark	49	51	54	46	55	45
Agder	49	51	53	47	45	55
Rogaland	50	50	48	52	51	49
Vestland	47	53	50	50	45	55
Møre og Romsdal	48	52	53	47	52	48
Trøndelag - Trööndelage	52	48	49	51	46	54
Nordland - Nordlândia	55	45	52	48	53	47
Troms og Finnmark - Romsa ja Finnmarku	49	51	54	46	50	50

¹ Tabellen tek omsyn ikkje berre til kjønnfordeling av engasjement men òg til graden av eksponering (talet på engasjement gongar talet på arrangement for kvar turné). ² Nokre kommunar høyrer til nytt fylke frå og med 1. januar 2020. Tala er difor ikkje fullt ut samanliknbare.

Kjelde: Den kulturelle skulesekken, Kulturtanken.

Tabell 15.13. Den kulturelle skulesekken i grunnskulen og den vidaregåande skulen. Kjønnfordeling blant utøvande¹, etter kunst- og kulturuttrykk. 2019-2021. Prosent

	2019		2020		2021	
	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
Film	47	53	44	56	47	53
Kulturarv	56	44	57	43	56	44
Litteratur	50	50	62	38	60	40
Musikk	40	60	44	56	35	65
Scenekunst	47	53	49	51	53	47
Visuell kunst	67	33	79	21	79	21
Kunststartar i samspel	51	49	51	49	51	49
Anna ²	55	45	59	41	-	-

¹ Tabellen tek omsyn ikkje berre til kjønnfordeling av engasjement men òg til graden av eksponering (talet på engasjement gongar talet på arrangement for kvar turné). ² Frå 2021 er kategorien fjerna som eigen kategori i rapporteringssystemet.

Kjelde: Den kulturelle skulesekken, Kulturtanken.

Figurregister

Figur 1.1.	Offentlege utgifter til kultur.....	14
Figur 1.2	Netto driftsutgifter til ulike kulturføremål i fylkeskommunane. 2021	14
Figur 1.3.	Netto driftsutgifter til ulike kulturføremål i fylkeskommunane. 2011-2021	15
Figur 1.4.	Netto driftsutgifter til kulturføremål i fylkeskommunane. 2021	15
Figur 1.5.	Netto driftsutgifter til kultur for kommunekonsern. 2021	16
Figur 1.6.	Netto driftsutgifter til kultur for kommunekonsern. 2011-2021	16
Figur 1.7.	Netto driftsutgifter til kultur for kommunekonsern, etter fylke. 2021	17
Figur 1.8.	Netto driftsutgifter til kultur for kommunekonsern, etter fylke. Prosent av totale netto driftsutgifter	17
Figur 3.1.	Sysselsette i kulturell og kreativ næring etter kulturområde, 15-74 år. 2019-2021	45
Figur 3.2.	Del av sysselsetjing i kulturell og kreativ næring, etter fylke. 2020-2021	45
Figur 3.3.	Del av alle sysselsette i fylket som er sysselsett i kulturell og kreativ næring. 2020-2021	46
Figur 3.4.	Talet på føretak i kulturell og kreativ næring. Per 1. januar.....	46
Figur 3.5.	Sysselsette i kulturell og kreativ næring etter organisasjonsform. 2018-2021. Prosent..	47
Figur 4.1.	Årleg løyving til Norsk kulturfond i nominell kroneverdi. Millionar kroner. 2007-2021... 76	
Figur 4.2.	Avsetnader til ulike kulturføremål etter hovudområde i 2021. Millionar kroner og prosent	76
Figur 4.3.	Talet på stipend og garantiinntekter. 2021. Prosent	77
Figur 5.1.	Besøkjande i gjennomsnitt per arrangement, hjå utvalde musikkinstusjonar som omfattast av statistikkopdraget til Norsk kulturråd. 2019-2021	88
Figur 5.2.	Besøkjande per arrangement/framsyning/formidlingsaktivitet, hjå utvalde scenekunstinstusjonar som omfattast av statistikkopdraget til Norsk kulturråd. 2019-2021	88
Figur 5.3.	Talet på kor, fordelt på organisasjonane. 2021	89
Figur 5.4.	Medlemmer i Norges Musikkorps Forbund. 2002-2021.....	89
Figur 5.5.	Del statstilskot av samla driftsinntekter til musikk- og scenekunstinstusjonar. 2021 ...	90
Figur 6.1.	Samlingar i norske museum ¹ . 2021. Prosent.....	98
Figur 6.2.	Storleik på samlingar i norske museum. I heile 1 000. 2008-2021	98
Figur 6.3.	Utstillingar i norske museum. 2005-2021	99
Figur 6.4.	Besøk i norske museum: 2007-2021	99
Figur 6.5.	Museumsbesøk i alt per innbyggjar, etter fylke. 2021	100
Figur 7.1.	Folkebibliotek. Utlån av bøker etter type litteratur	113
Figur 7.2.	Folkebibliotek. Besøk per innbyggjar, etter fylke. 2021	113
Figur 7.3.	Folkebibliotek. Bokbestand per 31. desember. 2008-2021.....	114
Figur 7.4.	Fag- og forskingsbibliotek. Bøker og periodika, etter bibliotektype. 2021. Prosent.....	114
Figur 8.1.	Bestand i arkivinstusjonar, bibliotek og museum. Hyllemeter. 2021	131
Figur 8.2.	Privatarkivbestand i arkivinstusjonar, bibliotek og museum. Hyllemeter. 2021	131
Figur 8.3.	Publisering. Digitalt registrerte og publiserte arkiv i ulike arkivinstusjonar. Prosent. 2021	132
Figur 8.4.	Bevaringsinstusjonar. Digitalisering av papirdokument og ulike medium. Prosent. 2021	132
Figur 8.5.	Utvikling i besøk på Digitalarkivet.no. Millionar. 2014-2021	133
Figur 9.1.	Utgjevne bøker, etter emne. Talet på titlar	141
Figur 9.2.	Bokomsetnad, forlag og importørar. 2021	141
Figur 9.3.	Nettoomsetnad, fordelt på bokgruppe. Millionar kroner. 2020-2021	142
Figur 9.4.	Kjønnsfordeling opphavspersonar. Prosent. 2009-2021	142
Figur 10.1.	Netto totalopplag for grupper av aviser i andre halvår 2021, i 1 000 eksemplar	155
Figur 10.2.	Netto totalopplag for dei største avisene i andre halvår 2021, i 1 000 eksemplar	155
Figur 10.3.	Fagpresse. Opplag per utgjeving i 2021, etter gruppe i 1 000 eksemplar	156

Figur 10.4. Del som les papiravis ein gjennomsnittsdag i ulike aldersgrupper. Prosent. 1991-2021	156
Figur 11.1. Kinobesøk. Samla besøk, utanlandske og norske filmar. 2001-2021	162
Figur 11.2. Kinopremierer i Noreg etter filmens produksjonsland. 2013-2021	162
Figur 11.3. Personar som har vore på kino dei siste 12 månadane, etter alder. 2018-2021	163
Figur 11.4. Personar som har vore på kino dei siste 12 månadane, etter kjønn. 1997-2021	163
Figur 11.5. Tilskot til filmsenter og filmfond i millionar. 2009-2021	164
Figur 12.1. Personar som har brukt ulike massemedium ein gjennomsnittsdag. Prosent. 2003-2021	173
Figur 12.2. Delen brukarar av videomedium som har sett på ulike typar opptak ein gjennomsnittsdag. Prosent. 2020-2021	173
Figur 12.3. Radiolytting for personar 9-79 år ein gjennomsnittsdag. Lyttardelar i prosent. 2021 ...	174
Figur 12.4. Fjernsynssjåing for personar 9-79 år ein gjennomsnittsdag. Sjøardelar i prosent 2006-2021	174
Figur 12.5. Prosentdel nynorsk i programtilbodet på NRKs TV- og radiokanalar. 2018-2021	175
Figur 13.1. Medlemskap i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité, etter kjønn og alder. 2017-2021	187
Figur 13.2. Personar som dei siste 12 månadene har drive med ulike friluftslivaktivitetar, etter utdanning. 2021	187
Figur 14.1. Medlemmer ¹ i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn. 2005-2021	197
Figur 14.2. Den norske kyrkja. Talet på døypte og konfirmerte. 2005-2021	197
Figur 14.3. Den norske kyrkja. Døypte og konfirmerte. Prosent. 2005-2021	198
Figur 14.4. Den norske kyrkja. Talet på deltakarar per gudsteneste søndagar og helgedagar i gjennomsnitt, etter bispedøme. 2005-2021	198
Figur 14.5. Personar som har vore på et trus- eller livssynsmøte siste 12 månader. Etter alder. 1997-2021	199
Figur 15.1. Elevar i kommunale kulturskular, etter fylke. 2021	208

Tabellregister

Tabell 1.1.1.	Utgifter over Kultur- og likestillingsdepartementets budsjett. Rekneskapstal, løyvingar. Millionar kroner og prosent.....	18
Tabell 1.1.2.	Hovudfordeling av spelemidlar til idrettssektoren. Millionar kroner	18
Tabell 1.1.3.	Hovudfordeling av spelemidlar til kultur. Millionar kroner	19
Tabell 1.2.1.	Netto driftsutgifter til kulturføremål i fylkeskommunane, etter fylke. Millionar kroner	19
Tabell 1.2.2.	Netto driftsutgifter til kulturføremål i fylkeskommunane, etter fylke. Prosent.....	20
Tabell 1.2.3.	Netto og brutto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter til kulturføremål. Fylkeskommunar. Millionar kroner	21
Tabell 1.2.4.	Netto driftsutgifter for fylkeskommunar til kultur, etter fylke	21
Tabell 1.3.1.	Netto driftsutgifter for kommunekonsern til kultur, etter fylke	22
Tabell 1.3.2.	Netto driftsutgifter for kommunekonsern til kulturføremål, etter fylke. Millionar kroner	22
Tabell 1.3.3.	Netto driftsutgifter for kommunekonsern til kulturføremål. Prosent	23
Tabell 1.3.4.	Brutto investeringsutgifter for kommunekonsern, etter rekneskapsfunksjon for kultur. Millionar kroner	24
Tabell 1.3.5.	Frivillige lag og foreiningar som får driftstilskot frå kommunane. KOSTRA-skjema 17.	24
Tabell 2.1.	Frivillige lag og foreiningar som mottar kommunale tilskot. Tal på lag, organisasjonar samt tilskot i 1000 kroner	28
Tabell 2.2.	Del av befolkninga som er medlem i teatergruppe, kunstforeining eller idrettslag på fritida, etter ulike grupper. 2021. Prosent	29
Tabell 2.3.	Del personar med innvandrarbakgrunn som er medlem i teatergruppe, kunstforeining eller idrettslag på fritida, etter ulike kjenneteikn. 2021. Prosent.....	30
Tabell 2.4.	Frivillig aktivitet for kulturminne, kulturmiljø og kulturlandskap i del av befolkninga etter aktivitet, busetjingsstrøk, kjønn og alder. Prosent.....	31
Tabell 2.5.	Gratisarbeid for idrettslag, friluftsgorganisasjonar og organisasjonar innanfor musikk, teater og kunst dei siste 12 månadene, kjønn, alder og landsdel. Prosent.....	32
Tabell 2.6.	Lønte og ulønte årsverk i ideelle og frivillige organisasjonar, etter aktivitet (ICNPO). Tal på årsverk.....	33
Tabell 2.7.	Lønte og ulønte årsverk i ideelle og frivillige organisasjonar, etter aktivitet (ICNPO). Endring frå året før. Prosent.....	34
Tabell 2.8.	Finansiering etter aktivitet (ICNPO) og finansieringskjelde i 2018. Millionar kroner og prosent	35
Tabell 2.9.	Produksjon, bruttoprodukt og lønskostnadar inklusive ulønt arbeid, etter aktivitet (ICNPO). Løpande prisar. Millionar kroner	36
Tabell 2.10.	Årleg endring i produksjon, bruttoprodukt og lønskostnadar inklusive ulønt arbeid, etter aktivitet (ICNPO). Prosent	37
Tabell 2.11.	Produksjon, bruttoprodukt og lønskostnadar eksklusive ulønt arbeid, etter aktivitet (ICNPO), løpande prisar. Millionar kroner	38
Tabell 2.12.	Årleg endring i produksjon, bruttoprodukt og lønskostnadar eksklusive ulønt arbeid, etter aktivitet (ICNPO). Prosent	39
Tabell 3.1.	Sysselsetjingsvekst i kulturnæringane og alle næringane, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	48
Tabell 3.2.	Sysselsette i kulturell og kreativ næring, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	48
Tabell 3.3.	Sysselsetjingsvekst i kulturell og kreativ næring, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal. Prosent.....	48
Tabell 3.4.	Sysselsette i kulturell og kreativ næring, etter kulturområde og sektor, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	49
Tabell 3.4.	Fortsetjing	50
Tabell 3.5.	Sysselsette i kulturell og kreativ næring, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	50

Tabell 3.6.	Sysselsette i kulturområdet litteratur, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	51
Tabell 3.7.	Sysselsette i kulturområdet Trykte og digitale medium, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	52
Tabell 3.8.	Sysselsette i kulturområdet dataspel, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	53
Tabell 3.9.	Sysselsette i kulturområdet musikk, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	54
Tabell 3.10.	Sysselsette i kulturområdet film, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	55
Tabell 3.11.	Sysselsette i kulturområdet arkitektur, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	56
Tabell 3.12.	Sysselsette i kulturområdet design, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	57
Tabell 3.13.	Sysselsette i kulturområdet scenekunst, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal.....	58
Tabell 3.14.	Sysselsette i kulturområdet visuell kunst , 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal.....	59
Tabell 3.15.	Sysselsette i kulturområdet anna kunstnarleg verksemd og underhaldningsverksemd, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	60
Tabell 3.16.	Sysselsette i kulturområdet drift av bibliotek, arkiv, museum og anna kulturverksemd, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal.....	61
Tabell 3.17.	Sysselsette i kulturområde reklame og event, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	62
Tabell 3.18.	Sysselsette i kulturområdet undervisning, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal.....	63
Tabell 3.19.	Sysselsette i kulturområdet omsetjings- og tolkeverksemd, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	64
Tabell 3.20.	Sysselsette i heile landet, alle næringar, etter fylke og sektor, 15-74 år, registergrunna. Per 4. kvartal	64
Tabell 3.21.	Sysselsette etter utvalde kulturområde og kjønn. Per 4. kvartal.....	65
Tabell 3.22.	Registergrunna sysselsetjingsstatistikk. Ulike næringar innanfor kulturell og kreativ næring. Arbeidstakarar, etter innvandringsbakgrunn og kjønn. Per 4. kvartal 2021	66
Tabell 3.23.	Føretak 1. januar 2020-1. januar 2021, nyetablerte føretak 2020-2021 og nedlagde føretak 2020, etter kulturområde og næring	67
Tabell 3.23.	Fortsetjing.	68
Tabell 3.24.	Føretak. Omsetnad og sysselsetjing. Utvalde kulturområde	68
Tabell 3.25.	Føretak. Talet på føretak i utvalde kulturområde, etter fylke	69
Tabell 3.26.	Føretak. Omsetnad i utvalde kulturområde, etter fylke i millionar kroner.....	70
Tabell 3.27.	Føretak. Sysselsetjing i utvalde kulturområde, etter fylke.....	71
Tabell 3.28.	Sysselsette etter kulturområde og organisasjonsform. 4. kvartal	72
Tabell 4.1.	Norsk kulturfond. Budsjetterte løyvingar, etter område. Millionar kroner.....	77
Tabell 4.2.	Innkjøpsordningane for litteratur under Norsk kulturfond. Innkjøpte titlar	78
Tabell 4.3.	Støtteordningar for visuell kunst under Norsk kulturfond. Avsette midlar. 1 000 kroner	78
Tabell 4.4.	Tilskot til scenekunstføremål under Norsk kulturfond. Tal på tildelingar og beløp	79
Tabell 4.5.	Tilskot til musikkføremål under Norsk kulturfond. Tal på tildelingar og beløp.....	79
Tabell 4.6.	Utdelingar til musikkfestivalar, etter kategori. Talet på festivalar og tilskot. 2021	80
Tabell 4.7.	Fond for lyd og bilete, talet på tildelingar og beløp. 1 000 kroner	80
Tabell 4.8.	Statens kunstnarstipend. Beløp, etter stipendtype og kunstnargruppe. 1 000 kroner	81
Tabell 4.9.	Statens kunstnarstipend. Tal på stipend, etter stipendtype og kunstnargruppe	82
Tabell 4.10.	Opphavsrett. Innkravde og utbetalte vederlag, etter organisasjon. 1 000 kroner.....	83
Tabell 5.1.	Talet på arrangement (konsertar, framsyningar og formidlingsaktivitetar) samt besøkjande ved musikk og scenekunstinstitusjonar som omfattast av statistikkoppdraget til Norsk kulturråd	91
Tabell 5.2.	Talet på kor og korsongarar, etter organisasjonar	92
Tabell 5.3.	Talet på kor og korsongarar etter fylke.....	92
Tabell 5.4.	Norges Musikkorps Forbund. Korps og medlemmer.....	93
Tabell 5.5.	Norsk Scenekunstbruk. Produksjonar i deira speleplan. Framsyningar og tilskodarar	93
Tabell 5.6.	Statlege utgifter til musikk- og scenekunstføremål. Rekneskap. 1 000 kroner	94

Tabell 5.7.	Økonomiske nøkkeltal for musikk- og scenekunstinstitusjonar som mottek statlege og regionale tilskot, 2021. 1 000 kroner	94
Tabell 6.1.	Museum og samlingar. Storleik på samlingane. I 1 000	101
Tabell 6.2.	Kulturhistoriske bygningar og farkostar	102
Tabell 6.3.	Utstillingar i norske museum	103
Tabell 6.4.	Museum og samlingar. Ulike aktivitetar i musea, etter type aktivitet og fylke	104
Tabell 6.5.	Museum og samlingar. Besøk	105
Tabell 6.6.	Kunstarenaer, ulike typar besøk etter fylke i 2021	106
Tabell 6.7.	Museum som er lagde til rette for personar med nedsett funksjonsevne	106
Tabell 6.8.	Museum og samlingar. Driftsinntekter og driftskostnader. Millionar kroner	107
Tabell 6.9.	Årsverk ved museum og samlingar	107
Tabell 7.1.	Folkebibliotek. Utlån av bøker, etter fylke	115
Tabell 7.2.	Folkebibliotek. Utlån av andre medium og nedlastingar e-bøker, etter fylke	116
Tabell 7.3.	Folkebibliotek. Besøk totalt og besøk per innbyggjar, etter fylke.....	116
Tabell 7.4.	Folkebibliotek. Bøker og anna fysisk materiale, etter fylke.....	117
Tabell 7.5.	Aktivitet i folkebibliotek. Besøk, arrangement og tal på deltakarar på arrangement, etter fylke	117
Tabell 7.6.	Folkebibliotek. Bøker for vaksne og born, etter fylke	118
Tabell 7.7.	Folkebibliotek. Løns- og medieutgifter (1000 kr), etter fylke.....	118
Tabell 7.8.	Fylkesbibliotek. Utlån og rekneskap	119
Tabell 7.9.	Fengselsbibliotek. Bestand og utlån	120
Tabell 7.10.	Fag- og forskingsbibliotek. Hovudtabell. 2021	121
Tabell 7.11.	Skulebibliotek. Grunnskular. Bokbestand og utlån, etter fylke	122
Tabell 7.12.	Skulebibliotek. Vidaregåande skular. Bokbestand og utlån, etter fylke	123
Tabell 7.13.	Pliktavlevering av materiale til Nasjonalbiblioteket.....	124
Tabell 7.14.	Del av befolkninga som har vore på folkebibliotek og gjennomsnittleg tal på besøk, siste 12 månader, etter kjønn, alder og utdanning	124
Tabell 7.15.	Del besøkjande siste 12 månader som nytta ulike tilbod sist dei var på eit folkebibliotek, etter ulike befolkningsgrupper. 2021. Prosent.....	125
Tabell 7.16.	Del personar med innvandrarbakgrunn som har vore på folkebibliotek og gjennomsnittleg tal på besøk per person, blant alle og blant besøkjande, siste 12 månader. 2021	126
Tabell 7.17.	Del besøkjande med innvandrarbakgrunn siste 12 månader som nytta ulike tilbod sist dei var på folkebibliotek, etter ulike kjenneteikn. 2021. Prosent	127
Tabell 8.1.	Arkivbestand i arkivinstitusjonar, bibliotek og museum	134
Tabell 8.2.	Tilgang til arkivmateriale	134
Tabell 8.3.	Arkivbevarande institusjonar. Bestand og digitalisering av papirdokument og ulike medium	135
Tabell 8.4.	Arkivinstitusjonar. Besøk, formidling, årsverk og økonomital	135
Tabell 8.5.	Digitalarkivet. Talet på brukarar, besøk, søk/nedlastingar. Millionar	136
Tabell 9.1.	Norske bøker og originalt utanlandske bøker i omsetjingar utgjevne i Noreg. Talet på titlar.....	143
Tabell 9.2.	Utgjevne bøker klassifisert etter emne. Talet på titlar. 2021	143
Tabell 9.3.	Andre typar utgjevingar. Talet på titlar	143
Tabell 9.4.	Utgjevne bøker klassifisert etter utgjevarspråk og emne.....	144
Tabell 9.5.	Norske og utanlandske skjønnlitterære bøker, etter sjanger/type. Talet på titlar	144
Tabell 9.6.	Omsette bøker, etter originalspråk. Talet på titlar	145
Tabell 9.7.	Barne- og ungdomslitteratur, etter sjanger og utgjevarspråk. Talet på titlar	145
Tabell 9.8.	Den norske Forleggerforening. Bokomsetnad til utsalsprisar. Millionar kroner.....	146
Tabell 9.9.	Den norske Forleggerforening. Netto omsetnad og talet på selde eksemplar, etter bokgruppe.....	147

Tabell 9.10.	Titlar med norske opphavspersonar av originale norske utgjevingar fordelte på menn og kvinner	147
Tabell 9.11.	Norske opphavspersonar av emneindelte originale norske utgjevingar fordelte på menn og kvinner	148
Tabell 9.12.	Prosentdel papirboklesarar og antall minutt brukt til lesing av bøker ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt, yrkesstatus og landsdel	149
Tabell 9.13.	Gjennomsnittleg antall minutt brukt til lesing av bøker ein gjennomsnittsdag, for alle og for dei som les, fordelt på alder og kjønn	149
Tabell 9.14.	Boklesarar som har lese ulike typar bøker ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt og landsdel. Prosent	150
Tabell 9.15.	Del av befolkninga som las papirbøker og e-bøker på fritida, siste sju dagar og siste 12 månader, etter kjønn og alder. 2021. Prosent	151
Tabell 9.16.	Del av papirboklesarar og e-boklesarar siste sju dagar, etter type språk boka dei sist las var på, etter kjønn, alder og utdanning. 2021. Prosent	151
Tabell 9.17.	Del personar med innvandrarbakgrunn som las papirbøker og e-bøker på fritida, siste sju dagar og siste 12 månader, etter kjønn og alder. 2021. Prosent	151
Tabell 9.18.	Del av papirboklesarar og e-boklesarar med innvandrarbakgrunn, siste sju dagar, etter type språk boka dei sist las var på, kjønn, alder og innvandringskategori. 2021. Prosent	152
Tabell 10.1.	Talet på aviser og opplag for ulike typar aviser, i 1 000 eksemplar	157
Tabell 10.2.	Talet på betalte nettaviser og opplag, i 1 000 eksemplar	157
Tabell 10.3.	Dagsaviser som fekk produksjonstilskot	157
Tabell 10.4.	Vekepresse. Talet på blad og magasin og opplag per utgjeving, etter gruppe	157
Tabell 10.5.	Fagpresse. Talet på periodika og opplag per utgjeving, etter gruppe	158
Tabell 10.6.	Minutt brukt til lesing av avis, vekeblad, teikneserieblad og tidsskrift ein gjennomsnittsdag	158
Tabell 10.7.	Delen som har lest avis, vekeblad, teikneserieblad og tidsskrift på papir ein gjennomsnittsdag. Prosent	159
Tabell 10.8.	Delen som har lest papiravis og nettavis ein gjennomsnittsdag. Prosent	159
Tabell 11.1.	Besøk ved kinoane, etter kinotype	164
Tabell 11.2.	Verksemda ved kinoane, etter eigarform	165
Tabell 11.3.	Langfilmpremiarar, etter produksjonsland	166
Tabell 11.4.	Norsk filminstitutt. Tilskot til audiovisuell produksjon, tal på filmar, type tilskotsordning og beløp. 1 000 kroner	167
Tabell 11.5.	Besøk på kino siste 12 månader, etter kjønn, alder, utdanning, hushaldsinntekt, yrkesstatus og landsdel. Del av befolkninga og gjennomsnittleg tal besøk	168
Tabell 11.6.	Statlege tilskot til regionale filmsenter og filmfond. 1 000 kr	169
Tabell 11.7.	Avgiftsinntekt til Norsk kino- og filmfond og Medietilsynet. Fondsvgift fordelt på kino og video. 1 000 kr	169
Tabell 12.1.	Delen lyttarar som har lytta til ulike avspelingssystem ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning og landsdel. Prosent	176
Tabell 12.2.	Delen brukarar av videomedium som har sett på ulike typar opptak ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning og landsdel. Prosent	177
Tabell 12.3.	NRK P1. Sendetid, etter programtype	178
Tabell 12.4.	NRK P2. Sendetid etter programtype	178
Tabell 12.5.	NRK P3. Sendetid, etter programtype	178
Tabell 12.6.	NRK. Sendetid, etter fjernsynskanal og programtype. 2021	179
Tabell 12.7.	TV2 hovudkanal. Sendetid, etter programtype	179
Tabell 12.8.	Norsk rikskringkasting. Sendetid i radio og fjernsyn, etter målform. Prosent	179
Tabell 12.9.	Prosentdel nynorsk i programtilbodet på NRKs radio- og fjernsynskanalar	180

Tabell 12.10.	Lyttar- og sjåardelar for ulike radio- og fjernsynskanalar ein gjennomsnittsdag. Prosent	180
Tabell 12.11.	Del i befolkninga som høyrer på radio ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, yrkesstatus og landsdel. Prosent	181
Tabell 12.12.	Minutt brukt til radiolytting ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, yrkesstatus og landsdel	182
Tabell 12.13.	Del i befolkninga som ser på fjernsyn ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning, yrkesstatus og landsdel. Prosent	183
Tabell 12.14.	Minutt brukt til fjernsynsjåing ein gjennomsnittsdag, etter kjønn, alder, utdanning yrkesstatus og landsdel	184
Tabell 12.15.	Fjernsynssjåing blant personar 9-79 år ein gjennomsnittsdag. Sjåardelar i prosent ..	184
Tabell 13.1.	Talet på idrettslag og medlemskap, etter idrettskrins	188
Tabell 13.2.	Norsk Friluftsliv. Lokallag og medlemskap	189
Tabell 13.3.	Personar som i løpet av dei siste 12 månader har delteke på ulike friluftslivaktivitetar, etter år, kjønn, alder, utdanning og fylke. Prosent	190
Tabell 13.4.	Talet på idrettsanlegg, etter klassifikasjon og fylke	191
Tabell 13.5.	Tal på idrettsanlegg og innbyggjarar per anlegg for nokre utvalde anleggskodar og år	192
Tabell 13.6.	Friluftsområder for rekreasjon og friluftsliv i tettstad etter tilgjengelege områder og år	193
Tabell 13.7.	Netto driftsutgifter og brutto investeringsutgifter for kommunekonsern til idrett, etter fylke	193
Tabell 14.1.	Medlemmer i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn. 1. januar. Absolutte tal og prosent. 2016-2021	199
Tabell 14.2.	Medlemmer i trus- og livssynssamfunn utanfor Den norske kyrkja, etter religion/livssyn og medlemmer i Den norske kyrkja, etter fylke. 2006-2021	200
Tabell 14.3.	Medlemmer i Den norske kyrkja etter fylke. Per 31. desember. 2015-2021	200
Tabell 14.4.	Den norske kyrkja. Kyrkjelege handlingar, etter bispedøme. 1996-2021	201
Tabell 14.5.	Den norske kyrkja. Gudstenester og deltakarar på gudstenester, etter bispedøme. 1996-2021	202
Tabell 14.6.	Sysselsette og årsverk lønte av sokn, kyrkjelege fellestråd og bispedøme. 2013-2021	202
Tabell 14.7.	Utgifter til Den norske kyrkja og tilskot til trussamfunn m.m. Rekneskapstal. Løyvingar. Millionar kroner og prosent. 2005-2021	203
Tabell 14.8.	Netto drifts- og investeringsutgifter for kommunar til Den norske kyrkja, andre religiøse føremål og kyrkjegardar, gravlundar, krematorium. 2009-2021	204
Tabell 14.9.	Kyrkjelege fellestråd, rekneskapsstatistikk. Inntekter og utgifter. 2019-2021	204
Tabell 14.10.	Personar som har vore på trus- eller livssynsmøte, og talet på besøk i gjennomsnitt dei siste 12 månadene. 1997-2021	205
Tabell 15.1.	Kommunale kulturskular. Elevar i kulturskule og del elevar i grunnskulealder, etter fylke	208
Tabell 15.2.	Kommunale kulturskular. Elevplassar, etter fagområde og fylke	209
Tabell 15.3.	Kommunale kulturskular. Elevar etter alder og kjønn	209
Tabell 15.4.	Den kulturelle skulesekken i grunnskulen. Deltakarar og arrangement	210
Tabell 15.5.	Den kulturelle skulesekken i den vidaregåande skulen. Deltakarar og arrangement.	210
Tabell 15.6.	Den kulturelle skulesekken i grunnskulen. Deltaking	210
Tabell 15.7.	Den kulturelle skulesekken i den vidaregåande skulen. Deltaking	211
Tabell 15.8.	Den kulturelle skulesekken i grunnskulen og den vidaregåande skulen. Inntekter og utgifter. Kroner	211
Tabell 15.9.	Den kulturelle skulesekken i grunnskulen og den vidaregåande skulen. Tildelte spelemidlar fordelt til fylkeskommunar og direkttekommunar. Kroner	212
Tabell 15.10.	Den kulturelle skulesekken i grunnskulen og den vidaregåande skulen. Tildelte spelemidlar fordelt per fylke. Kroner	212

Tabell 15.11. Årlege tilskot til Den kulturelle skulesekken. Kroner.....	213
Tabell 15.12. Den kulturelle skulesekken i grunnskulen og den vidaregåande skulen. Kjønnsfordeling blant utøvande, etter fylke. 2019-2021. Prosent.....	213
Tabell 15.13. Den kulturelle skulesekken i grunnskulen og den vidaregåande skulen. Kjønnsfordeling blant utøvande, etter kunst- og kulturuttrykk. 2019-2021. Prosent..	213